

ERSTE BANK A.D. NOVI SAD

**KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2020.
I IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

Izveštaj nezavisnog revizora**Konsolidovani finansijski izveštaji**

Konsolidovani bilans uspeha u periodu od 1. januara 2020. do 31. decembra 2020. godine

Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu u periodu od 1. januara 2020. do 31. decembra 2020. godine

Konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2020. godine

Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu u periodu od 1. januara 2020. do 31. decembra 2020. godine

Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine u periodu od 1. januara 2020. do 31. decembra 2020. godine

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2020. godine

6-159

Dodatne tabele

160-175

Godišnji izveštaj o poslovanju na konsolidovanoj osnovi

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima Erste Bank a.d. Novi Sad

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, konsolidovane finansijske pozicije Erste Bank a.d. Novi Sad (u daljem tekstu „Banka“) i njenog zavisnog društva (zajedno u daljem tekstu „Grupa“) na dan 31. decembra 2020. godine, i njene konsolidovane finansijske uspešnosti i konsolidovanih tokova gotovine za godinu završenu na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Predmet revizije

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe uključuju:

- konsolidovani bilans uspeha za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine;
- konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine;
- konsolidovani bilans stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine;
- konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine;
- konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. godine; i
- napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim zakonom su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja.

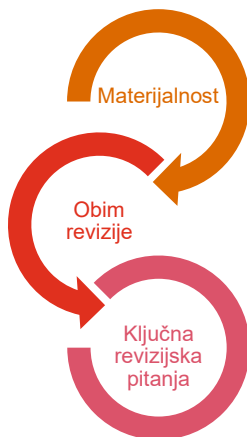
Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Nezavisnost

Mi smo nezavisni u odnosu na Grupu u skladu sa Međunarodnim Etičkim Kodeksom za Profesionalne Računovođe (uključujući Međunarodne Standarde Nezavisnosti) izdatim od strane Odbora za Međunarodne Etičke Standarde za Računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji. Ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije.

Naš pristup reviziji

Pregled

- Materijalnost Grupe: 296,360 hiljada dinara (u daljem tekstu „RSD“), što predstavlja 0.90% kapitala Banke.
- Konsolidovani finansijski izveštaji uključuju Banku i zavisno društvo. Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Banke budući da je Banka jedina značajna komponenta Grupe.
- Obimom revizije obuhvaćeno je 93% dobiti pre oporezivanja za Grupu i 95% ukupne aktive Grupe.

Procena ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata

Pri koncipiranju revizije utvrdili smo nivo materijalnosti i procenili rizike od materijalno značajnih grešaka u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Posebnu pažnju posvetili smo slučajevima koji predviđaju subjektivnu procenu rukovodstva, kao što su npr. materijalno značajne računovodstvene procene koje uključuju utvrđivanje pretpostavki i uzimanje u obzir neizvesnih budućih događaja od strane rukovodstva. Kao i kod svake revizije, pažnju smo posvetili riziku od zaobilaženja interne kontrole od strane rukovodstva, što između ostalog uključuje, razmatranje da li postoje dokazi o pristrasnosti koji predstavljaju rizik od postojanja materijalno značajnih grešaka nastalih usled pronevere.

Materijalnost

Na obim naše revizije uticala je primena nivoa materijalnosti. Revizija je koncipirana na način da se stekne razumno uverenje da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Pogrešni iskazi mogu nastati usled pronevere ili greške. Pogrešni iskazi se smatraju materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Na osnovu našeg profesionalnog prosuđivanja, definisali smo određene kvantitativne kriterijume materijalnosti, uključujući i nivo materijalnosti za konsolidovane finansijske izveštaje, uzete u celini, kao što je prikazano u tabeli niže. Pomenuto nam je, uz kvalitativne faktore, pomoglo da definišemo obim revizijskog angažovanja, kao i prirodu, vremenski okvir i opseg revizijskih postupaka, kao i da izvršimo procenu efekata pogrešnih iskaza, ukoliko postoje, pojedinačno ili zbirno, na konsolidovane finansijske izveštaje, uzete u celini.

Nivo materijalnosti	RSD 296,360 hiljada
Kako smo odredili materijalnost	0.90% kapitala Banke
Obrazloženje za primenju osnovu za određivanje materijalnosti	U kontekstu strukture akcionara Banke, koja je u celosti u vlasništvu međunarodne grupacije, i uzimajući u obzir interese ostalih ključnih zainteresovanih strana – regulatora, deponenata, poverilaca i drugih – čiji primarni fokus je bančina kapitalna adekvatnost i sposobnost da izmiruje svoje obaveze, smatramo odgovarajućim da materijalnost bude određena u odnosu na kapitalne resurse Banke, koristeći knjigovodstveni kapital za potrebe određivanja materijalnosti. Za stopu od 0.9% smo se opredelili jer smatramo da je unutar prihvatljivih kvantitativnih kriterijuma za navedenu osnovu u datim okolnostima.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije konsolidovanih finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja	Kako smo pristupili ključnim revizijskim pitanjima
<p>Procena ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata</p> <p>Pogledati napomenu 3 “Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja”, napomenu 10 “Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha”, napomenu 22 “Kredit i potraživanja od komitenata” i napomenu 36 “Upravljanje rizicima” uz finansijske izveštaje za detaljne informacije o očekivanim kreditnim gubicima („ECL”) od kredita i potraživanja od komitenata.</p> <p>Na dan 31. decembra 2020. godine, Grupa je iskazala ispravku vrednosti kredita i potraživanja od komitenata koji se vode po amortizovanoj vrednosti u iznosu od RSD 4,953,585 hiljada.</p> <p>Usredsredili smo se na ovu oblast tokom revizije imajući u vidu značajnost iznosa iskazanih u finansijskim izveštajima, kao i zbog prirode prosuđivanja i pretpostavki koje je rukovodstvo moralo napraviti.</p> <p>MSFI-evi zahtevaju od rukovodstva da donosi prosuđivanja o budućnosti te su razne stavke u finansijskim izveštajima podložne neizvesnosti procene. Procene potrebne za ispravku vrednosti kredita i potraživanja od komitenata predstavljaju najznačajnije procene za Grupu. Identifikacija kredita koji postaju problematični, ocena značajnog povećanja kreditnog rizika, predviđanja budućih novčanih tokova, uključivanje informacija o budućim kretanjima i utvrđivanje očekivanog</p>	<p>Naš revizorski pristup bio je sledeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ažurirali smo naše razumevanje metodologije Grupe za obračun očekivanog kreditnog gubitka, stekli razumevanje prilagođavanja izvršenih na modelu kao rezultat procene Rukovodstva o uticaju Covid-19, i ocenili da li je u saglasnosti sa zahtevima MSFI 9. Angažovali smo naše tehničke stručnjake za kreditni rizik kako bi nam pomogli u sprovođenju ove procene. • Ocenili smo kontrolne aktivnost u upravljanju kreditnim rizikom i procesu odobravanja kredita, i testirali kontrole koje smo za naše potrebe smatrali ključnim, posebno u pogledu odobravanja kredita i kontinuiranog praćenja. • Ocenili smo i testirali ključne kontrole u oblasti određivanja rejtinga klijenata i procene vrednosti sredstava obezbeđenja. • Ocenili smo proces uključivanja informacija o budućim kretanjima u procene. • Testirali smo statističke modele koje je Rukovodstvo koristilo za utvrđivanje ključnih pretpostavki (PD, LGD, EAD) kako bismo procenili da li je postupak izračuna bio u skladu s našim očekivanjima. • Analizirali smo osetljivost specifičnih aspekata modela. • Ocenili smo da li su ključne komponente obračuna očekivanog kreditnog gubitka ispravno ugrađene u

kreditnog gubitka za kredite komitentima su sami po sebi neizvesni.

Ispravka vrednosti kredita u fazi obezvređenja 1 računa se na kolektivnoj osnovi kao dvanaestomesečni očekivani kreditni gubitak. Ukoliko je nastalo značajno povećanje kreditnog rizika, ispravka vrednosti računa se kao očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja. Za kredite kod kojih je nastupilo neizvršenje obaveza, a koji se ne smatraju pojedinačno značajnim, ispravka vrednosti se takođe računa na kolektivnoj osnovi.

U svim gore navedenim slučajevima ECL se određuje koristeći ključne pretpostavke kao što su verovatnoća da komitent počne sa kašnjenjem u plaćanju i dođe u status neizmirivanja obaveza („PD“), definicija značajnog povećanja kreditnog rizika, izloženost po kreditima koji su u statusu neizmirivanja obaveza („EAD“) i procenjeni gubici od kredita koji su u statusu neizmirivanja obaveza („LGD“). Statistički modeli koriste se za određivanje ključnih pretpostavki, uključujući različite buduće makroekonomske scenarije.

Za pojedinačno značajne kredite kod kojih je nastupilo neizvršenje obaveza, ispravka vrednost se računa na pojedinačnoj osnovi. Ove ispravke vrednosti se računaju uzimajući u obzir verovatnoće scenarija, očekivane novčane tokove kao i očekivane prilive od realizacije sredstava obezbeđenja (gde je primenjivo).

Takođe, u 2020. godini, usled Covid-19 pandemije, Grupa je odobrila moratorijume na otplatu kredita od strane komitenata, što je, zajedno s opštim uticajem Covid-19 pandemije na tržišne i makroekonomske prognoze, značajno uticalo na ključne pretpostavke koje je rukovodstvo donelo u proceni ECL-a.

modele pregledavanjem algoritama sistema u meri koju smo smatrali potrebnom.

- Testirali smo, na bazi uzorka, ispravnost alokacije u pojedine faze obezvređenja u skladu sa relevantnim politikama i kriterijumima.
- Testirali smo, na uzorku, odobrenja za moratorijume i dodele kredita pod moratorijumima u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika.
- Verifikovali smo izračun gubitaka od modifikacija izloženosti pod moratorijumom
- Verifikovali smo usklađenost rezultata sistema za ECL izračun sa računovodstvenim evidencijama
- Testirali smo, na bazi uzorka, adekvatnost pojedinačnih ispravki vrednosti, ocenjujući predviđena scenarija i procenjene očekivane novčane tokove.

Kako smo prilagodili obim revizije Grupe

Prilagodili smo obim revizije sa ciljem da obezbedimo primenu dovoljnih postupaka za potrebe izražavanja mišljenja o konsolidovanim finansijskim izveštajima, uzetim u celini, pri čemu smo vodili računa o strukturi Grupe, računovodstvenim procesima i sistemima kontrola, kao i sektoru privrede u kome Grupa posluje.

Kao rezultat definisanja obima revizije, izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Banke, budući da je Banka jedina značajna komponenta Grupe. Celokupan revizorski posao u vezi sa konsolidovanim finansijskim izveštajima sproveo je tim zadužen za reviziju Grupe.

Ostale informacije uključujući konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju i Dodatne tabele koje sadrže obelodanjivanja u skladu sa „Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke“ (koji ne uključuju konsolidovane finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima).

Naše mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se puža uveravanje o njima.

U vezi s našom revizijom konsolidovanih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije navedene gore, i pri tome razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i konsolidovanih finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

U vezi sa konsolidovanim Godišnjim izveštajem o poslovanju, sproveli smo takođe procedure u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije. Te procedure uključuju razmatranje da li konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju sadrži obelodanjivanja koja se zahtevaju Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu procedura sprovedenih tokom revizije, po našem mišljenju:

- konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju sastavljen je u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije; i
- informacije navedene u konsolidovanom Godišnjem izveštaju o poslovanju, za finansijsku godinu za koju se pripremaju konsolidovani finansijski izveštaji, su konzistentne sa konsolidovanim finansijskim izvještajima.

Dodatno, na osnovu znanja i razumevanja poslovanja Grupe i njenog poslovnog okruženja, stečenog tokom obavljanja revizije, od nas se zahteva da saopštimo u izveštaju ukoliko zaključimo da postoji materijalno pogrešno prikazivanje u konsolidovanom Godišnjem izveštaju o poslovanju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale bilo usled pronevere ili greške.

Pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupu ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Grupe.

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da konsolidovani finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled pronevere ili greške, i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled pronevere ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije koju obavljamo u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled pronevere ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat pronevere je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što pronevera može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Grupe.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezano obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Grupa prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, kao i da li su u konsolidovanim finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza o finansijskim informacijama društava, odnosno o poslovnim aktivnostima unutar Grupe, sa ciljem da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima. Mi smo odgovorni za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije Grupe. Takođe, mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije, značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o preduzetim merama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice

Licencirani ovlašćeni revizor koji je angažovan kao partner na projektu revizije, nakon koje revizor izdaje Izveštaj nezavisnog revizora je Saša Todorović.

Saša Todorović
Licencirani ovlašćeni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Beograd, 11. mart 2021. godine

KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2020.

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA U PERIODU OD 1. JANUARA 2020. DO 31. DECEMBRA 2020. GODINE
(u hiljadama dinara)

POZICIJA	Napomena	2020.	2019.
Prihodi od kamata	4	10.597.399	9.751.454
Rashodi od kamata	4	(2.150.123)	(2.209.041)
Neto prihod po osnovu kamata		8.447.276	7.542.413
Prihodi od naknada i provizija	5	3.093.884	2.880.288
Rashodi naknada i provizija	5	(1.170.712)	(1.091.039)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		1.923.172	1.789.249
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	6	-	359.648
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	6	(112.198)	-
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	7	44.600	6.090
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	8	773	562
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	9	630.309	424.677
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10	(2.092.167)	(503.048)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	11	15.048	-
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	11	-	(29.107)
Ostali poslovni prihodi	12	67.622	76.897
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		8.924.647	9.667.381
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	13	(2.608.529)	(2.337.303)
Troškovi amortizacije	14	(639.010)	(573.117)
Ostali prihodi	15	254.108	501.649
Ostali rashodi	16	(4.622.399)	(4.306.720)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		1.308.605	2.951.890
Porez na dobitak	17	(24.951)	(186.773)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	17	119.775	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza	17	-	11.812
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA	33	1.403.429	2.776.929
Dobitak koji pripada matičnom entitetu		1.385.887	2.752.638
Dobitak koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		17.542	24.291

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 10. marta 2021. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Suzan Tanriyar
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU U PERIODU OD 1. JANUARA 2020. DO 31. DECEMBRA 2020. GODINE

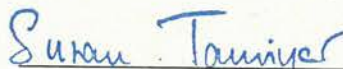
POZICIJA	Napomena	(u hiljadama dinara)	
		2020.	2019.
DOBITAK	33	1.403.429	2.776.929
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:			
Aktuarski gubici		(86.296)	(5.658)
Pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		14.980	28.953
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:			
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		-	227.268
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		(198.214)	-
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda		40.452	-
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda		-	(37.579)
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda		-	212.984
Ukupan negativan ostali rezultat perioda		(229.078)	-
UKUPAN REZULTAT PERIODA		1.174.352	2.989.913
Ukupan pozitivan rezultat perioda koji pripada matičnom entitetu		1.157.109	2.965.781
Ukupan pozitivan rezultat perioda koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		17.243	24.133

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

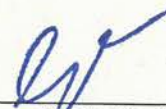
Novi Sad, 10. marta 2021. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Suzan Tanriyar
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

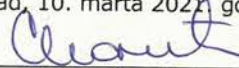
KONSOLIDOVANI BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2020. GODINE

(u hiljadama dinara)

AKTIVA	Napomena	31.12.2020.	31.12.2019.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18	35.402.631	21.855.352
Založena finansijska sredstva	20	4.622.478	-
Potraživanja po osnovu derivata	19	408.411	346.899
Hartije od vrednosti	20	49.554.573	41.791.566
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	21	2.944.805	1.606.479
Kredit i potraživanja od komitenata	22	201.214.645	171.568.590
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate		118	118
Nematerijalna ulaganja	23	1.146.644	683.397
Nekretnine, postrojenja i oprema	23	3.187.470	3.076.169
Tekuća poreska sredstva	17	185.043	229.409
Odložena poreska sredstva	17	154.981	2.044
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	24	12.252	12.252
Ostala sredstva	25	1.147.687	1.348.380
UKUPNO AKTIVA		299.981.738	242.520.655
PASIVA			
OBAVEZE			
Obaveze po osnovu derivata	26	346.766	250.039
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	27	78.207.806	71.909.427
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	28	175.995.703	126.407.953
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	29	3.509.426	3.512.691
Subordinirane obaveze	30	3.870.407	4.206.971
Rezervisanja	31	1.320.593	758.606
Tekuće poreske obaveze	17	-	169.499
Odložene poreske obaveze	17	7.677	13.365
Ostale obaveze	32	3.410.728	3.153.824
UKUPNO OBAVEZE		266.669.106	210.382.375
Kapital	33		
Akcijski kapital		15.462.944	15.462.944
Dobitak		1.597.441	2.891.319
Rezerve		16.132.957	13.681.971
Učešća bez prava kontrole		119.290	102.047
UKUPNO KAPITAL		33.312.632	32.138.280
UKUPNO PASIVA		299.981.738	242.520.655

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 10. marta 2021. godine

 Stevan Čomić
 Direktor Sektora računovodstva i kontrolinga

 Suzan Tanriyar
 Član Izvršnog odbora

 Slavko Carić
 Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU U PERIODU OD 1. JANUARA 2020. DO 31. DECEMBRA 2020. GODINE

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Akumulirani dobitak	Ukupno	(u hiljadama dinara)	
							Manjinski interes	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2019. godine	10.040.000	124.475	10.036.645	513.700	3.057.163	23.771.983	77.914	23.849.897
Dokapitalizacija	2.869.000	2.429.469	-	-	-	5.298.469	-	5.298.469
Ukupan ostali rezultat perioda	-	-	-	213.141	-	213.141	(158)	212.984
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	2.752.639	2.752.639	24.291	2.776.930
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	2.918.483	-	(2.918.483)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2019. godine	12.909.000	2.553.944	12.955.129	726.841	2.891.319	32.036.233	102.047	32.138.280
Stanje na dan 1. januar 2020. godine	12.909.000	2.553.944	12.955.129	726.841	2.891.319	32.036.233	102.047	32.138.280
Ukupan ostali rezultat perioda	-	-	-	(228.779)	-	(228.779)	(298)	(229.077)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1.385.888	1.385.888	17.541	1.403.429
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	2.679.766	-	(2.679.766)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2020. godine	12.909.000	2.553.944	15.634.895	498.062	1.597.441	33.193.342	119.290	33.312.632

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 10. marta 2021. godine

Stevan Comić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Suzan Tanriyar
Član Izvršnog
odбора

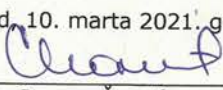

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odбора

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE U PERIODU OD 01. JANUARA 2020. DO 31. DECEMBRA 2020. GODINE

	2020.	(u RSD hiljada) 2019.
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	16.923.439	18.425.746
Prilivi od kamata	8.161.763	9.432.108
Prilivi od naknada	3.147.942	2.835.384
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	5.588.012	6.122.033
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	25.722	36.222
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	16.803.763	18.199.709
Odlivi po osnovu kamata	2.092.802	2.125.774
Odlivi po osnovu naknada	1.154.534	1.075.807
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	2.568.610	2.304.585
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	565.690	553.853
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	10.422.126	12.139.690
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	119.677	226.038
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	54.001.538	14.394.817
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	54.001.538	14.394.817
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	43.953.795	24.557.021
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	30.933.615	18.615.415
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	13.020.179	5.941.606
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	10.167.420	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	-	9.936.166
Plaćeni porez na dobit	125.130	308.641
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	10.042.290	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-	10.244.807
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	2.471.665	3.016.373
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	251.360	-
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	2.220.305	3.016.373
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	4.043.702	5.857.563
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina postrojenja i opreme	1.388.735	716.143
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	2.654.967	5.141.420
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	1.572.036	2.841.190
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	6.346.354	19.492.412
Prilivi gotovine po osnovu uvećanja kapitala	-	5.298.469
Prilivi po osnovu uzetih kredita	5.897.574	10.603.162
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	448.780	3.590.781
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	4.458.682	5.529.502
Odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	336.565	359.366
Odlivi po osnovu uzetih kredita	4.103.975	5.169.624
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	18.142	512
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.887.672	13.962.910
SVEGA NETO PRILIVI GOTOVINE	79.742.996	55.329.348
SVEGA NETO ODLIVI GOTOVINE	69.385.070	54.452.436
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	10.357.926	876.913
NETO SMANJENJE GOTOVINE	-	-
GOTOVINA NA POČETKU GODINE	9.763.167	8.461.312
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	8.817.149	5.196.723
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	8.186.627	4.771.781
GOTOVINA I GOTOVINSKI ELEMENTI NA KRAJU PERIODA	20.751.615	9.763.167

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 10. marta 2021. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Suzan Tanriyar
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
Odbora

1. OSNOVNE INFORMACIJE O GRUPI

Erste Bank a.d. Novi Sad je najstarija finansijska institucija u zemlji, osnovana 1864. godine kao prva štedionica (Novosadska štedionica). Tokom 2005. godine Novosadska banka je postala član Erste Grupe, koja je osnovana 1819. godine kao prva štedionica u Austriji.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 101499/2005 od 21. decembra 2005. godine registrovana je promena naziva Novosadske banke a.d., Novi Sad u Erste Bank a.d., Novi Sad.

Akcionari Banke su Erste Group Banka AG Beč u daljem tekstu Erste Group sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac sa 26% učešća u akcijskom kapitalu Banke. U cilju pojednostavljenja strukture Erste Group Bank AG izvršen je prenos vlasništva nad akcijama koje ima EBG CEPS kod banaka u Evropi na Erste Group. Na taj način je Erste Group postala direktni akcionar Banke sa 74% učešća u akcijskom kapitalu. Odluka Skupštine Banke za izmenu osnivačkih akata doneta 30. juna 2015. godine, a izmene u APR izvršene 22. juna 2015. godine.

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-leasing d.o.o., Srbija, a 25% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG. Osim toga, 2014. godine Banka je stekla i 19% udela u osnovnom kapitalu društva S Rent d.o.o., Srbija.

Ovom transakcijom obe kompanije i dalje ostaju članice Erste Grupe.

Priloženi finansijski izveštaji i napomene uz finansijske izveštaje predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Banka je matično pravno lice Grupe i kao takva je u obavezi da u skladu sa zahtevom Zakona o bankama pripremi konsolidovane finansijske izveštaje na dan i za godinu koja se završila 31. decembra 2020. godine. Konsolidovani finansijski izveštaji uključuju i finansijske izveštaje društva S-leasing d.o.o. koji je 75% u vlasništvu Banke.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslove sa hartijama od vrednosti kao i za dilerske poslove. U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog poslovanja.

Sedište Banke se nalazi u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja broj 5. Banka u svom sastavu ima 3 centrale, 7 poslovnih jedinica, 46 filijala, 33 ekspozitura i 2 šaltera.

Banka je na dan 31. decembra 2020. godine imala 1.212 zaposlenih (31. decembra 2019. godine: 1.154 zaposlenih).

Matični broj Banke je 08063818, a poreski identifikacioni broj je 101626723.

SWIFT: GIBARS22

Internet stranica: www.erstebank.rs

S - Leasing doo Beograd je osnovan juna 2003. godine. Društvo je organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću i registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu 18. juna 2003. godine, dok je kod Agencije za privredne registre registrovano rešenjem br. BD 33349/2005 od 7. juna 2005. godine.

Po stupanju na snagu Zakona o finansijskom lizingu, Društvo dobija dozvolu za obavljanje poslova finansijskog lizinga po Rešenju Narodne banke Srbije br. 622 od 25. januara 2006. godine.

Osnovni kapital Društva na dan 31. decembar. 2013. godine sastojao se od udela osnivača Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija (50,0%) i Immorent International Holding GmbH, Beč, Austrija (50,0%).

U 2014. godini je došlo do promene u vlasničkoj strukturi osnovnog kapitala S-Leasinga te je Erste Bank akcionarsko društvo, Novi Sad, Srbija postala većinski vlasnik društva sa udelom od 75,0%, dok je Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija smanjila svoj udeo na 25,0%.

Osnovna delatnost društva je pružanje usluga finansijskog lizinga pokretnih stvari fizičkim i pravnim licima na teritoriji Republike Srbije.

Sedište Društva je u Beogradu u Ulici Milutina Milankovića 3a.

Društvo je na dan 31. decembra 2020. godine imalo 50 zaposlenih (31. decembar 2019. godine: 50 zaposlenih).

Matični broj društva je 17488104, a poreski identifikacioni broj je 102941384.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje konsolidovane finansijskih izveštaja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe (u daljem tekstu "finansijski izveštaji") na dan 31. decembra 2020. godine sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 101/2017, 38/2018 i 103/2018). Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Banka, kao matično pravno lice Grupe, je sastavila i prezentovala i poseban set pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Banka ima 75% učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica S-leasing d.o.o., Beograd (25% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG).

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za stavke koje se vrednuju po fer vrednosti: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, i finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima Grupe iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Grupa nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Grupa je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2.

A) Novi i izmenjeni i dopunjeni standardi i tumačenja

Sledeći izmenjeni standardi stupili su na snagu od 1. januara 2020. godine, ali nisu imali materijalnog uticaja na Grupu:

Izmene i dopune Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje (izdate 29. marta 2018. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine). Revidirani konceptualni okvir uključuje novo poglavlje o merenju; smernice za izveštavanje o finansijskim rezultatima; poboljšane definicije i smernice - posebno definicija obaveze; i pojašnjenja u važnim oblastima, kao što su uloge upravljanja, razboritosti i neizvesnosti odmeravanja u finansijskom izveštavanju.

Definicija poslovanja - Izmene MSFI 3 (objavljene 22. oktobra 2018. godine i na snazi za akvizicije od početka godišnjeg izveštajnog perioda koji počinje 1. januara 2020. ili kasnije). Izmjenama se revidira definicija poslovanja. Poslovanje mora imati ulaze i suštinski proces koji zajedno značajno doprinose sposobnosti stvaranja rezultata. Nove smernice pružaju okvir za procenu kada su prisutni inputi i suštinski proces, uključujući i kompanije u ranoj fazi koje nisu generisale rezultate. Organizovana radna snaga treba da bude prisutana kao uslov za klasifikaciju kao poslovanje ako nema rezultata. Definicija pojma „outputi“ sužena je kako bi se usredsredila na dobra i usluge koje se pružaju kupcima, generišući investicioni prihod i druge prihode, a isključuje prinose u obliku nižih troškova i drugih ekonomskih koristi. Takođe više nije potrebno procenjivati da li su učesnici na tržištu sposobni da zamene nedostajuće elemente ili integrišu stečene aktivnosti i imovinu. Entitet može primeniti „test koncentracije“. Stečena imovina ne bi predstavljala poslovanje ako je u osnovi sva fer vrednost bruto stečene imovine koncentrisana u jednom sredstvu (ili grupi sličnih sredstava).

Definicija materijalnog - Izmene MRS 1 i MRS 8 (izdate 31. oktobra 2018. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine). Izmene i dopune pojašnjavaju definiciju materijalnog i način na koji je treba primeniti tako što će se uključiti u uputstva za definiciju koja su do sada bila navedena na drugim mestima u MSFI-ju. Pored toga, poboljšana su objašnjenja koja prate definiciju. Na kraju, dopune osiguravaju da je definicija materijalnog konzistentna u svim standardima MSFI. Informacije su materijalno značajne ako bi se izostavljanjem, pogrešnim ili nejasnim prikazivanjem moglo razumno očekivati da utiču na odluke koje primarni korisnici finansijskih izveštaja opšte namene donose na osnovu tih finansijskih izveštaja, koji pružaju finansijske informacije o određenom izveštavajućem entitetu.

Reforma referentne kamatne stope - Izmene MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 (izdate 26. septembra 2019. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine). Izmene su pokrenute zamenom referentnih kamatnih stopa kao što su LIBOR i druge međubankarske ponuđene stope („IBOR“). Izmene pružaju privremeno olakšanje od primene specifičnih zahteva računovodstva zaštite na odnose zaštite koji su direktno pogođeni reformom IBOR-a.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja (nastavak)

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

Prodaja ili ulog imovine između investitora i njegovog pridruženog lica ili zajedničkog ulaganja - Izmene MSFI 10 i MRS 28 (objavljene 11. septembra 2014. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na ili posle datuma koji će utvrditi IASB). Ovi amandmani bave se neusklađenošću između zahteva iz MSFI 10 i zahteva iz MRS 28 u vezi sa prodajom ili ulogom imovine između investitora i njegovog pridruženog lica ili zajedničkog ulaganja. Glavna posledica izmena je da se puni dobitak ili gubitak priznaje kada transakcija uključuje poslovanje. Delimični dobitak ili gubitak priznaje se kada transakcija uključuje imovinu koja ne predstavlja poslovanje, čak i ako tu imovinu drži zavisno pravno lice.

MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (objavljen 18. maja 2017. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine). MSFI 17 zamenjuje MSFI 4, koji je kompanijama dao dozvolu da vode računovodstvo ugovora o osiguranju koristeći postojeću praksu. Kao posledica toga, investitorima je bilo teško da uporede i razlikuju finansijske performanse inače sličnih osiguravajućih društava. MSFI 17 je jedinstveni standard zasnovan na principima koji obračunava sve vrste ugovora o osiguranju, uključujući ugovore o reosiguranju koje osiguravajuće društvo ima. Standard zahteva priznavanje i merenje grupa ugovora o osiguranju na osnovu: (i) sadašnje vrednosti budućih novčanih tokova (ispunjenih novčanih tokova) prilagođenih riziku koja uključuje sve raspoložive informacije o novčanim tokovima ispunjenja na način koji je u skladu sa vidljivim tržišnim informacijama; plus (ako je ova vrednost obaveza) ili minus (ako je ova vrednost sredstvo) (ii) iznos koji predstavlja nezarađeni dobitak u grupi ugovora (ugovorna marža usluge). Osiguravači će prepoznati dobit od grupe ugovora o osiguranju tokom perioda u kome pružaju osiguravajuće pokriće i pošto su oslobođeni rizika. Ako grupa ugovora čini ili postaje gubitak, entitet će odmah priznati gubitak.

Klasifikacija obaveza kao tekućih ili dugoročnih - Izmene MRS 1 (objavljene 23. januara 2020. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022.). Ove izmene uskog opsega pojašnjavaju da su obaveze klasifikovane ili kao tekuće ili dugoročne u zavisnosti od prava koja postoje na kraju izveštajnog perioda. Obaveze su dugoročne ako entitet na kraju izveštajnog perioda ima suštinsko pravo da odloži poravnanje za najmanje dvanaest meseci. Smernice više ne zahtevaju da takvo pravo bude bezuslovno. Očekivanja menadžmenta da li će naknadno ostvariti pravo na odlaganje poravnanja ne utiču na klasifikaciju obaveza. Pravo na odlaganje postoji samo ako entitet ispunjava bilo koje relevantne uslove na kraju izveštajnog perioda. Obaveza se klasifikuje kao tekuća ako je uslov prekršen na datum izveštavanja ili pre njega, čak i ako se od zajmodavca dobije odricanje od tog stanja nakon isteka perioda izveštavanja. Suprotno tome, zajam je klasifikovan kao dugoročan ako je ugovor o zajmu prekršen tek nakon datuma izveštavanja. Pored toga, izmene i dopune uključuju pojašnjenje zahteva za klasifikacijom duga koji bi kompanija mogla da izmiri pretvaranjem u kapital. „Poravnanje“ se definiše kao gašenje obaveze gotovinom, drugim resursima koji sadrže ekonomske koristi ili sopstvenim kapitalnim instrumentima entiteta. Postoji izuzetak za konvertibilne instrumente koji se mogu pretvoriti u kapital, ali samo za one instrumente kod kojih je opcija konverzije klasifikovana kao kapitalni instrument kao posebna komponenta složenog finansijskog instrumenta.

Prihod pre nameravane upotrebe, štetni ugovori - troškovi ispunjenja ugovora, pozivanje na konceptualni okvir - izmene uskog opsega MRS 16, MRS 37 i MSFI 3 i godišnja poboljšanja MSFI 2018-2020 - izmene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (objavljeni 14. maja 2020. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).

Izmene MRS 16 zabranjuju entitetu da od nabavne vrednosti osnovnog sredstva odbije sav prihod primljen od prodaje predmeta proizvedenih dok entitet priprema sredstvo za namensku upotrebu. Prihod od prodaje takvih predmeta, zajedno sa troškovima njihove proizvodnje, sada se priznaje u bilansu uspeha. Entitet će koristiti MRS 2 za merenje troškova tih stavki. Trošak neće uključivati amortizaciju sredstva koje se testira jer nije spremno za njegovu namenu. Izmene MRS 16 takođe pojašnjava da entitet „testira da li sredstvo pravilno funkcioniše“ kada procenjuje tehničke i fizičke performanse sredstva. Finansijske performanse sredstva nisu relevantne za ovu procenu. Sredstvo bi stoga moglo biti sposobno da funkcioniše kako je predvidelo rukovodstvo i podložno amortizaciji pre nego što dostigne nivo operativnih performansi koje očekuje rukovodstvo.

Izmene MRS 37 pojašnjava značenje „troškova za ispunjenje ugovora“. Izmene objašnjava da direktni troškovi ispunjavanja ugovora uključuju dodatne troškove ispunjavanja tog ugovora; i alokacija ostalih troškova koji se direktno odnose na ispunjavanje. Izmene takođe pojašnjava da, pre nego što se uspostavi posebna odredba za štetni ugovor, entitet priznaje gubitak zbog umanjenja vrednosti koji je nastao na imovini koja se koristi u ispunjavanju ugovora, a ne na imovini koja je namenjena tom ugovoru.

MSFI 3 je izmenjen i dopunjen kako bi se pozivao na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje za 2018. godinu, kako bi se utvrdilo šta predstavlja sredstvo ili obaveza u poslovnoj kombinaciji. Pre amandmana, MSFI 3 se pozivao na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje iz 2001. godine. Pored toga, dodat je novi izuzetak u MSFI 3 za obaveze i potencijalne obaveze. Izuzetak precizira da bi se za neke vrste obaveza i potencijalnih obaveza entitet koji primenjuje MSFI 3 umesto toga trebao pozvati na MRS 37 ili IFRIC 21, a ne na konceptualni okvir za 2018. godinu. Bez ovog novog izuzetka, entitet bi priznao neke obaveze u poslovnoj kombinaciji koje ne bi priznao prema MRS 37. Stoga bi odmah nakon sticanja entitet morao da prestane da priznaje takve obaveze i da prizna dobitak koji nije prikazivao ekonomsku dobit. Takođe je razjašnjeno da sticalac ne bi trebalo da prizna potencijalnu imovinu, kako je definisano u MRS 37, na datum sticanja.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja (nastavak)

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

Izmena MSFI 9 govori o tome koje naknade treba uključiti u test od 10% za prestanak priznavanja finansijskih obaveza. Troškovi ili naknade mogu se platiti trećim licima ili zajmodavcu. Prema dopuni, troškovi ili naknade plaćeni trećim licima neće biti obuhvaćeni testom od 10%.

Ilustrativni primer 13 koji prati MSFI 16 izmenjen je kako bi se uklonio prikaz plaćanja davaoca lizinga u vezi sa poboljšanjima zakupa. Razlog za izmenu je uklanjanje svake potencijalne zabune u pogledu tretmana podsticaja za zakup.

MSFI 1 dozvoljava izuzeće ako podružnica usvoji MSFI kasnije od svog matičnog preduzeća. Podružnica može meriti svoju imovinu i obaveze po knjigovodstvenim iznosima koji bi bili uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje matičnog preduzeća, na osnovu datuma prelaska matičnog preduzeća na MSFI, ako nisu izvršena prilagođavanja za postupke konsolidacije i za efekte poslovne kombinacije u koje je matični entitet stekao zavisno preduzeće. MSFI 1 izmenjen je kako bi se omogućilo entitetima koji su prihvatili izuzeće od MSFI 1 da takođe mere kumulativne kursne razlike koristeći iznose koje je prijavilo matično preduzeće, na osnovu datuma prelaska matičnog preduzeća na MSFI. Izmena MSFI 1 proširuje gornje izuzeće na kumulativne kursne razlike, kako bi se smanjili troškovi za one koji prvi put primene. Ovaj dodatak će se primeniti i na pridružena preduzeća i zajednička ulaganja koja su prihvatila isto izuzeće prema MSFI 1.

Uklonjen je zahtev za entitete da isključe novčane tokove za oporezivanje prilikom merenja fer vrednosti prema MRS 41. Cilj ovog amandmana je da se uskladi sa zahtevom standarda za diskontovanje novčanih tokova na osnovu poreza.

Koncesije za zakup povezane sa Covid-19 - Izmene MSFI 16 (objavljene 28. maja 2020. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine). Izmene su zakupcima (ali ne i zakupodavcima) pružile olakšice u obliku fakultativnog izuzeća od procene da li je koncesija za zakup u vezi sa COVID-19 modifikacija zakupa. Zakupci mogu da odluče da obračunavaju koncesije za zakup na isti način na koji bi to učinili da nisu promene zakupa. U mnogim slučajevima to će rezultirati računovodstvom koncesije kao promenljive najamnine. Praktično izuzeće odnosi se samo na koncesije za zakup koje se javljaju kao direktna posledica pandemije COVID-19 i samo ako su ispunjeni svi sledeći uslovi: promena plaćanja zakupa rezultira revidiranom naknadom za zakup koja je u suštini ista kao, ili manje od, naknada za zakup neposredno pre promene; svako smanjenje plaćanja zakupa utiče samo na isplate dospele 30. juna 2021. ili pre toga; i nema bitnih promena drugih uslova zakupa. Ako zakupac odluči da primeni praktično izuzeće na zakup, primenio bi dosledno na sve ugovore o zakupu sa sličnim karakteristikama i u sličnim okolnostima. Izmena će se primeniti retrospektivno u skladu sa MRS 8, ali zakupci nisu dužni da prepravljaju podatke iz prethodnog perioda ili da pruže obelodanjivanje prema paragrafu 28 (f) MRS 8.

Izmene MSFI 17 i dopune MSFI 4 (objavljene 25. juna 2020. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine). Izmene uključuju niz pojašnjenja koja imaju za cilj da olakšaju primenu MSFI 17, pojednostave neke zahteve standarda i tranziciju. Izmene se odnose na osam oblasti MSFI 17 i nisu namenjene promeniti osnovnih principa standarda. Izvršene su sledeće izmene MSFI 17:

- Datum stupanja na snagu: Datum stupanja na snagu MSFI 17 (koji uključuje izmene i dopune) odložen je za dve godine na godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023; a fiksni datum isteka privremenog izuzeća od primene MSFI 9 u MSFI 4 takođe je odložen za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine.
- Očekivani oporavak novčanih tokova pri sticanju osiguranja: Od entiteta se zahteva da alokira deo troškova sticanja na povezana očekivana obnavljanja ugovora i da te troškove prizna kao sredstvo sve dok entitet ne prepozna obnavljanje ugovora. Subjekti su dužni da procene nadoknadivost imovine na svaki datum izveštavanja i da pruže određene informacije o imovini u napomenama uz finansijske izveštaje.
- Margina ugovorne usluge koja se može pripisati investicionim uslugama: Jedinice pokrića treba identifikovati, uzimajući u obzir količinu koristi i očekivani period osiguranja i investicionih usluga, za ugovore po pristupu sa promenljivom naknadom i za druge ugovore sa „uslugom povrata ulaganja“ po opštem modelu. Troškovi u vezi sa investicionim aktivnostima treba da budu uključeni kao novčani tokovi u granicama ugovora o osiguranju, do te mere da entitet obavlja takve aktivnosti da bi povećao koristi od osiguranja za osiguranika.
- Ugovori o reosiguranju - povraćaj gubitaka: Kada entitet prizna gubitak nakon početnog priznavanja štetne grupe osnovnih ugovora o osiguranju ili dodavanjem štetnih osnovnih ugovora u grupu, entitet treba da prilagodi marginu ugovorne usluge povezane grupe ugovora o reosiguranju i priznaju dobitak od ugovora o reosiguranju. Iznos nadoknađenog gubitka po ugovoru o reosiguranju određuje se množenjem gubitka priznatog u osnovnim ugovorima o osiguranju i procenta potraživanja po osnovnim ugovorima o osiguranju koje entitet očekuje da se oporavi od ugovora o reosiguranju. Ovaj uslov bi se primenjivao samo kada se ugovor o reosiguranju prizna pre ili u isto vreme kada se gubitak prizna na osnovnim ugovorima o osiguranju.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja (nastavak)

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

- Ostale izmene: Ostale izmene uključuju izuzeća iz opsega za neke ugovore o kreditnim karticama (ili slične) i neke ugovore o zajmu; prikaz imovine i obaveza ugovora o osiguranju u bilansu stanja u portfeljima umesto u grupama; primenljivost opcije umanjavanja rizika pri ublažavanju finansijskih rizika korišćenjem ugovora o reosiguranju i nederivativnih finansijskih instrumenata po fer vrednosti kroz bilans uspeha; izbor računovodstvene politike za promenu procena datih u prethodnim privremenim finansijskim izveštajima prilikom primene MSFI 17; uključivanje plaćanja poreza na dohodak i primitaka koji se posebno naplaćuju za osiguranika prema uslovima ugovora o osiguranju u novčane tokove za ispunjenje; i izabrane prelazne olakšice i drugi manji amandmani.

Klasifikacija obaveza kao tekućih ili dugoročnih, odlaganje datuma stupanja na snagu - Izmene MRS 1 (objavljene 15. jula 2020. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine). Izmjena MRS 1 o klasifikaciji obaveza kao tekućih ili dugoročnih izdata je u januaru 2020. godine, sa originalnim datumom stupanja na snagu 1. januara 2022. Međutim, kao odgovor na pandemiju Covid-19, datum stupanja na snagu odložen je za godinu dana da bi se pružilo kompanijama više vremena za primenu promena u klasifikaciji koje su rezultat izmenjenih smernica.

Reforma referentne kamatne stope (IBOR) - dopuna faze 2 MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (objavljeni 27. avgusta 2020. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine). Izmene i dopune faze 2 bave se pitanjima koja proizilaze iz sprovođenja reformi, uključujući zamenu jednog merila alternativnim. Izmene obuhvataju sledeće oblasti:

- Obračunavanje promena u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova kao rezultat reforme IBOR-a: Za instrumente na koje se primenjuje merenje amortizovanog troška, izmene i dopune zahtevaju od subjekata da, kao praktičnu svrsishodnost, uzmu u obzir promenu osnove za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova kao rezultat reforme IBOR-a ažuriranjem efektivne kamatne stope koristeći smernice iz paragrafa B5.4.5 MSFI 9. Kao rezultat, ne priznaje se neposredna dobit ili gubitak. Ova praktična svrsishodnost odnosi se samo na takvu promenu i samo u meri u kojoj je to neophodno kao direktna posledica reforme IBOR-a, a nova osnova je ekonomski ekvivalentna prethodnoj osnovi. Osiguravači koji primenjuju privremeno izuzeće od MSFI 9 takođe su dužni da primene istu praktičnu svrsishodnost. MSFI 16 je takođe izmenjen i dopunjen kako bi se od zakupaca zahtevalo da koriste sličnu praktičnu primenu prilikom obračuna modifikacija zakupa koje menjaju osnovu za određivanje budućih plaćanja zakupa kao rezultat reforme IBOR-a.
- Datum završetka za fazu 1 za olakšice za komponente rizika koje nisu ugovorene u odnosima zaštite od rizika: Izmene i dopune faze 2 zahtevaju od entiteta da prospektivno prestane da primenjuje olakšice za fazu 1 za komponentu rizika koja nije ugovorena, ranije od datuma kada se izvrše promene u komponenti rizika koja nije ugovorena, ili kada se prekida odnos zaštite od rizika. Nije naveden datum završetka u izmenama i dopunama Faze 1 za komponente rizika.
- Dodatni privremeni izuzeci od primene specifičnih zahteva za računovodstvo zaštite: Izmene i dopune faze 2 pružaju neka dodatna privremena olakšica od primene specifičnih zahteva za računovodstvom zaštite u skladu sa MRS 39 i MSFI 9 na odnose zaštite koji su direktno pogođeni reformom IBOR-a.
- Dodatna obelodanjivanja MSFI 7 koja se odnose na reformu IBOR-a: Izmene zahtevaju obelodanjivanje: (i) kako entitet upravlja prelaskom na alternativne referentne stope, njegovog napretka i rizika koji proističu iz tranzicije; (ii) kvantitativne informacije o derivatima i nederivatima koji tek treba da se izvrše u tranziciji, razvrstani po značajnim referentnim vrednostima kamatnih stopa; i (iii) opis svih promena strategije upravljanja rizicima kao rezultat reforme IBOR-a.

Rukovodstvo Grupe je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmene postojećih standarda i nova tumačenja pre nego što oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Grupe u periodu početne primene.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2 Osnove za konsolidaciju

Konsolidovani finansijski izveštaji uključuju finansijske izveštaje Banke i društva nad kojim Banka ima kontrolu. Kontrola postoji ako Banka ima moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama društva tako da ostvari koristi od njegovih aktivnosti. Kontrola je uspostavljena kada je Banka izložena, ili ima prava na varijabilnim prinosima po osnovu učešća u entitetu u koji je investirala i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirala.

Rezultat zavisnog društva koje je stečeno u toku godine uključuje se u konsolidovani bilans uspeha od efektivnog datuma sticanja. Finansijski izveštaji zavisnog društva po potrebi se usklađuju na način da se njihove računovodstvene politike usaglasa s onima koje koristi Banka kao matična kompanija u okviru Grupe. Sve transakcije, sva stanja, svi prihodi i rashodi unutar Grupe eliminišu se konsolidacijom. Manjinski interes predstavlja udeo u dobitku ili gubitku te kapitalu zavisnog društva kojem Banka nije direktni ni indirektni vlasnik. Manjinski interes prikazan je posebno u bilansu uspeha Grupe te unutar kapitala u bilansu stanja Grupe, odvojeno od kapitala Banke.

2.3 Poslovna spajanja

Banka na dan 31. decembra 2020. godine poseduje 75% vlasništva Lizinga. Na dan sticanja učešća, ukupna aktiva Lizinga iznosila je 3.092.233 hiljade dinara, ukupan akcijski kapital iznosio je 60.455 hiljada dinara dok je gubitak iznosio 113.284 hiljada dinara. Na dan 31. decembra 2020. godine ukupna aktiva Lizinga iznosi RSD 13.825.358 hiljada, ukupan akcijski kapital iznosio je 67.500 hiljada dinara dok dobitak iznosi RSD 477.160 hiljada.

Poslovno spajanje koje uključuje entitete ili poslovanje pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj su navedeni entiteti pod zajedničkom kontrolom od strane istog entiteta, pre ili nakon poslovnog spajanja, i ta kontrola nije prenosiva. Kako se MSFI 3 ne primenjuje na poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom, Grupa je, u skladu s MRS-om 8, usvojila računovodstvenu politiku u kojoj se takve transakcije evidentiraju po metodi udruživanja interesa.

Primena metode je sledeća:

- Imovina i obaveze entiteta koji se spajaju prikazuje se po knjigovodstvenoj vrednosti kako je prikazano u prethodnim izveštajima krajnjeg matičnog društva Grupe;
- Nema nove procene fer vrednosti ili priznavanja nove imovine ili obaveza. Jedina usklađivanja se sprovede radi usklađivanja računovodstvenih politika;
- Nije priznat goodwill kao rezultat spajanja;
- Razlika između plaćenog iznosa/prenosa i „stečenog“ kapitala prikazana je u kapitalu;
- Bilans uspeha reflektuje rezultat svih društava za celu poslovnu godinu, ukoliko je spajanje nastalo početkom godine te nije materijalno značajno odstupanje;
- Usporedni podaci se ne prepravljaju.

2.4. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Grupe i komitenta. Prihodi i rashodi po osnovu kamata priznaju se po načelu uzročnosti prihoda uz primenu efektivne kamatne stope koja se utvrđuje u trenutku početnog priznavanja finansijskog sredstva / obaveze.

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti, finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat kao i finansijsku imovinu kojom se ne trguje i koja se vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na:

- Bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (amortizovana vrednost pre umanjenja za očekivane kreditne gubitke)
- Amortizovanu vrednost finansijske obaveze

U slučaju POCI kredita (kupljena ili plasirana kreditno obezvređena sredstva) obračunava se efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke.

Prilikom obračuna efektivne kamatne stope za finansijske instrumente koji nisu POCI (nisu kreditno obezvređeni u momentu odobrenja niti su pretrpeli značajnu modifikaciju ugovorenih novčanih tokova kao kreditno obezvređeni) Grupa procenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove koji se odnose na taj finansijski instrument, ali ne i buduće kreditne gubitke.

Neamortizovano stanje unapred naplaćene naknade i drugih transakcionih troškova koji ulaze u efektivnu kamatnu stopu, kao i neamortizovano stanje korekcije plasmana zbog modifikacije, u slučaju prestanka priznavanja finansijskog sredstva se prezentuje u okviru prihoda od kamata na dan prestanka priznavanja.

Unwinding kao prihod od kamate na obezvređene kredite i plasmene klijenata izračunava se primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto vrednost) kredita i plasmana.

Prihodi od kamata uključuju takođe i dobitke i gubitke od modifikacije priznate na finansijskoj imovini u Nivou 1.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Prihode od naknada i provizija koje Grup ostvaruje proizilaze iz širokog spektra usluga koje Grupa pruža svojim klijentima. Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

/i/ Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

Naknade za pružanje usluga u određenom vremenskom periodu obračunavaju se u tom periodu. Ove naknade uključuju naknade za pozajmice koje nisu sastavni deo efektivne kamatne stope finansiskog instrumenta, naknade i provizije po osnovu održavanja računa i druge naknade i provizije po osnovu usluga za domaći i međunarodni platni promet, nakanade za garancije, kastodi i druge naknade za upravljanje, kao i naknade za posredovanje u osiguranju. Naknade za odobrenje kredita za one kredite koji će verovatno biti povučeni i ostale naknade koje se odnose na kredite su odložene (zajedno sa svim dodatnim troškovima) i priznaju se kao izmena efektivne kamatne stope kredita.

/ii/ Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi. Prihod od naknade ostvaren od pružanja usluga trećim stranama, kao što je organizovanje sticanja akcija ili drugih hartija od vrednosti, ili kupovina/ prodaja preduzeća, priznaje se po završetku predmete transakcije.

Rashode od naknada i provizija čine rashodi od naknada po osnovu transakcija domaćeg i inostranog platnog prometa, troškovi poslovanja s karticama i slične naknade (Napomena 5).

2.6. Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Neto dobiti /gubiti po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumentata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju efekte usklađivanja fer vrednosti derivata izuzev derivata namenjenih zaštiti od rizika.

2.7. Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti

Neto dobiti /gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti obuhvataju efekte nastale prilikom prestanka priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, kao i finansijskih sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

2.8. Neto dobitak / gubitak po osnovu zaštite od rizika

Neto dobiti / gubici po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke /gubitke po osnovu promene vrednosti derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika.

2.9. Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vode po amortizovanoj vrednosti

Ove stavke uključuju dobitak /gubitak u slučaju prodaje finansijskih instrumenata i modifikacija ugovornih uslova u periodu trajanja koji za rezultat imaju prestanak priznavanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.10. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Grupe odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Grupa posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD).

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Monetarna sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

2.11. Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor koji dovodi do povećanja finansijskih sredstava jedne ugovorne strane odnosno finansijskih obaveza ili vlasničkih instrumenata druge ugovorne strane. U skladu sa MSFI 9, sva finansijska sredstva i obaveze - koji takođe uključuju derivativne finansijske instrumente - treba da se priznaju u bilansu stanja i mere u skladu sa njihovim dodeljenim kategorijama.

2.11.1. Metode merenja finansijskih instrumenata

a) Amortizovana vrednost i efektivna kamatna stopa

Amortizovana vrednost je iznos po kom se meri finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po početnom priznavanju minus otplata glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija koristeći metod efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospeća. Za finansijska sredstva iznos se usklađuje za ispravku vrednosti.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno eskontuje procenjena buduća novčana plaćanja ili primanja tokom očekivanog trajanja finansijskog instrumenta ili, ukoliko je odgovarajuće, kraći period u odnosu na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili neto knjigovodstvenu vrednost finansijske obaveze.

Kada se izračunava efektivna kamatna stopa, Grupa procenjuje novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove finansijskog instrumenta (na primer, prevremena otplata, kupovne i slične opcije), ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Obračun uključuje sve naknade i poene koji su plaćeni ili primljeni između ugovornih strana a koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve ostale premije i eskonte.

Za kupljena ili stvorena finansijska sredstva umanjena za kreditne gubitke („POCI“) koristi se kreditno prilagođena EIR - efektivna kamatna stopa usklađena za kreditne rizike. To je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće novčane tokove koji uzimaju u obzir očekivane kreditne gubitke po amortizovanoj vrednosti finansijskog sredstva.

Efektivna kamatna stopa se koristi i za priznavanje prihoda od kamata i rashoda od kamata.

Prihodi od kamata se računaju na sledeći način:

- Primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (Nivo 1 i Nivo 2)
- Primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva u narednim periodima izveštaja sve dok je sredstvo umanjeno za kreditne gubitke (Nivo 3)
- Primenom kreditno prilagođene efektivne kamatne stope na kupljena ili stvorena finansijska sredstva umanjena za kreditne gubitke (POCI).

Rashodi kamata se računaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

b) Fer vrednost

Fer vrednost se definiše kao cena koja bi se primila za prodaju sredstva ili platila za prenos obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum merenja. Ova definicija fer vrednosti se primenjuje takođe i na merenje fer vrednosti nefinansijske imovine i obaveza. Detaljnije obelodanjivanje o modelima vrednovanja i hijerarhiji instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti nalaze se u Napomeni 36.10 Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.11.2. Početno priznavanje i vrednovanje

a) Početno priznavanje

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Grupe, od momenta kada se Grupa ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja (izmirenja), što je datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

b) Početno vrednovanje

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Po početnom priznavanju fer vrednost je u mnogim slučajevima jednaka ceni transakcije tj. ceni plaćenju za sticanje ili preuzimanje finansijskih sredstva ili primljenoj za preuzimanje finansijskih obaveza.

Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Grupa odmah priznaje razliku između cene transakcije i fer vrednosti (dobitak na prvi dan) u bilansu uspeha. U slučaju da je razlika u ceni transakcije i fer vrednosti utvrđena na bazi netržišnih parametara, dobitak/gubitak na prvi dan se razgraničava na period trajanja finansijskog instrumenta.

2.11.3. Klasifikacija i naknadno vrednovanje

Rukovodstvo Grupe vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od:

- a) Poslovnog modela za upravljanje tim finansijskim sredstvima - procenjuje se da li je finansijsko sredstvo deo portfolija kojim se upravlja tako da se prikupljaju ugovoreni novčani tokovi ili se finansijska sredstva prodaju, ili neki drugi model
- b) Karakteristika ugovorenih novčanih tokova - procena se fokusira na proveru da li ugovorni uslovi finansijskog sredstva povećavaju, na specifične datume, novčani tok koji predstavlja samo plaćanje glavnice i kamate.

Grupa je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije:

- finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti
- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije.

2.11.3.1. Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ukoliko je opredeljen poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i ukoliko su ti novčani tokovi SPPI.

Na dan bilasniranja, ova sredstva se vrednuju po bruto knjigovodstvenoj vrednosti umanjenoj za kreditne gubitke.

Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti su prezentovana u okviru pozicije „Kredit i potraživanja“, „Hartije od vrednosti“ i „Gotovina i sredstva kod centralne banke“. Gotovinska stanja podrazumevaju samo potraživanja (depozite) od centralne banke i kreditnih institucija koji se otplaćuju na zahtev. *Koji se isplaćuju na zahtev* znači da se mogu povući u bilo koje vreme ili u roku od samo jednog radnog dana ili 24 časa. Obavezne rezerve se takođe prikazuju u ovoj poziciji.

Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti su najveća kategorija merenja, jer se celokupan portfolio kredita Grupe vrednuje po amortizovanoj vrednosti. Deo hartija od vrednosti čine dužničke hartije koje se vrednuje po amortizovanoj vrednosti. Preostale dužničke hartije od vrednosti vrednuje se po fer vrednosti ili kroz bilans uspeha ili kroz ostali sveobuhvatni rezultat.

Kamatni prihod na ova sredstva se obračunava putem metode efektivne kamate i prezentovan je u okviru pozicije „Neto prihod po osnovu kamate“ u bilansu uspeha Grupe. Gubici po osnovu obezvređenja se prezentuju u okviru pozicije „Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha“. U slučaju prestanka priznavanja takve imovine, rezultat se prikazuje na poziciji „Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata po amortizovanoj vrednosti“.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.11.3.2. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat

Finansijska sredstva se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat ukoliko su karakteristike ugovorenog novčanog toka SPPI i ukoliko se sredstva drže u okviru poslovnog modela čiji cilj se ostvaruje i putem prikupljanja ugovorenog novčanog toka i prodaje.

U bilansu stanja, ovakva sredstva su prezentovana u okviru pozicije „Hartije od vrednosti“.

Deo dužničkih hartija od vrednosti koji zadovoljava gore navedene kriterijume se vrednuje po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat. Kamatni prihod na takve hartije se izračunava primenom metode efektivne kamate i uključuje se u poziciju „Neto prihod po osnovu kamate“ u bilansu uspeha Grupe. Dobici i gubici po osnovu umanjenja za kreditne gubitke se prezentuju takođe u bilansu uspeha na poziciji „Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstva koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha“. Kao rezultat, efekat vrednovanja priznat u bilansu uspeha Grupe je isti kao i za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Razlika između fer vrednosti po kojoj se ove hartije vrednuju u bilansu stanja i njihove amortizovane vrednosti se priznaje kroz ostali sveobuhvatni rezultat u okviru pozicije „Pozitivni/negativni efekti promene dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat“. Kada hartija prestane da se priznaje, iznos prethodno akumuliran u ostalom sveobuhvatnom rezultatu se reklasifikuje u bilans uspeha i prikazuje na poziciji „Neto dobitak/gubitak od prestanaka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti“.

Grupa je izabrala opciju da određene vlasničke instrumente koji se ne drže za trgovanje, vrednuje po fer vrednosti kroz ostali rezultat i ova opcija se primenjuje na strateški značajne investicije Grupe. Rezultat fer vrednovanja se prikazuje na poziciji „Pozitivni/negativni efekti promene vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat“. Iznos priznat u ostalom sveobuhvatnom rezultatu nikad se ne reklasifikuje na bilans uspeha.

Ostale vlasničke instrumente kapitala Grupa vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

2.11.3.3. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Kategoriju merenja fer vrednosti kroz bilans uspeha imaju finansijska sredstva koja ili nisu prošla SPPI test ili imaju neki drugi poslovni model. Ova finansijska sredstva se generalno prodaju pre njihovog dospeća i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti te se dobiti ostvaruje njenom realizacijom putem prodaje. U poslovanju Grupe to je poslovni model po kojem se finansijska sredstva drže radi trgovanja. Grupa u svom portfoliju hartija od vrednosti ima deo dužničkih instrumenata koje drži radi trgovanja.

Za dužničke hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, dobiti i gubici od usklađivanja sa tržišnom vrednošću, odnosno efekti promene fer vrednosti pri naknadnom vrednovanju, se priznaju kroz bilans uspeha u okviru pozicije „Neto dobitak/ gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata“ i ista nisu predmet obezvređenja. Prihodi od kamata po osnovu kupona finansijskih sredstava namenjenih trgovanju priznaju se po metodu efektivne kamatne stope i uključeni su u poziciju „Prihodi od kamate“ u bilansu uspeha.

Grupa nema dužničkih finansijskih instrumenata koja nisu prošla SPPI niti kreiranih da se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

2.11.3.4. Reklasifikacija finansijskih sredstava

Grupa reklasifikuje finansijsku imovinu samo kada menja svoj poslovni model. Ukoliko Grupa promeni poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima primeniće reklasifikaciju unapred počev od datuma reklasifikacije. Grupa neće menjati već priznate dobitke, gubitke ili kamatu.

U toku 2020. godine Grupa nije vršila reklasifikaciju finansijskih sredstava.

2.11.3.5. Vlasnički instrumenti (instrumenti kapitala)

Instrumenti kapitala su instrumenti koji ispunjavaju definiciju kapitala iz perspektive izdavaoca, odnosno instrumenti koji ne sadrže ugovorenu obavezu plaćanja i koji predstavljaju udeo u neto imovini izdavaoca. Grupa instrumente kapitala vodi po fer vrednosti kroz ostali rezultat i po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Instrumenti kapitala po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaju inicijalno po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju, osim ukoliko Grupa u određenim slučajevima proceni da nabavna vrednost predstavlja najbolju procenu fer vrednosti.

Efekti promene fer vrednosti instrumenata kapitala koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se u okviru ostalog rezultata i nikada se ne reklasifikuju u bilans uspeha, čak ni prilikom prestavka priznavanja. Za ove instrumente ne priznaju se efekti obezvređenja kroz bilans uspeha, već se sve promene u fer vrednosti evidentiraju u okviru ostalog rezultata. Efekti promene fer vrednosti instrumenata kapitala koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha evidentiraju se u okviru pozicije „Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata“.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.11.4. Obezvredjenje finansijskih instrumenata po MSFI 9

Grupa priznaje gubitke od obezvređenja na dužničkim finansijskim instrumentima (kreditni i potraživanja i dužničke hartije od vrednosti) osim onih koji se vrednuju po FVPL, kao i za vanbilansne kreditne izloženosti koje nastaju po osnovu garancija i drugih obaveza.

Obezvređenje se zasniva na modelu očekivanih kreditnih gubitaka čije merenje odražava:

- Nepristrasan i verovatnoćom ponderisan iznos koji je određen na osnovu procene niza mogućih ishoda;
- Vremenske vrednosti novca;
- Sve razumne i potkrepljujuće informacije koje su raspoložive bez nepotrebnih troškova i napora na dan izveštavanja, o prošlim događajima, trenutnim uslovima i prognozi budućih ekonomskih okolnosti.

Očekivani kreditni gubitak/obezvređenje je sadašnja vrednost svih smanjenja očekivanog novčanog toka tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva. Smanjenje predstavlja razliku između novčanih tokova koji se duguju Grupi u skladu sa ugovorom i novčanih tokova koje Grupa očekuje da će primiti. Pošto očekivani kreditni gubici uzimaju u obzir iznos i vreme plaćanja, kreditni gubitak nastaje čak i kada Grupa očekuje da će se platiti u potpunosti ali kasnije nego od dospeća po ugovoru.

Iznos gubitka od obezvređenja se priznaje kao ispravka vrednosti sredstva. U svrhu merenja iznosa očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) i priznavanja prihoda od kamate, Grupa pravi razliku između tri nivoa obezvređenja.

1) Nivo obezvređenja 1.

- a) Finansijska sredstva po početnom priznavanju (osim POCI imovine)
- b) Finansijskih sredstava koja ispunjavaju uslove niskog kreditnog rizika
- c) Finansijskih sredstava bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njihov kreditni kvalitet

U Nivou 1. ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka izračunavaju se kao dvanaestomesečni ECL.

2) Nivo obezvređenja 2.

Sadrži finansijska sredstva sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali nisu umanjena usled kreditnih gubitaka, uključujući početno priznata sredstva opisana iznad.

U Nivou 2. ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

3) Nivo obezvređenja 3.

Sadrži finansijska sredstva koja su obezvređena usled kreditnih gubitaka, odnosno u status neizvršenja obaveza na datum izveštaja.

U Nivou 3. ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

POCI imovina – finansijska sredstva obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja. POCI imovina nije predmet transfera između nivoa, odnosno nezavisno od promene kreditnog kvaliteta klijenta nakon inicijalnog priznavanja POCI imovine, vrši se obračun očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog veka trajanja finansijskog sredstva. Takođe, očekivani kreditni gubici tokom veka trajanja na datum početnog priznavanja POCI sredstva moraju se uzeti u obzir kod izračuna fer vrednosti sredstva (dok naknadne promene prvobitnog očekivanja dovode do priznavanja ispravki vrednosti usled kreditnih gubitaka samo ukoliko dovode do nižih očekivanja u poređenju sa datumom stvaranja, dok se ona koja dovode do boljih očekivanja u poređenju sa datumom početnog priznavanja priznaju kao povećanja bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva).

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.11.5. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Grupa izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena.

Kada je Grupa prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije prenela sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Grupa angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Grupe, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Grupa morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

U svom redovnom poslovanju u toku trajanja ugovora o kreditima, Grupa može da ponovo pregovara o uslovima ugovora i modifikuje ih. Ovo može da uključuje komercijalne tržišno uslovljene pregovore sa klijentima ili komercijalne pregovore kojima se sprečava ili ublažavaju finansijske teškoće klijenta. Kako bi se očuvala ekonomska suština i utvrdili finansijski efekti takvih modifikacija, Grupa je definisala neke kriterijume po kojima procenjuje da li su izmenjeni uslovi ugovora suštinski i značajno drugačiji od originalnih. To su promena dužnika, promena valute, uvođenje nekih klauzula koje dovode do promene novčanih tokova tako da plasman nije više SPPI.

Određene izmene ugovora (kao što je reprogram) sa klijentima koji se suočavaju sa finansijskim poteškoćama se ne tretiraju kao značajne sa aspekta prestanka priznavanja jer za cilj imaju poboljšanje verovatnoće naplate ugovorenog novčanog toka od strane Grupe.

Sa druge strane takve izmene kod klijenata koji se ne suočavaju sa finansijskim poteškoćama, mogu da budu sušinski značajne i da dovedu do prestanka priznavanja. To su sledeći kriterijumi: promena otplatnog plana na način da je prosečna preostala ročnost plasmana izmenjena više od 100% i ne više od dve godine u poređenju sa originalnim ugovorom, promena vremena ili iznosa ugovorenog novčanog toka koja rezultira u promeni sadašnje vrednosti modifikovanog sredstva za više od 10% u odnosu na knjigovodstvenu vrednost plasmana, komercijalni pregovori inicirani zbog izmene tržišnih uslova koji su povoljniji za klijenta kao alternativa refinansiranju.

U slučaju značajnih modifikacija ugovornih uslova (kao što je prethodno navedeno), Grupa prestaje sa priznavanjem starog sredstva i priznaje novo, izmenjeno sredstvo. Ukoliko je dužnik u default-u ili značajna modifikacija dovodi do default-a novo sredstvo ima tretman POCI (kupljeni /plasirani kreditno obezvređen) plasmana.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

2.11.6. Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Grupa radije reprogramira, odnosno restrukturira kredite, nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate ili bilo koju drugu izmenu inicijalnih uslova kreditiranja. Reprogrami mogu biti poslovni (biznis) repogrami ili forbearance po definiciji EBA-e.

Biznis reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije i ne predstavlja restrukturiranje. Rezultat je promenjene situacije na tržištu (kupci, dobavljači, konkurencija) i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastaloj situaciji.

Forbearance predstavlja restrukturiranje uslovljeno:

- nesposobnošću dužnika da ispunjava ugovorne obaveze usled finansijskih poteškoća i
- potrebom da Grupa učini određene ustupke kako bi klijent mogao da servisira ugovorne obaveze.

Nakon izmene uslova, ne smatra se da je kredit dospelo, ali ako nakon restrukturiranja postoji dokaz o obezvređenju potraživanja klijentu se dodeljuje status neizmirenja obaveza. Grupa kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

2.11.7. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Grupa ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imao, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.11.7. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze (nastavak)

Komponente složenih finansijskih instrumenata, koje sadrže i elemente obaveza i elemente kapitala, iskazuju se posebno, pri čemu se komponenti kapitala dodeljuje ostatak vrednosti po odbitku iznosa koji je posebno određen kao fer vrednost komponente obaveza na dan izdavanja. Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

Depoziti i ostale obaveze prema bankama i prema drugim komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Grupa nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

Ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iskazane su po nominalnoj vrednosti.

2.12. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

2.13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na žiro računu Grupe i računima blagajne (dinarske i devizne) i devizna sredstva na računima kod domaćih i stranih banaka sa originalnom ročnošću do 3 meseca.

2.14. Reverzni repo i Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, reverzni repo, su priznate u bilansu stanja.

Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

Transakcije koje uključuju **prodaju hartija od vrednosti** po ugovoru o njihovom otkupu na određeni datum u budućnosti predstavljaju „repo ugovore“. Hartije od vrednosti prodane u takvim transakcijama se ne prestaju priznavati u bilansu stanja jer Grupa zadržava suštinski sve rizije i koristi od vlasništva, jer se hartije do vrednosti otkupljuju po fiksnoj ceni kada se repo transakcija završi.

Novčana sredstva primljena nakon prodaje hartija od vrednosti priznaju se u bilansu stanja uz odgovarajuću obavezu vraćanja pod „Finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti“.

Razlika između prodajne i otkupne cene tretira se kao rashod kamate i evidentira se u bilansu uspeha na poziciji Rashodi od kamata u okviru pozicije „Neto prihod od kamata“ i obračunava se u toku trajanja ugovora. Finansijska sredstva koja Grupa prenosi u okviru ugovora o reotkupu ostaju na bilansu stanja Grupe. Kategorija merenja prenesenih finansijskih sredstava se ne menja.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.15. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava. Nematerijalna ulaganja se sastoje od licenci i ostalih nematerijalnih ulaganja.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih sredstava se procenjuje kao ograničen ili neograničen.

Nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom trajanja se amortizuju tokom korisnog veka upotrebe. Period i metod amortizacije za nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom upotrebe se proveravaju najmanje jednom godišnje, na kraju finansijske godine.

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nematerijalnih ulaganja na nulu tokom procenjenog korisnog veka upotrebe, kako sledi:

Licence za softver	u skladu sa ugovorenim rokom korišćenja
Ostala nematerijalna ulaganja	4 - 6 godina

Troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava sa ograničenim vekom trajanja se priznaju na teret bilansa uspeha.

Izdaci vezani za održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

2.16. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koje se direktno pripisuju nabavci nekretnine, postrojenja i opreme.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Grupa u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost nekretnine, postrojenja i opreme, primenom sledećih propisanih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	40 godina
Kompjuterska oprema	4 godina
Ostala oprema	5 do 10 godina

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije nekretnina i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu amortizuju se shodno vremenu korišćenja istih utvrđenih ugovorom.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.17. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opreme i investicije u zavisna društva Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2.18. Lizing iz ugla Grupe kao zakupca

Imovina sa pravom korišćenja i obaveza za zakup priznaju se na datum početka zakupa. Imovina se početno vrednuje po nabavnoj vrednosti koja predstavlja inicijalnu vrednost obaveza (diskontovanu na sadašnju vrednost) i sva plaćanja lizing kući nastala pre datuma lizinga umanjena za podsticaje primljene od lizing kuće. Ova procenjena imovina se naknadno amortizuje od datuma početka do kraja perioda zakupa. Grupa koristi linearnu metodu amortizacije.

Plaćanja po osnovu zakupa obuhvataju fiksne zakupnine, varijabilna plaćanja zakupnine koja zavise od indeksa ili stope, iznose za koje se očekuje da će biti plaćeni u okviru garancije rezidualne vrednosti i plaćanja za zakup u opcionom periodu produženja ako je zakupac procenio da će iskoristiti opcije i kazne za prevremeno raskidanje ugovora ako rok zakupa odražava zakupca koji koristi opciju raskida. Nakon toga, knjigovodstveni iznos obaveze po osnovu lizinga uvećava se za kamatu po važećoj diskontnoj stopi, umanjenoj za izvršene isplate lizinga i eventualno ponovo procenjuje u skladu sa izmenom lizinga.

Pri proceni lizing perioda Grupa je uključila period bez mogućnosti otkazivanja, opcionu period za produžetak lizinga, ukoliko je zakupac relativno siguran da će iskoristiti tu opciju, period pokriven opcijom za raskid lizinga, ukoliko je zakupac relativno siguran da neće upotrebiti tu opciju, dok u slučaju lizing perioda bez definisanog (određenog) roka primenjen je rok određen u skladu sa najboljom mogućom procenom perioda trajanja zakupa. Kada najbolja moguća procena nije izvodljiva, zbog nedostupnosti podataka, period trajanja zakupa procenjuje se na 5 godina u skladu sa periodom budžetiranja.

Obaveze za zakup diskontuju se korišćenjem kamatne stope koja predstavlja implicitnu stopu u zakupu. Ako se ta stopa ne može utvrditi, Grupa koristi inkrementalnu stopu zaduživanja - stopu po kojoj se Grupa može zadužiti kod Erste Grupe.

Za zakup pokretnih stvari Grupa koristi se inkrementalna stopa zaduživanja - stopa po kojoj bi Grupa mogla da pozajmi sredstva od Erste Grupe.

2.19. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanje je obaveza koja je neizvesna u pogledu roka i iznosa. Rezervisanja se priznaju i vrše:

- kada Grupa ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja;
- kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i
- kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje predstavlja najbolju procenu izdataka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja. Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida putem storniranja troškova tekućoj godini odnosno u korist prihoda, ukoliko je rezervisanje formirano u prethodnom periodu.

Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala. Ukoliko je verovatan odliv resursa u budućnosti rezervisanje se priznaje u finansijskim izveštajima. Grupa vrši rezervisanje na teret rashoda za stavke po kreditno rizičnim vanbilansnim stavkama do divova potrebnih rezervisanja u skladu sa zahtevima MSFI 9.

Potencijalna sredstva Grupa ne priznaje u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.20. Naknade zaposlenima

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje – Definisani planovi doprinosa

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Grupnije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada – Otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade

U skladu sa Kolektivnim ugovorom Grupa ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju (otpremnina) u iznosu od 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog zavoda za Statistiku ili 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Grupi u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju, odnosno 3 mesečne zarade zaposlenog ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu isplate – u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenog.

Pored toga, u skladu sa kolektivnom ugovorom, Grupa je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade za 10, 20, 30, 40 godina neprekidnog rada u Grupi. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne, dve ili tri prosečne zarade u Grupi ostvarene u mesecu koji prethode datumu isplate, zavisno od trajanja neprekidnog rada kod poslodavca.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava.

Aktuarski dobiti i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, s tim što se aktuarski dobiti i gubici po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata.

(c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.21. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanju Grupa odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Grupe koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuje u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije „Neto rashodi /prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizčnih vanbilansnih stavki“. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija, u zavisnosti od vrste naknade. Grupa određene vrste naknada prihoduje jednokratno, a one koje se naplaćuju za poznat vremenski period se razgraničavaju ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

Činidbene garancije su ugovori koji obezbeđuju kompenzaciju ukoliko druga strana ne ispuni svoju ugovornu obavezu. Takvi ugovori prenose, pored kreditnog i nefinansijske rizike izvršenja. Činidbene garancije se početno priznaju po fer vrednosti, koja se obično dokazuje iznosom primljene naknade. Ovaj iznos se amortizuje ravnomerno tokom trajanja ugovora. Na kraju svakog izveštajnog perioda, ugovori o činidbenim garancijama se odmeravaju u iznosu većem od (i) neamortizovanog iznosa pri početnom priznavanju i (ii) najbolje procene troškova potrebnih za izmirenje ugovora ugovora na kraju izveštajnog perioda, diskontovanog na sadašnju vrednost.

2.22. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Grupa preuzima imovinu (kolaterale) kao vid naplate u slučajevima kreditiranja sa problemima u otplati. Osnovni razlozi su omogućavanje kontrole kolaterala i zaštita vrednosti kolaterala na nelikvidnim ili problematičnim tržištima postavljanjem osnove na tržištu i, kao strategija odbrane, strategija protiv gubitka imovine na aukciji po neodgovarajućoj ceni. Konverzija loših plasmana u materijalnu imovinu se takođe vidi kao mera za poboljšanje kontrole troškova po Grupu i za izbegavanje daljeg pogoršanja vrednosti.

Imovina stečena na takav način, može biti klasifikovana kao:

- 1) Materijalna imovina koju Grupa drži za svoju upotrebu (MRS 16, Imovina, postrojenja i oprema)
- 2) Investiciona nekretnina (MRS 40 Investiciona imovina)
- 3) Sredstva stečena naplatom potraživanja (MRS 2 Inventar zaliha)
- 4) Stalna sredstva namenjena prodaji (MSFI 5)

Imovina stečena naplatom potraživanja evidentira se po kupovnoj ceni u RSD.

Materijalna imovina koju Grupa drži za svoju upotrebu i koju koristi Grupa evidentira se po nabavnoj vrednosti i amortizuje se u skladu sa Računovodstvenom politikom Grupe i Priručnikom računovodstva po MSFI Erste bank ad Novi Sad.

Investiciona nekretnina je nekretnina u vlasništvu vlasnika u svrhu generisanja prihoda od zakupa. Originalna investicija se priznaje po nabavnoj ceni i amortizuje se u skladu sa Računovodstvenom politikom Grupe i Priručnikom računovodstva po MSFI Erste bank ad Novi Sad.

Sredstva stečena naplatom potraživanja u skladu sa MRS 2 Zalihe se vrednuju po nižoj od sledeće dve vrednosti, nabavne cene / cene koštanja i neto ostvarive vrednosti (cene prodaje umanjenoj za troškove prodaje).

Od datuma bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednost zaliha po kojima je imovina Grupe obelodanjena. Ukoliko ima naznaka da je neka imovina obezvređena, naplativ iznos imovine se procenjuje kako bi se definisao iznos obezvređenja. Ukoliko je procenjeno da je naplativ iznos imovine niži od vrednosti po kojoj je imovina obelodanjena, postojeća vrednost te imovine se smanjuje na iznos naplative vrednosti.

Sektor upravljanja kreditnim rizicima vrši procenu. Iznosi otpisa zaliha do neto ostvarive vrednosti, kao i gubici zaliha, prepoznaju se kao trošak perioda tokom kojeg je došlo do otpisa i nastanka gubitka.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22. Sredstva stečena naplatom potraživanja (nastavak)

Grupa klasifikuje stalnu imovinu kao **stalna sredstva namenjena prodaji** ako se njena knjigovodstvena vrednost može povratiti prevashodno prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Imovina klasifikovana kao imovina namenjena prodaji mora biti dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju i njena prodaja mora biti verovatna.

Prilikom reklasifikacije dela aktive u stalna sredstva namenjena prodaji sredstva se vrednuju se po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti koju bi ta imovina imala da nije klasifikovana kao namenjena prodaji (nabavnoj vrednosti) i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Ako je knjigovodstvena vrednost niža nastavlja se vrednovanje po knjigovodstvenoj vrednosti, a ako je fer vrednost niža iskazuje se rashod perioda koji predstavlja obezvređenje imovine. Rashod nastao kao rashod od obezvređenja prenosi se na rashod od prodaje ukoliko je sredstvo prodato u istoj godini kada je i reklasifikovano kao sredstvo namenjeno prodaji. Da bi se izvršila reklasifikacija iz kategorije investicione nekretnine u stalna sredstva namenjena prodaji nije dovoljna samo odluka o prodaji nego i kapitalni izdatak prevođenja tog sredstva u sredstvo namenjeno prodaji.

Ne radi se obračun amortizacije pošto ova klasifikacija podrazumeva brzu i izvesnu prodaju.

Ukoliko u toku držanja imovine, nisu više zadovoljeni kriterijumi za klasifikaciju imovine kao namenjene prodaji, treba je reklasifikovati i korigovati njenu knjigovodstvenu vrednost i efekte priznati u bilansu uspeha perioda kad se reklasifikacija desila. Kada stano sredstvo prestane da se klasifikuje kao sredstvo koje se drži radi prodaje, vrednuje se po nižim od sledećih iznosa:

- njegove knjigovodstvene vrednosti pre nego što je sredstvo klasifikovano kao sredstvo koje se drži radi prodaje, korigovane za amortizaciju koja bi bila priznata da sredstvo nije bilo klasifikovano kao sredstvo koje se drži radi prodaje; i
- njegove nadoknadive vrednosti na dan kada je odlučeno da se ne prodaje.

Nekretnine evidentirane na klasi namenjene prodaji vode se po sadašnjoj vrednosti. Prilikom reklasifikacije neophodno je izračunati iznos amortizacije za period za koji sredstvo nije amortizovano i proknjižiti obračunatu amortizaciju.

2.23. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobit

Tekući porezi

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Grupa tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit preduzeća od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Grupe.

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene trajne razlike i umanjuje za određena ulaganja u toku godine, kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza.

Obveznici koji su do 2014. godine u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije stekli pravo na poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, mogu da iskoriste do 33% obračunatog poreza. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina, tj. do iznosa prenetog poreskog kredita.

Počevši od poreskog perioda za 2018. godinu, poreskim obveznicima je omogućeno je da efekti promene računovodstvene politike nastali usled prve primene MRS, odnosno MSFI, po osnovu kojih se, saglasno propisima o računovodstvu, vrši korekcija odgovarajućih pozicija u bilansu stanja, priznaju se kao prihod, odnosno rashod u poreskom bilansu, počev od poreskog perioda u kojem je ta korekcija izvršena. Prihodi i rashodi priznaju se u jednakim iznosima u pet poreskih perioda.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Stopa od 15% je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.23. Porezi i doprinosi (nastavak)

(a) Porez na dobit (nastavak)

Odloženi porezi (nastavak)

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, efekata promene računovodstvenih politika na osnovu kojih se vrši korekcija odgovarajućih pozicija u Bilansu stanja do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/(gubitak) perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

2.24. Praćenje poslova po segmentima poslovanja

Rukovodstvo Grupe posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alocira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

2.25. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Grupa upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Grupe. Grupa po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Grupe korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

(a) SPPI procena

Analiza ispunjenosti da li ugovoreni novčani tok finansijskog sredstva dovodi do povećanja novčanog toka koji je isključivo plaćanje glavnice i kamate (SPPI) što je predmet značajne procene prilikom klasifikacije finansijskog sredstva. Ove procene su ključne prilikom procesa MFSI 9 klasifikacije i merenja jer određuju da li će se sredstvo vrednovati po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVPL), ili u zavisnosti od procene poslovnog modela, po amortizovanoj vrednosti (AC) ili po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (FVOCI).

Uzimajući u obzir i razmatrajući karakteristike ugovora o kreditima, kao značajne procene je uočeno sledeće: naknada za prevremenu otplatu i neusklađenost kamatne stope i perioda ažuriranja.

Procena da li naknada za prevremenu otplatu kredita može da se smatra razumnom kompenzacijom za rani prekid ugovora (u slučaju celokupne) ili izgubljenju kamatu (u slučaju delimične otplate), se bazira na poređenju nivoa naknade i troškova Grupe. Za procenu, Grupa koristi kvantitativni test gde se troškovi porede sa izgubljenom kamatnom marginom i izgubljenim kamatnim diferencijalom zbog smanjenja kamatne stope pri ranom prekidu ili otplati. Procena se radi na nivou portfolija. Adekvatnost naknade se takođe opravdava i kvalitativno na bazi trenutnog tržišnog nivoa naknada i njihove prihvatljivosti od strane regulatora.

Neusklađenost kamatne stope i perioda njenog ažuriranja se odnosi na promenjive kamatne stope kredita gde je referentna kamatna stopa neusklađena u pogledu tenora i perioda ažuriranja (kao što je slučaj kada se 3M EURIBOR usklađuje češće tj svakih mesec dana ili ređe npr svakih 6 meseci) ili je period ažuriranja određen pre početka kamatnog perioda (na primer 3MEURIBOR se ažurira 2 meseca pre puštanja kredita i početka kamatnog perioda). Ovakve slučajeve je potrebno proceniti putem „benčmark testa“ da li ugovoreni (nediskontovani) novčani tok kredita odstupa značajno od „benčmark“ kredita (kredita iste ročnosti, istog iznosa, iste valute, ali koji nema neusklađenost kamatne stope). Pragovi materijalnosti za prolazak kvantitativnog benčmark testa su 5% kumulativno odstupanje odnosno 10% periodično odstupanje. Ovaj test se radi na nivou pojedinačnog plasmana na prilikom inicijalnog priznavanja.

Za plasmane koji imaju kamatne stope određene na bazi „starih“ stopa, SPPI usaglašenost se procenjuje na bazi kvalitativnih kriterijuma tako da period između datuma fiksiranja stope i datuma početka kamatnog perioda nije duži od mesec dana.

Prilikom prelaska na MSFI 9, Grupa je testirala svoje plasmane koji imaju ugovorene „stare stope“ kvalitativno kao i nekolicinu plasmana koji imaju ugovorenu neusklađenost kamate sa periodom ažuriranja, kvantitativno i svi plasmani su prošli benčmark test.

Takođe portfolio kredita je testiran u pogledu naknade za prevremnu otplatu.

Rukovodstvo Grupe smatra da svi krediti ispunjavaju SPPI kriterijume.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(b) Procena poslovnog modela

Za svako finansijsko sredstvo koje je SPPI prilikom inicijalnog priznavanja, Grupa procenjuje da li je ono deo poslovnog modela u kojem se sredstva drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, ili oba prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaje, ili nekog drugog poslovnog modela.

Kritičan aspekt u razlikovanju poslovnog modela je učestalost i značajnost prodaja. Može se desiti, da u periodu nakon inicijalnog priznavanja dođe do realizacije novčanog toka na drugačiji način od očekivanog, onda se može činiti da bi drugačiji metod merenja bio više odgovarajući. Prema MSFI 9, takve naknade promene ne dovode nužno do reklasifikacije i ispravke grešaka u prethodnom periodu. Ta informacija može uticati da se poslovni model i metod vrednovanja pomeni za nova sredstva.

Grupa, prodaje zbog povećanja kreditnog rizika, prodaje koje su blizu krajnjeg roka dospeća i retke prodaje zbog nekih događaja kao što je izmena zakonske regulative, veće interne reorganizacije, retke krize likvidnosti i sl, ne smatra kao suprotne postavljenom poslovnom modelu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova.

Procena Grupe je da svi krediti banke zadovoljavaju poslovni model držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova.

Poslovni modeli Grupe:

Poslovni model Corporate - Krediti i potraživanja: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Svi krediti i potraživanja drže se da bi se prikupili ugovoreni novčani tokovi (glavnica i kamata) tokom ukupnog trajanja plasmana tj. do dospeća. Trgovanja plasmanima nema, odnosno nema plasiranja kredita u cilju prodaje istih i ostvarivanja dobiti po osnovu razlike u ceni.

Poslovni model Real estate - Krediti i potraživanja: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Svi krediti i potraživanja odobravaju se sa ciljem prikupljanja novčanih tokova tokom trajanja plasmana. Osnovna razlika u odnosu na korporativne kredite je u tome što se krediti odobravaju za realizaciju posebnih projekata, dakle odobravaju se posebnim (SPV) preduzećima osnovanih samo u svrhu realizacije konkretnog projekta. Sama otplata bazira se isključivo na prihodima od projekta koji je predmet finansiranja.

Poslovni model Retail - Krediti i potraživanja: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Svi krediti i potraživanja drže se da bi se prikupili ugovoreni novčani tokovi (glavnica i kamata) tokom ukupnog trajanja plasmana tj. do dospeća. Trgovanja plasmanima nema, odnosno nema plasiranja kredita u cilju prodaje istih i ostvarivanja dobiti po osnovu razlike u ceni.

Poslovni model Treasury - Dužničke hartije od vrednosti: Hold to Sell (FVPL metod vrednovanja)

Finansijskim sredstvima tj. dužničkim hartijama od vrednosti upravlja se radi ostvarivanja zarade u vidu razlike u ceni.

Poslovni model ALM - Dužničke hartije od vrednosti: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Finansijskim sredstvima tj. dužničkim hartijama od vrednosti, u poslovnom modelu "držati radi prikupljanja" ("HtC"), upravlja se radi ostvarivanja tokova gotovina prikupljanjem ugovornih novčanih tokova. Ostvarivanje razlike u ceni nije cilj, niti priroda ovog poslovnog modela.

Poslovni model ALM - Dužničke hartije od vrednosti: Hold and Sell (FVOCI metod vrednovanja)

Finansijskim sredstvima tj. dužničkim hartijama od vrednosti u poslovnom modelu "držati za prikupljanje i prodaju" ("H&S") upravlja se radi ostvarivanja tokova gotovina prikupljanjem ugovornih novčanih tokova, ali i prodajom finansijskih sredstava kao i ostvarenjem razlike u ceni.

(c) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Model očekivanog kreditnog gubitka je baziran na prosuđivanju jer se zahteva procena značajnog povećanja kreditnog rizika i merenje očekivanih gubitaka bez nekih detaljnijih smernica. U pogledu značajnog povećanja kreditnog rizika, Grupa je odredila specifična pravila za procenu koja obuhvataju kvantitativne i kvalitativne kriterijume. Merenje očekivanog kreditnog gubitka uključuje kompleksne modele koji se oslanjaju na istorijske podatke o verovatnoći defaulta i stopama gubitka, njihovoj ekstrapolaciji u slučaju nedovoljnih kada ne postoji dovoljno podataka, individualne procene novčanih tokova prilagođenih kreditnim gubicima, i verovatnoće ostvarenja scenarija uključujući forward-looking informacije.

Detaljna obelodanjivanja identifikacije značajnog povećanja kreditnog rizika, uključujući kolektivni, individualnu procenu, tehnike predviđanja koje se koriste za merenje očekivanog gubitka i definicije defaulta, i ostali aspekti procene kreditnog rizika su dati u Napomeni 36.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(d) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Detaljnije obelodanjivanje se nalaze u Napomeni 36.4 (Tržišni rizici) i 36.10 (Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza).

(e) Rezervacije za sudske sporove

Grupa, kao i drugi privredni subjekti, vodi sporove koji proističu iz uobičajenog redovnog poslovanja, a odnose se na privredna, ugovorna i radna pitanja.

Prilikom izdvajanja rezervacija Grupa procenjuje verovatnoću bilo kakvih negativnih ishoda po ovim sporovima, kao i obim verovatnih i razumnih procenjenih gubitaka, a za one sa verovatnim negativnim ishodom, izdvaja rezervacije u visini zahteva klijenta, u delu za koji procenjuje da bi mogao biti osnovan, uvećanog za zateznu kamatu, troškove advokata i sudske troškove

Ishod sporova procenjuje se na osnovu brižljive analize svih činjenica u konkretnom sporu, na osnovu mišljenja pravne službe, aktuelne sudske prakse, mišljenja eksternih pravnih savetnika, a u zavisnosti od toga da li obaveza proističe kao rezultat prošlih događaja, da li je verovatno da se Grupa bitu u obavezi da plati i da li se iznos plaćanja može pouzdano proceniti.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za priznavanje rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva ekonomskih resursa veoma mala. Napomena 38(b) obelodanjuje informacije o potencijalnim obavezama Grupe u vezi sa sudskim sporovima.

(f) Procena lizing obaveze i sredstva sa pravom korišćenja u skladu sa MSFI 16

MSFI 16 uvodi model priznavanja lizinga u bilansu stanja za korisnike lizinga. Korisnik lizinga priznaje pravo korišćenja sredstva i odgovarajuću obavezu za lizing plaćanja u bilansu stanja. Postoje izuzeci od ovog principa, koji se mogu primeniti za kratkoročne lizinge i lizing sredstva malih vrednosti. Procene koje Grupa koristi prilikom merenja obaveza po osnovu finansijskog lizinga i sredstava sa pravom korišćenja odnose se pre svega na:

- Klasifikaciju ugovora koji podležu MSFI 16
- Određivanje lizing perioda – dužine trajanja ugovora koji podležu MSFI 16 (uključujući ugovore sa neodređenim trajanjem kao i ugovore koji mogu biti produženi)
- Određivanje stopa amortizacije
- Određivanje kamatnih stopa koje će se primenjivati za diskontovanje budućih novčanih tokova

Prilikom inicijalnog priznavanja ugovora o lizingu Grupa koristi jedinstveni model obračuna za zakupe u skladu sa MSFI 16. Zakupac priznaje imovinu sa pravom korišćenja i predstavlja njeno pravo da koristi osnovnu imovinu i obavezu zakupa koja predstavlja njenu obavezu za plaćanje lizinga.

Za svaki ugovor o zakupu se procenjuje da li sadrži zakup, tj. da li ugovor nosi pravo na kontrolu korišćenja identifikovane imovine u ugovorenom periodu u zamenu za naknadu.

Obaveza za lizing se inicijalno meri po sadašnjoj vrednosti plaćanja zakupnina koje nisu plaćene na datum početka primene, diskontovana korišćenjem kamatne stope implicitne u zakupu ili, ako se stopa ne može lako utvrditi, stopa zaduživanja zakupca.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(f) Procena lizing obaveze i sredstva sa pravom korišćenja u skladu sa MSFI 16 (nastavak)

Utvrđivanje inkrementalne stope zaduživanja za zakup nepokretne imovine zasniva se na stopi koja se lako može uočiti. Takva stopa predstavlja prihod od imovine koji odražava godišnji povrat koji se očekuje na imovini – stopa kapitalizacije

Za određivanje inkrementalne stope za pozajmljivanje za imovinu u Erste Grupi primenjen je pojednostavljeni pristup koji koristi stope finansiranja/refinansiranja.

Inkrementalna stopa pozajmljivanja se utvrđuje na osnovu specifične tržišne stope za potpuno obezbeđenu pozajmicu i određenog dodatka koji predstavlja neobezbeđen deo duga koji bi obično bio korišćen za finansiranje sticanja sredstava sa pravom korišćenja.

Komponenta A: „tržišna stopa“ (obezbeđeno, 70% od vrednosti)

Tržišna stopa izvedena je iz postojećih podataka Grupe iz delatnosti odobravanja kredita i trebalo bi da predstavi specifičnu stopu zaduživanja u zavisnosti od perioda zakupa, kreditne sposobnosti i bazne stope EURIBOR – ostale komponente kao što su trošak kapitala i dr. što sve može da bude uključeno u određivanje tržišne stope, koja je "van dohvata ruke".

Ova stopa pretpostavlja potpunu obezbeđenost. Prema principima pozajmljivanja Grupe maksimalna vrednost pozajmice iznosi 70% od nominalne vrednosti.

Komponenta B: deo stope koji se odnosi na pojedinačne stavke imovine (neobezbeđena, 30% od vrednosti)

Kvalitet pojedinačne imovine direktno utiče na iznos dodatka na postajeću obezbeđenu tržišnu stopu. Izračun dodatka za neobezbeđeni deo pozajmice dobija se upoređivanjem neobezbeđenih sa obezbeđenim instrumentima refinansiranja, pri čemu oba instrumenta imaju sličan rok. Razlika između ova dva instrumenta predstavlja dodatak tržišnoj stopi čiji raspored će biti zasnovan na kvalitetu pojedinačne imovine.

Diskontna stopa- inkrementalna stopa pozajmljivanja	31.12.2020.
Prosečna ponderisana diskonta stopa-objekti	2,86%
Prosečna ponderisana diskonta stopa-vozila	2,76%

ERSTE BANK a.d., NOVI SAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Prihodi od kamata		
- Sektor finansija i osiguranja	39.535	116.335
- Javni nefinansijski sektor	240.068	175.499
- Sektor privrednih društava	3.195.890	2.909.909
- Sektor preduzetnika	155.650	149.959
- Javni sektor	2.122.299	1.785.596
- Sektor stanovništva	4.791.614	4.541.409
- Sektor stranih lica	19.405	29.462
- Sektor domaćinstava i poljoprivrednih proizvođača	14.743	18.521
- Sektor drugih pravnih lica	18.195	24.764
Ukupno	10.597.399	9.751.454
Rashodi kamata		
- Sektor finansija i osiguranja	547.503	623.795
- Javni nefinansijski sektor	2.697	12.284
- Sektor privrednih društava	386.885	355.674
- Sektor preduzetnika	3.841	3.308
- Javni sektor	260.280	226.840
- Sektor stanovništva	211.206	145.918
- Sektor stranih lica	710.196	716.226
- Sektor domaćinstava i poljoprivrednih proizvođača	1	52
- Sektor drugih pravnih lica	27.514	124.944
Ukupno	2.150.123	2.209.041
Neto dobitak po osnovu kamata	8.447.276	7.542.413

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Prihodi od kamata		
Gotovina kod centralnih banaka	44.129	111.836
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	1.193.289	824.472
HOV koje se vrednuju po FVT kroz ostali rezultat	652.386	675.298
HOV koje se vrednuju po FV kroz bilans uspeha	152.772	238.925
Plasmani i avansi klijentima	7.630.849	6.941.544
Plasmani i avansi kreditnim institucijama	437.620	10.412
	101.601	448.725
Kamatonosni svop koji se vrednuje po FV kroz bilans uspeha	384.754	500.242
Drugi prihodi od kamata	384.754	500.242
Ukupno	10.597.399	9.751.454
Rashodi kamata		
Subordinirane obaveze	141.312	153.729
Depoziti banaka	675.893	696.953
Depoziti klijenata	938.624	1.029.132
HOV koje se vrednuju po po amortizovanoj vrednosti	167.491	100.354
HOV koje se vrednuju po FVT kroz ostali rezultat	63.683	45.304
HOV koje se vrednuju po FV kroz bilans uspeha	-	-
Emitovane obveznice	81.554	110.453
	78.113	73.022
Kamatonosni svop koji se vrednuje po FV kroz bilans uspeha	3.453	94
Ostale obaveze za kamate	3.453	94
Ukupno	2.150.123	2.209.041
Neto dobitak po osnovu kamata	8.447.276	7.542.413

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Prihodi od naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu	1.587.431	1.491.092
Kreditni poslovi	30.889	32.563
Depozitni poslovi	1.102.675	1.005.143
Poslovi sa platnim karticama	42.442	43.726
Garancijski i drugi poslovi jemstva	195.606	170.031
Ostale naknade i provizije	134.841	137.733
Ukupno	3.093.884	2.880.288
Rashodi od naknada i provizija		
Depozitni poslovi	6	6
Poslovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu	664.254	644.128
Ostale naknade i provizije	506.452	446.905
Ukupno	1.170.712	1.091.039
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1.923.172	1.789.249

6. NETO DOBITAK (GUBITAK) PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Prihodi od promene vrednosti imovine i obaveza		
Dobici od promene vrednosti ostalih derivata	833.646	1.308.726
Dobici od promene vrednosti finansijskih sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	100.717	284.824
Dobici od promene vrednosti finansijskih obaveza koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	31.365	9.067
Ukupno	965.728	1.602.617
Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza		
Rashodi po osnovu promene vrednosti ostalih derivata	1.000.294	1.152.507
Rashodi po osnovu promene vrednosti finansijskih sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	77.580	90.462
Rashodi po osnovu promene vrednosti finansijskih obaveza koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	52	-
Ukupno	1.077.926	1.242.969
Neto dobitak (gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(112.198)	359.648

7. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata		
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	47.329	27.173
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	21	17.721
Ukupno	47.350	44.894
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata		
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2.750	36.438
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	2.366
Ukupno	2.750	38.804
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	44.600	6.090

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Prihodi po osnovu zaštite od rizika		
Prihodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	1.182	1.295
Prihodi od promene vrednosti derivata	-	-
Ukupno	1.182	1.295
Rashodi po osnovu zaštite od rizika		
Rashodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	409	733
Rashodi od promene vrednosti derivata	-	-
Ukupno	409	733
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	773	562

Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika je rezultat promene vrednosti plasmana koji su ugovoreni da prate rast cena na malo.

9. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Pozitivne kursne razlike	8.604.189	4.750.230
Negativne kursne razlike	(8.015.958)	(3.816.361)
Pozitivni efekti ugovorene valutne klauzule	214.710	502.164
Netativni efekti ugovorene valutne klauzule	(172.632)	(1.011.356)
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	630.309	424.677

**10. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTVA KOJA SE NE VREDNUJU
PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	4.538.307	4.437.030
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	2.589	3.422
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	678.731	444.478
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	6.327	19.767
Ukupno	5.225.954	4.904.697
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Rashodi indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	6.313.126	4.895.618
Rashodi po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	3.639	3.923
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	654.189	485.783
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	347.167	22.421
Ukupno	7.318.121	5.407.745
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(2.092.167)	(503.048)

Najveći deo gubitaka po osnovu modifikacije čine gubici od modifikacije plasmana po osnovu dva moratorijuma u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije. Zbog odlaganja plaćanja glavnice i pomeranja rokova plaćanja pri čemu se ne obračunava kamata na odgođeno plaćanje, neto sadašnja vrednost tako modifikovanih novčanih tokova je manja u odnosu na preostalu neto sadašnju vrednost originalnih novčanih tokova plasmana. Gubici su iznosili RSD 342.896. hiljada kumulativno za oba moratorijuma, pri čemu su veći deo iznosili gubici od modifikacije plasmana fizičkim licima.

**10.a NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTVA KOJA SE NE VREDNUJU
PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)**

	<u>2020.</u>	<u>U RSD hiljada 2019.</u>
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- hartije od vrednosti (Napomena 20)	(17.412)	(9.005)
- krediti i potraživanja od banaka i drugih fin.organizacija (Napomena 21(d))	(5.761)	(2.159)
- krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 22(d))	(3.720.304)	(2.892.037)
- ostala sredstva (Napomena 25)	(73.724)	(65.650)
	(3.817.201)	(2.968.851)
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni (Napomena 31)	(157.042)	(182.371)
Ukupno rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilanskih stavki	(3.974.243)	(3.151.222)
Prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- hartije od vrednosti (Napomena 20)	138	2.110
- krediti i potraživanja od banaka i drugih fin.organizacija (Napomena 21(d))	4.706	3.344
- krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 22(d))	2.032.070	2.521.790
- ostala sredstva (Napomena 25)	6.787	5.854
	2.043.701	2.533.098
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni (Napomena 31)	181.584	141.070
Ukupno prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilanskih stavki	2.225.285	2.674.168
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(1.748.958)	(477.054)

11. NETO DOBITAK (GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	<u>2020.</u>	<u>U RSD hiljada 2019.</u>
Dobici od prestanka prizivanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Dobitak prestanak priznavanja__ostali stagevi	-	176.832
Dobitak prestanak priznavanja_stage 3 i POCI po AC	28.237	135.509
Ukupno:	28.237	312.341
Gubici od prestanka prizivanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Gubitak prestanak priznavanja_ostali stagevi	10.776	212.236
Gubitak prestanak priznavanja_stage 3 i POCI po AC	2.413	129.212
Ukupno:	13.189	341.448
Neto dobiti (gubici) od prestanka prizivanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	15.048	(29.107)

ERSTE BANK a.d., NOVI SAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

12. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Prihodi od konsultantskih usluga	3.217	5.651
Prihodi od zakupnina	6.445	7.204
Prihodi od IT usluga	9.045	10.528
Ostali prihodi	48.491	53.135
Prihodi od dividende i ostali prihodi od učešća	424	379
Ukupno	67.622	76.897

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNI RASHODI

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Troškovi neto zarada i naknada zarada	1.566.839	1.468.505
Troškovi poreza i doprinosa na zarade na teret zaposlenog	590.874	552.399
Troškovi otpremnina, jubilarnih nagrada, bonusa i regres	338.603	211.618
Ostali lični rashodi	78.119	81.347
Rashodi rezervisanja po osnovu otpremnina (Napomena 31)	34.094	23.435
Ukupno	2.608.529	2.337.303

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Troškovi amortizacije:		
– osnovnih sredstava (napomena 23)	546.583	473.941
– nematerijalnih ulaganja (napomena 23)	92.427	99.176
Ukupno	639.010	573.117

15. OSTALI PRIHODI

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Prihodi od naplateotpisanih potraživanja	202.190	417.509
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	3	31
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih ostalih rezervisanja	4.427	2.709
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalne imovine	111	9.716
Ostali prihodi	47.377	71.684
Ukupno	254.108	501.649

ERSTE BANK a.d., NOVI SAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

16. OSTALI RASHODI

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Profesionalne usluge	1.876.338	2.005.174
Donacije i sponzorstva	32.640	29.068
Reklama i propaganda	224.055	263.205
PTT i telekomunikacione usluge	64.596	66.827
Premije osiguranja	448.502	585.194
Troškovi zakupa	78.596	72.093
Troškovi materijala	117.930	125.957
Troškovi poreza i doprinosa	130.088	119.652
Održavanje osnovnih sredstava i informatičkog softvera	660.367	442.715
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	207	679
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	321.093	309.520
Dnevnice i putni troškovi	63.986	107.404
Obuke i savetovanja	17.230	43.743
Rashodi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 31)	507.348	39.617
Ostalo	79.423	95.872
Ukupno	4.622.399	4.306.720

17. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobit

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Tekući porez na dobit	(24.951)	(186.773)
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenje odloženih poreskih obaveza	119.775	11.812
Ukupno	94.824	(174.961)

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda gubitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Dobit pre oporezivanja	1.308.606	2.951.890
Porez na dobit po stopi od 15%	196.291	442.784
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	144.314	12.391
Priznata odložena poreska sredstva po osnovu gubitaka iz ranijih godina	(40.244)	-
Poreski efekti neoporezivih prihoda (kamate na HOV čiji je izdavalac RS, autonomna pokrajina, jedinica LS ili NBS)	(299.129)	(268.401)
Poreski efekti prve primene MSFI 9	(16.525)	(25.249)
Ostalo	(79.531)	13.437
Ukupan poreski rashod/(prihod) iskazan u bilansu uspeha	(94.824)	174.961
Efektivna poreska stopa	0,00%	5,93%

ERSTE BANK a.d., NOVI SAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
17. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

(c) Komponente odloženog poreza

	na dan 31. decembar 2020.	
	iznos privremene razlike	iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava- odložena poreska sredstva	189.846	28.477
Oporeziva privremena razlika po osnovu svođenja hartija od vrednosti na fer vrednost-odložena poreska obaveza	(635.260)	(95.289)
Odbitna privremena razlika po osnovu prenetih poreskih gubitaka iz prethodnih godina- odložena poreska sredstva	268.817	40.322
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za sudske sporove- odložena poreska sredstva	725.831	108.875
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za jubilarne nagrade- odložena poreska sredstva	141.874	21.281
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije - odložena poreska sredstva	184.726	27.709
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije - aktuarski dobitak- odložene poreske obaveze	49.252	7.388
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja državne HoV - odložene poreske obaveze	-	-
Privremene razlike po osnovu efekata IFRS 9	108.119	16.218
Ukupno stanje na dan 31. decembar 2020.	1.033.205	154.981

na dan 31. decembar 2019.

	iznos privremene razlike	iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava - odložena poreska sredstva	180.291	26.935
Oporeziva privremena razlika po osnovu svođenja hartija od vrednosti na fer vrednost-odložena poreska obaveza	(820.076)	(122.774)
Odbitna privremena razlika po osnovu prenetih poreskih gubitaka iz prethodnih godina - odložena poreska sredstva	523	78
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za sudske sporove - odložena poreska sredstva	261.281	41.128
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za jubilarne nagrade- odložena poreska sredstva	130.292	20.143
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije - odložena poreska sredstva	86.143	13.164
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije - aktuarski dobitak - odložene poreske obaveze	(37.017)	(5.557)
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja državne HoV- odložene poreske obaveze	-	-
Privremene razlike po osnovu efekata IFRS 9	159.107	24.327
Ukupno stanje na dan 31. decembar 2019.	(39.456)	(2.556)

ERSTE BANK a.d., NOVI SAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

17. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

(d) Promene na odloženim porezima

	2020.	U RSD hiljada 2019.
Stanje odloženih poreskih sredstava/obaveza na dan 1. januar	(5.221)	20.553
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist bilansa uspeha	119.776	11.811
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist kapitala	40.426	(37.585)
Stanje odloženih poreskih sredstava na dan 31. decembar	154.981	(5.221)

(e) Prava na prenose neiskorišćenih poreskih kredita ističu u sledećim periodima

	2020.	U RSD hiljada 2019.
po osnovu neiskorišćenog prenosivog poreskog kredita po Zakonu o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima	21.973	-

Kreiranje odloženih poreskih sredstava u iznosu od RSD 154.981 hiljada (i ukidanje prethodno priznatih odloženih poreskih obaveza u iznosu od RSD 5.221 hiljada) imalo je efekat na bilans uspeha u iznosu od RSD 119.776 hiljada i efekat preko kapitala u iznosu od RSD 40.426 hiljada.

U toku 2020. godine Grupa je ostvarila dobit nakon oporezivanja u iznosu od RSD 1.403.429 hiljada. Ovaj iznos će biti raspoređen u skladu sa Odlukom na predstojećoj Skupštini Banke i S Leasing-a.

ERSTE BANK a.d., NOVI SAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2020.	U RSD hiljada 31.12.2019.
U dinarima		
Žiro račun	13.650.653	4.073.621
Gotovina u blagajni	2.612.940	2.894.574
Depoziti viškova likvidnih sredstava	1.300.000	-
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod Centralne banke	4	-
	17.563.597	6.968.195
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni	2.814.671	1.667.826
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	15.024.363	13.219.331
	17.839.034	14.887.157
Zlato i ostali plemeniti metali	-	-
Ukupno	35.402.631	21.855.352

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS”, br. 76/2018., koja propisuje da banke obračunavaju dinarsku obaveznu rezervu po stopi od 5% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno po stopi od 0% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, u toku jednog kalendarskog meseca.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve na svom žiro-računu.

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2020. godine do 17. januara 2021. godine iznosila je RSD 12.663.126 hiljade.

Narodna banka Srbije plaća kamatu na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve po kamatnoj stopi u visini 1,25 % na godišnjem nivou.

Obavezna devizna rezerva predstavlja minimalnu rezervu u stranoj valuti izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS”, br. 76/2018., koja propisuje da banke obračunavaju deviznu obaveznu rezervu po stopi od 20% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću do dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenim ročnošću do dve godine po stopi od 100%. Zatim po stopi od 13% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenim ročnošću preko dve godine u toku jednog kalendarskog meseca po stopi od 100%.

Obračunata devizna obavezna rezerva za obračunski period od 18. decembra 2020. godine do 17. januara 2021. godine iznosila je EUR 130.780 hiljade.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

19. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
U dinarima		
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha – fer vrednost derivata namenjenih trgovanju (FVTPL)	22.245	14.287
	22.245	14.287
U stranoj valuti		
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha – fer vrednost derivata namenjenih trgovanju (FVTPL)	386.166	332.612
	386.166	332.612
Ukupno finansijska sredstva	408.411	346.899
Minus: Ispravka vrednosti (FVTPL)	-	-
Stanje na dan 31. decembra	408.411	346.899

ERSTE BANK a.d., NOVI SAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

20. HARTIJE OD VREDNOSTI

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
U dinarima		
Dužničke hartije od vrednosti		
- obveznice (AC)	27.163.004	15.348.789
- obveznice (FVTPL)	3.780.083	4.144.280
- državni zapisi (FVTPL)	1.477.473	-
- obveznice (FVTOCI)	11.159.358	10.698.745
Vlasničke hartije od vrednosti		
- učešća u kapitalu (FVTPL)	27.251	27.608
	43.607.169	30.219.422
U stranoj valuti		
Dužničke hartije od vrednosti		
- obveznice (AC)	849.515	850.624
- obveznice (FVTPL)	5.718.121	6.628.446
- državni zapisi (FVTPL)	-	-
- obveznice (FVTOCI)	3.890.448	3.880.476
- državni zapisi (FVTOCI)	46.313	136.029
Vlasničke hartije od vrednosti		
- ostale HOV raspoložive za prodaju - VISA akcije (FVTOCI)	103.544	97.354
	10.607.941	11.592.929
Ukupno hartije od vrednosti	54.215.110	41.812.351
Minus: Ispravka vrednosti (AC)	(38.059)	(20.785)
Stanje na dan 31. decembra - sa založenim finansijskim sredstvima	54.177.051	41.791.566
Od toga založena finansijska sredstva		
U dinarima		
Dužničke hartije od vrednosti		
- državni zapisi (FVTPL)	514.289	-
- obveznice (AC)	4.108.189	-
Ukupno založena finansijska sredstva	4.622.478	-
Stanje na dan 31. decembra - bez založenih finansijskih sredstava	49.554.573	41.791.566

Državne hartije od vrednosti emitovane od strane Republike Srbije, denominovane u RSD, založene su u dve repo transakcije. Repo sa Narodnom bankom Srbije zaključen je u iznosu od RSD 500.005.900, uz procenat umanjnja od 3%, na period od 3 meseca i raspoređen je u knjigu trgovanja. Repo sa Erste Group Bank AG zaključen je u iznosu od EUR 30.000.155, uz procenat umanjnja od 20%, na period od 6 meseci i raspoređen je u bankarsku knjigu. Zaključivanjem obezbeđenih transakcija Grupa je pribavila jeftinije izvore finansiranja u RSD, odnosno EUR valuti.

-

U tabeli osim hartija od vrednosti namenjenih trgovanju (FVTPL) sve dužničke hartije od vrednosti su raspoređene u nivo obezvređenja 1. Od svih navedenih HOV na berzi se kotiraju obveznice, kao i Vasa akcije vrednovane kroz kapital i Alta banka akcije vrednovane kroz bilans uspeha.

20. HARTIJE OD VREDNOSTI (nastavak)

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Povećanje usled promene kreditnog rizika	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	U RSD hiljada Stanje na kraju perioda
Promene ispravki vrednosti finansijskih sredstava					
Nivo obezvređenja 1	20.785	17.394	18	138	38.059
Druga preduzeća	-	2.754	-	-	2.754
Javni sektor	20.785	14.640	18	138	35.305
UKUPNO	20.785	17.394	18	138	38.059

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	31. decembra 2020.			31. decembra 2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Dati krediti	-	16.729	16.729	-	1.583	1.583
Dati depoziti	5.000	-	5.000	-	-	-
Ostali plasmani	-	1	1	-	3	3
	5.000	16.730	21.730	-	1.586	1.586
U stranoj valuti						
Devizni računi	1.673.727	-	1.673.727	1.127.373	-	1.127.373
Dati krediti	1.176.816	42.652	1.219.468	-	88.983	88.983
Dati depoziti	4.704	-	4.704	357.481	-	357.481
Ostali plasmani	27.969	-	27.969	32.805	-	32.805
	2.883.216	42.652	2.925.868	1.517.659	88.983	1.606.642
Bruto krediti i potraživanja	2.888.216	59.382	2.947.598	1.517.659	90.569	1.608.228
Minus: Ispravka vrednosti			(2.793)			(1.749)
			(2.793)			(1.749)
Stanje na dan 31. decembra			2.944.805			1.606.479

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)
a) Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita po nivoima obezvređenja

U RSD hiljada

	Bruto knjigovodstvena vrednost					Ispravke vrednosti				
	Nivo obezvređenja 1	Nivo obezvređenja 2	Nivo obezvređenja 3	POCI	Ukupno	Nivo obezvređenja a 1	Nivo obezvređenja 2	Nivo obezvređenja 3	POCI	Ukupno
U dinarima										
Banke u zemlji	1	-	-	-	1	(825)	-	-	-	(825)
Društva za osiguranje	74	-	-	-	74	-	-	-	-	-
Finansijski lizing	27	-	-	-	27	-	-	-	-	-
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osigruranju	1.841	14.787	-	-	16.628	(15)	(91)	-	-	(106)
Strane banke	5.000	-	-	-	5.000	(5)	-	-	-	(5)
	6.943	14.787	-	-	21.730	(845)	(91)	-	-	(936)
U stranoj valuti										
Banke u zemlji	1.175.802	-	-	-	1.175.802	(779)	-	-	-	(779)
Finansijski lizing	42.653	-	-	-	42.653	(642)	-	-	-	(642)
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osigruranju	32.673	-	-	-	32.673	(41)	-	-	-	(41)
Strane banke	1.674.740	-	-	-	1.674.740	(395)	-	-	-	(395)
	2.925.868	-	-	-	2.925.868	(1.857)	-	-	-	(1.857)
Ukupno	2.932.811	14.787	-	-	2.947.598	(2.702)	(91)	-	-	(2.793)

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)**b) Transfer izloženosti po kreditima i potraživanjima od banaka i drugih finansijskih institucija po nivoima obezvređenja**

Grupa tokom 2020. godine nije imala transfere izloženosti po kreditima i potraživanjima od banaka i drugih finansijskih institucija po nivoima obezvređenja.

c) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine, je sledeća:

	31.12.2020	31.12.2019
Bez utvđenog roka dospeća	2.883.216	1.162.690
Do 30 dana	5.000	352.845
Od 1 do 3 meseca	-	-
Od 3 do 12 meseci	1	2.124
Preko 1 godine	59.381	90.569
Ukupno	2.947.598	1.608.228

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

d) Promene ispravki vrednosti i rezervisanja finansijskih sredstava

U RSD hiljada

	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Smanjenje usled prestanka priznavanja	Povećanje usled promene kreditnog rizika	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	Promena po osnovu kursnih razlika	Ostale promene	Stanje na kraju perioda
Promene ispravki vrednosti finansijskih sredstava								
Stage 1	1.456	3.359	780	2.311	3.633	(8)	(2)	2.703
Banke u zemlji	357	3.111	440	553	1.977	-	-	1.604
Društva za osiguranje	2	-	-	-	2	-	-	-
Finansijski lizing	445	232	-	1.607	1.642	-	-	642
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osigruranju	55	3	-	2	3	-	-	57
Strane banke	597	13	340	149	9	(8)	(2)	400
Stage 2	293	91	293	-	-	-	(1)	90
Finansijski lizing	293	-	293	-	-	-	-	-
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osigruranju	-	91	-	-	-	-	(1)	90
UKUPNO	1.749	3.450	1.073	2.311	3.633	(8)	(3)	2.793

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

U RSD hiljada

	31.12.2020			31.12.2019		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Dati krediti	2.075.010	49.161.147	51.236.157	472.391	38.545.532	39.017.923
Ostali plasmani	4.775.797	8.780.794	13.556.591	3.873.771	7.273.605	11.147.376
	6.850.807	57.941.941	64.792.748	4.346.162	45.819.137	50.165.299
U stranoj valuti						
Dati krediti	4.840.568	136.206.337	141.046.905	2.267.918	122.150.476	124.418.394
Dati depoziti	82.749	-	82.749	90.755	-	90.755
Ostali plasmani	245.828		245.828	226.074		226.074
	5.169.145	136.206.337	141.375.482	2.584.747	122.150.476	124.735.223
Bruto krediti i potraživanja	12.019.952	194.148.278	206.168.230	6.930.909	167.969.613	174.900.522
Minus: Ispravka vrednosti						
- Pojedinačno procenjena			(1.072.056)			(739.675)
- Kolektivno procenjena			(3.881.529)			(2.592.257)
			(4.953.585)			(3.331.932)
UKUPNO			201.214.645			171.568.590

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)**a) Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita po nivoima obezvređenja**

U RSD hiljada

	Bruto knjigovodstvena vrednost					Ispravke vrednosti				
	Nivo obezvređenja 1	Nivo obezvređenja 2	Nivo obezvređenja 3	POCI	Ukupno	Nivo obezvređenja 1	Nivo obezvređenja 2	Nivo obezvređenja 3	POCI	Ukupno
U dinarima										
Javna preduzeća	1.756.702	192	-	-	1.756.894	(8.616)	-	-	-	(8.616)
Druga preduzeća	2.827.366	540.163	129.664	-	3.497.193	(29.735)	(20.429)	(102.519)	-	(152.683)
Preduzetnici	1.395.015	463.294	35.161	-	1.893.470	(9.303)	(13.906)	(26.361)	-	(49.570)
Javni sektor	1.328.204	327	-	-	1.328.531	(1.220)	(1)	-	-	(1.221)
Stanovništvo	33.034.560	8.586.771	983.615	35.056	42.640.002	(374.796)	(973.454)	(813.106)	(7.889)	(2.169.245)
Strana lica	27	264	36	-	327	-	(2)	(28)	-	(30)
Poljoprivrednici	34.687	80.743	2.137	-	117.567	(808)	(5.752)	(1.223)	-	(7.783)
Drugi komitenti	35.200	22.363	22.235	-	79.798	(235)	(293)	(18.375)	-	(18.903)
	40.411.761	9.694.117	1.172.848	35.056	51.313.782	(424.713)	(1.013.837)	(961.612)	(7.889)	(2.408.051)
U stranoj valuti										
Javna preduzeća	7.238.736	187.448	1.034	-	7.427.218	(30.589)	(2.786)	(1.034)	-	(34.409)
Druga preduzeća	85.977.124	7.509.887	838.997	55.417	94.381.425	(578.452)	(284.650)	(598.078)	(26.668)	(1.487.848)
Preduzetnici	1.105.717	410.384	32.958	-	1.549.059	(8.519)	(11.631)	(25.253)	-	(45.403)
Javni sektor	2.381.286	65.669	-	-	2.446.955	(18.539)	(1.439)	-	-	(19.978)
Stanovništvo	45.435.287	1.830.843	283.140	136.415	47.685.685	(126.758)	(216.465)	(218.259)	(46.387)	(607.869)
Strana lica	107.224	213.210	-	-	320.434	(241)	(26.429)	-	-	(26.670)
Poljoprivrednici	28.963	64.905	35.397	-	129.265	(5.359)	(5.388)	(29.354)	-	(40.101)
Drugi komitenti	545.339	46.736	322.332	-	914.407	(11.457)	(571)	(271.228)	-	(283.256)
	142.819.676	10.329.082	1.513.858	191.832	154.854.448	(779.914)	(549.359)	(1.143.206)	(73.055)	(2.545.534)
Ukupno	183.231.437	20.023.199	2.686.706	226.888	206.168.230	(1.204.627)	(1.563.196)	(2.104.818)	(80.944)	(4.953.585)

Grupa sve kredite vrednuje po amortizovanoj vrednosti.

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

b) Transfer izloženosti po kreditima i potraživanjima od komitenata po nivoima obezvređenja

	Bruto knjigovodstvena vrednost					
	Transfer između Nivo 1 i Nivo 2		Transfer između Nivo 2 i Nivo 3		Transfer između Nivo 1 i Nivo 3	
	U Nivo 1 iz Nivo 2	U Nivo 2 iz Nivo 1	U Nivo 2 iz Nivo 3	U Nivo 3 iz Nivo 2	U Nivo 1 iz Nivo 3	U Nivo 3 iz Nivo 1
Druga preduzeća	762.093	4.411.523	-	619.789	-	93.639
Građevinarstvo	7.860	72.621	-	-	-	220
Poljoprivreda i prehrambena industrija	15.368	234.140	-	10.425	-	9.862
Prerađivačka industrija	61.010	1.252.568	-	546.923	-	14.291
Proizvodnja i snabdevanje el. energijom	109.090	7	-	-	-	-
Trgovina	84.190	1.380.542	-	26.363	-	50.813
Usluge i turizam	484.574	1.471.646	-	36.077	-	18.454
Preduzetnici	100.814	764.444	104	27.233	267	10.366
Javni sektor	-	71.421	-	-	-	-
Stanovništvo	1.032.905	6.599.710	131.691	115.037	38.396	167.195
Sektor drugih komitenata	705	195.742	-	-	-	18.616
Ukupno	1.896.516	12.042.840	131.795	762.059	38.663	289.816

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine****22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)****c) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od komitenata**

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine, je sledeća:

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
Bez utvđenog roka dospeća	1.719.184	1.369.067
Do 30 dana	272.183	285.828
Od 1 do 3 meseca	585.258	845.748
Od 3 do 12 meseci	9.443.327	5.709.177
Preko 1 godine	194.148.278	166.690.702
Ukupno	206.168.230	174.900.522

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)
d) Promene ispravki vrednosti i rezervisanja finansijskih sredstava

	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Smanjenje usled prestanka priznavanja	Povećanje usled promene kreditnog rizika	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	Promena usled modifikacije	Smanjenje usled direktnog otpisa	Promena po osnovu kursnih razlika	Ostale promene	U RSD hiljada Stanje na kraju perioda 31.12.2020.
Promene ispravki vrednosti finansijskih sredstava										
Nivo obezvređenja 1	1.034.032	438.207	261.066	828.458	1.066.661	5.215	8	(438)	233.919	1.211.658
Javna preduzeća	11.212	31.745	3.163	4.852	9.198	6	-	8	5.097	40.559
Druga preduzeća	627.529	280.035	196.064	224.929	496.495	198	8	(439)	177.574	617.259
Preduzetnici	16.524	2.835	1.609	33.211	36.153	21	-	-	3.134	17.963
Javni sektor	18.125	243	682	1.422	2.675	-	-	(3)	(1.007)	15.423
Stanovništvo	357.603	114.637	57.111	558.050	518.521	4.989	-	1	49.008	508.657
Strana lica	101	-	-	243	167	-	-	(3)	3	177
Drugi komitenti	2.937	8.712	2.437	5.751	3.452	1	-	(2)	110	11.620
Nivo obezvređenja 2	658.810	241.045	89.182	1.234.360	364.534	13.650	7	-259	(137.541)	1.556.342
Javna preduzeća	606	-	499	681	47	3	-	-	2.031	2.775
Druga preduzeća	306.914	97.043	42.070	167.666	26.955	(143)	-	(274)	(202.484)	299.697
Preduzetnici	22.091	21.028	818	5.269	15.026	49	7	-	(7.457)	25.129
Javni sektor	-	-	-	2.362	2.016	-	-	-	947	1.293
Stanovništvo	328.957	122.358	45.750	1.057.454	319.724	13.741	-	15	69.530	1.226.581
Strana lica	1	1	-	1	-	-	-	-	1	4
Drugi komitenti	241	615	45	927	766	-	-	-	(109)	863
Nivo obezvređenja 3	1.535.925	87.855	144.449	860.772	78.220	11.267	87.444	220	(81.284)	2.104.643
Javna preduzeća	1.545	-	-	-	-	-	-	-	-	1.545
Druga preduzeća	430.818	27.849	40.717	472.824	7.659	911	9.269	53	(174.746)	700.064
Preduzetnici	23.723	2.929	1.000	31.471	10.131	55	387	-	5.097	51.757
Stanovništvo	980.160	57.077	94.993	322.750	36.476	10.301	59.004	184	(118.083)	1.061.916
Strana lica	15	-	-	-	-	-	-	-	13	28
Drugi komitenti	99.664	-	7.739	33.727	23.954	1	18.784	(17)	206.435	289.333
POCI	103.165	29.529	27.958	78	-	-	14.701	(10)	(9.161)	80.942
Druga preduzeća	72.980	-	18.908	78	-	-	14.509	(1)	(12.971)	26.669
Preduzetnici	101	-	2	-	-	-	99	-	-	-
Stanovništvo	30.084	29.529	9.048	-	-	-	93	(9)	3.810	54.273
UKUPNO	3.331.932	796.636	522.655	2.923.668	1.509.415	30.133	102.160	(487)	5.933	4.953.585

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)**e) Koncentracija datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata**

Koncentracija datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
Delatnost holding kompanija	-	-
Trgovina	13.578.615	12.652.527
Prerađivačka industrija	22.690.610	19.694.314
Građevinarstvo	15.515.444	12.943.198
Proizvodnja i snabdevanje el. energijom	12.717.501	9.917.662
Usluge i turizam	32.965.249	24.902.151
Poljoprivreda i prehrambena industrija	7.149.977	6.458.642
Stanovništvo	90.553.762	78.481.231
Domaće i strane banke i ostale finansijske organizacije	2.947.598	1.608.228
Javni sektor	4.816.779	4.740.260
Strana pravna lica	94.985	102.856
Poljoprivrednici	245.919	301.447
Sektor drugih komitenata	1.491.524	1.237.216
Preduzetnici	4.347.865	3.469.018
	209.115.828	176.508.750

f) Potraživanja po osnovu finansijskog lizinga

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019.
Minimalna plaćanja lizinga	14.458.354	11.944.026
Minus: potraživanja za nedospеле kamate	(874.067)	(765.237)
Potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	13.584.287	11.178.789
Dospela preostala minimalnih plaćanja lizinga	13.098	11.162
Ostala potraživanja po osnovu posla finansijskog lizinga	36.145	32.228
	13.633.530	11.222.179
Minus razgraničeni prihodi od potraživanja po osnovu naknada za odobrenje finansijskog lizinga	(107.234)	(98.048)
	13.526.296	11.124.132
Minus: ispravka vrednosti		
- potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	(299.886)	(235.604)
- potraživanja za dospele kamate	(12.629)	(10.928)
- ostalih potraživanja po osnovu posla finansijskog lizinga	(33.927)	(31.864)
Ukupno potraživanja	13.179.854	10.845.736

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
23. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETIME

	U RSD hiljada						
	Zemljište i građevinski objekti	Oprema	Sredstva uzeta u lizing / Imovina sa pravom korišćenja	Sredstva u pripremi	Ukupno osnovna sredstva	Nematerijalna sredstva u pripremi	Nematerijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST							
Stanje na dan 01. januar 2019. godine	776.491	1.101.134	1.697.119	8.773	3.583.517	327.744	1.408.369
Povećanja	-	3.700	1.049.473	238.145	1.291.318	222.407	-
Prenosi	2.246	224.984	2.568	(229.798)	-	-	5.794
Otuđenja i rashodovanja	(5.055)	(64.790)	(231.144)	-	(300.989)	(95.139)	95.139
Stanje na dan 31. decembar 2019. godine	773.682	1.265.026	2.518.016	17.120	4.573.846	455.012	1.509.302
Stanje na dan 01. januar 2020. godine	773.682	1.265.026	2.518.016	17.120	4.573.846	455.012	1.509.302
Povećanja	-	11.726	165.977	479.662	657.365	554.355	(3.487)
Prenosi	26.978	239.350	-	(264.162)	2.166	(134.190)	132.022
Preknjižavanja	-	19.670	(19.670)	-	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(121.865)	(45.213)	-	(167.078)	-	(10.858)
Stanje na dan 31. decembar 2020. godine	800.659	1.413.907	2.619.109	232.620	5.066.295	875.177	1.633.953
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI							
Stanje na dan 01. januar 2019. godine	293.443	727.508	110.417	-	1.131.368	-	1.181.741
Preknjižavanja	-	2.458	(2.458)	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 14)	19.338	98.873	355.730	-	473.941	-	99.176
Otuđenja i rashodovanja	(2.261)	(63.481)	(41.890)	-	(107.632)	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2019. godine	310.520	765.358	421.799	-	1.497.677	-	1.280.917
Preknjižavanja	(3)	19.670	(19.670)	-	(3)	-	-
Amortizacija (Napomena 14)	19.459	140.917	386.208	-	546.584	-	90.389
Otuđenja i rashodovanja	-	(121.659)	(43.773)	-	(165.432)	-	(8.820)
Stanje na dan 31. decembar 2020. godine	329.976	804.286	744.564	-	1.878.826	-	1.362.486
Neotpisana vrednost na dan:							
- 31. decembar 2020. godine	470.683	609.621	1.874.545	232.620	3.187.470	875.177	271.467
- 31. decembar 2019. godine	463.161	499.668	2.096.216	17.120	3.076.169	455.012	228.385

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
23. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (nastavak)

Grupa nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita. Neotpisanu vrednost opreme na dan 31. decembar 2020. godine najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema i kancelarijski nameštaj. Neotpisanu vrednost nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembar 2020. godine najvećim delom čine softveri i licence.

Grupa je primenila MSFI 16 koristeći modifikovani retrospektivni pristup. U okviru priznavanja imovine sa pravom korišćenja i obaveza za zakup po obuhvatu MSFI 16 nalaze se:

- IT oprema,
- nepokretnosti – objekti,
- pokretna imovina – vozila.

Stanje nabavne vrednosti imovine sa pravom korišćenja prema MSFI 16 prikazano je u sledećoj tabeli (u RSD hiljada):

Vrsta imovine	Stanje na dan 1. januara 2020.	Promene u toku 2020.		Stanje na dan 31. decembra 2020.
	Nabavna vrednost	Povećanja	Smanjenja	
IT oprema	315.096	-	(19.669)	295.425
Nepokretnosti	2.158.910	152.195	(26.173)	2.284.896
Pokretna imovina	44.013	13.782	(19.041)	38.752
Ukupno:	2.518.016	165.977	(64.883)	2.619.109

Nabavna vrednost IT opreme uzete na finansijski lizing na dan 1. januara 2020. godine iznosi RSD 315.094 hiljada i ista je umanjena i na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 295.425 hiljada.

Nabavna vrednost nepokretnosti (objekata) kao sredstava sa pravom korišćenja na dan 01. januara 2020. godine iznosi RSD 2.158.910 hiljada. Povećanje nabavne vrednosti u iznosu od RSD 152.159 hiljada se odnosi na usklađivanje vrednosti sredstava, kao i indeksiranja u skladu sa usklađenom stopom rasta potrošačkih cena na nivou EU tzv. HICP index, povećanja cena zakupa i uknjižavanja novih zakupa. U toku 2020. godine evidentirana su i smanjenja vrednosti usled promene ugovornih uslova i otkazivanja zakupa u iznosu od RSD 26.173 hiljada. Na dan 31.12.2020. godine nabavna vrednost nepokretnosti (objekata) iznosi RSD 2.284.896 hiljada.

Nabavna vrednost pokretne imovine (vozila) kao sredstava sa pravom korišćenja na dan 01. januara 2020. godine iznosi RSD 44.013 hiljada i uvećana je za RSD 13.782 hiljada koje se odnosi na novi zakup a umanjena za iznos RSD 19.041 hiljada koje se odnosi otkaz/istek postojećeg zakupa.

Stanje otpisane vrednosti imovine sa pravom korišćenja prema MSFI 16 prikazano je u sledećoj tabeli (u RSD hiljada):

Vrsta imovine	Stanje na dan 1. januara 2020.	Promene u toku 2020.		Stanje na dan 31. decembra 2020.
	Otpisana vrednost	Povećanja	Smanjenja	
IT oprema	186.565	72.664	(19.669)	239.560
Nepokretnosti	215.577	293.673	(25.120)	484.130
Pokretna imovina	19.658	19.871	(18.653)	20.876
Ukupno:	421.799	386.208	(63.442)	744.564

Ukupna otpisana vrednost IT opreme kao sredstava sa pravom korišćenja na dan 01. Januara 2020. iznosi RSD 186.565 hiljada, dok ukupna otpisana vrednost IT opreme na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 239.560 hiljada.

Ukupna otpisana vrednost nepokretnosti (objekata) kao sredstava sa pravom korišćenja na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 484.130 hiljada, dok ukupna otpisana vrednost pokretne imovine (vozila) kao sredstava sa pravom korišćenja na dan 31. decembra 2020. iznosi RSD 20.876 hiljada.

23. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (nastavak)

Najveći deo nematerijalnih ulaganja se odnosi na ulaganje u novi informacioni sistem banke kroz projekat LIFT. Kapitalizacija troškova ulaganja se vrši za one izdatke koji nastaju u fazi implementacije projekta, dok se drugi troškovi priznaju u bilansima banke u skladu sa politikama i procedurama koje se odnose na nematerijalna ulaganja.

Grupa je na kraju 2020. godine procenjivala indikatore obezvređenja nematerijalne imovine i utvrdila da je u trenutnim uslovima pandemije izazvane COVID-19, ispunjen indikator obezvređenja prema MRS 36.12 (b), te je sprovedeno kvantitativno testiranje obezvređenja imovine i utvrđeno je da ne postoji obezvređenje nematerijalne imovine na dan 31. decembra 2020 godine.

Izveštaji eksternih procenitelja o fer vrednosti objekata, kao i procene internih eksperata korišćenjem uporedivih cena po m² za iznajmljivanje prostora sličnih po uslovima korišćenja i lokaciji, su korišćeni prilikom utvrđivanja fer vrednosti objekata u vlasništvu Grupe i objekata uzetih u zakup. Zaključeno je da fer vrednost nije manja od knjigovodstvene vrednosti nekretnina.

U proceni fer vrednosti IT i ostale opreme je korišćena troškovna metoda. Ova metoda se zasniva na određivanju iznosa koji je potreban za nabavku opreme istog kapaciteta kojom bi se zamenila postojeća oprema. Obzirom na činjenicu da Grupa zamenjuje IT opremu kada je to neophodno u uslovima ubrzanog tehničko tehnološkog razvoja hardvera, i završava je, troškovi zamene mogu biti samo veći u odnosu na istorijski trošak nabavke opreme. Tako da nabavna vrednost (istorijski trošak) predstavlja dobru aproksimaciju fer vrednosti opreme koju Grupa trenutno koristi. Takođe, sva oprema se amortizuje u skladu sa korisnim vekom trajanja i veći deo vrednosti je već otpisan, tako da se može zaključiti da ne postoji potreba za dodatnim obezvređenjem.

Procena fer vrednosti vozila je rađena na bazi kataloga cena i nomenklatura vozila Auto Moto Saveza Srbije, Centar za motorna vozila, kao ovlašćenog procenitelja na teritoriji Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. Sva vozila imaju veću fer vrednost u odnosu na knjigovodstvenu vrednost te ne postoji potreba za obezvređenjem.

Ulaganje Grupe u softver je procenjivano metodom troška (nabavne vrednosti) jer ne postoji uporedivo sredstvo na tržištu iz razloga što je u pitanju specifičan softver i aplikacije dizajnirane i prilagođene potrebama Grupe. Nabavna vrednost je veća u odnosu na sadašnju vrednost nematerijalne imovine, te ne postoji potreba za dodatnim obezvređenjem.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

24. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 2.21 Grupa u skladu sa svojim računovodstvenim politikama imovinu koju klasifikuje kao sredstva namenjena prodaji odmerava po nižem od sledeća dva iznosa:

- po knjigovodstvenoj vrednosti ili
- fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje

	<u>31.12.2020.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2019.</u>
Sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	12.252	12.252
Stanje na dan 31. decembra	<u>12.252</u>	<u>12.252</u>

Na dan 31. decembar 2020. godine Grupa ima evidentirana sledeća stalna sredstva namenjena prodaji koja su locirana na teritoriji Republike Srbije:

- Zemun, Cara Dušana 266 – poslovni prostor površine 374 m2
- Stara Pazova, Vojka - zemljište površina 1.849 m2
- Vladimirci, Krnule:
 - zemljište površine 3.000 m2
 - zemljište površine 15.206 m2
 - zemljište površine 2.330 m2
- Nova Varoš, Bela Reka - zemljište površine 1.489 m2
- Čajetina, Šljivovica
 - zemljište površine 11.030 m2
 - zemljište površine 6.526 m2
 - zemljište površine 736 m2
 - zemljište površine 3.555 m2
 - zemljište površine 602 m2
 - zemljište površine 1.000 m2
- Pančevo, Dolovo
 - - zemljište površine 6.222 m2
 - zemljište površine 5.208 m2
 - -zemljište površine 806 m2

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
25. OSTALA SREDSTVA

	Na dan 31. decembra 2020.	U RSD hiljada Na dan 31. decembra 2019.
U dinarima		
<i>Finansijska sredstva:</i>		
- Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	41.069	98.055
- Potraživanja po osnovu prodaje	1.407	3.418
- Druga potraživanja iz redovnog poslovanja po kojima se utvrđuje prihod	49.983	31.727
- Ostala finansijska potraživanja iz poslovanja	148.293	208.618
- Razgraničeni troškovi premije osiguranja	522.309	527.909
- Razgraničena kuponska kamata pri kupovini obveznica	139.662	229.756
- Ostala razgraničenja	98.770	45.365
<i>Nefinansijska sredstva:</i>		
- Dati avansi	8.534	9.581
- Potraživanja od zaposlenih	5.050	19.043
- Potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza i doprinosa	513	1.114
- Zalihe	79.834	72.262
- Ostala nefinansijska potraživanja	(2.569)	(2.293)
- Ostale investicije	27.005	27.005
- Ostala razgraničenja	61.661	68.974
	1.181.521	1.340.534
U stranoj valuti		
<i>Finansijska sredstva:</i>		
- Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	620	156
- Potraživanja po osnovu prodaje	-	15.136
- Druga potraživanja iz redovnog poslovanja po kojima se utvrđuje prihod	20	22
- Ostala finansijska potraživanja iz poslovanja	41.869	59.432
- Razgraničena kuponska kamata pri kupovini obveznica	36.356	35.046
- Ostala razgraničenja	4.687	43.117
<i>Nefinansijska sredstva:</i>		
- Dati avansi	25.419	27.134
- Potraživanja od zaposlenih	1.058	465
- Ostala nefinansijska potraživanja	53.826	349
	163.855	180.857
Bruto ostala sredstva	1.345.376	1.521.391
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(197.689)	(173.011)
Stanje na dan 31. decembra	1.147.687	1.348.380

Ostala finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
25. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
Stanje ispravke finansijskih sredstava na početku godine	106.162	101.119
Nove ispravke vrednosti	73.724	65.650
Ukidanje ispravke vrednosti	(6.787)	(5.854)
Otpis na teret ispravke vrednosti	(56.120)	(32.921)
Svođenje učešća na fer vrednost		-
Kursne razlike	15.483	(21.832)
	132.462	106.162
Stanje ispravke finansijskih sredstava na dan 30. juna/31. decembra		
	65.227	66.849
Stanje ispravke nefinansijskih sredstava na dan 31. decembra		
	197.689	173.011
Stanje na dan 31. decembra		

26. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
U dinarima		
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	42.242	4.005
	42.242	4.005
U stranoj valuti		
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	304.524	246.034
	304.524	246.034
Stanje na dan 31. decembra	346.766	250.039

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	31.12.2020.			31.12.2019.			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>							
Transakcioni depoziti	844.906	-	844.906	417.668	-	417.668	
Depoziti po osnovu datih kredita	86	-	86	85	247	332	
Namenski depoziti	1.647	-	1.647	2.225	-	2.225	
Ostali depoziti	5.903.209	1.378.116	7.281.325	2.054.192	2.726.000	4.780.192	
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	1.300.000	-	1.300.000	-	-	-	
Kreditni po repo transakcijama	500.155	-	500.155	-	-	-	
Primljeni krediti	3.265	2.683.382	2.686.647	-	600.000	600.000	
Ukupno	8.553.268	4.061.498	12.614.766	2.474.170	3.326.247	5.800.417	
U stranoj valuti							
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>							
Transakcioni depoziti	582.959	-	582.959	282.016	-	282.016	
Depoziti po osnovu datih kredita	-	24.011	24.011	-	102.302	102.302	
Namenski depoziti	281.922	28.220	310.142	153.327	27.047	180.374	
Ostali depoziti	3.401.547	2.850.850	6.252.397	6.760.378	2.354.672	9.115.050	
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	-	-	-	235.186	-	235.186	
Kreditni po repo transakcijama	3.527.424	-	3.527.424	-	-	-	
Primljeni krediti	2.977.951	51.792.253	54.770.204	3.117.281	53.042.416	56.159.697	
Ostale finansijske obaveze	101.000	24.903	125.903	20.191	14.194	34.385	
Ukupno	10.872.803	54.720.237	65.593.040	10.568.379	55.540.631	66.109.010	
Stanje na dan 31. decembra	19.426.071	58.781.735	78.207.806	13.042.549	58.866.878	71.909.427	

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
**27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I
CENTRALNOJ BANCI (nastavak)**

Struktura ostalih depozita prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci je prikazana u sledećoj tabeli:

	31.12.2020.	U RSD hiljada 31.12.2019.
Centralna banka	504.383	4
Banke u zemlji	3.412.479	829.348
Društva za osiguranje	3.965.100	3.110.087
Penzijski fondovi	-	-
Finansijski lizing	63.047	113.972
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranja	9.077.888	7.025.834
Poverenički, investicioni i slični fondovi	-	-
	12.892	9.489
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	-	-
Fondovi očuvanja vrednosti imovine	-	-
Strane banke	<u>61.172.017</u>	<u>60.820.693</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>78.207.806</u>	<u>71.909.427</u>

Obaveze prema stranim bankama se najvećim delom odnose na primljene kredite Banke od Erste Group Bank AG Austrija u iznosu od 13.874.464 hiljada dinara kao i primljeni kredit od Evropske Banke za obnovu i razvoj od 9.406.416 hiljada dinara, Evropske Investicione Banke 13.653.154 hiljada dinara. Takođe jedan deo obaveza prema stranim bankama se odnosi na primljene kredite S Lizinga od Bremer Bank u iznosu od 7.203.242 hiljada dinara, kao i primljeni krediti Erste und Steiermaerkische Bank u iznosu od 4.019.847 hiljada dinara i EIB banke u iznosu od 1.623.289 dinara.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
28. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2020.			31.12.2019.			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>							
Transakcioni depoziti	49.470.808	-	49.470.808	31.935.971	-	31.935.971	
Štedni depoziti:	941.234	799.683	1.740.917	876.333	1.225.219	2.101.552	
Depoziti po osnovu datih kredita	384.919	1.871.968	2.256.887	541.032	705.632	1.246.664	
Namenski depoziti	398.679	40.814	439.493	281.468	32.441	313.909	
Ostali depoziti	13.043.574	102.554	13.146.128	8.729.186	2.145.150	10.874.336	
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	5	-	5	
Ukupno	64.239.214	2.815.019	67.054.233	42.427.049	4.108.442	46.535.495	
U stranoj valuti							
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>							
Transakcioni depoziti	60.755.934	-	60.755.934	46.269.517	-	46.269.517	
Štedni depoziti:	8.466.306	20.052.092	28.518.398	8.147.657	12.915.524	21.063.181	
Depoziti po osnovu datih kredita	319.673	4.884.055	5.203.728	188.484	4.315.018	4.503.502	
Namenski depoziti	996.501	281.914	1.278.415	607.708	218.104	825.812	
Ostali depoziti	7.328.446	2.059.536	9.387.982	524.769	3.154.664	3.679.433	
Primljeni krediti	27.276	2.780.161	2.807.437	-	2.969.541	2.969.541	
Ostale finansijske obaveze	989.576	-	989.576	561.472	-	561.472	
Ukupno	78.883.712	30.057.758	108.941.470	56.299.607	23.572.851	79.872.458	
Stanje na dan 31. decembra			175.995.703			126.407.953	

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

28. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	31.12.2020.	U RSD hiljada 31.12.2019.
Holding kompanije	32	1
Javna preduzeća	1.270.689	1.298.865
Privredna društva	76.599.278	46.003.215
Javni sektor	3.245.323	4.705.459
Stanovništvo	79.652.632	63.613.471
Strana lica	4.228.524	2.416.479
Preduzetnici	4.852.606	3.903.183
Poljoprivrednici	1.361.459	614.694
Drugi komitenti	4.785.160	3.852.586
Stanje na dan 31. decembra	175.995.703	126.407.953

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

29. OBAVEZE PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI

U RSD hiljada

Naziv	Oznaka valute	Nominalni iznos emitovanih obveznica	Datum dospeća	Kamatna stopa	Na dan 31. decembra 2020.	Na dan 31. decembra 2019.
Erste Bank ad Novi Sad	RSD	3.500.000	15.02.2021.	3m belibor+1% p.a.	3.509.426	3.512.691
Ukupno		3.500.000			3.509.426	3.512.691

Erste Bank A.D. Novi Sad je 14. februara 2019. godine uspešno završila emisiju dugoročnih dinarskih obveznica II emisije. Obim emisije je iznosio 3.500.000.000,00 dinara. Izdato je 350.000 komada obveznica pojedinačne nominalne vrednosti 10.000,00 dinara, ISIN: RSNOVBD53653 CFI: DBVUFR, sa varijabilnom kamatnom stopom i jednokratnim dospećem glavnice nakon dve (2) godine i jedan (1) dan.

Kamatna stopa po osnovu obveznica sastoji se iz varijabilnog i fiksnog dela. Varijabilni deo kamatne stope predstavlja tromesečni BELIBOR, dok fiksni deo kamatne stope predstavlja fiksna marža od 100 baznih poena (100bps) tj. 1%. Iznos varijabilnog dela kamatne stope utvrđuje se na početku svakog kamatnog perioda. Kamata se obračunava i plaća kvartalno.

Isplata glavnice obveznica vrši se na dan dospeća. Dan dospeća glavnice je 15. februar 2021. godine. Ne postoji amortizacioni plan, već se ukupan iznos glavnice isplaćuje odjednom, na dan dospeća.

Obveznice su uključene u trgovanje na Beogradskoj berzi, simbol NSBN02.

Zaključno sa 31. decembrom 2020. godine, isplaćena su četiri kupona obveznica (14. februara 2020. godine, 14. maja 2020. godine, 14. avgusta 2020. i 14. novembra 2020. godine), svaki u iznosu od 34.524.000,00 dinara. Sledeći kamatni kupon dospeva na isplatu 15. februara 2021. godine.

Nakon kraja godine, o dospeću (15.02.2021), izvršena je isplata nominalne vrednosti obveznica i pripadajuće kamate.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
30. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	31.12.2020.	U RSD hiljada 31.12.2019.
U stranoj valuti		
Subordinirane obaveze	3.870.407	4.206.971
	3.870.407	4.206.971

Stanje obaveza po subordiniranim kreditima na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine je detaljnije prikazano u sledećoj tabeli:

Naziv poverioca	Oznaka valute	Iznos kredita	Datum dospeća	Kamatna stopa	U RSD hiljada	
					31.12.2020.	31.12.2019.
Erste Group Bank AG	EUR	15.000.000	27.12.2021.	Euribor+3,65% p,a,	335.943	671.959
Erste Group Bank AG	EUR	30.000.000	10.09.2028.	Euribor+3,38% p,a,	3.527.406	3.527.784
Ukupno		45.000.000			3.863.349	4.199.743

Obaveze se odnose na kredit odobren od strane Erste GCIB Finance, Amsterdam dana 27. decembra 2011. godine, u iznosu od EUR 15.000.000 na period od 10 godina sa periodom mirovanja 5 godina i kamatnom stopom u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3,65% na godišnjem nivou. U skladu sa ugovorom, glavnica se otplaćuje u 21 jednake tromesečne rate od kojih prva dospeva nakon isteka perioda mirovanja od 5 godina.

Subordinirane obaveze Grupa može da uključi u njen dopunski kapital (Napomena 36.9), nakon što Narodna banka Srbije, na osnovu dostavljene dokumentacije i Ugovora, utvrdi da su ispunjeni uslovi za davanje odobrenja da se subordinirane obaveze mogu uključiti u dopunski kapital Grupe. Narodna banka Srbije, Sektor za kontrolu poslovanja banaka, dostavila je navedeno odobrenje dana 6. decembra 2011. godine, a na osnovu zahteva Grupe od 7. oktobra 2011. godine.

Na osnovu Ugovora o prenosu i ustupanju dana 16. decembra 2015. godine izvršena je promena poverioca, te je novi poverilac Erste Group Bank AG, Austrija. Svi ostali uslovi iz ugovora su ostali nepromenjeni.

Grupa je dana 20.08.2018. godine potpisala novi ugovor za subordinirani kredit sa Erste Group Bank AG Beč na iznos od EUR 30.000.000. Rok kredita je 10 godina, kamatna stopa je u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3,38% na godišnjem nivou. U skladu sa ugovorom, glavnica se otplaćuje na dan dospeća u jednom iznosu.

Subordinirane obaveze Grupa može da uključi u dopunski kapital nakon što Narodna banka Srbije, na osnovu dostavljene dokumentacije i Ugovora, utvrdi da su ispunjeni uslovi za davanje odobrenja da se subordinirane obaveze mogu uključiti u dopunski kapital Grupe. Narodna banka Srbije, Sektor za kontrolu poslovanja banaka, dostavila je navedeno odobrenje dana 11 oktobra 2018. godine, a na osnovu zahteva Grupe od 24. avgusta 2018. godine.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
31. REZERVISANJA

	U RSD hiljada	
	<u>31.12.2020</u>	<u>31.12.2019</u>
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (a)	256.154	280.891
Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih (b):		
– naknade za odlazak u penziju	184.726	86.142
– jubilarne nagrade	141.874	130.292
Rezervisanja za sudske sporove (c)	725.831	261.281
Ostala dugoročna rezervisanja	<u>12.008</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>1.320.593</u></u>	<u><u>758.606</u></u>

Promene rezervisanja vanbilansnih stavki

- (a) Prema internoj politici Grupe, rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu (garancije, avale, akreditive i obaveze za nepovučene kredite) vrše se po plasmanima Grupe gde postoji mogućnost da preuzete potencijalne obaveze padnu na teret Grupe.

Dokazi na osnovu kojih Grupa vrši pojedinačnu procenu obezvređenja su: isplate po računima Grupe po preuzetim obavezama po garancijama, avalima i drugim stavkama, kašnjenja po ostalim obavezama i da je komitent, prema kriterijumima interne klasifikacije Grupe, u statusu neizmirenja obaveza (*default*).

Pojedinačno procenjivanje obezvređenja, po vanbilansnim stavkama, obračunava se na isti način kao i za potraživanja bilansne aktive, uzimajući u obzir mogućnost budućih odliva po vanbilansnim stavkama. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Grup, kao i kod kojih se proceni da će u slučaju odliva sredstava potraživanja biti naplativa u ukupnom iznosu, Grupa vrši rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na grupnoj osnovi na sličan način kao i za bilansna potraživanja, uz korišćenje faktora konverzije za vanbilansne stavke.

- (b) Grupa je formirala rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih koja obuhvataju rezervisanja po osnovu zakonskih otpremnina pri odlasku u penziju i jubilarnih nagrada. Obaveze po ovom osnovu priznaju se u iznosu sadašnje vrednosti budućih gotovinskih tokova primenom akuarske metode.
- (c) **Grupa** je formirala rezervisanje za sudske sporove u kojima je **Grupa** tužena, a za koje se prema proceni stručnog tima **Grupe** očekuje negativan ishod (Napomena 3 (e) i Napomena 37 b).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
31. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na računima rezervisanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi		
Stanje na početku godine	280.891	240.457
Rezervisanja u toku godine (Napomena 10(a))	157.042	182.374
Neiskorišćena ukinuta rezervisanja (Napomena 10(a))	(181.584)	(141.070)
Ostale promene	(195)	(870)
	256.154	280.891
Rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih		
Stanje na početku godine	216.435	191.224
Rezervisanja u toku godine iskazana u okviru bilansa uspeha (Napomena 13)	35.282	24.224
Rezervisanja u toku godine iskazana u okviru ostalog rezultata	94.414	3.794
Naknade isplaćene u toku godine	(12.667)	(18.355)
Aktuarski gubici (+)/dobici (-) po osnovu jubilarnih nagrada	1.154	11.295
Aktuarski gubici (+) /dobici(-) po osnovu otpremnina	(8.019)	4.253
	326.599	216.435
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na početku godine	261.280	239.812
Rezervisanja u toku godine (Napomena 16)	510.274	39.580
Iskorišćena rezervisanja	(46.001)	(18.112)
Ostale promene	279	
	725.832	261.280
Ostala dugoročna rezervisanja		
stanje na početku godine	11.288	-
ostale promene	8.995	-
iskorišćena rezervisanja - plaćanja	(8.275)	-
	12.008	-
Stanje na dan 31. decembra	1.320.593	758.606

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
31. REZERVISANJA (nastavak)

Podaci koje je aktuar koristio za obračun rezervacija za buduće obaveze po osnovu otpremnine za odlazak u penziju:

- Podaci o zaposlenima;
- Ukupan radni staž na dan 31. decembar 2020. godine;
- Godina rođenja i pol;
- Broj godina do starosne odnosno pune penzije;
- Tablica mortaliteta za Republiku Srbiju 2010-2012;
- Kamatna stopa 3,70%;
- Prosečna bruto zarada u Republici Srbiji u periodu januar – maj 2020. godine i
- Pretpostavljeni rast zarada od 2,50% godišnje tokom celog perioda za koji se rezervišu sredstva.

	U RSD hiljada
Sadašnja vrednost obaveza za primanja zaposlenih 31.12.2019.	216.435
<i>Troškovi usluga</i>	
a. Troškovi tekućeg rada	24.703
b. Troškovi minulog rada	94.415
c. Troškovi kamate	10.578
d. Plaćanja	(12.489)
Aktuarski dobiti (-)/gubici(+) za jubilarne nagrade proizašli iz:	976
a. Promena u demografskim pretpostavkama	(539)
b. Promena u finansijskim pretpostavkama	1.515
Aktuarski dobiti (-)/gubici(+) za otpremnine proizašli iz:	(8.019)
a. Promena u demografskim pretpostavkama	(8.267)
b. Promena u finansijskim pretpostavkama	248
Sadašnja vrednost obaveza za primanja zaposlenih na dan 31. decembra 2020.	326.599

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
31. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na računima rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi	U RSD hiljada							Stanje na kraju perioda
	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Smanjenje usled prestanka priznavanja	Povećanje usled promene kreditnog rizika	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	Promena po osnovu kursnih razlika	Ostale promene	
Nivo obezvređenja 1	202.666	53.362	57.360	71.174	108.147	(147)	(5.736)	155.812
Nivo obezvređenja 2	8.217	1.116	1.380	27.178	10.666	(65)	(6.888)	17.512
Nivo obezvređenja 3	70.007	565	1.795	3.647	2.236	(1)	12.639	82.826
Ukupno	280.890	55.043	60.535	101.999	121.049	(213)	15	256.150

Kretanje između nivoa obezvređenja na računima rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi je prikazano u sledećoj tabeli:

	Bruto knjigovodstvena vrednost					
	Transfer između Nivo 1 i Nivoa 2		Transfer između Nivo 2 i Nivoa 3		Transfer između Nivo 1 i Nivoa 3	
	U Nivo 2 iz Nivo 1	U Nivo 1 iz Nivo 2	U Nivo 3 iz Nivo 2	U Nivo 2 iz Nivo 3	U Nivo 3 iz Nivo 1	U Nivo 1 iz Nivo 3
Date garancije i druga jemstva	43.083	331.498	-	14.568	-	-
Neiskorišćene preuzete neopozive obaveze	296.977	477.876	130	359	26	836
Ukupno	340.060	809.374	130	14.927	26	836

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
32. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
U dinarima		
<i>Finansijske obaveze:</i>		
Obaveze za neplaćene iznose osnovnih sred.uzetih u lizing	28.350	17.775
Obaveze po osnovu razgraničenih prihoda od kamata	-	504
Obaveze po osnovu razgraničenih prihoda od naknada i ostalih razgraničeni prihodi	2.130	9.966
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	242.894	193.193
	273.374	221.438
<i>Nefinansijske obaveze:</i>		
Obaveze prema dobavljačima	11.682	131.679
Obaveze za primljene avanse	59.116	58.230
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	5.892	13.118
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	125.838	99.437
Razgraničene obaveze za naknade i ostale obračunate rashode	712.454	462.609
Obaveze po osnovu kartičnog poslovanja	162.882	49.261
Obaveze prema trgovcima po pos terminalima	35.473	30.691
Ostale obaveze	79.428	127.969
	1.192.765	972.994
U stranoj valuti		
<i>Finansijske obaveze:</i>		
Obaveze za neplaćene iznose osnovnih sred.uzetih u lizing	1.908.105	1.904.343
Obaveze po osnovu razgraničenih prihoda od naknada i ostalih razgraničeni prihodi	11.185	11.167
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	2.174	1.976
	1.921.464	1.917.486
<i>Nefinansijske obaveze:</i>		
Obaveze za primljene avanse	2.676	7.563
Razgraničene obaveze za naknade i ostale obračunate rashode	916	916
Ostale obaveze	19.533	33.427
	23.125	41.906
Stanje na dan 31. decembra	3.410.728	3.153.824

Ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

32. OSTALE OBAVEZE (nastavak)

Stanje obaveza po osnovu lizinga MSFI 16 prikazano je u sledećoj tabeli (u 000 RSD):

Valuta obaveze	Stanje na dan 1. januara 2020.		Stanje na dan 31. decembra 2020.	
	Iznos u valuti	iznos u RSD	Iznos u valuti	IZNOS U RSD
RSD	-	17.775	-	28.350
Valutna klauzula (EUR) - Nepokretnosti	8.143	957.460	7.687	856.858
Valutna klauzula (EUR) - pokretna imovina	209	24.549	153	17.978
Valutna klauzula (EUR) - IT oprema	4	506	404	47.542
Devize - EUR - objekti	8.870	1.042.997	8.383	985.727
Ukupno	17.222	2.043.287	16.627	1.936.455

Izuzeci od primene MSFI 16 prikazani su u sledećoj tabeli (u 000 RSD):

Izuzeci od primene - stanje na 31. decembra 2020.	Vrednost
Troškovi kratkoročnih zakupa:	168
Troškovi zakupa male vrednosti:	7.694

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
33. KAPITAL
(a) Struktura kapitala Grupe

Ukupan kapital Grupe na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 33.312.632 hiljada i sastoji se od akcijskog kapitala u iznosu od RSD 12.909.000 hiljada, emisione premije u iznosu od RSD 2.553.944 hiljada, rezervi iz dobiti i ostalih rezervi RSD 15.634.895 hiljada, revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 498.062 hiljada, akumuliranog dobitka u iznosu od RSD 1.597.441 hiljada i učešće bez prava kontrole RSD 119.290 hiljada.

Struktura ukupnog kapitala Grupe prikazana je kako sledi:

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
Akcijski kapital – obične akcije	12.909.000	12.909.000
Emisiona premija	2.553.944	2.553.944
Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	15.634.895	12.955.128
Revalorizacione rezerve	498.062	726.842
Dobitak	1.597.441	2.891.319
Učešća bez prava kontrole	119.290	102.047
Stanje na dan 31. decembra	33.312.632	32.138.280

/i/ Akcijski kapital

Na dan 31. decembar 2020. godine upisani i uplaćeni kapital Grupe se sastoji od 1.290.900 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 10.000 (31. decembar 2019. godine: 1.290.000 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10.000 dinara).

U trećem kvartalu 2019. godine Grupa je na osnovu Odluke Skupštine akcionara o izdavanju običnih akcija broj 214/2019-25v/1 od 28. juna 2019. godine realizovala 31. emisiju akcija bez javne ponude radi povećanja osnovnog akcijskog kapitala.

Broj emitovanih akcija je 286.900 komada od čega je Erste Group Bank AG otkupila 212.306 komada a Steiermärkische Bank je otkupila 74.594 komada. Nominalna vrednost pojedinačnih akcija iznosi RSD 10.000,00 a emisiona cena RSD 18.468,00.

Nakon uspešne emisije ukupan osnovni kapital je uvećan za RSD 2.869.000 hiljada i iznosi RSD 12.909.000 hiljada većinski akcionar Banke je EGB AG sa učešćem od 74% i 955.266 akcija, a Steiermärkische Bank ima učešće od 26% i 335.634 akcija.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembar 2020. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
EGB CEPS HOLDING GMBH	955.266	74,00
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac	335.634	26,00
Ukupno	1.290.900	100,00

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
33. KAPITAL (nastavak)
/ii/ Emisiona premija

Emisiona premija na dan 31. decembra 2020. u iznosu od RSD 2.553.944 hiljada (31. decembra 2019. godine RSD 2.553.944 hiljada) i obuhvata pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti.

/iii/ Rezerve iz dobiti i ostale rezerve

Formirane su rezerve iz dobiti na dan 31. decembar 2020. godine iznose RSD 15.634.895 hiljada. Na dan 31. decembra 2019. godine rezerve iz dobiti su iznosile RSD 12.955.128 hiljada. Na osnovu Odluke Skupštine akcionara Grupe od 31. marta 2020. godine Grupa je iz ostvarene dobiti za 2019. godinu izvršila raspodelu preostale dobiti u ostale rezerve u iznosu od RSD 2.679.766 hiljada.

/iv/ Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve, koje na dan 31. decembar 2020. godine iznose RSD 498.062 hiljada (31. decembar 2019. godine: 726.842 hiljade dinara), formirane su kao rezultat svođenja vrednosti ulaganja u vlasničke i dužničke hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat, korigovanih za efekte odloženih poreza po osnovu revalorizacije ovih hartija od vrednosti i efekte promene kreditnog rizika izdavaoca hartije, i usklađivanja obaveza po osnovu aktuarskog obračuna u skladu sa MRS19.

(b) Pokazatelji poslovanja Grupe – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Pokazatelji poslovanja	Propisani	31.12.2020	31.12.2019
	Minimum		
1. Kapital	EUR 10 miliona	EUR 290.935.595	EUR 283.782.619
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 8%	18,67	20,47
3. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	16,73	18,22
4. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akciskog kapitala	Minimum 4,5%	16,73	18,22
5. Ulaganja Grupe	Maksimum 60%	9,45	9,36
6. Izloženost prema licima povezanim sa Grupom	bez limita	8,52	8,71
7. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	51,24	21,66
8. Likvidnost:			
– pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,8	1,73	1,49
– uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,6	1,69	1,38
9. PPLA	Minimum 100%	201,23	197,37
10. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	0,82	0,38
11. Izloženosti Grupe prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	15,40	12,95
12. Izloženosti Grupe prema licu povezanim sa Grupom	bez limita	6,11	4,95
13. Ulaganja Grupu lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0,08	0,08

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
34. VANBILANSNE POZICIJE

Grupa u okviru druge vanbilansne evidencije vodi hipoteke, hartije od vrednosti po kastodi poslovima, evidencionu kamatu.

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
Poslovi u ime za račun trećih lica (a)	581.391	596.513
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	63.725.169	61.506.339
Druge vanbilansne pozicije (c)	321.081.040	294.873.730
Stanje na dan 31. decembra	385.387.600	356.976.582
Nenaplativa potraživanja preneta na vanbilansne pozicije	(1.292.046)	(1.355.888)
Stanje na dan 31. decembra	384.095.554	355.620.694

(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima:		
– kratkoročni	18.227	18.068
– dugoročni	563.164	578.445
Stanje na dan 31. decembra	581.391	596.513

Kratkoročni poslovi u ime i za račun trećih lica se najvećim delom odnose na sredstva Ministarstva poljoprivrede u iznosu od RSD 8.453 hiljada i na komisione poslove poljoprivrednika u iznosu od RSD 9.772 hiljada. Dugoročni poslovi se odnose na stambene kredite osigurane kod Nacionalne korporacije za osiguranje kredita u iznosu od RSD 560.543 hiljada i dugoročne poljoprivredne kredite u iznosu od RSD 2.164 hiljada.

(b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
U dinarima		
Plative garancije	2.823.050	2.308.362
Činidbene garancije	7.784.677	7.059.307
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	6.136.157	4.757.890
Ostale vanbilansne stavke	1.198.140	1.507.746
	17.942.024	15.633.305
U stranoj valuti		
Plative garancije	3.552.057	2.958.945
Činidbene garancije	10.164.451	8.559.662
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	28.816.036	31.775.138
Akreditivi	46.419	335.591
Ostale vanbilansne stavke	3.204.182	2.243.698
	45.783.145	45.873.034
Stanje na dan 31. decembra	63.725.169	61.506.339

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite koji se ne mogu jednostrano otkazati i to: minuse na tekućim računima, kredite preduzećima, višenamenske okvirne kredite i ostale preuzete neopozive obaveze.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. VANBILANSNE POZICIJE (nastavak)

Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi isteka. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći pre povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodno buduće gotovinske odlive.

Grupa prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorišćenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročnih preuzetih obaveza.

Na dan 31. decembar 2020. godine, rezervisanja za gubitke po osnovu garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza iznose RSD 256.154 hiljada (31. decembar 2019. godine: RSD 280.890 hiljada).

35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima.

Lica se smatraju povezana ukoliko su pod zajedničkom kontrolom, ili jedno lice ima kontrolu nad drugim ili pak može izvršiti značajan uticaj na to drugo lice u donošenju finansijskih i operativnih odluka.

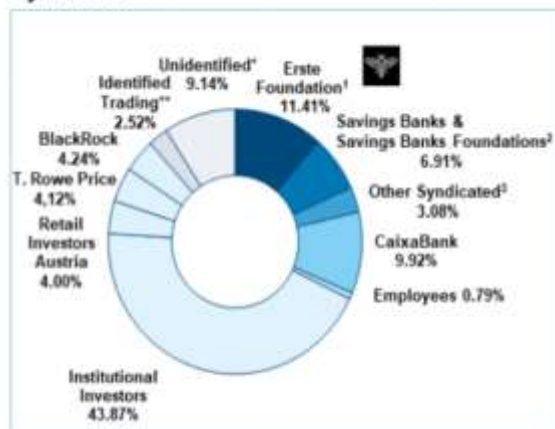
Akcionari Banke su Erste Group Banka AG Beč i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac.

Akcionarska struktura Erste Grupe je sledeća:

Shareholder Structure

as of 31.12.2020

By investor

By region

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine, kao i prihodi i rashodi u toku godine, proistekli iz transakcija sa pravnim licima u okviru Erste grupe prikazana su u sledećim tabelama:

	31.12.2020		U RSD hiljada 31.12.2019	
	Akcionari	Ostale članice Erste grupe	Akcionari	Ostale članice Erste grupe
Potraživanja				
Potraživanja po osnovu derivata	3.791	-	22.678	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.655.081	242.119	1.105.627	354.612
Kredit i potraživanja od komitenata	-	107.948	-	62.979
Investicije u zavisna društva	-	0	-	0
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	895.713	-	977.116
Ostala sredstva	3.542	403	7.543	30.641
	1.662.414	1.246.183	1.135.848	1.425.348
Obaveze				
Obaveze po osnovu derivata	330.101	-	228.172	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	21.761.282	506.762	26.675.120	34.012
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	222.294	-	53.665
Subordinirane obaveze	3.870.406	-	4.206.971	-
Rezervisanja	6	1.664	6	60
Ostale obaveze	11.250	1.178.493	26.419	1.067.653
	25.973.045	1.909.213	31.136.688	1.155.390
Vanbilansne pozicije				
Date garancije i druga jemstva	49.560	108.800	115.680	408.941
Preuzete neopozive obaveze	-	18.434	-	1.319
Druga vanbilansna evidencija	-	370.965	35.022.878	172.273
	49.560	498.199	35.138.558	582.533

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

	31.12.2020		31.12.2019	
	Akcionari	Ostale članice Erste grupe	Akcionari	Ostale članice Erste grupe
Prihodi od kamata	21.451	656	20.433	591
Rashodi kamata	(509.413)	(27.223)	(574.378)	(28.916)
Prihodi od naknada i provizija	48.932	19.580	48.739	2.957
Rashodi naknada i provizija	(261.625)	-	(259.010)	-
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	17.641	-
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(215.501)	-	-	-
Neto prihod po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	93.801	-	153.474	4.404
Neto rashod po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koje se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koje se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(796)	(1.083)	(171)	(65)
Ostali poslovni prihodi	-	10.297	-	8.814
Troškovi amortizacije	(441)	(103.409)	-	(104.727)
Ostali prihodi	3.248	8.032	4.930	8.275
Ostali rashodi	(167.765)	(805.753)	(134.450)	(760.173)

Na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine, plasmani povezanim pravnim licima nisu bili obezvređeni.

Dugoročni krediti sa povezanim licima su ročnosti na 10 godina je uzet po stopi i od 3MEURIBOR +3,65%.

Međubankarski poslovi (overnight i kratkoročne pozajmice) se obavljaju po cenama koje se kreću u rasponu od 0,1 do 7,2% u zavisnosti od valute u kojoj se obavlja posao.

Naknade po garancijama sa povezanim licima su u rasponu od 0,24 do 1,25%

Ostale transakcije na tržištu novca (svap transakcije, forvard transakcije, kupoprodaja keša), kao i one transakcije za koje se naplaćuje ili plaća naknada, se obavljaju takođe po tržišnim uslovima i cenama van dohvata ruke.

Kamatna stopa na depozite i ostale obaveze prema bankama i komitentima se kreće u rasponu od 0,05% do 6,5%.

Grupa kroz cross-border kredite pruža mogućnost svojim klijentima da se zaduže direktno u inostranstvu pri čemu se klijentima omogućava da sve aktivnosti u procesu odobravanja i administriranja izvrše u Grupci. Ovakav vid usluga obezbeđuje klijentima mogućnost zaduživanja pod povoljnijim uslovima, a Grupi ostvarenje prihoda od naknada za ove usluge. Grupa je u poslovanju sa cross-border kreditima isključivo agent i nije izložena kreditnom riziku.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

- b) Grupa ulazi u poslovne odnose i aranžmane sa članovima Izvršnog odbora i ostalim ključnim osobljem i sa njima povezanim licima u redovnom toku poslovanja. Stanja na kraju godine i efekti ovih transakcija su prikazani u sledećoj tabeli.

	U RSD hiljada			
	Stanje na dan 31.12.2020 godine	Prihodi/ (rashodi) 31.12.2020. godine	Stanje na dan 31.12.2019. godine	Prihodi/ (rashodi) 31.12.2019 godine
Minusi na tekućim računima, kreditne kartice, gotovinski i potrošački krediti	874	121	1.244	190
Stambeni krediti	33.558	1.376	56.122	2.703
Razgraničena naknada	-	-	(70)	-
Ostali plasmani i potraživanja	695	16	149	13
Ukupne ispravke vrednosti plasmana	(47)	(20)	(44)	(23)
Depoziti	111.771	(1.060)	101.566	(355)
Ostale obaveze	324	(173)	293	(487)
Neiskorišćeni okvir	410	-	1.430	-

Naknade članovima Izvršnog odbora i Upravnog odbora Grupe, iskazane u bruto iznosu, u toku 2020. i 2019. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada	
	31.12.2020	31.12.2019
Zarade i naknade članova Upravnog odbora	5.702	5.598
Zarade i naknade članova Izvršnog odbora	145.800	150.657
Obračunata buduća primanja- IO	82.731	91.114
Ukupno	234.233	247.369

Transferne cene

U skadu sa novim odredbama Zakona o porezu na dobit tokom 2013. godine na snagu je stupio Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se primenjuju po principu "van dohvata ruke" pri utvrđivanju cena transakcija među povezanim stranama. U skladu sa ovim Zakonom i Pravilnikom, banke su u obavezi zajedno sa poreskim bilansom predaju i studiju o transfernim cenama.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA

36.1. Uvod (nastavak)

Grupa upravlja rizicima koji su svojstveni bankarskom poslovanju posredstvom procesa kontinuiranog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja i limita rizika kao i primenom drugih kontrola.

Grupa je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku (koji obuhvata cenovni rizik i devizni rizik). Grupa je takođe izložena uticaju operativnog rizika, rizika koncentracije koji posebno uključuje izloženosti Grupe prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, kamatnog rizika, rizika ulaganja Grupe u druga pravna lica i osnovna sredstva, rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Grupa izložena kao i drugim rizicima koje Grupa kontinuirano prati.

Upravljanje rizicima u Grupi je sveobuhvatan proces koji podrazumeva identifikaciju, analizu, rangiranje i kontrolu svih oblika poslovnih rizika (kreditnog rizika, kamatnog rizika, tržišnih rizika, rizika likvidnosti, rizika izloženosti i ulaganja, operativnog rizika). Cilj procesa upravljanja rizicima je uspostavljanje adekvatnog sistema za identifikovanje, merenje, procenjivanje i praćenje rizika kojima je Grupa izložena u svom poslovanju, kao i adekvatno reagovanje kako bi se predupredili mogući negativni uticaji na kapital ili finansijski rezultat Grupe.

Grupa ima usvojene politike i procedure kojima se obezbeđuje kontrola i primena svih unutrašnjih akata Grupe u vezi sa upravljanjem rizicima kao i redovno izveštavanje Grupe u vezi sa upravljanjem rizicima. Procesi upravljanja rizikom su presudni za kontinuirano profitabilno poslovanje Grupe i svaki pojedinac u Grupi, je u svom domenu, odgovoran za izloženost riziku. Ovakav sistem upravljanja rizicima omogućava blagovremeno i potpuno obaveštavanje organa upravljanja o svim rizicima koji se pojavljuju ili se mogu pojaviti, te omogućava adekvatno i pravovremeno reagovanje u slučaju istih.

Nezavisni proces upravljanja rizikom ne uključuje poslovne rizike koji obuhvataju promene u okruženju, tehnologiji i industriji. Grupka prati ove rizike kroz proces strateškog planiranja.

Upravni odbor i Izvršni odbor su primarno odgovorni za identifikovanje i kontrolisanje rizika dok je operativna odgovornost delegirana Sektoru upravljanja kreditnim rizicima i Sektoru upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom. Pored toga, Grupje uspostavila i druga odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

U Grupi osnovne uloge u upravljanju rizicima imaju sledeći organi/tela:

Upravni odbor i Izvršni odbor

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Svoje odluke donose na osnovu predloga Sektora za upravljanje kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i drugih relevantnih organa/tela Grupe.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Grupe rizicima koji proizlaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, predlaže mere za upravljanje pre svega, kamatnim rizikom, rizikom likvidnosti i deviznim rizikom, a obavlja i druge poslove utvrđene aktima Grupe.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima savetodavnu ulogu i svoje odluke/zaključke u vidu predloga šalje na usvajanje Izvršnom odboru Grupe, u slučaju da je takva odluka potrebna.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA

36.1. Uvod (nastavak)

Komitet za upravljanje nefinansijskim rizicima

Cilj Komiteta za upravljanje nefinansijskim rizicima je da razmatra, predlaže odluke i validira pitanja iz oblasti upravljanja operativnim rizicima Grup, uz primenu Odluke o ne-finansijskom riziku kao i sprovođenja korektivnih mera i aktivnosti mitigacije rizika kako bi upravljali ne-finansijskim rizicima (operativni, reputacioni, rizik usklađenosti, pravni, rizik informacione bezbednosti) na proaktivan način.

Služba upravljanja aktivom i pasivom

Služba upravljanja aktivom i pasivom je organizovana kao samostalni organizacioni deo koji je direktno odgovoran Izvršnom odboru Grupe. Takođe, ona je primarno odgovorna za strateško finansiranje i likvidnost, kao i za upravljanje drugim tržišnim rizicima (rizik kamatne stope i valutni rizik) Grupe. Služba upravljanja aktivom i pasivom priprema izveštaj za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i izveštaje vezane za upravljanje aktivom i pasivom za potrebe organa Grupe

Interna revizija

Interna revizija se uspostavlja sa ciljem da doprinese poboljšanju poslovanja Grupe obezbeđujući funkciju nezavisnog, objektivnog uveravanja, kao i savetodavnih aktivnosti baziranih na najboljoj praksi. Putem sistematičnog i disciplinovanog pristupa, interna revizija pomaže Grupi da ostvari svoje ciljeve ocenjujući i poboljšavajući efikasnost upravljanja rizicima, kontrolnih i upravljačkih procesa.

Interna revizija vrši kontinuirani nadzor nad procesom upravljanja rizicima u Grupi, na način da proverava adekvatnost procedura, uspostavljenih kontrolnih mehanizama, kao i usaglašenost Grupe sa usvojenim procedurama. Interna revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Grupe i izveštava Odbor za reviziju i Upravni odbor o nalazima i datim preporukama.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

U skladu sa Zakonom o bankama u Erste Banci a.d. Novi Sad ("Banka") ustanovljena je unutrašnja organizacija kojom su opredeljeni organizacioni delovi koji u svojoj nadležnosti i odgovornosti imaju zadatak upravljanja rizicima. Cilj sistema za upravljanje rizicima jeste da identifikuje i kvantifikuje rizik kome je Grupa izložena u obavljanju svoje poslovne delatnosti.

Funkcije praćenja i upravljanja rizicima su u nadležnosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, kao posebnih organizacionih jedinica u Grupi. Politike upravljanja rizicima, strategija upravljanja rizicima kao i strategija upravljanja kapitalom povezane su sa strategijom Grupe, a obuhvataju definisanje vrste rizika, načine upravljanja tim rizicima kao i stepen rizika koje je Grupa voljna prihvatiti kako bi postigla svoje poslovne ciljeve. Posebna pažnja se poklanja punoj usklađenosti sa relevantnim propisima Narodne Banke Srbije (NBS).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA

36.1. Uvod (nastavak)

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja (nastavak)

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje odnosno procena izloženosti Grupe prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući njihov nadzor i kontrolu, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje odnosno procena kao i upravljanje rizičnim profilom Grupe i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Grupe rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje i primena kvantitativnih modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu naprednog poslovnog odlučivanja i određivanja cene rizika;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Grupe po pojedinim vrstama rizika i njihova kontrola;
- Kvantifikovanje uticaja promena u ekonomskom ciklusu ili stresnih događaja na finansijski položaj Grupe;
- Procena rizičnosti uvođenja novih proizvoda i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, procedura i politika za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Grupe;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata.

Funkcija upravljanja rizicima, postavljena u vidu posebnih organizacionih jedinica funkcionalno i organizaciono odvojenih od aktivnosti preuzimanja rizika Grupe, odgovorna je za sistem upravljanja rizicima u Grupi. Imajući u vidu različitost oblasti koje pokrivaju, a u cilju efikasnijeg obavljanja svoje uloge, funkcija upravljanja rizicima podeljena je između Sektora upravljanja kreditnim rizicima, Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom i Službe usklađenosti poslovanja i upravljanja rizicima bezbednosti.

Sektor upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom se sastoji iz sledećih organizacionih jedinica:

- Direkcija za integrisano upravljanje rizicima i kapitalom;
- Direkcija za razvoj modela i upravljanje podacima rizika;
- Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti;
- Odeljenje za upravljanje operativnim rizikom i ostalim nefinansijskim rizicima;
- Odeljenje za upravljanje kolateralima.

Sektor za upravljane kreditnim rizicima se sastoji iz sledećih organizacionih jedinica:

- Direkcija za upravljanje kreditnim rizicima;
- Direkcija za strategiju i upravljanje kreditnim portfolijom;
- Direkcija za restrukturiranje i naplatu plasmana;

Služba kontrole usklađenosti poslovanja:

- Odeljenje upravljanja rizikom finansijskog kriminala;
- Odeljenje kontrole sprečavanja pranja novca (AML);
- Odeljenje regulatorne usklađenosti poslovanja;
- Odeljenje upravljanja rizicima sukoba interesa i HOV;

Služba upravljanja rizicima bezbednosti:

- Odeljenje upravljanja rizicima informacione bezbednosti;
- Odeljenje upravljanja rizicima fizičke bezbednosti;
- Odeljenje upravljanja kontinuitetom poslovanja;

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali rizici kojima Grupa jeste ili može biti izložena.

Grupa je u svom poslovanju naročito izložena: kreditnom riziku, riziku koncentracije, tržišnom riziku, riziku likvidnosti, operativnom riziku. Dobijene informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji se šalju nadležnima na dnevnom, nedeljnom, mesečnom i kvartalnom nivou, kao i u skladu sa zahtevima istih.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA

36.1. Uvod (nastavak)

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja (nastavak)

Upravnom odboru se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Grupa izložena.

36.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi.

Kreditni rizik Grupe uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Grupi, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja Grupe, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu internim aktima za upravljanje kreditnim rizikom kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Grupa adekvatnost njenog kapitala.

Poslovna politika Grupe zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Grupe od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju.

Grupa kontroliše i upravlja kreditnim rizikom prevashodno uspostavljanjem rigoroznih procesa za utvrđivanje minimalne kreditne sposobnosti dužnika prilikom odobrenja plasmana kao i za redovno praćenje iste za sve vreme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana (koji odražavaju znanje i iskustvo zaposlenih) kao i uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima.

Grupa svojim internim aktima, politikama i procedurama, koje se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažuriraju i prilagođavaju, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svođenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo.

Strategijom upravljanja rizicima Grupe, Kreditnom politikom, kao i politikama i procedurama za upravljanje kreditnim rizikom, definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrola) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika.

Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Grupi da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Odobranje kreditnih proizvoda se bazira na kreditnom kvalitetu klijenta, vrsti kreditnog proizvoda, kolateralu, sistemu dodatnih uslova te ostalih faktora umanjavanja kreditnog rizika.

Procena rizika neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u Grupse temelji na verovatnoći stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Grupa određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu meru rizika nastupanja statusa neizmirenja obaveze druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažurira. Na kvantitativnom nivou, interni rejtingi utiču na zahtevanu cenu rizika, te ne formiranje rezervisanja za kreditne rizike. Interni rejtingi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procenu rizika od stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (defaulta). Za klijente iz segmenta privrede, interni rejtingi uzimaju u obzir finansijsku snagu klijenta (pokazatelje profitabilnosti, adekvatnosti ročne strukture određenih elemenata aktive i pasive, adekvatnosti novčanih tokova, stepen zaduženosti, izloženosti kreditno-deviznom riziku, privredne grane u kojoj dužnik posluje, položaja dužnika na tržištu, specifičnih karakteristika dužnika i drugih relevantnih pokazatelja). Za segment stanovništva i mikro klijenata, interni rejtingi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom skoringu, ali isto tako se koriste demografske i finansijske informacije. Primenjuje se ograničavanje rejtinga u zavisnosti od članstva u grupi ekonomski povezanih lica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Grupa se pridržava svih standarda Erste Grupe AG iz perspektive razvoja modela internih rejtinga i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Grupi (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane Grupne Direkcije za razvoj modela što osigurava integritet širom Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modeli se odobravaju od strane Izvršnog odbora Grupe. Interni rejting sistem usklađen je sa sistemom Erste Grupe AG koji pravi razliku između klijenata kod kojih je nastupio status neizmirenja obaveza (default). Za "performing" klijente (klijenti koji nisu u statusu neizmirenja obaveza Grupa koristi skalu od 8 ocena (A1/A2/B1/B2/C1/C2/D1/D2) za klijente iz segmente stanovništva, odnosno skalu od 13 ocena (1/2/3/4a/4b/4c/5a/5b/5c/6a/6b/7/8) za sve ostale kategorije. Za klijente koji su u statusu neizmirenja obaveza Grupa koristi skalu od 5 ocena (R1-R5).

U cilju povećanja uporedivosti kvaliteta aktive Erste Grupe, Grupa koristi novi model za procenu kategorije rizika izloženosti. Na bazi kalibracije internih verovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza koje se koriste za regulatorne svrhe (obračun rezervacija) na stope nastupanja statusa neizmirenja obaveza (default rates) koje objavljuju rejting agencije, svakom klijentu je aproksimiran eksterni rejting radi razvrstavanja u risk kategorije.

Za potrebe izveštavanja, grupisanje je izvršeno u sledeće 4 kategorije rizika:

Nizak rizik (low risk) – klijenti sa uspostavljenom dobrom, te dužom saradnjom sa Grupom, kao i veliki međunarodno priznati klijenti. Snažna finansijska pozicija bez očekivanih finansijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti iz segmenta stanovništva koji imaju dugu istoriju saradnje sa Grupom ili klijenti koji koriste široku lepezu proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u izmirivanja obaveza trenutno, niti u poslednjih 12 meseci. Pri tome se novi poslovi, generalno, sklapanju sa klijentima iz ove kategorije. Ova kategorija obuhvata S&P rejtinge od AAA do BB.

Poseban nadzor (management attention) – klijenti sa jedva zadovoljavajućom ili nezadovoljavajućom finansijskom situacijom. Održavanje kreditnog položaja veoma neizvesno na srednji rok. Negativni kvalitativni kriterijumi prisutni. Klijenti iz segmenta stanovništva sa ograničenom štednjom ili verovatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsetnike za ranu naplatu. Ova kategorija obuhvata S&P rejting B.

Ispod standarda (sub-standard) – klijenti osetljivi na negativne finansijske i ekonomske uticaje S&P rejtinga lošijeg od CCC kod kojih nije nastupio status neizmirenja obaveza.

Problematična potraživanja (non-performing) – klijenti kojima je zabeležen jedan ili više kriterijuma za nastupanje statusa neizmirenja obaveza, u skladu sa definicijom precizno propisanih internim aktima Grupa Erste Grupe AG: neizvesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti duže od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Grupi, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupaka. Pored toga, problematičnim potraživanjima se smatraju i restrukturirana potraživanja „Non performing forbearance“ (videti 36.2 Kreditni rizik – reprogramirana potraživanja) koja nisu u statusu neizmirenja obaveza. S ciljem utvrđivanja statusa neizmirenja obaveza Grupa primenjuje pristup na nivou klijenta, uključujući i Retail klijente; ako je klijent u statusu neizmirenja obaveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasifikuju kao problematična potraživanja.

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovna analiza rizika klijenta, koja uključuje redovni status rejtinga, mogućnost servisiranja obaveza prema Grupi, reviziju kolaterala te usklađivanje sa ugovorenim uslovima.

Cilj Grupe je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvalitetu kreditnog portfolija koje može rezultirati materijalnim gubicima za Gruppu, te Grupa kroz proces redovnih re-odobrenja analizira celokupni status dužnika. Važnost redovnog re-odobrenja kreditnih izloženosti je u redovnom praćenju klijenta kao i kvaliteta portfolija te predstavlja dodatnu meru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Grupe.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Praćenje i nadzor kreditnog rizika (nastavak)

Grupa sprovodi evaluaciju kreditnog kvaliteta temeljem informacija o klijentu, takođe uzevši u obzir sve informacije klijenta kao i prethodnu kreditnu istoriju između Grupe i klijenta.

Rano prepoznavanja povećanog rizika (Early Warning Signals)

Sistemi i procesi ranog upozoravanja služe da detektuju rane indicije negativnih razvoja, kako bi omogućili proaktivne mere smanjenja rizika. Grupa primenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika sa ciljem povećanja uspešnosti naplate čak i u slučajevima pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija te predviđanjem promena varijabli u budućem periodu koja prvenstveno uključuje dosadašnje klijentovo ponašanje u izmirenju obaveza te praćenjem informacija sa tržišta.

Kontrolna funkcija EWS u Grupi je organizovana u okviru zasebnog organizacionog dela unutar Direkcije upravljanja kreditnim rizikom pravnih lica (Odeljenje za EWS i monitoring).

Status neizmirenja obaveza

Definicija statusa neizmirenja obaveza u Grupi prati regulatorne zahteve na nivou Erste Grupe, prevodeći ih u pet grupa događaja statusa neizmirenja obaveza:

- Default događaj E1 – Mala verovatnoća za izmirenje obaveza u potpunosti usled pada kreditnog kvaliteta dužnika
- Default događaj E2 – Docnja duža od 90 dana po materijalno značajnom iznosu duga
- Default događaj E3 – Modifikacije prvobitno ugovorenih uslova otplate usled procene pogoršanja ekonomske situacije klijenta
- Default događaj E4 – Kreditni gubitak
- Default događaj E5 – Stečaj

Grupa je uspostavila sistemski proces kako bi obezbedila prepoznavanje i priznavanje statusa neizmirenja obaveza na nivou klijenta. To znači da u slučaju da do statusa neizmirenja obaveza klijenta dođe po bilo kojoj njegovoj izloženosti kreditnom riziku pojedinačnog plasmana, ukupna bilansna ili vanbilansna izloženost koju Grupa ima prema tom klijentu, uključujući i proizvode koji se ne odnose na kreditiranje klijenata se klasifikuje u status neizmirenja obaveza. Prethodno navedeno je primenljivo na sve klijente iz segmenta poslova sa stanovništvom, kao i na klijente iz drugih poslovnih segmenata.

U slučaju preuzetih kreditnih obaveza koje predstavljaju deo vanbilansne aktive Grupe, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja nominalni iznos obaveze koji, ukoliko dođe do povlačenja sredstava, odnosno korišćenja, vodi izloženosti riziku po osnovu neizmirenja obaveza bez realizacije sredstava obezbeđenja (kolaterala).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Status neizmirenja obaveza (nastavak)

U slučaju datih finansijskih garancija, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja ukupan nominalni iznos po osnovu kog postoji rizik koji može nastati u slučaju da dođe do nastupanja statusa neizmirenja obaveza delimične ili ukupne garantovane izloženosti.

Default događaji mogu biti aktivirani ili na nivou izloženosti pojedinačnog plasmana ili na nivou klijenta, ali opšte pravilo koje važi u svim slučajevima, nalaže da se klijentu dodeli status neizmirenja obaveza po svim pojedinačnim izloženostima, odnosno da mu se dodeli interni rejting „R“, nezavisno od toga da li se default događaj aktivirao na nivou pojedinačne izloženosti ili na nivou klijenta.

Svi klijenti Grupe nalaze se u statusu neizmirenja obaveza i stoga im je dodeljen odgovarajući interni rejting (R1 – R5) ukoliko je došlo do realizacije barem jednog od default događaja E1 – E5.

Ukoliko, po proceniGrup, kriterijumi koji su preduslov za dodeljivanje događaja koji vode u status neizmirenja obaveza više nisu primenljivi i klijent je u mogućnosti da nastavi sa otplatom duga u skladu sa definisanim odredbama ugovora, Grupa će promeniti rejting klijenta s obzirom na to da se radi o klijentu koji više nije u statusu neizmirenja obaveza.

Minimalni opšti zahtevi, koji moraju biti ispunjeni pre izlaska iz statusa neizmirenja obaveza i promene rejtinga „R“, su sledeći:

- kod klijenta nijedan od default događaja E1 – E5 više nije važeći i ne očekuju se dodatni gubici po njegovim pojedinačnim kreditnim izloženostima i
- period monitoringa je uspešno završen.

Svaki default događaj ima precizno definisano minimalno vreme trajanja, a izlazak iz statusa neizmirenja obaveza je prihvatljiv tek nakon uspešnog završetka perioda monitoringa do kog automatski dolazi nakon isteka/prestanka važenja default događaja E1 – E5 kod klijenata koji imaju bilo kakvu vrstu kreditne obaveze i koji traje minimum 3 meseca nakon toga. Konkretno, kako bi se period monitoringa uspešno završio, za vreme njegovog trajanja nije dozvoljeno da nastupi ili bude na snazi bilo koji kriterijum koji može pokrenuti ili je pokrenuo neki od prethodno definisanih default događaja E1 – E5.

Tokom 2020 godine Grupa nije sprovodila proces ranog prepoznavanja statusa neizmirenja obaveza kod klijenata, iz razloga što isto nije bilo moguće tokom trajanja regulatorno propisanih mera pomoći klijentima u vidu dva moratorijuma, te je prepoznavanje sprovedeno po isteku istih. Ukupan iznos potraživanja klijenata kod kojih je tokom poslednjeg kvartala prepoznat status neizmirenja obaveza i dodeljena oznaka E1 bio je RSD 107,5 miliona.

Otpis potraživanja

Grupa u skladu sa Pravilnikom o otpisu potraživanja i prenosu potraživanja iz bilansne u vanbilansnu evidenciju, vrši otpis nenaplativih potraživanja nakon što se iscrpe sve mogućnosti za naplatu. Pored toga, otpis se može razmatrati i u situaciji kada dalji sudski postupak nije ekonomski opravdan zbog viših troškova u odnosu na naplatu, kada dalji postupak bilo koje vrste nije delotvoran. Otpis potraživanja vrši se samo za nenadoknadleve plasmane koji su obezvređeni. Za potraživanja u sudskom sporu ili stečaju koja su u potpunosti obezvređena (za koja je izvršena ispravka vrednosti 100%), a za koja se oceni da sudski proces ili stečaj predugo traju i samim tim predstavljaju opterećenje bilansnih evidencija Grupe, donosi se odluka o prenosu potraživanja sa bilansne na vanbilansnu evidenciju pri čemu se ne vrši oprost duga, odnosno u ovom slučaju Grupa se ne odriče ugovornih i zakonskih prava po osnovu tog potraživanja.

Dodatno, Grupa u skladu sa Odlukom Narodne Grupe Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive Grupe „Službeni glasnik RS“, br. 77/2017 od 10. avgusta 2017. godine, vrši računovodstveni otpis problematičnih potraživanja u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog potraživanja koji je Grupa evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti.

COVID 19

Pandemija uzrokovana virusom COVID 19 je tokom 2020. godine izazvala neizvesnost u globalnoj ekonomiji i tržištima. Nova pravila socijalne distance i ograničavanja kretanja dovela su do usporavanja ekonomije i značajnog pada prihoda pojedinih industrija. Paketi pomoći Ministarstva Finansija i mere NBS bili su uvedeni sa ciljem da ublaže potencijalne negativne efekte izazvane pandemijom. Iako takve mere ublažavaju negativne efekte po ekonomiju, one sa druge strane otežavaju pravovremeno prepoznavanje potencijalnog pogoršanja kvaliteta portfolija Grupe, što je dovelo do toga da standardni risk pokazatelji (dani kašnjenja, značajno povećanje kreditnog rizika, restrukturiranja, finansijski pokazatelji itd.) nisu mogli da ostvare svoju funkciju u takvim uslovima.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine****36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****36.2. Kreditni rizik (nastavak)****COVID 19 (nastavak)**

U cilju pravovremenog prepoznavanja potencijalnog pogoršanja kvaliteta portfolija, Grupa je tokom 2020. godine preduzela nekoliko aktivnosti. U martu 2020. godine otpočeta je analiza uticaja COVID 19 na poslovanje klijenata kroz sagledavanje dugoročnih posledica pandemije na konkretne industrije. Industrije i podindustrije su kategorizovane u one za koje se očekuje da budu visoko, srednje i nisko pogođene. Takva podela je dovela do formiranja 4 kategorije – zelena, žuta, narandžasta i crvena, koje predstavljaju stepen očekivanog uticaja krize na konkretnu (pod)industriju u narednih 12 meseci i takva lista se redovno revidira. Npr. usled smanjenog kretanja, putnički saobraćaj i gradski hoteli su označeni kao crvene podindustrije, a trgovina hranom na malo kao zelena. Ovakva podela je bila osnova za strateške preporuke prema određenim industrijama, za revidiranje kriterijuma za plasiranje novih kredita kao i reklasifikaciju potraživanja u nivo 2 ispravke vrednosti.

Tokom 2020. godine Grupa je uspostavila i sistem praćenja i izveštavanja o merama olakšica koje su klijentima odobrene, pre svega o dva moratorijuma koja su na osnovu NBS regulative omogućena svim klijentima koji su to želeli po tzv "opt-out" principu, kao i o plasmanima odobrenim u okviru Državne garantne šeme.

Olakšice u okviru prvog regulatornog moratorijuma iskoristilo je 86% klijenata (od čega 88% iz segmenta fizičkih lica, dok je u segmentu pravnih lica taj procenat iznosio 60% klijenata). Situacija tokom drugog regulatornog moratorijuma je nešto drugačija, te je ove olakšice iskoristilo 76% klijenata (od čega 77% iz segmenta fizičkih lica, dok je u segmentu pravnih lica taj procenat iznosio 68%).

Mere restrukturiranja su tokom godine odobravane samo u određenim slučajevima, a u skladu sa EBA I NBS regulatornim okvirima.

Na 31.12.2020. godine, Grupa nije imala potraživanja u moratorijumu.

Banka je analizirala efekte koje je moratorijum imao na ugovorene novčane tokove. Zbog odlaganja plaćanja glavnice i pomeranja rokova plaćanja pri čemu se ne obračunava kamata na odgođeno plaćanje, Banka je identifikovala gubitke u iznosu od RSD 342.897 hiljada, kumulativno za oba moratorijuma.

S-Leasing je analizirao efekte koje je moratorijum imao na ugovorene novčane tokove. Efekti prvog moratorijuma zbog odlaganja plaćanja glavnice, nakon čega je urađen pripis kamate moratorijuma istoj, je pozitivan dok je efekat drugog moratorijuma u kome je kamata moratorijuma ravnomerno preraspodeljena kroz preostali vek trajanja ugovora negativan. S obzirom da sam neto efekat nije materijalno značajan on nije ni knjižen, a prema projekcijama koje je S-Leasing napravio kumulativni efekat za oba moratorijuma procenjen je kao dobitak u iznosu od 1.272 hiljada dinara.

Kako bi kvantifikovala efekat procenjenog pogoršanja kvaliteta portfolia usled pandemije, Grupa je usvojila kriterijume na osnovu kojih se potraživanja od konkretnih klijenata blagovremeno prepoznaju kao potraživanja sa značajnim povećanjem kreditnog rizika i kao takva prenose u nivo 2 ispravke vrednosti (tzv. "stage 2 overlay"). Kriterijumi na bazi kojih su klijenti i njihova potraživanja prenošeni u Nivo 2 podeljeni su u 2 kategorije.

1. Partije klijenata koji su zatražili olakšice usled pandemije:

Klijenti iz sektora pravnih lica:

- a) Ako je ispunjen uslov kritične (crvene) ili visokorizične (narandžaste) industrije vrši se prenos u Nivo 2; ili
- b) Ako je ispunjen uslov srednerizične (žute) industrije i verovatnoće prelaska u status neizmirenja obaveza klijenta je 2.5% (jednogodišnji IFRS PD) ili više, vrši se prenos u Nivo 2; ili
- c) Lokalni kriterijumi Grupe – mogući izuzeci u pojedinačnim slučajevima.

Klijenti iz sektora fizičkih lica:

- d) Ako je verovatnoća prelaska u status neizmirenja obaveza klijenta 2.5% (jednogodišnji IFRS PD) ili više vrši se prenos u Nivo 2; ili
- e) EBS lokalni kriterijumi – klijenti su zaposleni u industrijama koja je po klasifikaciji označena kao zelena.

2. Partije klijenata koji nisu zatražili olakšice usled pandemije:

Klijenti iz sektora pravnih lica:

- a) Ako je ispunjen uslov kritične (crvene) industrije, vrši se prenos u Nivo 2;
- b) Lokalni kriterijumi Grupe – mogući izuzeci u pojedinačnim slučajevima.

Klijenti iz sektora fizičkih lica:

- a) Uobičajeni SICR kriterijumi, međutim

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

COVID 19 (nastavak)

Napomene:

- 1) Dozvoljeno je na osnovu individualne procene, koja je adekvatno dokumentovana, ne primeniti minimalne kriterijume za prelazak u Nivo 2 koje je Erste Grupa definisala i zadržati Nivo 1;
- 2) Dozvoljeno je na osnovu individualne procene, koja je adekvatno dokumentovana, primeniti prenos u Nivo 2.

Grupa nije dodatno sprovodila kvantitativne analize osetljivosti, nego su one vršene na nivou nadležnih organizacionih delova Erste Grupe.

Klasifikacija industrija u kojima se klijenti nalaze, kao i njihova kategorizacija pratiće se na redovnom nivou.

Pravila za ukidanje kriterijuma će biti revidirana tokom 2021. godine kada isteknu mere olakšice propisane od strane NBS Odlukom o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID 19 ("Službeni glasnik RS", br. 150/2020).

Na kraju 2020. godine, prenosom potraživanja klijenata u nivo 2, usled blagovremenog prepoznavanja povećanja kreditnog rizika, a u skladu sa gore pomenutim kriterijumima, izloženost u nivou 2 je uvećana za RSD 11 milijardi, uz efekat na bilans uspeha Grupe u iznosu od RSD 364 miliona, dok je izloženost u S-Leasingu na nivou 2 uvećana za RSD 1,5 milijardi, uz efekat na bilans uspeha Grupe u iznosu od RSD 28,6 miliona.

EBS očekuje povećanje stopa neizmirenja obaveza tokom 2021. kada isteknu mere olakšice propisane od strane NBS.

Kao drugu meru kvantifikacije efekta pandemije, Grupa je tokom 2020. godine revidirala parametre PD u delu koji se odnosi na buduće izgledе u ekonomiji (Forward Looking Information) sa različitim verovatnoćama potencijalnih ishoda. Za kalkulaciju očekivanih gubitaka, FLI se koristi za prve tri godine obračuna. Pored toga, određena prilagođavanja PD parametra su korišćena u obračunu, kako bi se prevazišli nedostaci uzrokovani zaustavljanjem dana kašnjenja usled moratorijuma.

Grupa će u narednom periodu redovno pratiti razvoj makro pokazatelja i makro predikcija u zemlji i okruženju (forward-looking informacija), a sve u cilju pravovremenog revidiranja svih relevantnih parametara kreditnih rizika.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto i neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, kao i ostale stavke koje Grupne smatra izloženim kreditnom riziku, a u skladu sa pozicijama bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. godine dat je u tabeli ispod:

	Imovina po osnovu koje je Grupa izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje Grupa nije izložena kreditnom riziku	U RSD hiljada
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		Vrednost iz bilansa stanja
Gotovina i sredstva kod centralne banke	16.324.367	-	16.324.367	19.078.264	35.402.631
Potraživanja po osnovu derivata	408.411	-	408.411	-	408.411
Hartije od vrednosti i založena finansijska sredstva	54.215.110	38.059	54.177.051	-	54.177.051
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.947.598	2.793	2.944.805	-	2.944.805
Kredit i potraživanja od komitenata	206.168.230	4.953.585	201.214.645	-	201.214.645
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	118	118
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	1.146.644	1.146.644
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	3.187.470	3.187.470
Odložena poreska sredstva	-	-	-	185.043	185.043
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	154.981	154.981
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	12.252	12.252
Ostala sredstva	860.059	114.415	745.644	402.043	1.147.687
Bilansna izloženost	280.923.775	5.108.852	275.814.923	24.166.815	299.981.738
Date garancije i jemstva	24.370.655	150.575	24.220.080	-	24.220.080
Preuzete buduće obaveze	39.354.514	105.575	39.248.939	-	39.248.939
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	321.662.431	321.662.431
Vanbilansna izloženost	63.725.169	256.150	63.469.019	321.662.431	385.131.450
Ukupna izloženost	344.648.944	5.365.002	339.283.942	345.829.246	685.113.188

U skladu sa poslovnom politikom Grupe, osnovnim izvorom kreditnog rizika Grupa smatra portfolio kredita i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija, kao i vanbilansne izloženosti u vidu Finansijskih garancija i Preuzetih budućih obaveza, te je u nastavku dat detaljan pregled tih izloženosti¹ u pogledu sektora i kategorija potraživanja, statusu i načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja

¹ Ostale izloženosti bilansa stanja koje Banka smatra izloženim kreditnom riziku, prevashodno proizilaze iz aktivnosti koje podržavaju osnovno poslovanje Grupe (formiranje rezervi likvidnosti, odnosno upravljanje kratkoročnom likvidnošću, kao i otpimizacija prihoda od kamata putem upravljanja aktivom i pasivom) i odlikuju se visokim kreditnim kvalitetom.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)
Pregled hartija od vrednosti:

U RSD hiljada

	Hartije od vrednosti					
	Bruto vrednost			Akumulirane ispravke vrednosti		
	AC	FVOCI	FVTPL	AC	FVOCI	FVTPL
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	408.411	-	-	-
Od čega: Ostalo	-	-	408.411	-	-	-
Hartije od vrednosti	28.012.519	15.199.663	11.002.928	38.059	19.252	-
Od čega: Državne obveznice Republike Srbije	27.517.518	15.096.119	10.738.607	38.059	19.252	-
Od čega: Ostalo	495.001	103.544	264.321	-	-	-
Ukupna izloženost	28.012.519	15.199.663	11.411.339	38.059	19.252	-

Na dan 31. decembra 2020. godine 97,67%% izloženosti po osnovu hartija od vrednosti odnosi se na izloženost po osnovu državnih obveznica Republike Srbije, kojima Grupa u skladu sa važećom Odlukom o adekvatnosti kapitala banke dodeljuje ponder rizika 0%.

Kreditni rejting Republike Srbije za dugoročno zaduživanje na dan 31. decembra 2020:

- Moody's Investors Service Ba3 / pozitivni izgledi
- Fitch Ratings BB+ / stabilni izgledi
- Standard and Poor's BB+/ pozitivni izgledi

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto i neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, kao i ostale stavke koje Grupa ne smatra izloženim kreditnom riziku, a u skladu sa pozicijama bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. godine dat je u tabeli ispod:

U RSD hiljada

	Imovina po osnovu koje je Grupa izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje Grupa nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	13.219.331	-	13.219.331	8.636.021	21.855.352
Potraživanja po osnovu derivata	346.899	-	346.899	-	346.899
Hartije od vrednosti	41.552.370	20.785	41.531.585	259.981	41.791.566
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.608.228	1.749	1.606.479	-	1.606.479
Kreditni i potraživanja od komitenata	174.900.522	3.331.932	171.568.590	-	171.568.590
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	118	118
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	683.397	683.397
Osnovna sredstva	-	-	-	3.076.169	3.076.169
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	229.409	229.409
Odložena poreska sredstva	-	-	-	2.044	2.044
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	12.252	12.252
Ostala sredstva	1.046.447	87.587	958.860	389.520	1.348.380
Bilansna izloženost	232.673.797	3.442.053	229.231.744	13.288.911	242.520.655
Date garancije i jemstva	21.221.867	134.077	21.087.790	-	21.087.790
Preuzete buduće obaveze	40.284.472	146.746	40.137.726	-	40.137.726
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	295.470.242	295.470.242
Vanbilansna izloženost	61.506.339	280.823	61.225.516	295.470.242	356.695.758
Ukupna izloženost	294.180.136	3.722.876	290.457.260	308.759.153	599.216.413

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Pregled hartija od vrednosti:

U RSD hiljada

	Hartije od vrednosti					
	Bruto vrednost			Akumulirane ispravke vrednosti		
	AC	FVOCI	FVTPL	AC	FVOCI	FVTPL
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	346.899	-	-	-
Od čega: Ostalo	-	-	346.899	-	-	-
Hartije od vrednosti	16.199.413	14.812.604	10.800.334	20.785	18.534	-
Od čega: Državne obveznice Republike Srbije	16.199.413	14.715.250	10.523.380	20.785	18.534	-
Od čega: Ostalo	-	97.354	276.954	-	-	-
Ukupna izloženost	16.199.413	14.812.604	11.147.233	20.785	18.534	-

Na dan 31. decembra 2019. godine 98,33%% izloženosti po osnovu hartija od vrednosti odnosi se na izloženost po osnovu državnih obveznica Republike Srbije, kojima Grupa u skladu sa važećom Odlukom o adekvatnosti kapitala banke dodeljuje ponder rizika 0%.

Kreditni rejting Republike Srbije za dugoročno zaduživanje na dan 31. decembra 2019:

- Moody's Investors Service Ba3 / pozitivni izgledi
- Fitch Ratings BB+ / stabilni izgledi
- Standard and Poor's BB+/ pozitivni izgledi

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)
Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

(a) Pregled prema kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja na dan 31. decembra 2020. godine:

 U RSD
 hiljada

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja ²			Problematična potraživanja ³	Vrednost sredstava obezbeđenja*		Uticaj sredstava obezbeđenja na smanjenje ispravke vrednosti
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja	
Potraživanja od stanovništva	74.018.439	12.261.892	2.736.896	1.435.320	40.271.807	228.345	112.290
Stambeni krediti	44.515.915	2.184.217	504.355	315.842	39.359.198	227.426	110.770
Potrošački i gotovinski krediti	27.293.347	9.554.892	2.116.453	989.560	96.354	588	1.516
Transakcioni i kreditne kartice	496.382	140.057	37.328	14.834	2.046	-	1
Ostala potraživanja	1.712.795	382.726	78.760	115.084	814.210	332	3
Potraživanja od privrede	89.339.264	16.631.786	3.622.209	1.119.934	31.838.103	132.598	501.406
Velika preduzeća	19.373.629	119.917	88.436	-	8.071.342	-	50.118
Mala i srednja preduzeća	43.785.927	11.086.270	2.202.527	262.347	17.118.494	74.437	175.377
Mikro preduzeća i preduzetnici	16.906.110	5.261.196	1.279.098	815.549	5.672.694	30.745	272.805
Poljoprivrednici	98.634	156.292	52.149	41.004	94.097	27.417	1.935
Javna preduzeća	9.174.965	8.111	-	1.034	881.476	-	1.171
Potraživanja od ostalih klijenata	5.752.349	1.795.957	42.850	358.932	1.244.701	128.516	55.348
Ukupna potraživanja	169.110.052	30.689.635	6.401.955	2.914.186	73.354.612	489.459	669.044

* Efekat sredstava obezbeđenja na smanjenje ispravke vrednosti izračunat simuliranjem LGD parametra isključivanjem sredstava obezbeđenja. Simulacija se odnosi na opšta rezervisanja i posebna rezervisanja za pojedinačno značajne klijente (za obezvređene izloženosti koje se ne smatraju pojedinačno značajnim kolateral ne utiče na vrednost LGD-a).

² Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja odgovaraju klasifikaciji nizak rizik (visok), poseban nadzor (srednji) i ispod-standarda (nizak) definisanih u delu 36.2 Kreditni rizik.

³ Problematična potraživanja *Grupe* uključuju potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (videti „36.2 Kreditni rizik – status neizmirenja obaveza) i restrukturirana potraživanja „Non performing forbearance“ (videti 36.2 Kreditni rizik – reprogramirana potraživanja) koja nisu u statusu neizmirenja obaveza.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

a) Krediti i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija) Pregled prema kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja na dan 31. decembra 2019. godine:

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja ⁴			Problematična potraživanja ⁵	Vrednost sredstava obezbeđenja*		U RSD hiljada Uticao sredstava obezbeđenja na smanjenje ispravke vrednosti
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematični h potraživanja	Problematičnih potraživanja	
Potraživanja od stanovništva	64.908.588	10.143.409	1.914.480	1.446.272	35.720.447	344.329	179.927
Stambeni krediti	40.282.044	2.469.240	404.170	427.699	34.964.135	344.329	178.336
Potrošački i gotovinski krediti	22.413.289	7.302.293	1.444.194	898.140	45.613	-	1.583
Transakcioni i kreditne kartice	552.571	115.165	20.358	14.775	1.503	-	2
Ostala potraživanja	1.660.685	256.711	45.758	105.658	709.196	-	6
Potraživanja od privrede	68.657.246	20.012.770	3.597.478	760.885	27.976.773	197.019	379.782
Velika preduzeća	18.873.773	2.138.317	-	-	7.910.647	-	33.740
Mala i srednja preduzeća	33.852.030	8.423.106	2.866.784	564.749	15.283.526	105.405	242.689
Mikro preduzeća i preduzetnici	12.885.740	7.768.768	696.732	146.526	3.725.355	62.136	93.399
Poljoprivrednici	98.143	191.978	33.962	48.065	98.571	29.478	9.954
Javna preduzeća	2.947.559	1.490.601	-	1.545	958.673	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4.708.033	116.990	88.890	153.709	726.450	73.793	48.618
Ukupna potraživanja	138.273.867	30.273.169	5.600.849	2.360.865	64.423.669	615.141	608.327

* Efekat sredstava obezbeđenja na smanjenje ispravke vrednosti izračunat simuliranjem LGD parametra isključivanjem sredstava obezbeđenja. Simulacija se odnosi na opšta rezervisanja i posebna rezervisanja za pojedinačno značajne klijente (za obezvređene izloženosti koje se ne smatraju pojedinačno značajnim kolateral ne utiče na vrednost LGD-a).

⁴ Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja odgovaraju klasifikaciji nizak rizik (visok), poseban nadzor (srednji) i ispod-standarda (nizak) definisanih u delu 36.2 Kreditni rizik.

⁵ Problematična potraživanja Grupe uključuju potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (videti „36.2 Kreditni rizik – status neizmirenja obaveza) i restrukturirana potraživanja „Non performing forbearance“ (videti 36.2 Kreditni rizik – reprogramirana potraživanja) koja nisu u statusu neizmirenja obaveza

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

b) Pregled bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2020. godine:

	Neobezvređena potraživanja ⁶		Obezvređena potraživanja ⁷		Akumulirane ispravke vrednosti				U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja		
	nije dospelo	dospelo	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna bruto potraživanja	ispravke vrednosti na neobezvređena potraživanja	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna neto potraživanja	Neobezvređena potraživanja	Obezvređena potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	88.713.200	375.605	241.781	1.121.961	90.452.547	1.718.200	170.144	906.196	87.658.006	40.293.124	207.028
Stambeni krediti	47.182.397	46.444	229.926	61.562	47.520.328	373.130	159.810	37.189	46.950.200	39.380.515	206.108
Potrošački i gotovinski krediti	38.795.573	215.300	5.621	937.759	39.954.252	1.294.780	4.105	759.478	37.895.889	96.354	588
Transakcioni i kreditne kartice	672.653	1.398	14	14.536	688.601	14.800	13	12.188	661.600	2.046	-
Ostala potraživanja	2.062.578	112.464	6.220	108.104	2.289.366	35.490	6.217	97.342	2.150.317	814.210	332
Potraživanja od privrede	109.162.009	431.253	978.094	141.840	110.713.195	1.017.974	689.454	112.502	108.893.265	31.838.103	132.598
Velika preduzeća	19.519.521	62.460	-	-	19.581.982	86.993	-	-	19.494.989	8.071.342	-
Mala i srednja preduzeća	56.797.080	277.644	205.423	56.925	57.337.070	547.845	157.218	47.925	56.584.082	17.118.494	74.437
Mikro preduzeća i preduzetnici	23.382.747	63.658	744.399	71.150	24.261.954	320.305	505.893	53.616	23.382.139	5.672.694	30.745
Poljoprivrednici	294.723	12.351	28.273	12.731	348.078	20.845	26.344	9.926	290.963	94.097	27.417
Javna preduzeća	9.167.937	15.140	-	1.034	9.184.111	41.985	-	1.034	9.141.092	881.476	-
Potraživanja od ostalih klijenata	7.517.979	73.175	340.361	18.571	7.950.086	37.937	286.865	17.104	7.608.180	1.244.701	128.516
Ukupna izloženost	205.393.188	880.034	1.560.236	1.282.371	209.115.828	2.774.111	1.146.464	1.035.803	204.159.451	73.375.929	468.142
Neproblematična potraživanja od čega:	205.322.523	879.119	-	-	206.201.643	2.765.825	-	-	203.435.818	73.354.612	-
restrukturirana	586.463	3.058	-	-	589.522	55.765	-	-	533.757	325.542	-
Problematična potraživanja od čega:	70.665	914	1.560.236	1.282.371	2.914.186	8.286	1.146.464	1.035.803	723.633	21.317	468.142
restrukturirana	65.773	820	767.350	256.273	1.090.217	7.367	489.850	194.004	398.996	19.701	198.980
Ukupna izloženost	205.393.188	880.034	1.560.236	1.282.371	209.115.828	2.774.111	1.146.464	1.035.803	204.159.450	73.375.929	468.142

⁶ Grupa neobezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja nisu u statusu neizmirenja obaveza i potraživanja kod kojih nije evidentiran dokaz o obezvređenju

⁷ Grupa obezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja su u statusu neizmirenja obaveza i kod kojih postoji evidentan dokaz o obezvređenju

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

- b) **Pregled bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2019. godine:**

	Neobezvređena potraživanja ⁸		Obezvređena potraživanja ⁹		Akumulirane ispravke vrednosti				U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja		
	nije dospel	dospel	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna bruto potraživanja	ispravke vrednosti na neobezvređena potraživanja	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna neto potraživanja	Neobezvređena potraživanja	Obezvređena potraživanja
Prema sektorima	76.743.782	279.982	347.592	1.041.393	78.412.749	674.334	167.665	808.596	76.762.154	35.736.130	328.647
Potraživanja od stanovništva	43.126.891	50.849	332.994	72.419	43.583.154	189.078	154.658	45.669	43.193.749	34.979.818	328.647
Stambeni krediti	31.014.282	179.133	8.248	856.252	32.057.915	465.278	6.666	662.357	30.923.614	45.613	-
Potrošački i gotovinski krediti	687.116	1.231	68	14.453	702.868	5.520	66	11.505	685.776	1.503	-
Transakcioni i kreditne kartice	1.915.494	48.769	6.281	98.269	2.068.812	14.458	6.275	89.064	1.959.015	709.196	-
Ostala potraživanja											
Potraživanja od privrede	91.312.180	955.270	659.351	101.533	93.028.335	995.515	472.040	82.567	91.478.213	27.976.773	197.019
Velika preduzeća	20.948.564	63.482	-	-	21.012.046	110.968	-	-	20.901.077	7.910.647	-
Mala i srednja preduzeća	44.399.019	742.901	521.206	43.542	45.706.669	531.024	381.098	39.917	44.754.630	15.283.527	105.405
Mikro preduzeća i preduzetnici	21.214.387	136.853	99.821	46.705	21.497.766	329.410	62.525	34.304	21.071.527	3.725.355	62.136
Poljoprivrednici	313.177	10.906	37.813	10.252	372.149	12.294	27.906	7.312	324.636	98.571	29.478
Javna preduzeća	4.437.032	1.128	511	1.034	4.439.705	11.818	511	1.034	4.426.342	958.673	-
Potraživanja od ostalih klijenata	4.838.966	74.947	144.499	9.209	5.067.621	24.655	99.960	8.347	4.934.658	726.450	73.793
Ukupna izloženost	172.894.929	1.310.199	1.151.442	1.152.136	176.508.706	1.694.505	739.665	899.511	173.175.025	64.439.352	599.459
Neproblematična potraživanja od čega:	172.838.523	1.309.362	-	-	174.147.885	1.690.639	-	-	172.457.246	64.423.669	-
restrukturirana	1.255.702	11.539	-	-	1.267.241	117.483	-	-	1.149.758	497.619	-
Problematicna potraživanja od čega:	56.451	837	1.151.442	1.152.136	2.360.865	3.866	739.665	899.511	717.823	15.683	599.459
restrukturirana	53.801	780	419.800	265.437	739.819	3.819	204.479	201.135	330.386	15.683	258.631
Ukupna izloženost	172.894.973	1.310.199	1.151.442	1.152.136	176.508.750	1.694.505	739.665	899.511	173.175.069	64.439.352	599.459

⁸ Grupa neobezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja nisu u statusu neizmirenja obaveza i potraživanja kod kojih nije evidentiran dokaz o obezvređenju

⁹ Grupa obezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja su u statusu neizmirenja obaveza i kod kojih postoji evidentan dokaz o obezvređenju

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)
(v) Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje na dan 31. decembra 2020. godine:

	Neobezvređena potraživanja					Obezvređena potraživanja					U RSD hiljada
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	Nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana	
Potraživanja od stanovništva	77.902.310	10.603.482	380.992	202.023	-	289.785	328.404	114.620	160.120	470.812	
Stambeni krediti	46.517.761	682.806	26.849	1.425	-	137.381	45.807	16.293	28.514	63.493	
Potrošački i gotovinski krediti	29.088.687	9.484.932	253.976	183.277	-	148.748	275.628	78.898	119.584	320.522	
Transakcioni i kreditne kartice	657.244	1.632	10.585	4.589	-	1.631	1.105	3.473	2.308	6.033	
Ostala potraživanja	1.638.618	434.112	89.582	12.732	-	2.025	5.864	15.957	9.714	80.765	
Potraživanja od privrede	105.189.899	3.815.406	449.063	138.888	-	61.631	76.472	630.170	103.276	248.384	
Velika preduzeća	19.455.344	111.951	14.686	-	-	-	-	-	-	-	
Mala i srednja preduzeća	53.678.850	3.120.013	213.492	62.368	-	10.536	35.549	36.168	34.050	146.047	
Mikro preduzeća i preduzetnici	22.795.811	541.417	65.673	43.501	-	49.510	38.226	592.372	68.054	67.387	
Poljoprivrednici	262.645	36.458	4.890	3.081	-	1.576	2.698	1.631	1.173	33.925	
Javna preduzeća	8.997.248	5.567	150.322	29.939	-	9	-	-	-	1.025	
Potraživanja od ostalih klijenata	7.517.567	8.062	65.529	-	-	21	18.189	-	148.018	192.705	
Ukupna izloženost	190.609.776	14.426.950	895.584	340.911	-	351.437	423.065	744.790	411.414	911.902	
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	190.572.912	14.400.735	889.209	338.786	-	-	-	-	-	-	
od čega: restrukturirana	488.015	97.412	1.672	2.422	-	-	-	-	-	-	
Problematična potraživanja	36.864	26.215	6.375	2.125	-	351.437	423.065	744.790	411.414	911.902	
od čega: restrukturirana	34.183	24.113	6.264	2.034	-	186.755	141.533	566.448	40.949	87.939	
Ukupna izloženost	190.609.776	14.426.950	895.584	340.911	-	351.437	423.065	744.790	411.414	911.902	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2. Kreditni rizik (nastavak)**

(v) Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje na dan 31. decembra 2019. godine:

	Neobezvređena potraživanja					Obezvređena potraživanja				
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	Nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana
Potraživanja od stanovništva	67.388.496	9.331.086	240.607	63.576	-	323.816	318.413	137.307	202.680	406.769
Stambeni krediti	42.308.544	825.954	37.182	6.060	-	192.533	79.925	20.615	39.201	73.140
Potrošački i gotovinski krediti	22.850.502	8.110.082	179.775	53.056	-	127.863	234.363	106.975	148.001	247.298
Transakcioni i kreditne kartice	675.137	2.049	9.862	1.299	-	2.071	895	2.291	2.686	6.577
Ostala potraživanja	1.554.313	393.001	13.789	3.161	-	1.348	3.229	7.426	12.792	79.755
Potraživanja od privrede	87.011.104	4.991.156	165.912	99.279	-	134.161	69.946	39.023	268.508	249.245
Velika preduzeća	20.589.643	312.100	110.304	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	43.169.468	1.896.559	18.785	57.107	-	129.471	57.125	19.874	230.988	127.289
Mikro preduzeća i preduzetnici	18.540.813	2.740.778	27.477	42.172	-	2.741	9.645	18.024	26.839	89.277
Poljoprivrednici	280.988	35.818	7.278	-	-	1.941	3.177	1.124	10.681	31.143
Javna preduzeća	4.430.192	5.900	2.068	-	-	9	-	-	-	1.536
Potraživanja od ostalih klijenata	4.912.615	1.299	-	-	-	3	-	-	40.812	112.893
Ukupna izloženost	159.312.215	14.323.541	406.519	162.855	-	457.980	388.360	176.330	512.000	768.907
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	159.282.924	14.304.275	398.568	162.119	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	627.048	635.211	3.421	1.561	-	-	-	-	-	-
Problematicna potraživanja	29.334	19.267	7.951	735	-	457.980	388.360	176.330	512.000	768.907
od čega: restrukturirana	27.000	18.913	7.932	735	-	338.950	179.918	18.580	51.328	96.461
Ukupna izloženost	159.312.258	14.323.541	406.519	162.855	-	457.980	388.360	176.330	512.000	768.907

U RSD hiljada

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)
(g) Podaci o problematičnim potraživanjima na dan 31. decembra 2020. godine:

	Bruto vrednost potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	% problematičnih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja problematičnih potraživanja
			Ukupno	od čega: restrukturirana potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	90.452.548	2.794.541	1.435.320	468.280	1.084.626	1,59	228.345
Stambeni krediti	47.520.328	570.128	315.842	195.973	199.489	0,66	227.426
Potrošački i gotovinski krediti	39.954.252	2.058.363	989.560	272.307	769.271	2,48	588
Transakcioni i kreditne kartice	688.601	27.001	14.834	-	12.227	2,15	-
Ostala potraživanja	2.289.367	139.049	115.084	-	103.639	5,03	332
Potraživanja od privrede	97.668.427	1.623.086	1.008.640	616.174	711.906	1,03	98.698
Sektor A	7.150.834	155.400	24.488	-	23.894	0,34	375
Sektori B, C i E	22.699.901	627.841	702.421	591.846	461.243	3,09	53.489
Sektor D	10.969.843	104.710	-	-	-	-	-
Sektor F	15.338.150	109.571	19.211	6.048	17.343	0,13	1.181
Sektor G	13.550.984	227.694	154.180	0	124.455	1,14	12.495
Sektori H, I i J	12.282.653	152.533	44.268	-	36.597	0,36	12.876
Sektori L, M i N	15.676.063	245.336	64.074	18.280	48.373	0,41	18.281
Potraživanja od ostalih klijenata	20.994.853	538.750	470.226	5.763	394.021	2,24	162.416
Ukupna potraživanja	209.115.828	4.956.378	2.914.186	1.090.217	2.190.553	1,39	489.459

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)
(g) Podaci o problematičnim potraživanjima na dan 31. decembra 2019. godine:

	Bruto vrednost potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	% problematičnih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja problematičnih potraživanja
			Ukupno	od čega: restrukturirana potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	78.412.749	1.650.597	1.446.272	517.864	980.127	1,84	344.329
Stambeni krediti	43.583.154	389.406	427.699	251.490	201.373	0,98	344.329
Potrošački i gotovinski krediti	32.057.915	1.134.301	898.140	266.373	671.819	2,80	-
Transakcioni i kreditne kartice	702.868	17.092	14.775	-	11.578	2,10	-
Ostala potraživanja	2.068.812	109.797	105.658	-	95.358	5,11	-
Potraživanja od privrede	85.372.958	1.424.266	676.420	217.433	492.356	0,79	161.035
Sektor A	6.455.081	130.440	4.918	-	4.917	0,08	-
Sektori B, C i E	19.830.918	440.238	325.685	62.709	257.488	1,64	70.275
Sektor D	9.914.431	150.607	-	-	-	-	-
Sektor F	12.916.336	92.380	19.077	68	18.651	0,15	68
Sektor G	12.586.825	284.481	268.075	135.148	180.754	2,13	65.290
Sektori H, I i J	10.774.411	125.261	32.957	-	23.148	0,31	5.387
Sektori L, M i N	12.894.957	200.859	25.709	19.507	7.398	0,20	20.015
Potraživanja od ostalih klijenata	12.723.042	258.817	238.173	4.522	170.559	1,87	109.777
Ukupna potraživanja	176.508.750	3.333.681	2.360.865	739.819	1.643.042	1,34	615.141

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)
(d) Podaci o promenama problematičnih potraživanja u 2020. godini:

	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja	Smanjenje problematičnih potraživanja				Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	U RSD hiljada	
			Ukupno	od čega: naplaćeno	od čega: prebačeno u kategoriju neproblematičnih potraživanja	od čega: otpisano			Neto vrednost na kraju godine	
Potraživanja od stanovništva	1.446.272	449.014	541.977	181.453	282.665	77.860	82.013	1.435.320	350.694	
Potraživanja od privrede i ostalih klijenata	914.593	852.801	322.163	265.434	4.561	52.168	33.634	1.478.866	372.940	
Ukupna potraživanja	2.360.865	1.301.815	864.140	446.886	287.226	130.029	115.647	2.914.186	723.633	

Podaci o promenama problematičnih potraživanja u 2019. godini:

	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja	Smanjenje problematičnih potraživanja				Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	U RSD hiljada	
			Ukupno	od čega: naplaćeno	od čega: prebačeno u kategoriju neproblematičnih potraživanja	od čega: otpisano			Neto vrednost na kraju godine	
Potraživanja od stanovništva	1.471.080	810.293	920.554	364.115	442.095	114.344	85.452	1.446.271	466.145	
Potraživanja od privrede i ostalih klijenata	995.595	419.667	630.743	369.290	4.796	256.657	130.075	914.594	251.678	
Ukupna potraživanja	2.466.675	1.229.960	1.551.297	733.405	446.891	371.001	215.527	2.360.865	717.823	

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Prilikom procesa odobravanja plasmana, Grupa naplatu očekuje prevashodno iz budućih novčanih tokova dužnika. Kao dopunu ovom vidu naplate i kako bi se smanjio gubitak usled potencijalnog nastupanja statusa neizmirenja obaveza dužnika, Grupa uzima različite instrumente obezbeđenja (kolaterale) kao zaštitu. Grupa uzima što je moguće više kolaterala, pri čemu se prednost daje kolateralima koji se mogu brzo i jednostavno realizovati. Mogućnost uzimanja kolaterala zavisi od trenutne tržišne situacije i poslovne konkurencije. Efikasnost tehnika ublažavanja kreditnog rizika se meri i kontroliše praćenjem vremena potrebnog za realizaciju kolaterala i odstupanja realizovanih vrednosti kolaterala od očekivanih.

U okviru Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom je Odeljenje za upravljanje kolateralima. koje je zaduženo za kompletan proces upravljanja kolateralima – od preliminarne analize do završetka njegove realizacije. Proces je podeljen u 3 faze:

Faza analize kolaterala predstavlja početnu fazu procesa upravljanja kolateralima. Ona počinje identifikacijom i analizom potencijalnog kolaterala i prikupljanjem neophodnih informacija i dokumentacije, a završava se evidencijom kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza monitoringa kolaterala se odnosi na praćenje uspostavljenosti i vrednosti kolaterala. Jedna od njenih glavnih funkcija je evidencija, praćenje, ažuriranje i kontrola podataka o kolateralima u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza realizacije kolaterala predstavlja poslednju fazu procesa, kada dolazi do realizacije kolaterala (npr. njegove prodaje u cilju zatvaranja plasmana) i zatvaranja kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala. Ona takođe obuhvata i fazu prikupljanja podataka za izračun prosečnih stopa realizacije i naplate iz kolaterala (eng. Collateral Recovery Ratio).

Svaka faza je regulisana Procedurom upravljanja kolateralima kojom se definišu i zadaci i odgovornosti organizacionih delova koji učestvuju u procesu.

Pored ovog procesa, Odeljenje za upravljanje kolateralima je zaduženo i za proces izbora, praćenja i uklanjanja procenitelja sa liste procenitelja prihvatljivih za Grupu, odnosno za definisanje minimuma sadržine izveštaja o procenama, kao i kontrolu primene adekvatnih metodologija prilikom procenjivanja vrednosti kolaterala, sve u cilju što preciznijeg određivanja vrednosti kolaterala. Pravila vezana za standarde i metodologiju procenjivanja su obuhvaćena Politikom procene nekretnina.

Provera vrednosti kolaterala se radi periodično u zavisnosti od načina provere i vrste kolaterala. Način provere vrednosti kolaterala se može razdvojiti na utvrđivanje vrednosti od strane eksternih procenitelja ili državnih organa ovlašćenih za utvrđivanje vrednosti (reprocena. Poresko rešenje) i na interno praćenje vrednosti kolaterala od strane zaposlenih u Odeljenju za upravljanje kolateralima (monitoring). Dinamika provere vrednosti kolaterala se definiše u zavisnosti od vrste kolaterala, a u skladu sa lokalnom i internom regulativom.

U sklopu procesa izračunavanja kapitalnog zahteva za kreditni rizik, Sektor upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, nakon kontrole ispunjenosti primenljivih regulatornih propisa definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, određuje da li će se određeni kolateral prihvatiti kao instrument ublažavanja kreditnog rizika. Stavke kolaterala prihvatljive kao instrument ublažavanja kreditnog rizika su detaljno objašnjene u posebnoj internoj proceduri Grupe kojom se definišu primenljivi instrumenti ublažavanja kreditnog rizika kao i uslovi za priznavanje instrumenta ublažavanja kreditnog rizika.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Osnovne vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Grupa prevashodno primenjuje gotovinu i gotovinske ekvivalente deponovane kod Grupe kao instrumente materijalne kreditne zaštite.

Grupa trenutno ne primenjuje bilansno i vanbilansno netiranje kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata

Garancije koje se primenjuju kao nematerijalna kreditna zaštita su pružene od strane:

- Država;
- komercijalnih banaka dovoljnog kreditnog kvaliteta i međunarodnih razvojnih banaka – izloženostima obezbeđenim garancijom banke i međunarodnih razvojnih banaka.

Grupa u svom portfoliju prihvaćenih sredstava obezbeđenja nema kreditne derivate te se ne koriste kao instrumenti kreditne zaštite.

Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti

Nepokretnosti se priznaju kao instrumenti zaštite kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka. Ispunjenost propisanih zahteva predstavlja preduslov za klasifikaciju date izloženosti u posebnu klasu izloženosti, Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti, kojoj se dodeljuje povoljniji ponder kreditnog rizika, umesto priznavanja efekata tehnike ublažavanja kreditnog rizika. Grupa izloženostima ili delovima izloženosti potpuno obezbeđenim hipotekom na stambenoj nepokretnosti u kojoj vlasnik stanuje ili je tu nepokretnost dao u zakup na osnovu odgovarajućeg ugovora (ili namerava da u njoj stanuje ili je dâ u zakup) – dodeljuje ponder rizika 35% odnosno izloženostima koje su potpuno obezbeđene hipotekama na poslovnim nepokretnostima, dodeljuje ponder rizika 50%.

Ostale vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Podobnim sredstvima obezbeđenja u obliku finansijske imovine za sve pristupe i metode smatraju se i gotovina i gotovinski ekvivalenti deponovani kod banke kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka.

Pored gore navedenih, Grupa primenjuje i sledeće instrumente materijalne kreditne zaštite, ali njih ne uzima u obzir prilikom obračuna rizikom ponderisane aktive:

- zalogu na pokretnoj imovini;
- zalogu na potraživanjima;
- zalogu na akcijama i obveznicama;
- druge vrste definisane u Katalogu kolaterala Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

 Podaci o vrsti i vrednosti¹⁰ sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembra 2020.godine:

U RSD hiljada

	Vrste sredstava obezbeđenja* do nivoa potraživanja		
	Depoziti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti
Potraživanja od stanovništva	41.998	39.480.441	200.495
Stambeni krediti	4.101	39.424.900	157.622
Potrošački i gotovinski krediti	35.851	44.108	16.983
Transakcioni i kreditne kartice	2.046	-	-
Ostala potraživanja	-	11.433	25.891
Potraživanja od privrede	1.794.712	1.234.702	20.291.106
Velika preduzeća	60.454	56.755	6.769.773
Mala i srednja preduzeća	1.374.658	251.978	10.350.065
Mikro preduzeća i preduzetnici	359.601	902.671	2.859.266
Poljoprivrednici	-	23.297	97.346
Javna preduzeća	-	-	214.655
Potraživanja od ostalih klijenata	27.794	25.375	207.782
Ukupna izloženost	1.864.504	40.740.517	20.699.383
Prema kategorijama potraživanja			
Neproblematična potraživanja	1.863.530	40.516.292	20.456.099
od čega: restrukturirana	-	179.994	145.548
Problematična potraživanja	974	224.226	243.284
od čega: restrukturirana	-	134.326	82.501
Ukupna potraživanja	1.864.504	40.740.517	20.699.383

¹⁰ Vrednost sredstava obezbeđenja se određuje na osnovu procene ovlašćenog procenitelja (ili nekog drugog dokumenta u odnosu na tip sredstva obezbeđenja) sa mogućim internim korekcijama, nakon čega se primenjuje efektivna stopa (collateral haircut) u skladu sa katalogom kolaterala i umanjuje za prethodne terete.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

 Podaci o vrsti i vrednosti¹¹ sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembra 2019.godine:

U RSD hiljada

	Vrste sredstava obezbeđenja* do nivoa potraživanja		
	Depoziti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti
Potraživanja od stanovništva	40.322	35.166.146	192.065
Stambeni krediti	7.635	35.134.527	166.303
Potrošački i gotovinski krediti	31.184	13.248	1.181
Transakcioni i kreditne kartice	1.503	-	-
Ostala potraživanja	-	18.371	24.581
Potraživanja od privrede	1.676.191	891.838	17.495.889
Velika preduzeća	58.796	-	6.747.861
Mala i srednja preduzeća	1.255.021	362.443	8.514.307
Mikro preduzeća i preduzetnici	362.373	513.783	2.122.516
Poljoprivrednici	-	15.612	111.206
Javna preduzeća	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	63.081	31.461	573.385
Ukupna izloženost	1.779.593	36.089.444	18.261.339
Prema kategorijama potraživanja			
Neproblematična potraživanja	1.779.593	35.732.165	18.014.051
od čega: restrukturirana	26.541	172.905	298.173
Problematična potraživanja	-	357.279	247.289
od čega: restrukturirana	-	182.248	89.879
Ukupna potraživanja	1.779.593	36.089.444	18.261.339

¹¹ Vrednost sredstava obezbeđenja se određuje na osnovu procene ovlašćenog procenitelja (ili nekog drugog dokumenta u odnosu na tip sredstva obezbeđenja) sa mogućim internim korekcijama, nakon čega se primenjuje efektivna stopa (collateral haircut) u skladu sa katalogom kolaterala i umanjuje za prethodne terete.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

U toku 2020. godine Grupa je raspolagala sa sledećim sredstvima stečenim naplatom potraživanja.

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja	U RSD hiljada		
	Stambene nepokretnosti	Ostala sredstva stečena naplatom	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda*	12.073	-	12.073
Stečena u toku perioda	-	-	-
Prodana u toku perioda	-	-	-
Bruto vrednost na kraju perioda	12.073	-	12.073
Akumulirana ispravka vrednosti	12.073	-	12.073
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	-	-	-
Neto vrednost na kraju perioda	-	-	-

U toku 2019 godine Grupa je raspolagala sa sledećim sredstvima stečenim naplatom potraživanja.

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja	U RSD hiljada		
	Stambene nepokretnosti	Ostala sredstva stečena naplatom	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda*	12.073	350	12.423
Stečena u toku perioda	-	-	-
Prodana u toku perioda	-	-	-
Bruto vrednost na kraju perioda	12.073	350	12.423
Akumulirana ispravka vrednosti	12.073	-	12.073
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	-	-	-
Neto vrednost na kraju perioda	-	350	350

Osnovni principi preuzimanja i upravljanja založenom imovinom su regulisani Procedurom o preuzimanju založene imovine u postupcima prinudne naplate. Predmete preuzimanja čine uglavnom nepokretnosti i retko pokretna imovina.

Osnovni principi za preuzimanje imovine (nepokretnih i pokretnih) koji se moraju uzeti u obzir uključuju analizu tržišne vrednosti i potencijalne utrživosti imovine koja se razmatra, koja mora biti potkrepljena očekivanim prihodom od prodaje, koji će dovesti iznos naplaćenih potraživanja Grupe na najviši nivo. U slučaju kada Grupa donosi odluku o preuzimanju određene nepokretnosti, analiza se radi i primenom metode neto sadašnje vrednosti. U zavisnosti od osnovnih karakteristika imovine, vrsta imovine (nekretnine, pokretnosti) se dalje može deliti na primarna i sekundarna kada se uzme u obzir mogućnost preuzimanja, u zavisnosti od njihove svrhe i drugih karakteristika, poput lokacije, vrste, tehničkih standarda, opremljenosti, godine izgradnje i sl. kao i u zavisnosti od situacije na tržištu u smislu ponude i potražnje određenih vrsta instrumenata obezbeđenja. Svi gorepomenuti parametri utiču na donošenje konačne odluke o realizaciji postupka preuzimanja u vlasništvo Grupe.

Grupa kao strategije upravljanje imovinom stečenom naplatom potraživanja primenjuje: prodaju, izdavanje, razvoj, zadržavanje, odnosno kombinacije nekih od datih strategija. Predlog strategije mora uključivati realan plan u smislu sprovođenja strategije. Procenjeni povezani troškovi, prihodi i uticaj bilansa uspeha moraju se uzeti u obzir. U slučaju predlaganja strategije "zadržavanja" troškovi održavanja moraju se jasno prikazati u strategiji imovine.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)
LTV racio

Tabela ispod predstavlja takozvani, „LTV“ racio za stambene kredite, a koji predstavljaju deo ukupnih kredita odobrenih stanovništvu.

Vrednost LTV pokazatelja*	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima na dan 31.12.2020	U RSD hiljada
		Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima na dan 31.12.2019
Ispod 50%	8.576.818	7.799.915
Od 50% do 70%	11.654.996	11.116.346
Od 70% do 90%	21.608.166	22.403.317
Od 90% do 100%	1.593.313	932.626
Od 100% do 120%	3.584.764	2.025.458
Od 120% do 150%	1.762.871	776.607
Preko 150%	2.701.501	2.163.954
Ukupno	51.482.429	47.218.224
Prosečni LTV	76,5%	72,7%

*LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti (uzete su u obzir samo hipoteke na stanu ili privatnoj kući i umanjene za iznos prethodnih tereta) kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno

Procena obezvređenja finansijskih sredstava

Grupa je u skladu sa MSFI 9 postavila adekvatnu strukturu, alate i procese za pravovremeno utvrđivanje gubitka usled kreditnih rizika. Po regulatornim i računovodstvenim standardima kao i ekonomskim razmatranjima Grupa redovno evaluira potrebu i formira ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka da bi pokrila očekivane ekonomske gubitke od finansijske imovine.

Grupa finansijsku imovinu klasifikuje kao imovinu koja se naknadno meri po amortizovanom trošku (AC), po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI) ili po fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka na osnovu (FVTPL):

- (a) poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom i
- (b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijske imovine.

Grupa teži tome da svoja ključna portfolija (krediti i potraživanja od komintenata, banaka i drugih finansijskih organizacija, odnosno obaveze po osnovu finansijskih garancija i preuzetih budućih obaveza) klasifikuje kao imovinu koja se meri po amortizovanom trošku, dok se deo hartija od vrednosti klasifikuje po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (portfolio hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, koji se drži u cilju adekvatnog upravljanja likvidnošću gde poslovni model podrazumeva i prikupljanje ugovornih novčanih tokova i potencijalnu prodaju te finansijske imovine) i fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka (pretežno hartije od vrednosti namenjene trgovanju).

Cilj formiranja ispravke vrednosti je da se priznaju očekivani kreditni gubici tokom veka trajanja za sve finansijske instrumente, uzimajući u obzir sve razumne i pomoćne informacije, uključujući one koje se odnose na buduće događaje [MSFI 9 5.5.4.].U skladu sa tim, finansijskoj imovini koja je relevantna sa aspekta MSFI 9 standarda i klasifikovana je kao AC Ili FVTOCI dodeljuje se jedan od tri nivoa (*eng. stage*), osim ukoliko se finansijska imovina ne priznaje kao POCI.

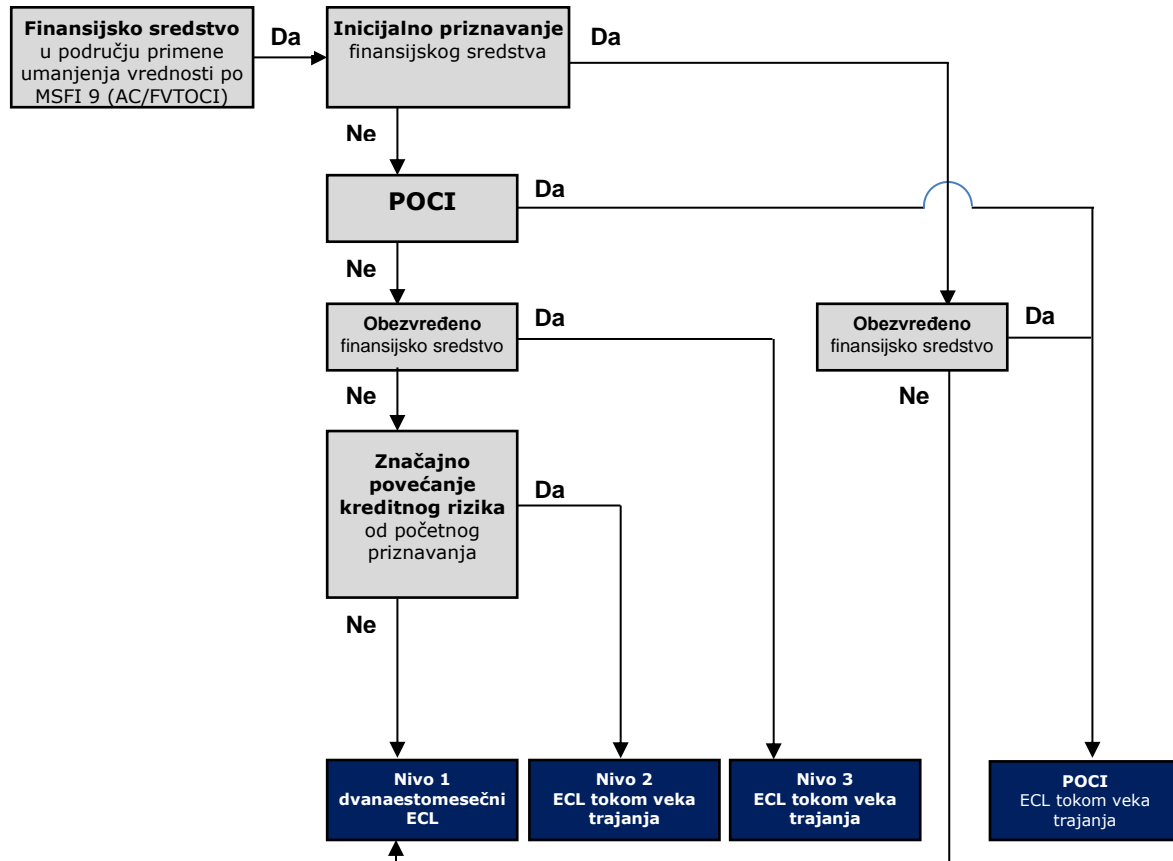
**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak/obezvređenje je sadašnja vrednost svih smanjenja očekivanog novčanog toka tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva. Smanjenje predstavlja razliku između novčanih tokova koji se duguju Grupi u skladu sa ugovorom i novčanih tokova koje Grupka očekuje da će primiti. Pošto očekivani kreditni gubici uzimaju u obzir iznos i vreme plaćanja, kreditni gubitak nastaje čak i kada Grupka očekuje da će se platiti u potpunosti ali kasnije nego od dospeća po ugovoru.

Proces ispravki rezervi usled kreditnih gubitaka:

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Nivo obezvređenja 1

- a) Finansijska sredstva po početnom priznavanju (osim POCI imovine),
- b) Finansijskih sredstava koja ispunjavaju uslove niskog kreditnog rizika,
- c) Finansijskih sredstava bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njihov kreditni kvalitet

U Nivou 1 ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka izračunavaju se kao dvanaestomesečni ECL.

Nivo obezvređenja 2

Sadrži finansijska sredstva sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali nisu umanjena usled kreditnih gubitaka, uključujući početno priznata sredstva opisana iznad.

U Nivou 2 ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

Nivo obezvređenja 3

Sadrži finansijska sredstva koja su obezvređena usled kreditnih gubitaka, odnosno u status neizvršenja obaveza na datum izveštaja.

U Nivou 3 ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

POCI imovina

Finansijska sredstva obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja. POCI imovina nije predmet transfera između nivoa, odnosno nezavisno od promene kreditnog kvaliteta klijenta nakon inicijalnog priznavanja POCI imovine, vrši se obračun očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog veka trajanja finansijskog sredstva. Takođe, očekivani kreditni gubici tokom veka trajanja na datum početnog priznavanja POCI sredstva moraju se uzeti u obzir kod izračuna fer vrednosti sredstva (dok naknadne promene prvobitnog očekivanja dovode do priznavanja ispravki vrednosti usled kreditnih gubitaka samo ukoliko dovode do nižih očekivanja u poređenju sa datumom stvaranja, dok se ona koja dovode do boljih očekivanja u poređenju sa datumom početnog priznavanja priznaju kao povećanja bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva).

Grupa koristi sledeće kvalitativne i kvantitativne kriterijume koji ukazuju na značajno povećanje kreditnog rizika (SICR) u trenutku izveštavanja u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja finansijske imovine:

Kvalitativni kriterijumi

- **Dani kašnjenja (DPD)** - Grupa definiše više od 30 dana kašnjenja sa pragom materijalnosti kao indikator da treba priznati očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja [MSFI 9 5.5.11., B5.5.19];
- **Forbearance** - Status forbearance dodeljen klijentu, bilo non-performing forbearance ili performing forbearance, smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja.
- **Prebacivanje klijenta u nadležnost direkcije restrukturiranja i naplate plasmana** (workout department) - Prenos u direkciju restrukturiranja i naplate plasmana smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja.
- **Prevara** – u slučaju postojanja dokaza o izvršenoj prevarnoj radnji povezanoj sa finansijskom imovinom koja nije izvršena od strane dužnika te dužniku iz objektivnih razloga nije dodeljen status neizmirenja obaveza, finansijsku imovinu treba preneti u nivo 2, odnosno priznati očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

- **Kriterijumi na nivou portfolija** - sprovođenje procene značajnog povećanja kreditnog rizika na nivou portfolija neophodno je samo ukoliko je povećanje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog instrumenta dostupno tek uz određeno vremensko kašnjenje.

Finansijska imovina se prenosi u nivo 2 ukoliko je bilo koji od kvalitativnih kriterijuma aktiviran od trenutka inicijalnog priznavanja do trenutka izveštavanja i još uvek je aktivan.

Kvantitativni kriterijumi

- **Relativna promena verovatnoće nastupanja statusa neizmirenja obaveza (PD) tokom veka trajanja** – odnosno poređenje anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog na datum izveštavanja i usklađenog anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog finansijskoj imovini prilikom inicijalnog priznavanja. Značajno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja posmatra se ukoliko je racio veći od definisanog praga (engl. threshold). Definisanje praga je u nadležnosti Grupe, a u skladu sa dokumentom Koncept za procenu praga SICR po MSFI 9.
- **Apsolutna promena verovatnoće nastupanja statusa neizmirenja obaveza (PD) tokom veka trajanja** - odnosno poređenje anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog na datum izveštavanja i usklađenog anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog finansijskoj imovini prilikom inicijalnog priznavanja. Apsolutna promena iznad 50 bp smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja na nivou Grupe..

Finansijska imovina se prenosi u nivo 2 samo ukoliko se proceni da su i relativne i apsolutne promene PD značajne, odnosno obe promene moraju biti veće od određenih relativnih i apsolutnih granica.

Prenos između nivoa je simetričan proces. Ovo znači da će se finansijsko sredstvo preneti iz nivoa 2 u nivo 1 ukoliko više nije ispunjen niti jedan SICR kriterijum.

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka

Grupa za finansijsku imovinu koja nije u statusu neizmirenja obaveza primenjuje kolektivnu procenu, a očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja se izračunava u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = \sum_{t=1}^M GCA_t \cdot PD_t \cdot LGD_t \cdot D_{t-1}$$

Gde je:

- 1) ECL_{LT} izračunati očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja;
 - 2) M je broj godina od datuma izveštaja (t_0) do dospeća (T) zaokruženog do celog broja, tj. ukoliko je datum izveštaja kraj maja 2015. ($t_0 = 31. 5. 2015$). a dospeće je krajem oktobra 2020. godine (T = 31. 10. 2020), tada je preostali vek trajanja finansijskog sredstva do dospeća u godinama 5.4. odnosno M = 6;
 - 3) t predstavlja godinu od datuma izveštaja;
 - 4) GCA_t je procena bruto knjigovodstvene vrednosti u t. godini od datuma izveštaja;
- Procenjuje se kao $GCA_t = GCA_{t_0} * c_t$. gde je GCA_{t_0} bruto knjigovodstvena vrednost koja se knjiži na datum izveštaja a c_t je koeficijent koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“.
- 5) PD_t je verovatnoće neizmirenja obaveza u t. godini od datuma izveštaja;
 - 6) LGD_t je procena gubitka usled default-a a uzima se u obzir u t. godini od datuma izveštaja;
 - 7) D_{t-1} je faktor eskonta koji se primenjuje u t. godini od datuma izveštaja;

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Izračunava se kao:

$$D_{t-1} = \frac{1}{(1 + EIR)^{t-1}}$$

ECL tokom veka trajanja u slučaju preuzetih budućih obaveza i ugovora o finansijskoj garanciji izračunava se u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = \sum_{t=1}^M EXP_t \cdot PD_t \cdot LGD_t \cdot D_{t-1}$$

Gde je EXP_t procena budućeg iznosa izloženosti u t. godini od datuma izveštavanja koji se dogodio usled povučene obaveze nepovučenog kredita ili plaćanja po finansijskoj garanciji;

Procenjuje se kao $EXP_t = \text{Off-Bal}_{t0} * CCF_t * c_t$, gde je

- i) Off-Bal_{t0} vanbilansni iznos uknjižen na datum izveštavanja;
- ii) CCF_t je faktor kreditne konverzije koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“;

Za finansijsku imovinu koja je u statusu neizmiranja obaveza (dodeljen rejting R). Grupa očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja izračunava kao razliku između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijske imovine [MSFI 9 B5.5.33].

ECL se može proceniti individualno ili kolektivno.

- 1) Individualni pristup se primenjuje u slučaju pojedinačno značajnih klijenata.
- 2) Kolektivna procena (takozvani pristup zasnovan na pravilima) primenjuje se u slučaju klijenata koji se ne smatraju pojedinačno značajnim.

Individualni pristup

U slučaju obračuna očekivanih kreditnih gubitaka individualno značajnih klijenata koji su u statusu neizvršenja obaveza, očekivane buduće novčane tokove pojedinačno se procenjuju od strane eksperata iz Direkcije za restrukturiranje i naplatu plasmana.

Za izračun ECL uzima se u obzir više od jednog scenarija da bi se dobio nepristrasan rezultat ponderisan verovatnoćama.

U skladu sa internim procesima restrukturiranja i naplate obično se uzimaju u obzir sledeći scenariji:

- 1) Odobrena strategija restrukturiranja i naplate koja predstavlja osnovni scenario baziran na „going/gone concern-u“;
- 2) Alternativni osnovni scenario ukoliko je primenljiv;
- 3) Nepredviđeni scenario;
- 4) Scenario izlaska (npr. prodaja NPL).

Izračun ECL tokom veka trajanja za svaki se scenario radi u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT,s} = \max(0; GCA_{t_0} - \sum_{j=t_0}^{\infty} \frac{CF_j}{(1 + EIR)^{(j-t_0)/365}})$$

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Gde je

- 1) $ECL_{LT,s}$ očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunat za scenario s ;
- 2) GCA_{t0} je bruto knjigovodstvena vrednost uknjižena na datum izveštavanja;
- 3) CF_j su očekivani novčani tokovi u vreme j ; uzimaju se u obzir sledeći novčani tokovi:
 - a) Očekivana plaćanja - sva plaćanja glavnice i kamate
 - b) Očekivana plaćanja po kolateralima uključujući troškove za prodaju i pribavljanje kolaterala koji se vode kao negativna plaćanja
- 4) j je datum kada se očekuje novčani tok;
- 5) EIR je izvorna efektivna kamatna stopa.

Konačni očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunava se u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = p_1 \cdot ECL_{LT,1} + p_2 \cdot ECL_{LT,2} + p_3 \cdot ECL_{LT,3}$$

Gde je

- 1) ECL_{LT} verovatnoćom ponderisani očekivani gubitak tokom veka trajanja na datum izveštavanja;
- 2) $ECL_{LT,s}$ očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunat za scenario s , $s = 1, 2$ ili 3 na datum izveštavanja;
- 3) p_s je verovatnoća dešavanja scenarija s , $s = 1, 2$ na datum izveštavanja.

U slučaju obaveza po nepovučenim kreditima i finansijskim garancijama, izračun ECL tokom veka trajanja proširuje se procenom očekivanog budućeg odliva. Nakon toga, formula izračuna za jedan scenario je:

$$ECL_{LT,s} = \max\left(0; \sum_{i=t_0}^{\infty} \frac{CF_i}{(1 + EIR)^{(j-t_0)/365}} - \sum_{j=t_0}^{\infty} \frac{CF_j}{(1 + EIR)^{(j-t_0)/365}}\right)$$

- a) CF_i su očekivani novčani odlivi, tj. povlačenje nepovučenog dela obaveze po kreditu ili korišćenje finansijske garancije;
- b) CF_j su očekivani novčani prilivi u vreme j ; uzimaju se u obzir sledeći novčani tokovi:
 - i) Očekivana plaćanja - sva plaćanja glavnice i kamate
 - ii) Očekivana plaćanja po kolateralima uključujući troškove za prodaju i pribavljanje kolaterala koji se vode kao negativna plaćanja
- c) i je datum kada se očekuje novčani odliv;
- d) j je datum kada se očekuje novčani priliv, novčani odlivi mogu se očekivati na različite datume kao novčani prilivi.

Kolektivna procena

U slučaju obračuna očekivanih kreditnih gubitaka klijenata koje se ne smatraju individualno značajnim klijentima, a koji su u statusu neizvršenja obaveza, budući novčani tokovi se procenjuju na osnovu pravila u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = GCA_{t0} \cdot LGD_{tiD}$$

Gde je:

- 1) ECL_{LT} očekivani gubitak tokom veka trajanja na datum izveštavanja;
- 2) GCA_{t0} je bruto knjigovodstvena vrednost uknjižena na datum izveštavanja;
- 3) LGD_{tiD} je gubitak usled neizmirenja obaveza kao funkcija vremena neizmirenja obaveza (tiD);

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

U slučaju kredita koji nije povučen i ugovora o finansijskoj garanciji, ECL tokom veka trajanja se izračunava u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = \text{Off} - \text{Bal}_{t_0} \cdot \text{CCF} \cdot \text{LGD}_{tD}$$

Gde je:

- Off-Bal_{t₀} vanbilansni iznos uknjižen na datum izveštavanja (t₀);
- CCF faktor konverzije kredita koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“;

Parametri rizika koji se koriste za obračun očekivanih kreditnih gubitaka

- PD - Verovatnoća neizmirenja obaveza (eng. Probability of Default).

PD predstavlja verovatnoću da će performing klijent dospeti u status neizmirenja obaveza u periodu od 12 meseci, odnosno tokom životnog veka proizvoda (lifeteime).

PD jednogodišnji, predstavlja verovatnoću odlaska klijenta u status neizmirenja obaveza u narednih 12 meseci (ili tokom ostatka trajanja finansijskog instrumenta ako je kraći od 12 meseci). Parametar se koristi za obračun ECL za izloženosti u Nivou 1 (Nivo obezvređenja 1).

PD tokom veka trajanja (lifetime) predstavlja izračunatu verovatnoću odlaska klijenta u status neizmirenja obaveza tokom preostalog roka otplate finansijskog instrumenta. Parametar se koristi za izračun ECL za izloženosti u Nivou 2 i Nivou 3.

PD parametar (lifetime) predstavlja rizik odlaska klijenta u status neizmirenja obaveza u određenoj tački vremena, a uzevši u obzir forward-looking informacije (FLI komponente). Kao rezultat, dobija se jedan osnovni (baseline) scenario u procesu predviđanja kreditnih gubitaka, kao i dva alternativna scenarija za odabrane makroekonomske varijable (optimistični i pesimistični). Alternativni scenariji su izvedeni, zajedno sa verovatnoćama za njihovo realizovanje, kao odstupanje od osnovnog (baseline) scenarija. Uzevši u obzir više scenarija, "neutralne" verovatnoće odlaska u status neizmirenja se podešavaju pomoću makro modela koji povezuju relevantne makro varijable sa pokretačima rizika (risk driver-ima).

Forward-looking informacije se inkorporiraju u proces obračuna rezervacija za kreditne gubitke tokom prve tri godine.

2020

Obračun FLI komponente u 2020. godini:

U cilju poboljšanja performansi modela, poštujući predloge Erste Group eksperata I uzimajući u obzir novonastalu situaciju povodom COVID-19 pandemije, u procesu razvoja modela su uvedene promene:

- Smanjenje broja varijabli u modelima radi postizanja veće stabilnosti istih
- Uključivanje varijable "Stopa nezaposlenosti" u cilju reflektovanja krize prouzrokovane COVID-19 pandemijom
- Isključivanje varijable "GDP_QQ" usled prikazane nestabilnosti tokom vremena
- Isključivanje varijable "Inflacija (Consumer Price Index)" usled nekonzistentnosti uticaja u modelima
- Pomeranje početka vremenske serije makroekonomskih podataka sa 2008. na 2009. u cilju poboljšanja kvaliteta podataka
- U cilju najadekvatnijeg reflektovanja krize prouzrokovane COVID-19 pandemijom, predlog eksperata Erste Group je promena verovatnoća za korišćena "Down", "Base", "UP" scenarija sa 43%, 40%, 17% na 45%, 40%, 15% respektivno.

ADD on komponenta:

S obzirom na specifičnost 2020. godine u kojoj stope neizmirenja obaveza (Default rate), usled primene moratorijuma, ne oslikavaju realnu makroekonomsku situaciju u državi, javila se potreba za inkorporacijom "Add on" komponente u obračunu FLI komponente kako bi se gorenavedeni jaz nadomestio.

"Add on" komponenta je obračunata na sledeći način:

$$\text{Add on} = \frac{\text{Simulated } DR_{2020} - \text{Actual } DR_{2019}}{\text{Actual } DR_{2019}}$$

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Simulirani default rate za 2020. godinu je obračunat korišćenjem predikcija za 2020. godinu kao realizovanih vrednosti.

Implementacija novih forward looking informacija, kao I "add on" komponente u 2020. godini doveo je do promene verovatnoće nastanka statusa neizmirenja obaveza (PD), što je rezultovalo i povećanjem nivoa ispravki vrednosti u ukupnom iznosu RSD 284 miliona.

Procena jednogodišnjih i lifetime PD vrednosti, vrši se na dostupnoj istoriji podataka o klijentima odgovarajućeg segmenta, koristeći različite statističke pristupe zavisno od segmenta klijenta (migracione matrice, istorijska prosečna stopa neizmirenja obaveza, forward-looking informacije i slično).

- LGD - Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (eng. Loss Given Default).

LGD predstavlja očekivani procentualni gubitak koji Grupa pretrpi u slučaju kada izloženosti pređe u status neizmirenja obaveza.

Statistički LGD izračunat na bazi istorijskih gubitaka klijenata Grupe izračunat je za segment fizičkih lica i mikro klijenata i primenjuje od 2019 godine, dok je godišnja reproccena rađena u novembru 2020. godine. Za segment Pravnih lica – Corporate, Grupa trenutno koristi ekspertske vrednosti LGD (vodeći računa o pokrivenosti kolateralom).

- CCF – Faktor kreditne konverzije (eng. Credit Conversion Factor)

CCF predstavlja procenat vanbilansnog dela izloženosti koji može preći u bilansnu izloženost Grupe prema dužniku do trenutku default-a. S obzirom na to da Grupa nema dovoljno istorijskih podataka za statističku procenu parametra CCF. u izračunu ECL koriste se regulatorne vrednosti propisane CRR – Foundation Approach.

Tabela u nastavku sadrži informacije o modifikovanim potraživanjima:

	Neto knjigovodstvena vrednost potraživanja pre modifikacije	U RSD hiljada Efekat modifikacije evidentiran kroz bilans uspeha
<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>		
Građevinarstvo	75.001	1.180
Neprofitne institucije	8.172	146
Poljoprivreda i prehrambena industrija	508.215	735
Preduzetnici	132.691	2.965
Prerađivačka industrija	589.330	(58)
Proizvodnja i snabdevanje el. energijom	992.100	3.115
Stanovništvo	1.691.804	325.475
Trgovina	429.753	1.397
Usluge i turizam	672.639	5.237
Javna preduzeća	90.866	652
Stanje na dan 31. decembra	5.190.571	340.844

Efeti modifikacije sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine iznose RSD 340.844 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama obezvređenih potraživanja u toku 2020. godine:

U RSD hiljada

	Bruto vrenost na početku perioda	Potraživanja koja su obezvređena u toku godine		Potraživanja koja su prestala da budu obezvređena u toku godine		Druge promene	Bruto vrenost na na kraju perioda	Neto vrenost na na kraju perioda
		Ukupno	od čega: obezvređena na pojedinačnoj osnovi	Ukupno	od čega: bila obezvređena na pojedinačnoj osnovi			
Potraživanja od stanovništva	1.388.984	364.453	7.221	261.286	92.592	(128.410)	1.363.741	287.401
Stambeni krediti	405.414	23.263	6.619	112.061	91.563	(25.128)	291.488	94.490
Potrošački i gotovinski krediti	864.500	308.765	548	141.544	991	(88.342)	943.380	179.797
Transakcioni i kreditne kartice	14.521	5.806	-	2.411	35	(3.365)	14.550	2.349
Ostala potraživanja	104.549	26.620	54	5.270	3	(11.575)	114.324	10.765
Potraživanja od privrede	760.885	818.756	756.804	99.267	97.437	(360.439)	1.119.934	317.977
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	564.749	102.867	87.572	95.502	95.502	(309.767)	262.347	57.203
Mikro preduzeća i preduzetnici	146.526	711.420	669.232	1.590	-	(40.807)	815.549	256.040
Poljoprivrednici	48.065	4.469	-	2.176	1.935	(9.355)	41.004	4.734
Javna preduzeća	1.545	-	-	-	-	(511)	1.034	-
Potraživanja od ostalih klijenata	153.709	18.616	15.593	-	-	186.607	358.932	54.963
Ukupna potraživanja	2.303.577	1.201.825	779.618	360.553	190.029	(302.242)	2.842.607	660.341

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama obezvređenih potraživanja u 2019. godine:

U RSD hiljada

	Bruto vrenost na početku perioda	Potraživanja koja su obezvređena u toku godine		Potraživanja koja su prestala da budu obezvređena u toku godine		Druge promene	Bruto vrenost na na kraju perioda	Neto vrenost na na kraju perioda
		Ukupno	od čega: obezvređena na pojedinačnoj osnovi	Ukupno	od čega: bila obezvređena na pojedinačnoj osnovi			
Potraživanja od stanovništva	1.329.973	617.183	81.294	287.640	125.494	(270.532)	1.388.984	412.722
Stambeni krediti	641.512	106.246	76.073	144.897	122.939	(197.447)	405.414	205.087
Potrošački i gotovinski kreditni	562.889	475.463	5.088	127.648	2.432	(46.203)	864.500	195.477
Transakcioni i kreditne kartice	12.902	8.345	20	3.980	38	(2.746)	14.521	2.949
Ostala potraživanja	112.670	27.129	113	11.115	84	(24.136)	104.549	9.209
Potraživanja od privrede	882.844	295.110	244.243	1.988	248	(415.082)	760.885	206.279
Velika preduzeća	1.503	-	-	-	-	(1.503)	-	-
Mala i srednja preduzeća	514.213	222.580	207.936	-	-	(172.044)	564.749	143.734
Mikro preduzeća i preduzetnici	315.822	57.580	28.935	1.374	248	(225.502)	146.526	49.698
Poljoprivrednici	42.753	14.951	7.372	615	-	(9.024)	48.065	12.847
Javna preduzeća	8.553	-	-	-	-	(7.008)	1.545	-
Potraživanja od ostalih klijenata	111.093	50.751	47.879	-	-	(8.135)	153.709	45.400
Ukupna potraživanja	2.323.910	963.044	373.416	289.628	125.742	(693.749)	2.303.577	664.401

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama ispravki vrednosti potraživanja u toku 2020. godine:

	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda	Ukidanje ispravki vrednosti u toku perioda	Druge promene	U RSD hiljada Akumulirana ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020.
Potraživanja od stanovništva	1.650.596	3.541.407	2.406.988	9.526	2.794.541
Stambeni krediti	389.405	1.015.542	841.259	6.440	570.129
Potrošački i gotovinski krediti	1.134.301	2.473.095	1.525.679	(23.355)	2.058.362
Transakcioni i kreditne kartice	17.092	36.741	25.946	(886)	27.001
Ostala potraživanja	109.797	16.029	14.104	27.327	139.049
Potraživanja od privrede	1.550.120	2.494.568	2.002.699	(222.059)	1.819.931
Velika preduzeća	110.968	119.975	133.636	(10.314)	86.993
Mala i srednja preduzeća	952.037	1.095.267	1.060.244	(234.071)	752.989
Mikro preduzeća i preduzetnici	426.239	1.200.237	763.010	16.350	879.815
Poljoprivrednici	47.512	39.283	30.187	506	57.114
Javna preduzeća	13.364	39.806	15.621	5.471	43.019
Potraživanja od ostalih klijenata	132.964	79.113	66.361	196.189	341.906
Ukupna izloženost	3.333.681	6.115.088	4.476.047	(16.344)	4.956.378
Prema kategorijama potraživanja					
Neproblematična potraživanja	1.690.639	4.593.864	3.641.512	122.833	2.765.824
od čega: restrukturirana	117.483	39.948	84.836	(16.831)	55.765
Problematična potraživanja	1.643.042	1.521.224	834.535	(139.177)	2.190.554
od čega: restrukturirana	409.432	728.619	382.892	(63.940)	691.220
Ukupna izloženost	3.333.681	6.115.088	4.476.047	(16.344)	4.956.378

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama ispravki vrednosti potraživanja u 2019. godine:

U RSD hiljada

	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda	Ukidanje ispravki vrednosti u toku perioda	Druge promene	Akumulirana ispravka vrednosti u 2019.
Potraživanja od stanovništva	1.627.750	2.689.716	2.299.957	(366.913)	1.650.596
Stambeni krediti	708.416	695.769	668.224	(346.556)	389.405
Potrošački i gotovinski krediti	784.474	1.928.223	1.576.732	(1.663)	1.134.301
Transakcioni i kreditne kartice	15.765	33.556	32.494	265	17.092
Ostala potraživanja	119.095	32.168	22.507	(18.959)	109.797
Potraživanja od privrede	1.709.801	1.951.646	1.916.634	(194.693)	1.550.120
Velika preduzeća	84.617	207.228	199.309	18.432	110.968
Mala i srednja preduzeća	830.255	1.033.889	1.052.755	140.648	952.037
Mikro preduzeća i preduzetnici	646.164	648.521	596.484	(271.963)	426.239
Poljoprivrednici	47.097	49.408	47.972	(1.020)	47.512
Javna preduzeća	101.668	12.599	20.113	(80.790)	13.364
Potraživanja od ostalih klijenata	117.980	155.131	151.263	11.116	132.964
Ukupna izloženost	3.455.532	4.796.492	4.367.853	(550.490)	3.333.681
Prema kategorijama potraživanja					
Neproblematična potraživanja	1.804.149	3.414.224	3.401.226	(126.508)	1.690.639
od čega: restrukturirana	134.831	150.290	195.847	28.210	117.483
Problematična potraživanja	1.651.383	1.382.268	966.628	(423.981)	1.643.042
od čega: restrukturirana	367.444	317.875	196.316	(79.570)	409.432
Ukupna izloženost	3.455.532	4.796.492	4.367.853	(550.490)	3.333.681

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o obračunatim prihodima od kamata i naplaćenim kamatama u periodu završenom na dan 31. decembra 2020. godine

U RSD hiljada

	Prihod od kamate	Naplaćena kamata	Prihod od kamate na obezvređena potraživanja	Naplaćena kamata na obezvređena potraživanja
Potraživanja od stanovništva	4.452.637	3.016.366	84.962	36.198
Stambeni krediti	1.445.585	1.064.942	11.675	6.660
Potrošački i gotovinski krediti	2.869.704	1.857.456	69.675	27.980
Transakcioni i kreditne kartice	104.169	66.533	1.811	891
Ostala potraživanja	33.179	27.435	1.801	666
Potraživanja od privrede	3.484.258	2.368.099	62.742	11.954
Velika preduzeća	459.288	376.751	231	-
Mala i srednja preduzeća	1.840.152	1.323.264	19.763	7.168
Mikro preduzeća i preduzetnici	933.683	479.706	41.556	3.778
Poljoprivrednici	19.664	13.151	1.192	1.009
Javna preduzeća	231.470	175.228	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	2.238.247	1.898.184	5.715	3.122
Ukupna potraživanja	10.175.142	7.282.649	153.418	51.274
Prema kategorijama potraživanja				
Neproblematična potraživanja	10.015.853	7.228.624	-	-
od čega: restrukturirana	32.795	14.918	-	-
Problematična potraživanja	159.289	54.025	153.418	51.274
od čega: restrukturirana	74.825	14.972	69.779	12.832
Ukupna potraživanja	10.175.142	7.282.649	153.418	51.274

Prema odluci NBS o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema, u periodu trajanja moratorijuma, plaćanje kamate na plasmane je odloženo, a prihodi su se obračunavali u visini kamate iz anuteta prema inicijalnom planu otplate. Sva odložena kamate se zatim rasporedila proporcionalno na preostali period trajanja plasmana. Stanje odložene, a nenaplaćene kamate na 31.12.2020 iznosi RSD 1.990.367 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o obračunatim prihodima od kamata i naplaćenim kamatama u periodu završenom na dan 31. decembra 2019. godine

U RSD hiljada

	Prihod od kamate	Naplaćena kamata	Prihod od kamate na obezvređena potraživanja	Naplaćena kamata na obezvređena potraživanja
Potraživanja od stanovništva	4.162.705	4.120.580	128.843	94.570
Stambeni krediti	1.277.671	1.280.476	29.523	33.005
Potrošački i gotovinski krediti	2.739.046	2.697.447	92.259	58.015
Transakcioni i kreditne kartice	111.420	111.139	2.845	1.774
Ostala potraživanja	34.568	31.517	4.216	1.777
Potraživanja od privrede	3.062.956	2.721.447	59.212	26.226
Velika preduzeća	498.574	462.982	-	-
Mala i srednja preduzeća	1.486.796	1.391.115	42.006	19.438
Mikro preduzeća i preduzetnici	892.514	684.434	15.091	4.692
Poljoprivrednici	22.105	21.039	2.081	938
Javna preduzeća	162.966	161.877	34	1.158
Potraživanja od ostalih klijenata	1.882.041	1.654.659	3.551	879
Ukupna potraživanja	9.107.701	8.496.686	191.606	121.675
Prema kategorijama potraživanja				
Neproblematična potraživanja	8.916.123	8.361.856	-	-
od čega: restrukturirana	67.882	34.955	-	-
Problematična potraživanja	191.578	126.240	191.606	121.675
od čega: restrukturirana	59.043	36.387	59.659	32.434
Ukupna potraživanja	9.107.701	8.488.096	191.606	121.675

Prihodi od kamata za kredite se iskazuju u skladu sa MSFI 9 po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek plasmana na neto sadašnju vrednost plasmana.

Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument, ali ne i budući kreditni gubici.

Kod obezvređenih plasmana, prihod se priznaje u visini prihoda određenog primenom efektivne kamatne stope na neto knjigovodstvenu vrednost (knjigovodstvenu vrednost umanjenu za iznos obezvređenja).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Reprogramirani krediti

Kada su ispunjeni uslovi za reprogram kredita Grupa radije reprogramira, odnosno restrukturira kredite, nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate, smanjenje inicijalno ugovorene kamatne stope, smanjenje anuiteta, delimični otpis potraživanja ili bilo koju drugu izmenu inicijalnih uslova kreditiranja na način da se klijentu odobre povoljniji uslovi nego što je to inicijalno odobreno. Reprogrami mogu biti poslovni (biznis) reprogrami ili forbearance restrukturiranje.

Biznis reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova na način da se klijentu odobravaju povoljniji uslovi kreditiranja a koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije. Rezultat je promenjene situacije na tržištu i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastalim tržišnim uslovima.

Forbearance predstavlja restrukturiranje uslovljeno:

- nesposobnošću dužnika da ispunjava inicijalno ugovorne obaveze usled finansijskih poteškoća i
- potrebom da Grupa učini određene ustupke kako bi klijent mogao uredno da servisira ugovorene obaveze.

Performing forbearance - predstavlja polaznu kategoriju u okviru forbearance principa i dodeljuje se u slučaju definisanog pogoršanja finansijske pozicije klijenta odnosno njegove kreditne sposobnosti registrovane docnje preko 30 dana u zadnja 3 meseca pre podnošenja zahteva za reprogram ili drugih nepoštovanja ugovornih uslova prema Grupi. Minimalni period važenja ovog statusa je 2 godine tokom kojeg u poslednjih 12 meseci klijent mora da otplati min 6,7% ukupnog duga godišnje (važi za Corporate) sa docnjom ne dužom od 30 da i na kraju perioda ne sme da ima dospeli dug.

Performing forbearance under probation – je posebna kategorija u okviru Forbearance statusa u koju klijent prelazi iz Non performing forbearance ili Defaulted forberanace statusa po isteku monitoring perioda u minimalnom trajanju od 1 godine, pri čemu moraju biti kumulativno ispunjeni uslovi: maksimalne docnje tokom trajanja monitoring perioda, nepostojanja dana docnje na kraju monitoring perioda i evidentiran pozitivan finansijski razvoj (samo za Corporate klijente koji nagoveštava sposobnost dužnika da u budućem periodu uredno ispunjava ugovorne obaveze. Performing Forbearance under probation traje minimalno 2 godine pod uslovom da su ispunjeni svi uslovi da klijent izađe iz statusa Forbearance (klijent nema docnju dužu od 30 dana u poslednjih 12 meseci uzastopno, na kraju perioda nema dospele obaveze, rata nije manja od 50% od inicijalne rate za retail klijente i klijent (vazi za Corporate) je platio minimum 6,7% od glavnice u poslednjih 12 meseci).

Non performing forbearance status se dodeljuje u slučajevima:

- da klijent ne sprovede konačno restrukturiranje po isteku perioda od 18 m od dodeljivanja statusa „privremene mere“;
- nastupanja nekog od događaja neizmirenja obaveza koji se ne odnosi na restruktuiranje za vreme trajanja performing forbearance statusa;
- kašnjenja preko 30 dana kod klijenta koji je u Performing Forbearance under probation statusu
- Ako se klijentu koji je u Performing Forbearance under probation statusu uradi novi reprogram u drugoj godini trajanja statusa

Monitoring period za klijente sa NPF statusom traje godinu dana nakon čega u slučaju ispunjenja definisanih uslova prelazi u Performing forbearance under probation status.

Distresni reprogram/restrukturiranje (defaulted forbearance) predstavlja vid restrukturiranja kojim klijent dobija status neizmirenja obaveza. Ovim putem se obuhvata celokupna izloženost (ili njen najveći deo) i uvek je uslovljena značajnim pogoršanjem boniteta klijenta. Distresni reprogram se odobrava uvek kada klijent ima rejting R3 u momentu odobrenja reprograma kada klijent nije u radnom odnosu (važi samo za fizička lica) kao i kada se klijentu odobrava drugi reprogram a prošlo je manje od 2 godine od odobrenja inicijalnog reprograma.

Privremene mere - od privremenim merama se ne podrazumeva konačno restrukturiranje već među korak do sprovođenja konačnog restrukturiranja. Najčešće se javlja u situacijama kada je prisutan veći broj kreditora kod određenog klijenta i potreban je duži vremenski period zbog internih postupaka i procedura svakog pojedinog kreditora kako bi se konačni model restrukturiranja definisao (primer - situacije kada se pribegava stand-still sporazumima ili moratorijumima kao prelaznom rešenju do konačnog restrukturiranja). Period trajanja privremenih mera je ograničen na 18 meseci.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Grupa kontinuirano kontrolira reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

Podaci o restrukturiranim potraživanjima u toku 2020. godine:

	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja	%	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja restrukturiranih potraživanja
			Ukupno	od čega: problematična potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	90.452.548	2.794.541	822.499	468.280	329.484	0,91	285.824
Stambeni krediti	47.520.328	570.129	379.451	195.973	132.227	0,80	285.824
Potrošački i gotovinski krediti	39.954.252	2.058.362	443.048	272.307	197.257	1,11	-
Transakcioni i kreditne kartice	688.601	27.001	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	2.289.367	139.049	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	100.731.232	1.664.242	808.356	616.174	410.457	0,80	239.933
Sektor A	8.809.684	158.963	22.154	-	6.832	0,25	22.154
Sektor B, C i E	27.419.673	719.807	589.419	589.164	363.950	2,15	50.918
Sektor D	12.892.411	191.755	2.682	2.682	2.682	0,02	1.853
Sektor F	13.777.594	89.642	6.048	6.048	4.624	0,04	1.181
Sektor G	12.352.339	174.624	17.342	-	3.801	0,14	6.192
Sektor H, I i J	11.490.407	129.599	150.677	-	18.929	1,31	139.356
Sektor L, M i N	13.989.125	199.851	20.034	18.280	9.639	0,14	18.280
Potraživanja od ostalih klijenata	17.932.048	497.594	48.883	5.763	7.045	0,27	18.464
Ukupna potraživanja	209.115.828	4.956.378	1.679.739	1.090.217	746.986	0,80	544.222

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Grupa kontinuirano kontrolira reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

Podaci o restrukturiranim potraživanjima u toku 2019. godine:

	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja	% restrukturiranih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja restrukturiranih potraživanja
			Ukupno	od čega: problematična potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	78.412.749	1.650.596	899.411	517.864	311.722	1,15	346.753
Stambeni krediti	43.583.154	389.405	427.769	251.490	115.511	0,98	346.753
Potrošački i gotovinski krediti	32.057.915	1.134.301	471.642	266.373	196.211	1,47	-
Transakcioni i kreditne kartice	702.868	17.092	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	2.068.812	109.797	-	-	-	0,00	-
Potraživanja od privrede	87.604.307	1.451.774	1.088.069	217.432	209.994	1,24	423.840
Sektor A	7.663.089	130.982	206.906	-	21.934	2,70	197.528
Sektori B, C i E	24.747.325	548.041	565.226	59.991	82.506	2,28	58.058
Sektor D	10.753.820	179.563	2.717	2.717	2.717	0,03	2.187
Sektor F	11.749.061	73.865	68	68	-	0,00	68
Sektor G	12.705.946	242.709	142.269	135.148	73.764	1,12	7.121
Sektori H, I i J	8.333.333	96.138	151.375	-	27.271	1,82	139.371
Sektori L, M i N	11.651.734	180.475	19.507	19.507	1.801	0,17	19.507
Potraživanja od ostalih klijenata	10.491.693	231.310	19.579	4.522	5.201	0,19	1.339
Ukupna potraživanja	176.508.750	3.333.681	2.007.060	739.819	526.916	1,14	771.932

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih potraživanja u toku 2020. godine:

U RSD hiljada

	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Druge promene	Bruto vrenost na kraju godine	Neto vrenost na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	899.411	140.253	164.049	(53.116)	822.499	496.155
Stambeni krediti	427.769	16.511	48.116	(16.713)	379.451	247.224
Potrošački i gotovinski krediti	471.642	123.742	115.933	(36.402)	443.048	248.930
Potraživanja od privrede	1.107.649	50.178	306.239	5.651	857.239	436.598
Mala i srednja preduzeća	321.290	12.001	121.898	6.526	217.919	164.958
Mikro preduzeća i preduzetnici	779.746	38.177	183.376	(261)	634.286	268.762
Poljoprivrednici	6.613	-	965	(614)	5.034	2.877
Ukupna potraživanja	2.007.060	190.431	470.288	(47.465)	1.679.739	932.752

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih potraživanjima u toku 2019. godine:

	U RSD hiljada					
	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	813.432	380.702	198.995	(95.727)	899.411	589.047
Stambeni krediti	419.107	153.949	114.865	(30.422)	427.769	312.258
Potrošački i gotovinski krediti	387.735	226.753	81.469	(61.378)	471.642	276.788
Ostala potraživanja	6.589	-	2.662	(3.927)	-	-
Potraživanja od privrede	703.271	473.691	10.616	(58.697)	1.107.648	891.097
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	128.967	273.203	7.865	(73.015)	321.290	210.564
Mikro preduzeća i preduzetnici	566.613	198.665	230	14.698	779.746	676.923
Poljoprivrednici	7.690	1.823	2.521	(379)	6.613	3.609
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	1.516.702	854.393	209.611	(154.424)	2.007.060	1.480.143

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja u toku 2020. godine:

	U RSD hiljada						
	Kapitalizacija docnje	Grejs period	Produzenje roka otplate	Promena visine kamatne stope	Delimičan otpis	Druge mere	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	515.707	14.675	603.387	776.567	38.690	49.801	822.499
Stambeni krediti	229.036	11.397	162.236	336.664	37.961	49.801	379.451
Potrošački i gotovinski krediti	286.671	3.278	441.151	439.903	729	-	443.048
Potraživanja od privrede	820.219	609.316	830.499	68.870	2.632	1.609	857.239
Mala i srednja preduzeća	214.776	9.766	217.919	53.617	2.632	-	217.919
Mikro preduzeća i preduzetnici	601.249	599.550	609.450	10.899	-	-	634.286
Poljoprivrednici	4.194	-	3.130	4.354	-	1.609	5.034
Ukupna potraživanja	1.335.926	623.991	1.433.885	845.437	41.322	51.410	1.679.739

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja u toku 2019. godine:

							U RSD hiljada
	Kapitalizacija dozno	Grejs period	Produzenje roka otplate	Promena visine kamatne stope	Delimičan otpis	Druge mere	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	540.612	16.503	657.120	839.483	47.573	52.780	899.411
Stambeni krediti	268.428	12.290	187.977	370.952	46.129	52.162	427.769
Potrošački i gotovinski krediti	272.184	4.213	469.143	468.531	1.444	618	471.642
Potraživanja od privrede	784.476	862.358	1.079.466	105.469	7.134	1.890	1.107.648
Mala i srednja preduzeća	198.022	159.748	321.290	35.686	7.134	-	321.290
Mikro preduzeća i preduzetnici	581.673	702.610	753.499	64.126	-	-	779.746
Poljoprivrednici	4.781	-	4.677	5.657	-	1.890	6.613
Ukupna potraživanja	1.325.088	878.860	1.736.586	944.952	54.708	54.669	2.007.060

Pregled prema merama restrukturiranja je prikazan prema svakoj od primenjenih mera nezavisno da li je primenjena bilo koja druga mera.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije plasmana

Rizik koncentracije je rizik gubitka koji proizilazi iz velike izloženosti Grupe određenoj grupi dužnika ili pojedinačnom dužniku. Koncentracija kreditnog rizika nastaje kada značajan broj komitenata pripada istoj industriji, ili istom geografskom području, ili imaju slične ekonomske karakteristike, izloženi su istim faktorima koji utiču na prihode i rashode komitenata što može biti od uticaja na izmirivanje njihovih ugovornih obaveza u slučaju promena u ekonomskim, političkim ili nekim drugim okolnostima koje ih jednako pogađaju. Da bi se ostvario i održao sigurniji kreditni portfolio i da bi se minimizirao rizik koncentracije, ustanovljavaju se mere bezbednosti definisanjem maksimalnih nivoa izloženosti i kreditnih limita kao i redovnim praćenjem poštovanja ustanovljenih limita. Takođe, na redovnoj godišnjoj osnovi Grupa sprovodi detaljnu i sveobuhvatnu analizu koncentracije kreditnog (ali i drugih) rizika po različitim dimenzijama (klase izloženosti, privredni sektori, kolaterali, proizvodi i sl.).

Grupa upravlja rizikom koncentracije u kreditnom portfoliju kroz okvir uspostavljen Politikom interne procene adekvatnosti kapitala (sa pripadajućom Procedurom), regulatorne limite uspostavljene Odlukom o upravljanju rizicima banke, kao i interne limite definisane navedenom Politikom i Procedurom.

Procedurom interne procene adekvatnosti kapitala Grupa je definisala praćenje izloženosti kreditnom riziku po sledećim kategorijama: koncentracija po klasama izloženosti (Bazel klase izloženosti), koncentracija po rejtingu klijenata, koncentracija klijenata pravnih lica, Real estate i mikro klijenata po industrijskim sektorima, koncentracija izloženosti prema pojedinačnim klijentima u celokupnom kreditnom portfoliju, portfoliju klijenata pravnih lica, banaka i država, koncentracija kolaterala, koncentracija po valutama i koncentracija po proizvodima. Za potrebe utvrđivanja koncentracije kreditnog rizika koristi se Herfindahl-Hirschman Index (HHI) and Moody's matrica.

Prema Odluci o upravljanju rizicima banke, Grupa analizira izloženost kreditnom riziku kroz sledeća dva pokazatelja (uzimajući u obzir sve uslove definisane navedenom Odlukom):

- Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica, koja ne sme biti viša od 25% kapitala Grupe.
- Zbir velikih izloženosti, koji ne sme biti viši od 400% kapitala Grupe.

Pored toga, Grupa je za potrebe praćenja kao interni limit zadržala pokazatelj koji je ranije bio definisan regulativom, a po kome izloženost prema licima povezanim sa Grupom ne sme biti viša od 20% kapitala Grupe.

Politikom interne procene adekvatnosti kapitala (sa pripadajućom Procedurom) Grupa je definisala praćenje koncentracije kreditnog rizika za klijente pravna lica, finansijske institucije i države na sledećim nivoima: maksimalni limit izloženosti, maksimalni limit izloženosti zasnovan na rejtingu i operativni maksimalni limit izloženosti.

Pored navedenog, u skladu sa odredbama Odluke o upravljanju rizikom koncentracije po osnovu izloženosti banke određenim vrstama proizvoda ("Službeni glasnik RS", br. 103/2018 i 98/2020), Grupa je na dan 31. decembra 2020. godine u potpunosti usklađena sa regulatornim zahtevima propisanim tom odlukom.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)
Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti na dan 31. decembra 2020. godine:

	U RSD hiljada											
	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja
Potraživanja od stanovništva	34.107.221	399.262	36.057.458	597.487	10.566.140	303.355	7.558.601	126.804	722.541	8.376	5.267	36
Stambeni krediti	22.924.163	76.962	17.813.686	135.427	3.958.797	78.748	2.394.591	24.705	108.288	-	4.962	-
Potrošački i gotovinski krediti	10.101.062	282.072	17.126.528	417.991	6.231.392	190.326	4.916.836	91.152	588.875	8.020	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	128.380	2.955	395.585	6.933	97.373	3.305	47.824	1.550	4.605	91	-	-
Ostala potraživanja	953.616	37.274	721.660	37.137	278.578	30.977	199.350	9.396	20.773	265	304	36
Potraživanja od privrede	51.284.647	770.888	31.700.018	114.252	8.924.626	83.348	4.749.455	40.153	1.046	0	0	0
Sektor A	687.921	15.006	5.880.537	5.090	507.087	4.391	50.802	-	-	-	-	-
Sektor B, C i E	4.522.116	600.694	10.839.514	59.181	4.290.836	38.169	2.345.015	4.378	-	-	-	-
Sektor D	6.088.857	-	1.557.810	-	2.261.162	-	1.062.014	-	-	-	-	-
Sektor F	11.063.153	11.138	3.555.655	667	321.164	3.352	378.969	4.053	-	-	-	-
Sektor G	6.423.055	64.479	5.659.022	36.520	625.623	22.774	688.061	30.406	1.046	-	-	-
Sektor H, I i J	9.383.015	23.892	2.253.660	5.102	485.962	14.435	115.749	838	0	-	-	-
Sektor L, M i N	13.116.531	55.679	1.953.820	7.691	432.793	226	108.845	477	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	14.393.421	29.834	3.111.056	165.462	776.595	259.717	468.826	15.212	-	-	1.774.725	-
Ukupna izloženost	99.785.289	1.199.984	70.868.532	877.201	20.267.361	646.420	12.776.882	182.169	723.586	8.376	1.779.992	36

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2. Kreditni rizik (nastavak)
Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti u toku 2019. godine:

	U RSD hiljada											
	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja
Potraživanja od stanovništva	30.613.047	395.399	30.171.861	634.517	9.307.553	287.689	6.204.232	123.367	664.365	5.285	5.420	16
Stambeni krediti	21.705.411	101.401	15.474.514	194.038	3.742.728	93.174	2.134.252	39.086	93.184	-	5.366	-
Potrošački i gotovinski krediti	7.978.483	254.545	13.574.916	401.419	5.196.412	162.221	3.865.004	74.851	544.961	5.102	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	133.249	2.638	407.856	7.059	96.508	3.603	46.568	1.402	3.913	73	-	-
Ostala potraživanja	795.905	36.814	714.575	32.001	271.905	28.691	158.408	8.028	22.308	110	53	16
Potraživanja od privrede	42.452.234	216.646	29.049.228	97.098	8.194.971	309.440	4.996.599	53.234	3.509	-	-	-
Sektor A	432.711	895	5.608.236	4.020	362.922	2	46.295	-	-	-	-	-
Sektori B, C i E	3.620.715	17.586	9.616.773	59.230	3.510.693	242.314	2.757.052	6.555	-	-	-	-
Sektor D	5.639.876	-	1.297.581	-	2.323.605	-	653.369	-	-	-	-	-
Sektor F	9.279.039	8.101	3.039.768	426	230.342	3.353	348.111	7.196	-	-	-	-
Sektor G	5.498.502	157.051	5.089.578	25.076	976.667	47.345	752.530	38.602	1.474	-	-	-
Sektori H, I i J	8.163.090	11.736	1.987.490	4.140	442.512	16.199	146.326	881	2.035	-	-	-
Sektori L, M i N	9.818.301	21.277	2.409.801	4.205	348.230	226	292.917	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	7.820.131	16.924	2.039.896	180.718	650.137	17.283	388.893	23.249	-	-	1.585.810	-
Ukupna izloženost	80.885.412	628.969	61.260.984	912.333	18.152.661	614.412	11.589.724	199.850	667.874	5.285	1.591.229	16

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2. Kreditni rizik (nastavak)

Rizici srodni kreditnom riziku

Kreditni rizik obuhvata rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/isporuke, rizik druge ugovorne strane i kreditno-devizni rizik. Grupa rizike srodne kreditnom riziku prevazilazi istim kontrolnim procesima i procedurama koji se koriste za kreditni rizik.

Rizik druge ugovorne strane

Grupa posluje sa derivativnim finansijskim instrumentima, kao i sa repo/reverznom repo instrumentima što dovodi do njene izloženosti riziku druge ugovorne strane odnosno riziku od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova po toj transakciji.

Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalnog limita za svaki pojedinačni derivativni finansijski instrument i to na osnovu njegove vrste, ročnosti kao i kreditnog kvaliteta klijenta. Za repo/reverzne repo transakcije uspostavljene su različite vrste limita (nominalni limit za proizvod, nominalni limit prema drugoj ugovornoj strani, limit prema drugoj ugovornoj strani u skaldu sa ročnošću i kreditnim kvalitetom klijenta), a kreditni rizik se ograničava i dnevnom vrednovanjem kolaterala i uspostavljanjem procesa za margin call.

36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je definisan Odlukom Narodne banke o upravljanju rizikom likvidnosti („Službeni glasnik RS“, br.103/2016).

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da izmiri svoje dospele obaveze. Da bi se ovaj rizik smanjio ili ograničio rukovodstvo Grupe nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, upravlja aktivom razmatrajući stepen likvidnosti iste, prati dnevnu likvidnost Grupe kao i njene buduće novčane tokove.

To uključuje procenu očekivanih dinarskih i deviznih novčanih tokova na dnevnom nivou i postojanje visoko likvidnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava ukoliko se to zahteva. Svojom imovinom i obavezama Grupa upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze i da njeni klijenti raspolažu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Upravljanje rizikom likvidnosti u Grupi je definisano politikama, procedurama i pravilnicima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura i pravilnika se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe upravljanja aktivom i pasivom.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Komitet za operativno upravljanje likvidnošću ("KOL odbor") su odgovorni za praćenje rizika likvidnosti, upravljanje rizikom likvidnosti i predlaganje Izvršnom odboru mera i aktivnosti za održavanje likvidnosti, usklađivanje ročne strukture, plana rezervi finansiranja i drugih mera od značaja za finansijsku stabilnost Grupe. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prate pokazatelj rizika likvidnosti (LIK) tako da se isti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne Banke Srbije, i Planom finansiranja u nepredviđenim situacijama (kriza likvidnosti) (u daljem tekstu "PFNS"). Politika internog procesa procene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP i PFNS definišu i druge pokazatelje i njihove limite kao i osobe/odeljenja zadužene za praćenje i izveštavanje o istim. Kratak rezime kretanja ovih pokazatelja prezentuje se dvonedeljno na sastancima Komiteta za operativno upravljanje likvidnošću, odnosno i češće u slučaju probijanja limita ili promene statusa likvidnosti.

Grupa održava portfolio koji se sastoji od visoko likvidnih hartija od vrednosti i diversifikovanih sredstava koja mogu lako da se konvertuju u gotovinu u slučaju nepredviđenih i negativnih oscilacija u tokovima gotovine Grupe. Takođe, Grupa održava zahtevani nivo obavezne dinarske i devizne rezerve, u skladu sa zahtevima Narodne Banke Srbije.

Nivo likvidnosti se iskazuje pokazateljem likvidnosti koji predstavlja odnos zbira likvidnih sredstava prvog reda (gotovina sredstva na žiro računu, zlato i drugi plemeniti metali; sredstva na računima kod banaka s raspoloživim kreditnim rejtingom izabrane agencije za rejting kome odgovara nivo kreditnog kvaliteta 3 ili bolji utvrđen u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke (investicioni rang); depoziti kod Narodne banke Srbije; čekovi i druga novčana potraživanja u postupku realizacije; neopozive kreditne linije odobrene Grupi, akcije i dužničke hartije od vrednosti kotirane na berzi; 90% fer vrednosti hartija od vrednosti koje glase na dinare, bez devizne klauzule, čiji je izdavalac Republika Srbija i čija je minimalna ročnost tri meseca, odnosno 90 dana, a koje je Grupa klasifikovala kao hartije od vrednosti kojima se trguje ili hartije od vrednosti koje su raspoložive za prodaju) i drugog reda (ostala potraživanja Grupe koja dospevaju do mesec dana) i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća (40% depozita po viđenju banaka, 20% depozita po viđenju ostalih deponenata, 10% štednih uloga, 5% garancija i drugih oblika jemstva i 20% neiskorišćenih odobrenih neopozivih kreditnih linija) i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Pored šireg pokazatelja likvidnosti Grupa prati i uži pokazatelj likvidnosti.

Uži pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos likvidnih potraživanja Grupe prvog reda, s jedne strane, i zbra obaveza Grupe po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Grupe sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja, s druge strane.

Grupa je i tokom 2020. i tokom 2019. godine imala pokazatelj dnevne likvidnosti iznad zakonom propisanog nivoa.

	<u>31. decembra 2020</u>	<u>31. decembra 2019</u>
Prosek tokom perioda	1,37	1,36
Najviši	1,87	1,68
Najniži	1,12	1,13
Na dan	1,73	1,49

Uži pokazatelj likvidnosti tokom 2020 i 2019. godine

	<u>31. decembra 2020</u>	<u>31. decembra 2019</u>
Prosek tokom perioda	1,29	1,21
Najviši	1,82	1,55
Najniži	1,09	0,96
Na dan	1,69	1,38

Od 30.06.2017. na osnovu Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti banke, donete od strane Narodne Banke Srbije, poslovne banke su u obavezi da na mesečnom nivou obračunavaju i izveštavaju o vrednosti Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom (u daljem tekstu PPLA). PPLA predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Grupe i neto odliva likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. Grupa je dužna da PPLA, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Set politika i drugih internih akata usvojen od strane Upravnog i Izvršnog odbora detaljnije opisuje pitanja nadležnosti, metodologije obračuna, limita i eskalacije. Pored definisanog regulatornog limita Grupa je uspostavila i prati i interne limite za PPLA, kroz Izveštaj o sklonosti ka rizicima.

Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti u okviru Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom odgovorno je za obračun pokazatelja a za upravljanje pokazateljem odgovorna je Služba upravljanja aktivom i pasivom. Grupa je na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine imala vrednost PPLA iznad propisanog limita.

	<u>Na dan 31. decembra 2020</u>	<u>Na dan 31. decembra 2019</u>
PPLA	201,23	197,37%

Grupa pored obračuna regulatornih i internih pokazatelja sprovodi i redovni stres test za rizik likvidnosti. Analiza perioda opstanka radi se na nedeljnom nivou. Definisane su tri vrste krize (kriza imena, tržišna kriza i kombinovana kriza) sa dva stepena ozbiljnosti (blaga i ozbiljna). Svaka od kriza ima pretpostavljeni period trajanja.

Najgori scenario koji se prati pretpostavlja veoma ograničen pristup međubankarskom tržištu i tržištu kapitala, i u isto vreme velike odlive po osnovu klijentskih depozita. Dodatno, simulacija pretpostavlja veće korišćenje garancija i kreditnih linija. Početkom 2018 godine usvojena je nova metodologija za analizu perioda opstanka. Grupa je definisala interne limite za SPA. Metodologija koja se koristi za Analizu perioda opstanka (SPA) u EBS se zasniva na Pristupu opasne zone. Model opasne zone se koristi kao model rizika finansiranja u sistemskim stres testovima. Pretpostavka je da je rizik likvidnosti sekundarni rizik, koji se lako može proširiti i povećati bilo koju krizu koja proističe iz drugih kategorija rizika. Pristup Opasne zone podrazumeva da dok se kriza razvija i postaje ozbiljnija, postoje kritične tačke gde se svako finansijsko tržište zatvara i više nije dostupno za subjekt.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Kao dodatni način za upravljanje rizikom likvidnosti, Grupa na mesečnom nivou izrađuje izveštaj o gepu likvidnosti, u kome su pozicije raspoređene ili u skladu sa ugovorenim rokom dospeća ili uz primenu pretpostavki za raspoređivanje pozicija koje nemaju ugovoreni rok dospeća. Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti je odgovorno za redovno praćenje i izveštavanje. Izvršni odbor Grupe je usvojio interne limite za gep likvidnosti i to za pokazatelj apsolutnog novčanog toka i pokazatelj kumulativnog novčanog toka. Metodologija izrade izveštaja je definisana kroz zaseban interni akt.

Grupa u skladu sa zahtevima matične banke, a na bazi EU regulative, prati i izveštava pokazatelj NSFR (Net Stable Funding ratio). Pokazatelj je definisan kao odnos elemenata koji obezbeđuju stabilno finansiranje i elemenata koji zahtevaju stabilno finansiranje, i služi za praćenje rizika strukturne likvidnosti, sa fokusom na dugoročno finansiranje u svrhu ograničavanja upotrebe kratkoročnog finansiranja i finansiranja neusklađenosti. Grupa je definisala interne limite za pokazatelj NSFR.

Visina internih limita se preispituje jednom godišnje.

Izvršni odbor Grupe se obaveštava o izloženosti riziku likvidnosti putem mesečnog izveštaja o pokazateljima rizika likvidnosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)
Analiza finansijskih obaveza prema dospeću

Sledeća tabela prikazuje najznačajnije finansijske obaveze Grupe prema roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine.

Grupa očekuje da većina deponenata neće zahtevati isplatu depozita na dan dospeća utvrđenim ugovorom.

	Od 0-1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada Ukupno 31.12.2020
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	20.112.434	29.713.590	58.946.410	103.806.427	45.134.074	257.712.935
Subordinirane obaveze	-	83.986	252.572	-	3.533.849	3.870.407
Ukupno	20.112.435	29.797.576	59.198.982	103.806.427	48.667.923	261.583.342

	Od 0-1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada Ukupno 31.12.2019
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	14.938.301	20.356.934	61.390.689	75.182.099	38.357.915	210.225.938
Subordinirane obaveze	-	120.336	357.130	827.650	3.951.083	5.256.198
Ukupno	14.938.301	20.477.269	61.747.819	76.009.749	42.308.998	215.482.136

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje garancije, akreditive i ostale preuzete neopozive obaveze Grupe prema ugovorenim rokovima dospeća:

							U RSD hiljada
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2020.
Potencijalne obaveze	426.385	772.921	3.917.595	11.417.337	7.303.074	694.153	24.531.465
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	26.221.740	831.699	720.607	4.047.232	4.742.941	2.629.485	39.193.704
Ukupno	26.648.125	1.604.620	4.638.202	15.464.569	12.046.015	3.323.638	63.725.169
							U RSD hiljada
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	31.12.2019.
Potencijalne obaveze	176.368	61.611	317.299	5.612.291	12.928.675	2.301.992	21.398.236
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	22.325.690	107	239.735	2.071.048	7.107.841	8.363.682	40.108.103
Ukupno	22.502.058	61.718	557.034	7.683.339	20.036.516	10.665.674	61.506.339

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Grupa očekuje da neće sve potencijalne i preuzete neopozive obaveze biti povučene pre njihovog isteka roka dospeća.

Za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine, Grupa koristi sredstva Evropske investicione banke (EIB) i Nemačke razvojne banke (KfW) i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD).

Grupa je potpisala četiri ugovora sa EIB za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine i to 2010. godine, 2012. godine, 2015. i 2018. godine u ukupnom iznosu od 175 miliona evra. U 2020. godini Grupa je potpisala novi ugovor sa EIB na ukupan iznos od 30 miliona evra za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća i preduzeća srednje kapitalizacije sa ciljem reagovanja na situaciju izazvanu COVID 19 krizom.

Potpisivanjem ugovora sa Nemačkom razvojnom bankom, KfW, 2014. godine, Banka je za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća i projekata energetske efikasnosti/obnovljive energije obezbedila sredstva u iznosu od 20 miliona evra.

Banka je krajem 2017. godine potpisala novi ugovor sa KfW u iznosu od 23 miliona evra za potrebe finansiranja energetske efikasnosti i obnovljive energije.

Polovinom decembra 2018. godine Banka je potpisala novi ugovor sa Nemačkom razvojnom bankom, KfW, za finansiranje obnovljivih izvora energije za mala i srednja preduzeća u ukupnom iznosu od 10 miliona evra.

Polovinom juna 2019. godine Banka je potpisala ugovor sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj za finansiranje mikro, malih i srednjih preduzeća u ukupnom iznosu od 40 miliona evra.

Za potrebe finansiranja kredita pravnim licima Banka je decembra 2015. godine sa Erste Group Bank AG potpisala ugovor o dugoročnom kreditu na iznos od 100 miliona evra i otplatila poslednju tranšu krajem 2020. godine. Krajem 2017. godine potpisan je novi ugovor o dugoročnom kreditu na iznos od 53 miliona evra.

Banka je u junu 2018. godine potpisala novi ugovor sa Erste Group AG za potrebe finansiranja kredita pravnim licima u ukupnom iznosu od 65 miliona evra.

Krajem juna meseca 2018. godine Banka je potpisala ugovor sa EBRD za potrebe finansiranja projekata energetske efikasnosti u sektoru stanovanja. Ukupan iznos ugovora je 600 miliona dinara.

Banka je u julu 2017. godine potpisala ugovor sa Narodnom bankom Srbije kao agentom države za korišćenje sredstava iz Apeks zajma za mala i srednja preduzeća i druge prioritete III/B.

Tokom 2020. godine Banke je potpisala dva nova dugoročna ugovora sa EBRD za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća u iznosima od 2,16 milijardi i 40 miliona evra.

Saldo primljenih kredita Banke od inostranih kreditnih institucija u toku 2020. godine iznosi 41.923.286 hiljada dinara (2019. godine: 45.252.182 hiljada dinara) (napomena 27).

S-leasing je tokom 2017. potpisao ugovora sa Erste bankom i sa EIB-om kao co-borrower. Od ukupno odobrenih 50 miliona eura, S-Leasingu kao co-borroweru je odobren deo od 5 miliona eura.

Tokom 2018. S-leasing je potpisao u statusu co-borrowera novi ugovor sa EIB-om. Od ukupno odobrenih 60 miliona eura, S-leasingu kao co-borroweru pripao je deo od 10 miliona eura.

Tokom 2020 S-Leasing je potpisao tri ugovora sa Steiermarkische Bank und Sparkassen na iznose od 11 miliona, 14 miliona i 17 miliona eura.

Pored gore navedenog S-leasing ima 5 aktivnih ugovora potpisanih sa Nord bankom.

Stanje obaveza po osnovu kredita od inostranih kreditnih institucija na kraju 2020. godine iznosi 12.846.918 hiljada dinara (2019. godine: 10.907.515 hiljada dinara)

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)
Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)
Analiza ročne strukture sredstava i obaveza

	<u>Do 14 dana</u>	<u>Od 15 dana do 1 meseca</u>	<u>Od 1 do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 12 meseci</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	U RSD hiljada Ukupno 31.12.2020.
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	35.402.631						35.402.631
Potraživanja po osnovu derivata	22.265			6.157	180.679	199.310	408.411
Hartije od vrednosti i založena finansijska sredstva	130.795	-	4.244.882	3.464.642	29.382.913	16.953.819	54.177.051
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.886.964		5	35.234	22.602		2.944.805
Kredit i potraživanja od komitenata	1.637.678	161.367	3.018.423	15.692.262	64.832.014	115.872.901	201.214.645
Ostala finansijska sredstva	889.108	128	1.785	10.601	220.318	24.405	1.146.345
Ukupna aktiva	40.969.441	161.495	7.265.095	19.208.896	94.638.526	133.050.435	295.293.888
PASIVA							
Obaveze po osnovu derivata	42.262	-	-	4.917	151.259	148.328	346.766
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5.724.506	1.177.932	2.722.932	13.055.486	40.572.315	14.954.635	78.207.806
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	121.312.356	1.570.081	17.187.041	17.397.517	13.297.543	5.231.165	175.995.703
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	9.426	-	3.500.000	-	-	-	3.509.426
Subordinirane obaveze	7.057	-	-	335.944	-	3.527.406	3.870.407
Ostale finansijske obaveze	215.654	-	1.215	41.329	631.307	1.203.149	2.092.654
Ukupno obaveze	127.311.261	2.748.013	23.411.188	30.835.193	54.652.423	25.064.683	264.022.761
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	33.312.632	33.312.632
Ukupno pasiva	127.311.261	2.748.013	23.411.188	30.835.193	54.652.423	58.377.315	297.335.393
Ročna neusklađenost na dan: 31. decembar 2020. godine	(86.341.820)	(2.586.518)	(16.146.093)	(11.626.297)	39.986.103	74.673.120	
31. decembra 2019. godine	(80.512.424)	11.393.240	(8.670.147)	(16.265.081)	33.646.793	56.967.124	

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Analiza ročne strukture sredstava i obaveza (nastavak)

Prethodna tabela predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Grupe na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Tabela ne uključuje potencijalne obaveze i preuzete neopozive obaveze koji su prikazani u prethodnoj tabeli. Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2020. godine zasnovana je na ugovorenim diskontovanim iznosima.

Ročna neusklađenost je rezultat rasta volumena depozita po viđenju u odnosu na plasirana sredstva do 14 dana. Grupa prati ročnu usklađenost koristeći statističke modele raspoređivanja depozita po viđenju u očekivane ročnosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.4. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Grupe koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Poslovanje Grupe je između ostalih izloženo i tržišnim rizicima, koji obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

Opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti je rizik od promene cene dužničke hartije od vrednosti usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa.

Za izračunavanje kapitalnog zahteva opšteg cenovnog rizika Grupa primenjuje metod dospeća.

Metod dospeća bazira se na raspoređivanju svih neto pozicija u dužničkim hartijama od vrednosti u klase i zone dospeća prema preostalom periodu do dospeća i kuponskoj (kamatnoj) stopi, a prema propisanoj tabeli u Odluci kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

Kapitalne zahteve za tržišne rizike proistekle iz stavki Knjige trgovanja Grupa izračunava primenom metodologije i smernica propisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Upravljanje tržišnim rizicima u Grupi je definisano politikama, procedurama i pravilnicima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura i pravilnika se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje.

Proces upravljanja tržišnim rizicima organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe upravljanja aktivom i pasivom.

Identifikovanje, merenje, analiziranje i izveštavanje o izloženosti tržišnim rizicima povereno je posebnoj organizacionoj jedinici Grupe, odnosno Odeljenju za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti na dnevnom nivou prate pokazatelj deviznog rizika, pri čemu Služba upravljanja aktivom i pasivom po pravilu jednom mesečno priprema izveštaj za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Dodatno, Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti prati i upravlja tržišnim rizicima kroz kontrolu postavljenih limita knjige trgovanja, izmenu postojećih i definisanje novih, kao i procenu relevantnih rizika proisteklih iz uvođenja novih proizvoda i složenih transakcija.

Postavljene su tri vrste limita:

- VaR limit
- Limiti osetljivosti (PVBP, CR01)
- Stop loss limiti

Value at Risk (VaR) meri maksimalni očekivani gubitak vrednosti rizične aktive ili portfolija tokom unapred definisanog perioda držanja za dati interval pouzdanosti. Kalkulacija VaR-a se sprovodi metodom istorijske simulacije sa jednostranim nivoom poverenja od 99%, periodom držanja od jednog dana i dvogodišnjim simulacionim periodom.

Praćenje izloženosti radi se na dnevnom nivou.

VaR u RSD hiljada	Na dan 31. decembra 2020	Na dan 31. decembra 2019
<i>Kamatni rizik</i>	10.455	26.549
<i>Devizni rizik</i>	4.221	6.483
Ukupno	14.676	33.032

Obračun VaR-a se sprovodi u tehničkom rešenju implementiranom na nivou Erste Grupe. U odnosu na kraj 2019. godine došlo je do značajnog pada VaR pokazatelja usled restrukturiranja portfolija državnih obveznica Republike Srbije u knjizi trgovanja, denominovanih u RSD valuti, u korist obveznica sa kraćom preostalom ročnošću.

Postavljena su dva limita osetljivosti, PVBP i CR01.

Price Value of a Basis Point (PVBP) je pretpostavljena promena cene pozicija iz knjige trgovanja usled paralelnog pomeranja krive prinosa za 1 bazni poen. Limit je definisan po valutama (RSD, EUR, USD, OTH) i na total nivou.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.4. Tržišni rizici (nastavak)

Credit PV01 (CR01) je pretpostavljena promena vrednosti hartija od vrednosti usled paralelnog pomeranja kreditnog spreda za jedan bazni poen. Izloženost se prati na nivou pojedinačnog izdavaoca, zasebno za hartije od vrednosti u knjizi trgovanja i u bankarskoj knjizi.

VaR i limite osetljivosti odobrava Izvršni odbor Banke, na predlog Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, i Odbor za tržišne rizike Erste Grupe. Izloženost i usklađenost sa limitima prati se na dva nivoa, od strane Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i od strane Group Trading Book Risk Management.

Stop loss limiti su uspostavljeni za month-to-date (MtD) i year-to-date (YtD) rezultate Sektora finansijskih tržišta. Razlika između maksimalnog MtD/YtD i trenutnog MtD/YtD se stavlja u odnos sa limitom i ne sme biti veća od definisanog limita. Stop loss limite odobrava Izvršni odbor Banke na predlog Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom. Izloženost se prati na dnevnom nivou.

Grupa na mesečnom nivou sprovodi stres testiranje portfolija knjige trgovanja. Definisana su istorijska i standardna (jednofaktorska) scenarija.

U slučaju prekoračenja interno propisanih limita definisan je proces eskalacije i mere za vraćanje u okvire limita. Visina limita se preispituje jednom godišnje.

Izvršni odbor Grupe se obaveštava o izloženosti tržišnim rizicima putem mesečnog izveštaja o pokazateljima tržišnih rizika u knjizi trgovanja.

36.4.1. Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promena kamatnih stopa, a Grupa je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i procenjuje isti ukupno i po svim materijalno značajnim valutama za čiju definiciju ima uspostavljene kriterijume. U skladu sa tim kriterijumima, pod materijalno značajnim valutama Grupa smatra RSD i EUR.

Osnova za formiranje kamatnih stopa su tržišne kamatne stope, na osnovu čijih kretanja se i kamatne stope Grupe redovno usklađuju. Rezultat promene kamatnih stopa može biti povećanje ili smanjenje kamatnih marži. Aktivnost upravljanja rizikom kamatnih stopa ima za cilj optimizaciju odnosa ovih uticaja u smislu uticaja na neto prihod od kamate sa jedne, i ekonomsku vrednost kapitala sa druge strane.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu: smernica Grupe, makroekonomskih analiza i predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti, analize i predviđanja trendova kamatnih stopa na tržištu za različite segmente aktive i pasive.

Grupa je uspostavila set indikatora i limita osetljivosti kojima se prati i upravlja izloženošću kamatnom riziku u bankarskoj knjizi.

Basis point 01 (BP01) – promena vrednosti bilansnih pozicija usled promene kamatnih stopa za jedan bazni poen (izloženost se prati na ukupnom i nivou pojedinačnih valuta, za definisane vremenske korpe).

Economic Value of Equity (EVE) – šok od +/- 200 baznih poena (sa i bez primene floor-a za kamatne stope) za svaku pojedinačnu valutu i sumiranje najgorih scenarija. Za diskontovanje se koristi risk free kriva.

Pored EVE 1 indikatora, uspostavljen je i redovno se prati i izveštava i EVE 2 pokazatelj. EVE 2 je baziran na 6 različitih (paralelnih i neparalelnih) scenarija definisanih EBA smernicama.

Market Value of Equity (MVoE) - šok od +/- 200 baznih poena za svaku pojedinačnu valutu i sumiranje najgorih scenarija. Za diskontovanje se koristi risk free kriva uvećana za marginu.

EVE i MVoE raciji se obračunavaju kao odnos osetljivosti i kapitala.

CR01 – promena vrednosti portfolija hartija od vrednosti raspoređenih u bankarsku knjigu usled promene kreditnog spreda za 1 bazni poen.

Pored pokazatelja kojima se meri uticaj promena kamatnih stopa na ekonomsku vrednost kapitala, Grupa je definisala pokazatelje preko koga se procenjuje uticaj promene kamatnih stopa na neto kamatni prihod. Koriste se šokovi od +/-200 baznih poena (sa i bez primene floor-a za kamatne stope), šokovi uslovljeni tržišnom volatilnošću kamatnih stopa, kao i 6 scenarija propisanih EBA smernicama.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.4. Tržišni rizici (nastavak)

Uspostavljanjem zasebnih indikatora procenjuje se i rizik opcija, kao i bazni rizik.

Kako bi se identifikovao kamatni rizik i obračunali pokazatelji, sve pozije se grupišu u predefinisane vremenske korpe na bazi preostale ročnosti ili narednog određivanja kamatne stope. Pozicije bilansa stanja koje nemaju ugovoreni rok dospeća (pre svega depoziti po viđenju) se modeliraju statističkim metodama.

S obzirom da se pokazatelji kamatnog rizika obračunavaju primenom bihejvioralnih modela, Grupa je definisala i pokazatelje kojima se procenjuje rizik tih modela, promenama u pretpostavkama i scenarijima za obračun pokazatelja kamatnog rizika. Razlika između inicijalnih obračuna i obračuna u skladu sa izmenjenim pretpostavkama pokazuje uticaj primenjenih modela.

Grupa na redovnoj osnovi priprema izveštaj o kamatnom gepu koji predstavlja pregled kamatno osetljivih bilansnih i vanbilansnih pozicija u bankarskoj knjizi, po vremenskim korpama. Za pozicije s fiksnom kamatnom stopom određuje se rizik ročne neusklađenosti, a za stavke s promenljivom kamatnom stopom očekivani interval ponovnog određivanja kamatne stope. Relativni kamatni gep se određuje za najznačajnije valute i za sve valute zajedno, stavljanjem u odnos razlike između kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive (po vremenskim korpama) s jedne strane i ukupne aktive s druge strane.

Visina limita za pokazatelje kamatnog rizika se preispituje jednom godišnje.

Izvršni odbor Grupe se obaveštava o izloženosti kamatnom riziku putem mesečnog izveštaja o pokazateljima tržišnih rizika u bankarskoj knjizi.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.4. Tržišni rizici (nastavak)
36.4.1. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Grupe riziku od promene kamatnih stopa (Repricing Gap) na dan 31. decembra 2020. godine. Sredstva i obaveze i valutni swap-ovi od vanbilansnih stavki su prikazane po datumu ponovnog određivanja kamate ili datumu dospeća u zavisnosti od toga koji je datum raniji.

Kategorija							U RSD hiljada
	Do mesec dana	Od mesec do tri meseca	Od tri do šest meseci	Od šest meseci do godinu dana	Preko jedne godine	Ukupno nekamatonosno	Ukupno
Gotovina	-	-	-	-	-	9.124.847	9.124.847
Obavezna rezerva	12.663.126	-	-	-	-	15.024.363	27.687.489
Hartije od vrednosti	10.975.678	2.953.704	188.222	990.996	38.975.715	-	54.084.316
Krediti bankama	5.429	-	-	-	-	-	5.429
Krediti komitentima	67.257.129	69.670.559	24.764.011	4.594.641	34.863.200	-	201.149.540
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	7.930.117	7.930.117
Ukupna bilansna aktiva	90.901.361	72.624.264	24.952.233	5.585.637	73.838.916	32.079.327	299.981.738
<i>FX Swap</i>	7.517.504	1.859.372	2.494.995	191.327	-	-	12.063.198
Ukupna aktiva	98.418.865	74.483.636	27.447.228	5.776.965	73.838.916	32.079.327	312.044.936
Obaveze prema FI	9.619.640	24.147.292	21.397.416	3.161.086	16.236.998	-	74.562.432
Depoziti po viđenju	9.668.230	19.336.461	29.004.691	11.733.823	49.203.504	-	118.946.709
Oročeni depoziti	4.989.393	18.839.683	8.905.699	14.500.997	18.580.019	-	65.815.791
Ostala pasiva	-	-	-	-	-	7.344.174	7.344.174
Kapital	-	-	-	-	-	33.312.632	33.312.632
Ukupna bilansna pasiva	24.277.263	62.323.436	59.307.806	29.395.906	84.020.521	40.656.806	299.981.738
<i>FX Swap</i>	7.523.082	1.761.836	2.400.454	198.850	-	-	11.884.222
Ukupna pasiva	31.800.345	64.085.272	61.708.260	29.594.756	84.020.521	40.656.806	311.865.960
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31.12.2020.	66.618.520	10.398.364	(34.261.032)	(23.817.791)	(10.181.605)	(8.577.479)	178.975
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31.12.2019.	25.368.957	7.439.133	3.277.198	(20.257.985)	(5.350.528)	(9.767.732)	709.043

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.4. Tržišni rizici (nastavak)
36.4.1. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa se takođe prati analizom senzitiviteta – scenario analizama, odnosno posmatranjem uticaja promene kamatnih stopa na prihode i rashode Grupe.

Sledeća tabela prikazuje senzitivnost bilansa uspeha Grupe na razumno moguće promene kamatnih stopa (1%) uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Senzitivnost bilansa uspeha predstavlja efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama na neto prihode od kamata u jednoj godini na finansijska sredstva i obaveze koji su bazirani na kamatnim stopama na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine.

Valuta	Promena u		Senzitivnost		U RSD hiljada	
	procentno m poenu	na bilans uspeha za period završen 31. decembra 2020	procentnom poenu	na bilans uspeha za period završen 31. decembra 2019		
<i>Povećanje procentnih poena:</i>						
RSD	1%	168.140	1%		135.580	
EUR	1%	510.298	1%		309.620	
<i>Smanjenje procentnih poena:</i>						
RSD	1%	(152.854)	1%		(155.746)	
EUR	1%	(731.349)	1%		(539.742)	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.4. Tržišni rizici (nastavak)

36.4.2. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik da će doći do promene vrednosti finansijskih instrumenata i negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promena deviznog kursa. Bankarsko poslovanje u različitim valutama uslovljava izloženost oscilacijama deviznih kurseva više valuta.

Grupa upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar (negativne kursne razlike) kako na finansijski rezultat Grupe, tako i na sposobnost komitenata da vraćaju kredite u stranoj valuti.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Grupa dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

Sektor finansijskih tržišta i Služba upravljanja aktivom i pasivom dnevno prate kretanje deviznog rizika u celini i po pojedinim valutama. Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prati kretanje pokazatelja deviznog rizika i interno postavljene limite devizne pozicije po valutama. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini svih utvrđenih limita.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije. Grupa kontinuirano održava svoju deviznu poziciju – pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital, gde je Grupa dužna da obezbedi da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija ne prelazi 20% njenog kapitala.

U toku 2020. godine, Grupa je kontinuirano vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, pri čemu je navedeni pokazatelj bio na nivou koji je u okviru propisanog limita. Pokazatelj deviznog rizika Grupe na kraju svakog radnog dana nije bio veći od 20% u odnosu na kapital Grupe.

Sledeća tabela ukazuje na valute u kojima Grupa ima značajne izloženosti na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine svojih monetarnih sredstva i obaveze kojima se ne trguje.

Navedena analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje bilansa uspeha, odnosno dobitka ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

Rizik od promene deviznih kurseva

Valuta	Promene u deviznom kursu (depresijacija u %) na dan 31. decembra 2020.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja na dan 31. decembra 2020.	Promene u deviznom kursu (depresijacija u %) na dan 31. decembra 2019.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja na dan 31. decembra 2019.
EUR	2%	(5.378)	2%	(2.358)
CHF	2%	(76)	2%	(51)
USD	2%	391	2%	(35)

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.4. Tržišni rizici (nastavak)
36.4.2. Devizni rizik

Sledeća tabela prikazuje izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembra 2020. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	U RSD hiljada						
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Ukupno u dinarima	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	17.254.548	84.313	430.089	70.084	17.839.034	17.563.597	35.402.631
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	4.622.478	4.622.478
Potraživanja po osnovu derivata	386.166	-	-	-	386.166	22.245	408.411
Hartije od vrednosti	10.362.923	243.928	-	-	10.606.851	38.947.722	49.554.573
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.478.855	1.109.016	58.425	293.492	2.939.788	5.017	2.944.805
Kredit i potraživanja od komitenata	151.931.511	369.719	7.684	-	152.308.914	48.905.731	201.214.645
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	-	118	118
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	1.146.644	1.146.644
Osnovna sredstva	-	-	-	-	-	3.187.470	3.187.470
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	185.043	185.043
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	154.981	154.981
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	12.252	12.252
Ostala sredstva	11.374	1.507	-	52.380	65.261	1.082.426	1.147.687
Ukupna aktiva	181.425.377	1.808.483	496.198	415.956	184.146.014	115.835.724	299.981.738
PASIVA							
Obaveze po osnovu derivata	304.524	-	-	-	304.524	42.242	346.766
Depoziti i ostale obaveze prema bankama drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	65.566.678	7.101	4.797	14.464	65.593.040	12.614.766	78.207.806
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	101.720.267	4.304.898	2.220.753	695.552	108.941.470	67.054.233	175.995.703
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-	-	-	3.509.426	3.509.426
Subordinirane obaveze	3.870.407	-	-	-	3.870.407	-	3.870.407
Rezervisanja	118.943	1.631	-	-	120.574	1.200.019	1.320.593
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	7.677	7.677
Ostale obaveze	1.953.436	2.273	12.331	160	1.968.200	1.442.528	3.410.728
Ukupno obaveze	173.534.255	4.315.903	2.237.881	710.176	180.798.215	85.870.891	266.669.106
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	33.312.632	33.312.632
Ukupno pasiva	173.534.255	4.315.903	2.237.881	710.176	180.798.215	119.183.523	299.981.738
Neto devizna pozicija na dan:							
- 31. decembra 2020. godine	7.891.122	(2.507.420)	(1.741.683)	(294.220)	3.347.799		
- 31. decembra 2019. godine	13.488.040	(2.280.799)	(1.538.131)	(275.492)	9.393.618		

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.5. Koncentracija rizika Grupe

Koncentracija rizika Grupe obuhvataju rizike izloženost iGrup prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica. kao i rizike izloženosti Grupe prema licu povezanom sa Grupom.

Praćenje izloženosti Grupe ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja plasmana u smislu da organ - odbor koji odobrava plasman raspolaže podacima o ukupnoj visine izloženosti Grupe prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosa prema kapitalu Grupe.

U 2020. godini Grupa je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i, sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenim relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije (videti Napomenu 34 (b)) kao i internim pokazateljima.

U skladu sa politikama koje definišu upravljanje rizicima, rukovodstvo Grupe utvrđuje limite, odnosno maksimalnu koncentraciju plasmana po pojedinim pravnim licima ili grupi povezanih lica, i licima povezanim sa Grupom.

Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije.

36.6. Rizici ulaganja Grupe

Rizici ulaganja Grupe, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Grupe i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Grupe u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Grupe, te da ukupna ulaganja Grupe u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Grupe ne pređu 60% kapitala Grupe.

Izloženost riziku ulaganja Grupe u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Grupe nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

U 2020. godini, Grupa je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

36.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Grupa izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Grupe da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Grupa najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u najvećoj meri u delu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita ino-bankama.

Grupa vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na način što primenjuje usvojene limite, koje je odredila matična Grupa na osnovu rejtinga zemalja. Limiti se nakon odobrenja od strane matične banke usvajaju i lokalno, od strane definisanog nivoa odlučivanja.

Izloženost Grupe riziku zemlje je nizak iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom portfoliju Grupe nisko.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Grupi, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Grupa je uspostavila sveobuhvatan sistem upravljanja operativnim rizikom kroz identifikaciju i evidenciju, procenu i praćenje operativnog rizika u svim materijalno značajnim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima. Upravljanje operativnim rizikom je obaveza svih zaposlenih Grupe.

Komitet za upravljanje ne-finansijskim rizicima, pored nezavisnog Odeljenja za upravljanje operativnim rizikom i ostalim ne-finansijskim rizicima, te ostalih kontrolnih funkcija, aktivno doprinosi unapređenju funkcije upravljanja operativnim rizikom.

Sistemom izveštavanja o događajima operativnog rizika vrši se pravovremena evidencija i izveštavanje identifikovanih događaja operativnog rizika, dok se procesom usklađivanja sa drugim izvorima informacija obezbeđuje kompletnos, koherentnost i obuhvatnost svih događaja operativnog rizika koji su se dogodili u Grupi. Događaji operativnog rizika sakupljaju se u jedinstvenu bazu podataka i dalje analiziraju i prate.

Grupa kontinuirano vrši edukacije svih zaposlenih u oblasti upravljanja operativnim rizikom podizanjem nivoa svesti zaposlenih o istom, unapređuje kvantitativne i kvalitativne alate za identifikovanje i merenje izloženosti riziku (kao što su samoprocena, ključni indikatori operativnog rizika, scenario analiza i sl.), te uspostavlja i unapređuje adekvatne preventivne i korektivne mere sa ciljem umanjavanja izloženosti operativnom riziku na prihvatljiv nivo.

Grupa aktivno prati, analizira i prilagođava se aktuelnim promenama u okruženju koje su inicirane novonastalom globalnom Covid19 pandemijom. Sa tim u vezi, svi vanredni povezani gubici se redovno prikupljaju i ažuriraju u okviru baze gubitaka po osnovu operativnih rizika i uključuju u redovno izveštavanje rukovodstva. Dodatno, redovne procene operativnog rizika uključuju uticaj Covid19 situacije u svakom segmentu (samoprocena sistema upravljanja operativnim rizikom, Scenario analiza, RMA, i dr.).

Grupa je definisala i redovno revidira i ažurira interne akte kojima reguliše područje upravljanja izloženosti Grupe operativnom riziku, vodeći računa o usklađenosti sa važećim regulatornim okvirom te standardima Grupe.

Grupa je putem Programa osiguranja od operativnih rizika osigurana od klasičnih rizika i specifičnih bankarskih rizika. Klasični rizici obuhvataju štete na imovini, Provale, krađe (vredne imovine) i opštu odgovornost. Specifični rizici Grupe obuhvataju unutrašnje i eksterne prevare, tehnološke rizike i građansku odgovornost.

Kontinuirano se vrši procena rizika koji nastaju u procesu uvođenja novih proizvoda/usluga, projekata, kao i procena rizika koji nastaju poveravanjem aktivnosti trećim licima. Unapređenje internih kontrolnih mehanizama je neophodan element u svim aktivnostima upravljanja operativnim rizikom.

Gruppod Stubom 2 primenjuje napredni pristup koristeći interni model.

Upravljanje kontinuitetom poslovanja u uslovima Covid 19

Republika Srbija pokazuje određene karakteristike tržišta u razvoju. Dana 12. marta 2020. godine Svetska zdravstvena organizacija proglasila je izbijanje COVID-19 globalnom pandemijom. Kao odgovor na pandemiju, srpske vlasti su sprovele brojne mere pokušavajući da obuzdaju širenje i uticaj COVID-19, kao što su zabrane putovanja i ograničenja, karantini, ograničenja u poslovnoj aktivnosti, uključujući zatvaranje. Gore navedene mere su postepeno popuštane tokom 2020. i 2021. godine. Te mere su, između ostalog, ozbiljno ograničile privrednu aktivnost u Srbiji i imale su negativan uticaj, a mogle bi da nastave da negativno utiču na preduzeća, učesnike na tržištu, klijente Grupe, kao i na srpsku i globalnu ekonomiju u neodređenom periodu.

Procenjuje se da je ukupna privredna aktivnost u Republici Srbiji u 2020. godini, merena realnim kretanjem bruto domaćeg proizvoda (BDP), zabeležila pad od 1,1% u odnosu na 2019. Godišnja stopa inflacije je 1,2%.

Rukovodstvo preduzima neophodne mere kako bi se osigurala održivost poslovanja Grupe i kako bi podržala svoje klijente i zaposlene.

Grupa je usled pandemijske situacije izazvane virusom COV-19 obezbedila kontinuitet poslovanja svojih funkcija na način rada od kuće za više od 70% svojih zaposlenih, kombinovan rad iz upravnih objekata za funkcije koje po potrebama i uslovima rada nisu u mogućnosti da svoje poslovanje obavljaju udaljeno, kao i rada u smenama, smanjenjem radnih sati i uvođenjem radnika fizičkog obezbeđenja u prodajnim objektima Grupe. Grupa je dodatno informisala klijente o mogućnostima korišćenja ATM zona, m-banking i net-banking rešenja, kojom bi se izbegle nepotrebne gužve i redovi opsluživanja u filijalama Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

U skladu sa novouspostavljenim scenarijima rada, Grupa je implementirala procesno tehničke mere u svrhu zaštite pristupa osetljivim informacijama putem udaljenog pristupa: VPN konekcija, korisnička autorizacija, log monitoring sistem itd. Usled potrebe za internim kontrolama unutar Grupe a nemogućnosti odlazaka na teren i potrebe za izbegavanjem kontakta sa zaposlenima, funkcijama Grupe zaduženim za kontrolu stavljeni su na raspolaganje dodatni alati za monitoring i kontrolu: snimci sa sistema za video nadzor, logovi pristupa identifikacionim karticama, logovi radnji u informacionom sistemu Grupe itd.

Buduće efekte trenutne ekonomske situacije i gore navedene mere je teško predvideti, a trenutna očekivanja i procene rukovodstva mogu se razlikovati od stvarnih rezultata.

U svrhu merenja očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“), Grupa koristi potkrepljujuće projektovane informacije, uključujući prognoze makroekonomskih promenljivih (napomena 37.2). Kao i kod bilo koje ekonomske prognoze, međutim, projekcije i verovatnoće njihovog nastanka podložne su visokom stepenu inherentne nesigurnosti i stoga se stvarni ishodi mogu značajno razlikovati od onih koji se projektuju.

U martu 2020. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) naglasio je u svojim obrazovnim materijalima da se mora primeniti odgovarajuće prosuđivanje pri utvrđivanju efekata COVID-19 na očekivane kreditne gubitke u skladu sa MSFI 9, s obzirom na značajnu neizvesnost koja postoji, a posebno prilikom procene budućih makroekonomskih uslova. Pogoršane ekonomske prognoze prouzrokovale su i verovatno će i dalje uzrokovati povećanje očekivanih kreditnih gubitaka i otuda veću volatilnost dobiti ili gubitka.

36.9. Upravljanje kapitalom

Ciljevi Grupe u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije;
- da obezbedi nivo i strukturu kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana;
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama i
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Grupe.

Grupa upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Grupe. Rukovodstvo Grupe redovno prati pokazatelje adekvatnosti Grupe i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije, koje su od 30. juna 2017. godine u potpunosti usklađene sa zahtevima Bazel 3 standarda, propisano je da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od dinarske protivvrednosti 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja propisanim Odlukom o upravljanju rizicima ("Službeni glasnik RS", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012 i 23/2013 – dr. odluka, 43/2013 i 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016, 119/2017, 76/2018, 57/2019, 88/2019, 27/2020 i 67/2020) i Odlukom o adekvatnosti kapitala ("Službeni glasnik RS", br. 103/2016, , 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020 i 137/2020).

Regulatorno propisani pokazatelji adekvatnosti kapitala, uključujući sve regulatorne kapitalne zahteve i zaštitne slojeve kapitala sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine iznosili su:

- pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala 16,73%
- pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala 16,73%% i
- pokazatelj adekvatnosti kapitala 18,67%.

Pored zahteva definisanih u vidu minimalnih pokazatelja adekvatnosti kapitala i zaštitnih slojeva kapitala, Grupa je u obavezi da ispunjava i dodatni regulatorni minimalni kapitalni zahtev, definisan u procesu sveobuhvatne supervizorske procene (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP), koji je Narodna banka Srbije za 2020. godinu definisala u formi minimalnog zahteva za kapitalom.

Navedenom Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala Grupe utvrđen je način izračunavanja kapitala Grupe i pokazatelja njegove adekvatnosti. Ukupan kapital Grupe se sastoji od osnovnog (konkretno osnovnog akcijskog kapitala) i dopunskog kapitala i definisanih odbitnih stavki, dok se rizična bilansna i vanbilansna aktiva utvrđuju u skladu sa propisanim ponderima rizičnosti za sve tipove aktive.

Kapital Grupe čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala, pri čemu osnovni kapital čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog akcijskog kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Grupe jednak je odnosu kapitala Grupe i zbira aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnog zahteva za cenovni rizik iz aktivnosti iz knjige trgovanja pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala (propisanih 8%), kapitalnog zahteva za devizni rizik pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala, kapitalnog zahteva za rizik prilagođavanja

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

kreditne izloženosti pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala, kapitalnog zahteva za operativni rizik pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala i rizikom ponderisanih izloženosti za rizik druge ugovorne strane.

Grupa sprovodi i proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP), utvrđuje raspoloživi interni kapital i vrši njegovu raspodelu, te razvija strategiju i plan upravljanja kapitalom u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke.

Okvir za integrisano upravljanje rizicima i kapitalom kao koncept koji je u Grupi uspostavljen, kao svoju ključnu komponentu ima Proces interne procene adekvatnosti kapitala (Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP). Ovaj okvir je definisan kako bi podržao rukovodstvo Grupe u procesu upravljanja rizicima kojima je Grupa izložena, kao i njenim internim kapitalom, a sve u cilju da se postigne da Grupa ima zadovoljavajući nivo kapitala u skladu sa svojim rizičnim profilom.

Okvir za integrisano upravljanje rizicima i kapitalom predstavlja sveobuhvatan sistem koji je neophodan kako bi se zadovoljila očekivanja regulatora, ali i da bi se obezbedili efikasni interni instrumenti za upravljanje. Sastoji se od sledećeg:

- Izveštaja o skolonosti ka rizicima (Risk Appetite Statement - RAS), limita i strategije upravljanja rizicima;
- Sveobuhvatnih analiza izloženosti rizicima uključujući ocenu materijalne značajnosti rizika, analizu i upravljanje rizikom koncentracije i stres testiranje;
- Određivanje kapaciteta za preuzimanje rizika (Risk-bearing Capacity Calculation - RCC);
- Planiranje ključnih pokazatelja izloženosti rizicima;
- Planiranje oporavka i restrukturiranja.

U skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o planovima oporavka banke i bankarske grupe ("Službeni glasnik RS". br. 71/2015) Grupa redovno izrađuje i Narodnoj banci Srbije dostavlja Plan oporavka, koji predstavlja glavni stub za očuvanje finansijske otpornosti Grupe, kao i postizanje stabilnosti u situacijama ozbiljnih finansijskih poremećaja. Pored navedenog, Grupa za potrebe pripreme Plan restrukturiranja i definisanja Minimalnog zahteva za kapitalom i podobnim obavezama Grupe dostavlja Narodnoj banci Srbije podatke, u skladu sa Odlukom o minimalnom zahtevu za kapitalom i podobnim obavezama banke ("Službeni glasnik RS". br. 30/2015 i 78/2017) i Odlukom o informacijama i podacima koji se dostavljaju Narodnoj banci Srbije za potrebe izrade i ažuriranja plana restrukturiranja banke i bankarske grupe ("Službeni glasnik RS". br. 78/2015, 78/2017 i 46/2018).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Grupe na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
Osnovni kapital		
Osnovni akcijski kapital		
Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	12.909.000	12.909.000
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	2.553.944	2.553.944
Dobit koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	254.488	1.297.500
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici	642.678	853.900
Nerealizovani gubici	(144.747)	(128.085)
Ostale rezerve	15.634.894	12.955.128
Dodatna prilagođavanja vrednosti	(26.958)	(26.210)
Ostala nematerijalna ulaganja pre umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(1.146.644)	(683.396)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita	(22.526)	(29.530)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita a kojima je ugovorena ročnost duža od 2920 dana	(8.759)	(9.430)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita a kojima je ugovorena ročnost duža od 2920 dana	(5.813)	-
	30.639.556	29.692.821
Dopunski kapital		
Subordinirane obaveze	3.568.709	3.677.972
	3.568.709	3.677.972
Kapital:	34.208.265	33.370.793
Rizična bilansna i vanbilansna aktiva		
Kapitalni zahtev za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja /isporuke po osnovu slobodnih isporuka	13.032.542	11.481.342
Kapitalni zahtev za cenovni rizik	169.187	210.080
Kapitalni zahtev za devizni rizik	-	10.100
Kapitalni zahtev za operativni rizik	1.395.833	1.282.829
Kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti	56.605	54.852
Adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala	16,73	18,22
Adekvatnost osnovnog kapitala	16,73	18,22
Adekvatnost kapitala	18,67	20,47

Grupa je usklađena sa svim regulatornim zahtevima u pogledu adekvatnosti kapitala na svim nivoima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

U tabeli koja sledi dat je pregled limita za primenu izuzetaka kod odbitnih stavki od osnovnog akcijskog kapitala definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banke:

	31.12.2020	U RSD hiljada 31.12.2019
Ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa nema značajno ulaganje		
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa nema značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala (10% od osnovnog akcijskog kapitala)	3.067.349	2.969.282
Ulaganja u osnovni akcijski kapital lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa nema značajno ulaganje	(111.469)	(105.590)
Ulaganja u dodatni osnovni kapital lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa nema značajno ulaganje	-	-
Ulaganja u dopunski kapital lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa nema značajno ulaganje	-	-
Preostaje do limita	2.955.880	2.863.692
Ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa ima značajno ulaganje		
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa ima značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala (10% od osnovnog akcijskog kapitala)	3.067.349	2.969.282
Ulaganja u osnovni akcijski kapital lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa ima značajno ulaganje	-	-
Preostaje do limita	3.067.349	2.969.282
Odložena poreska sredstva		
Limit do kojeg se odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika ne odbijaju od kapitala (10% od osnovnog akcijskog kapitala)	3.067.349	2.969.282
Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika	(250.608)	(123.676)
Preostaje do limita	2.816.741	2.845.606
Kombinovani limit za odložena poreska sredstva i značajna ulaganja		
Limit do kojeg se odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa ima značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala (17,65% od osnovnog akcijskog kapitala)	5.386.517	5.241.704
Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa ima značajno ulaganje	(250.608)	(123.676)
Preostaje do limita	5.135.909	5.118.028

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Pregled izloženosti rizicima i kapitalnih zahteva Grupe dat je u tabeli koja sledi:

	31.12.2020		31.12.2019	
	Rizična aktiva	Kapitalni zahtev	Rizična aktiva	Kapitalni zahtev
Ukupna rizična aktiva	183.177.092	14.654.167	162.990.030	13.039.202
Rizikom ponderisane izloženosti za kreditni rizik	162.906.777	13.032.542	143.516.777	11.481.342
Standardizovani pristup	162.906.777	13.032.542	143.516.777	11.481.342
IRB pristup	-	-	-	-
Izloženosti riziku izmirenja/ispоруke (osim po osnovu slobodnih isporuka)	-	-	-	-
Izloženosti tržišnim rizicima	2.114.843	169.187	2.752.246	220.180
Izloženosti operativnom riziku	17.447.909	1.395.833	16.035.357	1.282.829
Izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	707.563	56.605	685.650	54.852

Klasifikacija potraživanja dužnika u kategorije od A do D vrši se na osnovu sledećih grupa kriterijuma:

- ocena finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika;
- blagovremenosti u izmirivanju obaveza dužnika;
- drugih specifičnih kriterijuma (restrukturirana potraživanja, novoosnovana privredna društva i potraživanja po osnovu projektnog finansiranja, ažurnost kreditnog dosijea, nepokretnosti stečene naplatom potraživanja i drugo)
- kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Pokazatelj leveridža

Pokazatelj leveridža Grupe, koji predstavlja odnos osnovnog kapitala, koji se dobija kao zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, i iznosa izloženosti za potrebe obračuna pokazatelja leveridža, iznosio je 10,25% na 31.12.2020. godine (2019: 11,81%).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Obračun fer vrednosti u EBS baziran je prvenstveno na eksternim izvornima podataka (kotacije dilera za državne obveznice i raspoložive cene akcija sa berze). OTC derivati vrednuju se uz pomoć modela. Korišćenjem modela vrednuju se i obveznice ukoliko ne postoji adekvatan broj kotacija ili kotacije nisu ažurne.

Model za vrednovanje

Obveznice

Obveznice za koje kotacije nisu raspoložive u adekvatnom broju ili kotacije nisu dovoljno ažurne vrednuju se diskontovanjem budućih novčanih tokova korišćenjem unapred definisane krive za odgovarajuću valutu.

OTC derivati

Vrednovanje se radi diskontovanjem budućih novčanih tokova uz pomoć definisanih kriva prinosa za konkretan proizvod i konkretnu valutu. Tako dobijena vrednost derivata prilagođava se za Credit Valuation Adjustment (CVA) i Debt Valuation Adjustment (DVA), jer kreditni rizik druge ugovorne strane i sopstveni kreditni rizik nisu uzeti u obzir. CVA se odnosi na prilagođavanje za kreditni rizik druge ugovore strane, dok se DVA odnosi na prilagođavanje za sopstveni kreditni rizik. Vrednost pomenutih prilagođavanja zavisi od PD-a, LGD-a i izloženosti (NPV).

	u RSD hiljada	
	Na dan 31.12.2020	Na dan 31.12.2019
CVA	16.666	16.395
DVA	(2.705)	(1.892)

Hijerarhija instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti.

U skladu sa MSFI 13 EBS kvartalno dodeljuje odgovarajuće nivoe FV svim pozicijama aktive i pasive koje se vrednuju po fer vrednosti ili čija fer vrednost mora da se objavi u Napomenama uz finansijske izveštaje. Nivoi se dodeljuju u zavisnosti od toga kako se izvodi tržišna vrednost instrumenta. Postoje 3 nivoa.

Nivo FV 1

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima je dodeljen Nivo FV 1 hijerarhije određuje se na osnovu tržišnih kotacija. Fer vrednost određena na osnovu kotacija može biti Nivoa 1 ukoliko su frekvencija i obim trgovanja zadovoljavajući i postoji konzistentnost cena.

Kao Nivo FV 1 klasifikuju se derivati kojima se trguje organizovano, na berzi, kao i akcije i obveznice za koje postoji aktivno tržište.

Nivo FV 2

Instrumenti za koje postoje tržišne kotacije, ali čije tržište se ne može smatrati aktivnim usled ograničene likvidnosti, klasifikuju se kao Nivo 2. Ukoliko tržišne kotacije nisu dostupne, ali se fer vrednost određuje korišćenjem modela za vrednovanje (diskontovanje budućih novčanih tokova), a svi parametri modela (krive prinosa, spreadovi) su dostupni na tržištu, takođe se dodeljuje Nivo 2.

OTC derivati i manje likvidne akcije i obveznice klasifikuju se kao Nivo 2 instrumenti.

Nivo FV 3

Instrumenti čija se fer vrednost određuje na bazi kotacija koje nisu dovoljno ažurne ili korišćenjem modela čiji svi inputi nisu tržišno dostupni klasifikuju se kao Nivo 3 hijerarhije. Tržišno nedostupni parametri najčešće se odnose na kreditne spreadove koji se izvode iz interno obračunatih mera – PD i LGD.

Akcije za koje ne postoje kotacije, nelikvidne obveznice, kao i krediti i depoziti klasifikuju se kao Nivo 3.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Tabela ispod pokazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji se priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

	Na dan 31.12.2020				Na dan 31.12.2019			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
FINANSIJSKA IMOVINA	8.947.668	18.321.321	26.490	27.295.479	2.130.637	41.178.729	26.544	43.335.910
HOV	8.947.668	17.899.878	26.490	26.874.036	2.130.637	40.822.181	26.544	42.979.362
Dužničke HOV								
Državni zapisi Republike Srbije	8.596.124	17.899.118		26.495.242	1.772.922	40.822.181	-	42.595.103
Državne obveznice Republike Crne Gore	248.000			248.000	260.297	-	-	260.297
Vlasničke HOV								
Kotirane akcije	103.544	760		104.304	-	-	-	-
Akcije koje nisu kotirane			26.490	26.490	97.418	-	-	97.418
Potraživanja po osnovu derivata		421.443		421.443			26.544	26.544
FINANSIJSKE OBAVEZE	-	349.511	-	349.511	-	256.908	-	256.908
Obaveze po osnovu derivata	-	349.511	-	349.511	-	256.908	-	256.908

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)
Promena nivoa finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti

u RSD hiljada

	31.12.2020			31.12.2019		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Hartije od vrednosti						
Transfer iz nivoa 1	-	760	-	-	-	-
Transfer iz nivoa 2	5.003.472	-	-	-	-	-
Transfer iz nivoa 3			-	1.064	237.456	-
Kupovina, prodaja, prestanak priznanja	(1.403.899)	8.002.823		(1.104.998)	3.032.390	
Ukupno	3.599.573	8.003.583	-	(1.103.934)	3.267.717	-

Reklasifikacija između nivoa 1 i 2, raspoređeno po kategorijama merenja i instrumentima

u RSD hiljada

	Na dan 31. decembra 2020		Na dan 31. decembra 2019	
	Iz nivoa 1 u nivo 2	Iz nivoa 2 u nivo 1	Iz nivoa 1 u nivo 2	Iz nivoa 2 u nivo 1
Finansijska sredstva FVOCI				
Obveznice	-	4.338.183	-	-
Finansijska sredstva FVPL				
Obveznice	760	665.289	-	-
Finansijska sredstva AC				
Obveznice	-	9.192.410	-	195.549
Ukupno	760	14.195.882	-	195.549

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

 Razvoj fer vrednosti finansijskih instrumenata u
 nivou FV 3

u RSD hiljada

	1. januara 2020	Transfer u nivo FV 3	Transfer iz nivoa FV 3	31. decembar 2020
Aktiva				
Finansijska sredstva kojima se ne trguje FVPnL				
Instrumenti kapitala	26.544	-	(54)	26.490
Ukupno	26.544	-	(54)	26.490

	1. januara 2019	Transfer u nivo FV 3	Transfer iz nivoa FV 3	31. decembra 2020
Aktiva				
Ostala finansijska sredstva FVPnL	238.530	-	(238.530)	-
Finansijska sredstva kojima se ne trguje FVPL				
Instrumenti kapitala	28.749	-	(2.205)	26.544
Finansijska sredstva FVOCI	-	-	-	-
Instrumenti kapitala	67.261	-	(67.261)	-
Ukupno	334.540	-	(307.996)	26.544

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Na dan 31. decembra 2020. sve obveznice koje je Grupa imala u svom portfoliju (obveznice Republike Srbije, obveznica Republike Crne Gore i korporativna obveznica emitovana od strane Energoprojekt Holdinga) bile su raspoređene u nivo FV 1 ili nivo FV 2.

Obveznice Republike Srbije i obveznica Republike Crne Gore, koje se vrednuju po tržišnoj vrednosti, najvećim delom su vrednovane putem kotacije sa Reutersa, dok je jedan manji deo portfolija RS obveznica vrednovan diskontovanjem - korišćenjem RS government krive sa Reutersa.

Korporativna obveznica je raspoređena u portfolio HOV koje se drže do dospeća.

Tabela ispod pokazuje poređenje, po klasama, knjigovodstvenu vrednost i fer vrednost finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima. Tabela ne uključuje fer vrednosti nefinansijskih sredstava i nefinansijskih obaveza.

FINANSIJSKA IMOVINA	Na dan 31. decembra 2020		Na dan 31. decembra 2019	
	knjigovodstvena vrednost	fer vrednost	knjigovodstvena vrednost	fer vrednost
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	27.974.460	27.974.460	16.942.830	16.942.830
Kredit i potraživanja od banaka	2.944.805	2.933.026	1.606.479	1.606.479
Kredit i potraživanja od komitenata	201.214.645	213.227.159	171.568.590	178.941.823
Stalna sredstva namenjena prodaji	12.252	12.252	12.252	25.252
FINANSIJSKE OBAVEZE				
Depoziti banaka	78.207.806	81.492.534	71.909.427	74.683.537
Depoziti komitenata	175.995.703	176.875.682	126.407.953	127.326.120

Obračun fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima vrši se primenom QRM-a kao standarda Erste Grupe.

Fer vrednost kredita klijentima i kreditnim institucijama se računa diskontovanjem budućih novčanih tokova uzimajući u obzir efekte kamatnih i kreditnih spreadova. Uticaj promene kamatne stope se računa na bazi kretanja tržišnih kamatnih stopa, dok su promene u kreditnom spreadu izvedene iz PD-eva i LGD-eva koji se koriste za internu kvantifikaciju rizika. Za potrebe izračuna fer vrednosti krediti su grupisani u homogene portfolije na bazi rejting metode, rejting ocene i preostale ročnosti.

Fer vrednost depozita se procenjuje na bazi tržišnih uslova kao i sopstvenog kreditnog rizika. Za depozite po viđenju knjigovodstvena vrednost je najniža moguća fer vrednost.

U 2020. godini nije bilo reklasifikacija u okviru pozicija finansijske imovine.

Usled uticaja COVID 19 nije bilo promena u procesu obračuna FV, kao ni u procesu dodeljivanja FV nivoa.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

37. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Obaveze po osnovu operativnog lizing

Grupa, kao što je dopušteno standardom, ne primenjuje odredbe MSFI 16 na lizing – zakupe sredstava male vrednosti i kratkoročne zakupe zakupi sa kraćim trajanjem od 12 meseci).

Po osnovu primene MSFI 16 se, Grupa prilikom utvrđivanja predmeta lizinga ne uzima u obzir sledeće kategorije:

1. *Kratkoročni lizing* koji predstavlja zakup koji sa prvim danom trajanja zakupa traje do 12 meseci ili kraće (zakup koji sadrži opciju otkupa nema karakter kratkoročnog zakupa, nezavisno od roka na koji je uzet).
2. *Lizing male vrednosti* je lizing sredstava čija vrednost pojedinačno, kada je sredstvo novo, ne prelazi utvrđeni prag nezavisno od starosti imovine u vreme zakupa.

Buduća minimalna plaćanja neotkazivih obaveza po osnovu izuzetaka po osnovu IFRS 16 a koja se odnose na lizing male vrednosti prikazana su kako sledi:

	U RSD hiljada	
	31.12.2020	31.12.2019
Do 1 godine	20.659	15.441
Od 1 do 5 godina	28.523	91.806
	49.182	107.247

(b) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2020. godine, Grupa je imala 5.981 započetih sudskih sporova u ukupnom iznosu od RSD 1.909.159 hiljada u kojima je imala status tuženog lica (31. decembra 2019. godine: RSD 1.827.627 hiljada). Zatezna kamata po osnovu sporova koji se vode protiv Grupe iznosi iznosi RSD 325.247 hiljada (31. decembra 2019. godine: RSD 152.514 hiljada).

Na osnovu procene pravnih zastupnika Grupe u navedenim sporovima, na dan 31. decembra 2020. godine Grupa je izvršila rezervisanje u iznosu od RSD 725.831 hiljada (RSD 261.281 hiljada na dan 31 decembra 2019. godine) za sporove za koje se na ovaj datum očekuje da će pasti na teret Grupe. Rukovodstvo Grup procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Značajan broj sporova se odnosi na zahteve klijeneta kojima se osporava pravo Grupe da naplati naknadu za obradu kreditnog zahteva, te premiju osiguranja stanbenog kredita. Kako je u vezi sa ovim sporovima trenutna sudska praksa u prvom stepenu više naklonjena klijentima, a po osnovu procesnih zakona moguće izvršenje po nepravosnažnim prvostepenim presudama, Grupa je izdvojila rezervacije u iznosu od 100% ukupne izloženosti po aktuelnim sporovima u iznosu od RSD 526.771 hiljada.

(c) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreske obaveze ne zastarevaju u periodu od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Grupe smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima iskazane u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

38. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Grupa je u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima, i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Grupa je klijentima dostavila izvode otvorenih stavki (IOS) sa stanjem na dan 31. oktobar 2020. godine u ukupnom iznosu od RSD 200.284.531 hiljada. Potvrđena su potraživanja Grupe u iznosu od RSD 141.904.259 hiljada.

Iznos osporenih potraživanja je RSD 21.609 hiljada i Grupa je u kontaktu sa klijentima u cilju rešavanja neusaglašenosti.

Grupa još uvek radi na usaglašavanju IOS-a za koje klijenti još nisu dostavili odgovor.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

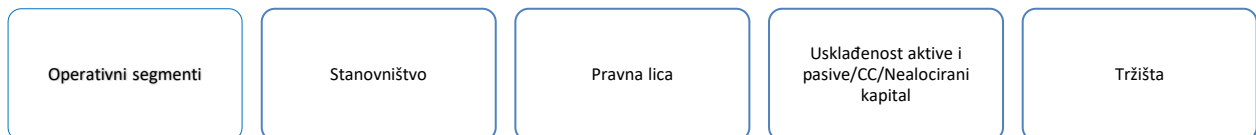
39. ODABRANE INFORMACIJE O RAZLIČITIM TIPOVIMA AKTIVNOSTI PO POSLOVNIM SEGMENTIMA

Rukovodstvo Grupe posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alokira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

a) **Struktura poslovnih segmenata**

Izveštaj po segmentima sastoji se od četiri osnovna segmenata koji predstavljaju upravljačku strukturu Erste banke a.d. Novi Sad

Erste bank a.d. Novi Sad - Poslovni segmenti

b) **Definicije poslovnih segmenata**

Stanovništvo (Retail)

Ovaj segment sastoji se od poslovnih aktivnosti koje su pod odgovornošću menadžera iz prodajne mreže sektora poslovanja sa stanovništvom. Ciljani klijenti su uglavnom fizička lica, preduzetnici i slobodne profesije. Poslovanjem najvećim delom upravlja Grupa sa fokusom na jednostavnost proizvoda koji se nude, investicionih proizvoda, tekućih računa, štednje, kreditnih kartica i dodatnih proizvoda kao što su lizing, osiguranje, socijalnih proizvoda.

Pravna lica

Segment koji predstavlja poslovanje sa pravnim licima sa različitom veličinom godišnjeg obrta kao i sa javnim sektorom.

Mala i srednja preduzeća (SME)

Obuhvata klijente koji su pod odgovornošću lokalnih korporativnih komercijalnih centara, koji se uglavnom sastoje od kompanija sa definisanim godišnjim obrtom do 50 miliona evra.

Komercijalno projektno finansiranje (CRE)

Predstavlja poslovanje koje obuhvata investitore u nekretnine za potrebe generisanja prihoda od izdavanja pojedinačnih nepokretnosti ili čitavih kompleksa nepokretnosti, razvoja i izgradnje pojedinačnih nepokretnosti i kompleksa nepokretnosti radi sticanja kapitalne dobiti njihovom prodajom, usluge upravljanja imovinom, usluge izgradnje (EGI) i izgradnje u sopstvene svrhe.

Veliki korporativni klijenti (LC)

Obuhvata klijente čiji konsolidovani godišnji obrt prelazi 50 miliona evra kao i velika preduzeća/grupe preduzeća sa značajnim poslovanjem na ključnim tržištima gde posluje Erste Grupa.

Javni sektor

Predstavlja poslovanje koje obuhvata tri seta klijenata: javni sektor, javna preduzeća i neprofitne organizacije. Takođe, većina opština po pripadnosti (segmentaciji) pripada poslovanju Javnog sektora.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**

**39. ODABRANE INFORMACIJE O RAZLIČITIM TIPOVIMA AKTIVNOSTI PO POSLOVNIM
SEGMENTIMA (nastavak)**

Usklađenost aktive i pasive (ALM), CC i Slobodni kapital

Usklađenost aktive I pasive- Alm

Obuhvata sve poslove upravljanja aktivom i pasivom. Pored toga obuhvata i finansijske transakcije, hedžovanje, investiranje u hartije od vrednosti pre nego trgovanje istim, upravljanje sopstvenim hartijama kao i deviznim pozicijama.

Corporate Center (CC)

Predstavlja aktivnosti u delu internog pružanje usluga na neprofitnoj osnovi.

Slobodni kapital

Slobodni kapital je definisan kao razlika ukupnog IFRS priznatog kapitala i prosečnog ekonomskog kapitala alociranog na poslovne segmente.

Segment Tržišta

Predstavlja aktivnosti koje se sastoje od trgovanja i pružanja tržišnih usluga kao i poslovanja sa finansijskim institucijama. Trgovanje i tržišne usluge obuhvata aktivnosti koje su povezane sa upravljanjem i preuzimanjem rizika u okviru knjige trgovanja banke, kao i aktivnosti vezane za korišćenje knjige trgovanja banke u svrhe kreiranja tržišta, kratkoročno upravljanje likvidnošću i čuvanje hartija od vrednosti.

Finansijske institucije su kompanije koje pružaju finansijske usluge svojim klijentima ili članovima i učestvuju kao profesionalni aktivni učesnici na finansijskim tržištima u svrhu obavljanja trgovanja u ime svojih klijenata (banke, centralne banke, razvojne banke, investicione banke, investicioni fondovi, brokeri, osiguravajuće kuće, penzioni fondovi, i sl.). Poslovi povezani sa usluživanjem finansijskih institucija kao klijenta, koji obuhvataju sve kastodi poslove, komercijalne poslove, sve aktivnosti na tržištu kapitala, kao i depozitne poslove sa navedenim klijentima, spadaju u segment finansijskih institucija.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
39. ODABRANE INFORMACIJE O RAZLIČITIM TIPOVIMA AKTIVNOSTI PO POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

	Stanovništvo		Pravna lica		Tržišta		ALM/CC/fcap		Grupa	
u 000 RSD	12.2020	12.2019	12.2020	12.2019	12.2020	12.2019	12.2020	12.2019	12.2020	12.2019
B. Bilans uspeha										
Neto kamatni prihod	4.846.186	4.583.501	2.976.905	2.329.165	212.262	237.201	151.044	215.080	8.186.157	7.636.882
Prihod od dividendi	-	-	-	-	-	-	424	378	424	378
Neto rezultat od ulaganja po metodi udela	-	-	-	-	-	-	-	-	5.145	4.393
Prihod od izdavanja investicione imovine i ostale operativne r	-	-	-	-	-	-	6.735	7.203	5.956	6.913
Neto prihod od provizija i naknada	1.270.957	1.208.451	692.216	665.172	131.110	108.156	(202.181)	(225.181)	1.892.102	1.733.646
Neto rezultat trgovanja	187.877	186.471	114.568	109.186	205.122	386.331	(43.069)	(50.813)	464.498	630.910
Dobici/gubici od finansijskih instrumenata koji se mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	(358)	(2.795)	(358)	(2.795)
Opšti administrativni troškovi	(5.453.703)	(5.268.526)	(1.192.893)	(1.169.586)	(179.663)	(216.008)	(274.173)	(104.987)	(7.093.389)	(6.912.054)
Dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijskih sredstava merenih po amortizovanom trošku	(10.776)	(24.275)	-	-	-	-	-	-	(10.776)	(24.275)
Ostali gubici/dobici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	21	15.355	21	15.355
Dobici/gubici od reklasifikacije od amortizovanih troškova do fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobici/gubici od reklasifikacije sa fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode do fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto gubitak od umanjenja vrednosti finansijskih instrumenata	(1.270.855)	(307.009)	(303.077)	195.772	3.910	(165)	(17.231)	(5.107)	(1.585.537)	(98.674)
Ostali operativni rezultat	11.565	8.762	(5.970)	(1.114)	(72)	(9.924)	(548.277)	(33.054)	(549.357)	(34.322)
Dobit pre poreza od redovnog poslovanja	(418.749)	387.374	2.281.748	2.128.594	372.670	505.591	(927.063)	(183.919)	1.314.888	2.956.357
Porez na dobit	(41.035)	(21.552)	190.187	(118.427)	36.519	(28.129)	(90.847)	10.233	94.543	(174.994)
Dobitak/gubitak za tekuću godinu	(459.784)	365.822	2.471.934	2.010.168	409.189	477.462	(1.017.910)	(173.686)	1.409.430	2.781.363
Neto rezultat koji pripada manjinskom interesu (nekontrolisajući)	-	-	-	-	-	-	-	-	(17.542)	(24.302)
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva	(459.784)	365.822	2.471.934	2.010.168	409.189	477.462	(1.017.910)	(173.686)	1.409.430	2.757.061
									-	-
Operativni prihod	6.305.020	5.978.423	3.783.689	3.103.522	548.494	731.688	(87.404)	(56.127)	10.553.925	10.013.122
Operativni troškovi	(5.453.703)	(5.268.526)	(1.192.893)	(1.169.586)	(179.663)	(216.008)	(274.173)	(104.987)	(7.093.389)	(6.912.054)
Operativni rezultat	851.317	709.896	2.590.795	1.933.937	368.832	515.680	(361.577)	(161.113)	3.460.536	3.101.068
A. Bilans stanja									0	0
Ukupna aktiva (stanje na kraju perioda)	99.392.063	86.562.722	106.490.139	77.966.347	13.541.120	12.979.876	81.405.829	53.941.387	300.128.233	242.724.988
Ukupna pasiva bez kapitala (stanje na kraju razdoblja)	101.996.058	79.067.108	85.473.093	44.515.951	15.469.935	13.484.063	64.483.873	62.559.558	266.704.277	210.481.480
Kapital	7.286.030	7.142.024	10.399.127	8.555.903	852.411	724.730	14.868.622	15.400.995	33.423.955	32.243.508
C. Ključni pokazatelji/parametri										
Racio troškova i prihoda	86%	88%	32%	38%	33%	30%	-314%	-187%	67%	69%
Racio kredita i depozita (neto)	93%	104%	149%	177%	2%	1%	15%	12%	106%	126%
Povrat na prosečno alocirani kapital	-6%	5%	24%	23%	48%	66%	-7%	-1%	4%	9%

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**
40. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

	na dan 31. decembra 2020	na dan 31. decembra 2019
Gotovina	5.427.612	4.562.401
Žiro račun	13.650.670	4.073.644
Devizni računi kod inostranih banaka	1.673.333	1.127.123
Stanje na dan 31. decembra	20.751.615	9.763.167

Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije nije raspoloživa za svakodnevne poslovne transakcije Grupe i iz tog razloga nije deo tokova gotovine (Napomena 18).

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

U skladu sa planom definisanim tokom redovnog budžetskog ciklusa, tokom prvog kvartala 2021. godine Grupa je na osnovu Odluke Skupštine akcionara o izdavanju običnih akcija realizovala emisiju akcija radi povećanja osnovnog akcijskog kapitala.

Uplata 119.850 akcija je izvršena 10. februara 2021. godine. Broj ukupno emitovanih akcija je 120.400 komada, a raspodela je namenjena postojećim akcionarima, srazmerno njihovom postojećem učešću. Nominalna vrednost pojedinačnih akcija iznosi RSD 10.000,00, a emisiona cena RSD 19.600,00.

Tokom 2020. godine virus COVID-19 je nastavio globalno da se širi i njegov negativni uticaj je dobijao na značaju.

Krajem 2020. godine Narodna Banka Srbije donela je Odluku o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19 (u daljem tekstu: Odluka) kojom se propisuju mere i aktivnosti u cilju omogućavanja olakšica dužnicima u otplati obaveza. Pod obavezama se podrazumevaju obaveze dužnika po osnovu kredita i drugih kreditnih proizvoda. Olakšice su u vidu reprograma i refinansiranja kredita, koji podrazumevaju promenu uslova kredita i to u vidu grejs perioda u otplati svih obaveza prema Banci u trajanju od šest meseci.

Po osnovu ove Odluke, Grupa je primila ukupno 2.576 zahteva, od čega je 1.771 odobrenih zahteva. Ukupan broj kreditnih partija je 5.552, čija izloženost iznosi RSD 6.041.967 hiljada. Od toga, Grupa je odobrila olakšice, shodno kriterijumima iz Odluke, za 2.922 kreditnih partija, čija izloženost iznosi RSD 4.332.077 hiljada. Procenjeni efekat gubitaka po osnovu modifikacija je RSD 7.122 hiljada.

Po sporovima u vezi naknade za obradu zahteva, nakon datuma izveštajnog perioda, Grupa je primila ukupno 1.152 tužbi čija vrednost iznosi u proseku RSD 80 hiljada po pojedinačnom sporu. Grupa procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskih sporova koji su u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Nije bilo drugih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima na dan 31. decembra 2020. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

42. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije, utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta i korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	31. decembar 2020.	U RSD 31. decembar 2019.
EUR	117,5802	117,5928
USD	95,6637	104,9186
CHF	108,4388	108,4004

Novi Sad, 10. marta 2021. godine

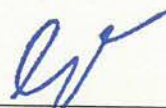
Odobreno od rukovodstva Erste Bank a.d. Novi Sad

Ste van Čomić
Direktor Sektora
računovodstva i kontrolinga

Suzan Tanriyar
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

DODATNE TABELE

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3

U skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija, detaljnije informacije o kapitalu Grupe date su u prilogima koji slede, i to:

- obrazac PI-KAP (PRILOG 1) - detaljna struktura regulatornog kapitala Grupe na dan 31.decembra 2020. godine;
- obrazac PI-FIKAP (PRILOG 2) - osnovne karakteristike elemenata regulatornog kapitala;
- obrazac PI-UPK (PRILOG 3) - Bilans stanja Grupe sačinjen u skladu sa MRS/MSFI standardima i raščlanjenim pozicijama koje je putem referenci moguće povezati sa pozicijama kapitala iz izveštaja o kapitalu sačinjenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje izveštavanje o adekvatnosti kapitala Grupe (PRILOG 1).
- obrazac PI-AKB (PRILOG 4) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na dan 31.decembra 2020. godine.

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP –

Podaci o kapitalnoj poziciji Grupe

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	U RSD hiljada
			Veza sa Odlukom o adekvatnosti kapitala
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	15.462.944	
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	12.909.000	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	2.553.944	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	254.488	tačka 10.stav 1.
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	-	tačka 10. st. 2. i 3.
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	497.932	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	15.634.894	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	-	tačka 7. stav 1. odredba pod 6)
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu	-	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	31.850.257	

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP

Podaci o kapitalnoj poziciji Grupe

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	U RSD hiljada
			Veza sa Odlukom o adekvatnosti kapitala
Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke			
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	(26.958)	tačka 12. stav 5.
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	(1.146.644)	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 1)
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 4)
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)	-	tačka 11.
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 2)
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 5)
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 6)
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 7)
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 8)
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 9)
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva
21.2.	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja druga
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja treća
22	<i>Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjen za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP

Podaci o kapitalnoj poziciji Grupe

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	U RSD hiljada
			Veza sa Odlukom o adekvatnosti kapitala
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	tačka 21. stav 1.
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 2)
23.2.	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 12)
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 10)
27	Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta (-)	(22.526)	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)
28	Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na poziciji 1.1.1.27 ovog obrasca, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke Od čega: krediti čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana – ako su ti krediti odobreni u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine (-)	(8.759)	tačka 13. stav 1. odredba pod 14)
29	Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na poziciji 1.1.1.27 ovog obrasca, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke Od čega: krediti čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana – ako su ti krediti odobreni u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine (-)	(5.813)	tačka 13. stav 1. odredba pod 14)
30	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 29)	(1.210.700)	
31	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 30)	30.639.556	

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP

Podaci o kapitalnoj poziciji Banke

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	U RSD hiljada
			Veza sa Odlukom o adekvatnosti kapitala
	Dodatni osnovni kapital: elementi		
32	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	-	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
33	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu	-	
34	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (32+33)	-	
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke	-	
35	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 1)
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 2)
37	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 3)
38	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 4)
39	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 5)
40	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 35 do 39)	-	
41	Dodatni osnovni kapital (razlika između 34 i 40)	-	
42	Osnovni kapital (zbir 31 i 41)	30.639.556	

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP

Podaci o kapitalnoj poziciji Grupe

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa Odlukom o adekvatnosti kapitala
Dopunski kapital: elementi			
43	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	3.568.709	tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
44	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu	-	
45	Prilagođavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)
46	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 43 do 45)	3.568.709	
Dopunski kapital: odbitne stavke			
47	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 1)
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 2)
49	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 3)
50	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 4)
51	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 47 do 50)	-	
52	Dopunski kapital (razlika između 46 i 50)	3.568.709	
53	Ukupni kapital (zbir 42 i 52)	34.208.265	
54	Ukupna rizična aktiva	183.177.092	tačka 3. stav 2.
Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala			
55	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	16,73	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)
56	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	16,73	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)
57	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	18,67	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)
58	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)	6,00	tačka 433.
59	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)	8,73	

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 2 – Obrazac PI-FIKAP

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Grupe

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.	Emitent	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane)	ISIN: RSNVBE23514, CFI ESVTFR		
	<i>Tretman u skladu s propisima</i>			
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala	Instrument dopunskog kapitala
3.	Individualni/(pot)konsolidovani /individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni	Individualni i grupni
4.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	Za potrebe obračuna regulatornog kapitala priznaje se 15.462.944 hiljada dinara (nominalni iznos isplaćenih akcija uvećan za emisiju premiju u iznosu 2.553.944 hiljada dinara).	U Dopunski kapital uključen je iznos od 41.303 hiljada dinara koji ispunjava uslove za uključivanje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala..	U Dopunski kapital uključen je iznos od 3.527.406 hiljada dinara koji ispunjava uslove za uključivanje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.
6.	Nominalna vrednost instrumenta	RSD 12.909.000 hiljada	EUR 15.000.000	EUR 30.000.000
6.1.	Emisiona cena	RSD 11.978,42	-	-
6.2.	Otkupna cena	-	-	-
7.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Obaveza – amortizovana vrednost	Obaveza – amortizovana vrednost
8.	Datum izdavanja instrumenta	I emisija: 4.012.090 hiljada RSD 23.11.2004.g. II emisija: 1.369.980 hiljada RSD 15.06.2006.g. III emisija: 1.735.310 hiljada RSD 28.12.2006.g. IV emisija: 2.922.620 hiljada RSD 19.12.2007.g. V emisija: 2.869.000 Hiljada RSD 12.07.2019.g.	27.12.2011. g.	10.09.2018. g.
9.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datumom dospeća	S datumom dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	27.12.2021.	10.09.2028.
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	Ne	Ne	Ne
10.1.	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-	-
10.2.	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-
	Kuponi/dividende			

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 2 – Obrazac PI-FIKAP

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Grupe

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
11.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi	Promenljivi
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi	-	Kamata po subordiniranom kreditu	Kamata po subordiniranom kreditu
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	-	-	-
14.1.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava
14.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Bez diskrecionog prava
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	Ne	Ne	Ne
16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne	Nekumulativne
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije			
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti			
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije			
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija			
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje			
23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje			
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	Ne	Ne	Ne
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti			
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti			
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno			
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja			
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Drugo	Drugo
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Manjinska učešća	Drugo	Drugo
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	Ne	Ne	Ne
31.	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	-	-	-

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK

Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja Grupe sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1) -

U RSD hiljada

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja kao u objavljenim finansijskim izveštajima	Bilans stanja po regulatornom metodi i obuhvatu konsolidacije
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	35.402.631	35.402.631
A.II	Založena finansijska sredstva	4.622.478	4.622.478
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	408.411	408.411
A.IV	Hartije od vrednosti	49.554.573	49.554.573
A.V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.944.805	2.944.805
A.VI	Kredit i potraživanja od komitenata	201.214.645	201.214.645
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
A.VIII	Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	118
A.X	Investicije u zavisna društva		
A.XI	Nematerijalna ulaganja	1.146.644	1.146.644
A.XII	Osnovna sredstva	3.187.470	3.187.470
A.XIII	Investicione nekretnine	-	-
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	185.043	185.043
A.XV	Odložena poreska sredstva	154.981	154.981
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	12.252	12.252
A.XVII	Ostala sredstva	1.147.687	1.147.687
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	299.981.738	299.981.738
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	346.766	346.766
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	78.207.806	78.207.806
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	175.995.703	175.995.703
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	3.509.426	3.509.426
PO.VII	Subordinirane obaveze	3.870.407	3.870.407
PO.VIII	Rezervisanja	1.320.593	1.320.593
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-
PO.X	Tekuće poreske obaveze	-	-
PO.XI	Odložene poreske obaveze	7.677	7.677
PO.XII	Ostale obaveze	3.410.728	3.410.728
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	266.669.106	266.669.106

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK (nastavak)

U RSD hiljada

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja kao u objavljenim finansijskim izveštajima	Bilans stanja po regulatornom metodu i obuhvatu konsolidacije
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	15.462.944	15.462.944
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	-
PO.XVII	Dobitak	1.597.441	1.597.441
PO.XVIII	Gubitak	-	-
PO.XIX	Rezerve	16.132.957	16.132.957
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	-
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	119.290	119.290
PO.XXII	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	33.312.632	33.312.632
PO.XXIII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	-	-
PO.XXIV	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	299.981.738	299.981.738
B.П.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.П.A.	Vanbilansna aktiva	383.663.157	383.663.157
B.П.П.	Vanbilansna pasiva	383.663.157	383.663.157

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK (nastavak)

Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja Grupe sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1)

U RSD hiljada			
Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	35.402.631	
A.II	Založena finansijska sredstva	4.622.478	
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	408.411	
A.IV	Hartije od vrednosti	49.554.573	
A.V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.944.805	
A.VI	Kredit i potraživanja od komitenata	201.214.645	
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
A.VIII	Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	
A.X	Investicije u zavisna društva	-	
A.XI	Nematerijalna ulaganja	1.146.644	d
A.XII	Osnovna sredstva	3.187.470	
A.XIII	Investicione nekretnine	-	
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	185.043	
A.XV	Odložena poreska sredstva	154.981	
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	12.252	
A.XVII	Ostala sredstva	1.147.687	
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	299.981.738	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	346.766	
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	78.207.806	
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	175.995.703	
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	3.509.426	
PO.VII	Subordinirane obaveze	3.870.407	
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	3.568.709	d
PO.VIII	Rezervisanja	1.320.593	
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	
PO.X	Tekuće poreske obaveze	-	
PO.XI	Odložene poreske obaveze	7.677	
PO.XII	Ostale obaveze	3.410.728	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	266.669.106	

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK (nastavak)

Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja Grupe sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1) (nastavak)

U RSD hiljada

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	15.462.944	
	<i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	12.909.000	a
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	2.553.944	b
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	
PO.XVII	Dobitak	1.597.441	
PO.XVIII	Gubitak	-	
PO.XIX	Rezerve	16.132.957	
	<i>Od čega Ostale rezerve</i>	15.634.894	g
	<i>Od čega Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici</i>	642.678	v
	<i>Od čega nerealizovani gubici</i>	(144.747)	v
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	119.290	
	UKUPNO KAPITAL	33.312.632	
PO.XXII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0		
	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA	-	
PO.XXIII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0		
	UKUPNO PASIVA	299.981.738	
PO.XXIV	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)		
B.П.	VANBILANSNE POZICIJE		
B.П.A.	Vanbilansna aktiva	383.663.157	
B.П.П.	Vanbilansna pasiva	383.663.157	

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 4 - Obrazac PI-ABK

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Grupke

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv	Iznos
I	KAPITAL	34.208.265
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	30.639.556
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	3.568.709
II	KAPITALNI ZAHTEVI	14.654.167
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPLJENIH POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	13.032.542
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	162.906.777
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	958.924
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	1.359.904
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	1.346.844
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	83.206.934
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	50.210.111
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	20.646.907
1.1.10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	687.669
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	-
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-
1.1.13.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.1.14.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-
1.1.15.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-
1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	157.800
1.1.17.	Ostale izloženosti	4.331.684
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	-
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	-
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	-
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	-
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	-
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	-
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	-
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 4 - Obrazac PI-ABK (nastavak)

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Grupe (nastavak)

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv	Iznos
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	169.187
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	169.187
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	169.187
	od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	-
3.1.3.	Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja	-
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	-
3.1.5.	Kapitalni zahtev za robni rizik	-
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	-
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1.395.833
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.395.833
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	-
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	-
5	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK PRILAGOĐAVANJA KREDITNE IZLOŽENOSTI	56.605
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	16,73
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	16,73
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	18,67

PRILOG

Korišćene skraćenice:

AC	(eng. Amortized cost) – Vrednovanje finansijskih instrumenata po amortizovanoj vrednosti
AFS	(eng. Available for sale) – Raspoloživo za prodaju
ALCO	(eng. Asset and Liability Management Committee) - Odbor za upravljanje aktivom i pasivom
ALM	(eng. Asset and Liabilities Management) - Upravljanje aktivom i pasivom
AML	(eng. Anti-Money Laundering) - Sprečavanje pranja novca
bps	(eng. Basis points) – Procentni poen
CCF	(eng. Credit Conversion Factor) – Regulatorni faktori konverzije
CR01	(eng. Credit Price Value) - Pretpostavljena promena vrednosti hartija od vrednosti usled paralelnog pomeranja kreditnog spreda za jedan bazni poen
CRR	(eng. Capital Requirements Regulation) – uredba Evropske unije o kapitalnim zahtevima
CVA	(eng. Credit Value Adjustments) – Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti druge ugovorne strane
DTA	(eng. Deferred tax asset) - Odložena poreska sredstva
DVA	(eng. Debit Value Adjustment) - Sospstveni rizik neizvršenja obaveza
EAD	(eng. Exposure at Default) - Izloženost u slučaju neizmirenja obaveza
EBA	(eng. European Banking Authority)– Evropsko telo za superviziju banaka
EIR	(eng. Effective interest rate) – Efektivna kamatna stopa
EVE	(eng. Economic Value Of Equity) - Ekonomska vrednost kapitala
FVOCI	(eng. Fair value through other comprehensive income) - Vrednovanje finansijskih instrumenata kroz ostali rezultat
FVPL	(eng. Fair value through profit or loss) - Vrednovanje finansijskih instrumenata kroz bilans upeha
FV	(eng. Fair value) - Fer vrednost
FX	(eng. Foreign exchange) - U stranoj valuti
GCA	(eng. Gross Carrying Amount) - Bruto knjigovodstvena vrednost
HFT	(eng. Held for trading) – Portfolio HOV raspoloživih za trgovanje
HOV	Hartije od vrednosti
HTM	(eng. Held to maturity) – Portfolio HOV koja se drže do dospeća
ICAAP	(eng. Internal capital adequacy assessment process) - Proces interne procene adekvatnosti kapitala
IRB	(eng. Internal Ratings Based Approach) - Pristup zasnovan na internom rejtingu
LCR	Liquidity coverage ratio
LGD	(eng. Loss Given Default) - Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza
LTV pokazatelj	(eng. Loan To Value) - Odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno
MRS	Međunarodni računovodstveni standardi
MSFI	Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja
MVoE	(eng. Market Value of Equity) - Tržišna vrednost kapitala
NBS	Narodna banka Srbije
NPL	Nenaplativa potraživanja
NSFR	(eng. Net Stable Funding Ratio) - Pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja, a predstavlja indikator strukturne likvidnosti koji ima za cilj sprečavanje strukturnih neusklađenosti u strukturi bilansne aktive i pasive u vremenskom periodu od 1 godine
OAK	Odluka o adekvatnosti kapitala
OCI	(eng Other Comprehensive Income) – Ostali rezultat
OTC derivati	(eng. Over the Counter) - Vanberzanski derivati
PD	(eng. Probability of Default) - Verovatnoća neizmirenja obaveza
POCI	(eng. Purchased or originated credit impaired) - Finansijska sredstva obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja
PVBP	(eng. Price Value Basis Point) - Pretpostavljena promena cene pozicija iz knjige trgovanja usled paralelnog pomeranja krive prinosa za 1 bazni poen

RCC	(eng. Risk-bearing Capacity Calculation) - Određivanje kapaciteta za preuzimanje rizika
REPO	(eng. Repurchase Agreement) - Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja.
RSD	Dinar Republike Srbije
SICR	(eng. Significant increase in credit risk) - Značajno povećanje kreditnog rizika
SME	(eng. Small and Medium Size Enterprises) - Mala i srednja preduzeća
SPA	(eng. Survival Period Analysis) - Analiza perioda opstanka
SPPI	(eng. Solely payments of Principal and Interest) – Procena karakteristika ugovorenih novčanih tokova da li novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate
SREP	(eng. Supervisory Review and Evaluation Process) – Proces supervizorske procene
VaR	(eng. Value-at-Risk) - Vrednost pod riskom meri maksimalni očekivani gubitak vrednosti rizične aktive ili portfolija

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

NA KONSOLIDOVANOJ OSNOVI

ZA GODINU **KOJA SE ZAVRŠAVA**

31. DECEMBRA 2020. GODINE

SADRŽAJ:

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA GRUPE	3
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE.....	6
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (NASTAVAK).....	11
3. ODGOVORNOST PREMA ŽIVOTNOJ SREDINI	18
4. SVI VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU SE IZVEŠTAJ PRIPREMA	19
5. OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA U NAREDNOM PERIODU	20
7. IZLOŽENOST RIZICIMA	23
8. SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA	26

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA GRUPE

- Uvod

Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju obuhvata podatke za Erste Bank a. d. Novi Sad (u daljem tekstu "Banka") i zavisnog društva S-Leasing doo Beograd. Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju Banke i zavisnog društva (u daljem tekstu "Grupa") sastavljen je u skladu sa Zakonom o računovodstvu član 29 ("Službeni glasnik RS", br. 73/2019).

Izveštaj je zasnovan na revidiranim podacima. Detaljniji prikaz poslovanja Grupe na konsolidovanoj osnovi dat je u Napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje na dan 31. decembar 2020. godine.

- O Banci

Erste Bank a.d. Novi Sad je najstarija finansijska institucija u zemlji, osnovana 1864. godine kao prva štedionica (Novosadska štedionica). Novosadska banka a.d. Novi Sad je početkom avgusta 2005. godine, nakon uspešno okončanog procesa privatizacije, postala član Erste Group Bank, (Erste Grupa) koja je osnovana 1819. godine kao prva štedionica u Austriji. Od 1997. godine, Erste Grupa se razvija kao jedna od najvećih kompanija za pružanje finansijskih usluga u centralnoj i istočnoj Evropi, sa oko 47.300 zaposlenih, koja opslužuje oko 16,1 miliona klijenata u 2.577 filijala u 7 zemalja (Austriji, Češkoj Republici, Slovačkoj, Rumuniji, Mađarskoj, Hrvatskoj i Srbiji).

Akcionari Banke su Erste Group Banka AG, Beč sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac sa 26% učešća u akcijskom kapitalu Banke.

Sedište Banke se nalazi u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja broj 5. Banka u svom sastavu ima 3 centrale, 7 poslovnih jedinica, 46 filijala, 33 ekspozitura i 2 šaltera.

Matični broj Banke je 08063818, a poreski identifikacioni broj je 101626723.

Banka je na dan 31. decembra 2020. godine imala 1.212 zaposlenih (31. decembra 2019. godine: 1.154 zaposlenih).

Članovi Upravnog odbora Banke na dan 31. decembra 2020. godine su:

1. Ingo Bleier, predsednik, Erste Group Bank AG, Beč
2. David O'Mahony, član, Erste Group Bank AG, Beč
3. Hannes Frotzbacher, član Erste Group Bank AG, Beč
4. Georg Bucher, član, zamenik predsednika, Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac
5. Goran Pecikoza, nezavisan član, Beograd,
6. Aleksandar Vlahović, član, nezavisan član, Beograd

Članovi **Izvršnog odbora** Banke na dan 31. decembra 2020. godine su:

1. Slavko Carić, Predsednik Izvršnog odbora
2. Jasna Terzić, Član Izvršnog odbora
3. Suzan Tanriyar, Član Izvršnog odbora
4. Tomislav Stena, Član Izvršnog odbora

Članovi Odbora za reviziju na dan 31. decembra 2020. godine su:

1. Mario Catasta, predsednik, Erste Group Bank AG, Beč
2. Georg Bucher, član, Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac
3. Aleksandar Vlahović, član, nezavisan, Beograd

S – Leasing doo Beograd (u daljem tekstu "Društvo") je osnovan juna 2003. godine. Društvo je organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću i registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu 18. juna 2003. godine, dok je kod Agencije za privredne registre registrovano rešenjem br. BD 33349/2005 od 7. juna 2005. godine.

Po stupanju na snagu Zakona o finansijskom lizingu, Društvo dobija dozvolu za obavljanje poslova finansijskog lizinga po Rešenju Narodne banke Srbije br. 622 od 25. januara 2006. godine.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA GRUPE (nastavak)

Osnovni kapital Društva na dan 31. decembar. 2013. godine sastojao se od udela osnivača Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija (50,0%) i Immorent International Holding GmbH, Beč, Austrija (50,0%).

U 2014. godini je došlo do promene u vlasničkoj strukturi osnovnog kapitala S-Leasinga te je Erste Bank akcionarsko društvo, Novi Sad, Srbija je postala većinski vlasnik društva sa udelom od 75,0%, dok je Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija smanjila svoj udeo na 25,0%.

Osnovna delatnost društva je pružanje usluga finansijskog lizinga pokretnih stvari fizičkim i pravnim licima na teritoriji Republike Srbije.

Sedište Društva je u Beogradu u Ulici Milutina Milankovića 3a/7.

Društvo je na dan 31. decembra 2020. godine imalo 50 zaposlenih (31. decembar 2019. godine: 50 zaposlenih).

Matični broj društva je 17488104, a poreski identifikacioni broj je 102941384.

Članovi **Upravnog odbora Društva** su:

1. Slavko Carić, predsednik, Erste Bank akcionarsko društvo, Novi Sad
2. Vladan Mihajlićin, član, Erste Bank akcionarsko društvo, Novi Sad
3. Georg Haslinger, član, Erste Group Bank AG Vienna
4. Marko Markić, član, Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac
5. Daniel Kozel, član, Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac

Članovi **Izvršnog odbora Društva** su:

1. Bojan Vračević, predsednik izvršnog odbora
2. Vuk Vučević, član izvršnog odbora

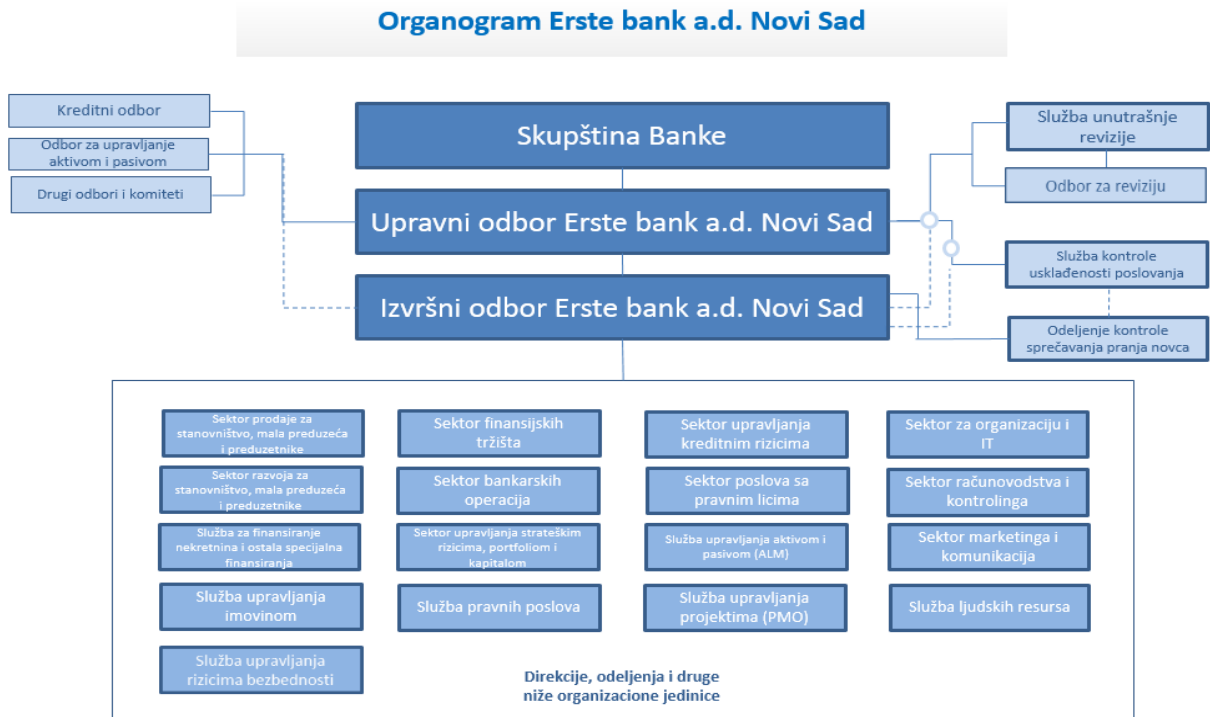
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju obuhvataju pojedinačne podatke Erste Bank a.d. Novi Sad i podatke zavisnog preduzeća S-Leasing d.o.o. Beograd. Erste Bank a.d. Novi Sad, kao matično preduzeće zavisnog preduzeća S-Leasing d.o.o., Beograd sastavlja konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju.

Iznosi u ovom Izveštaju su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

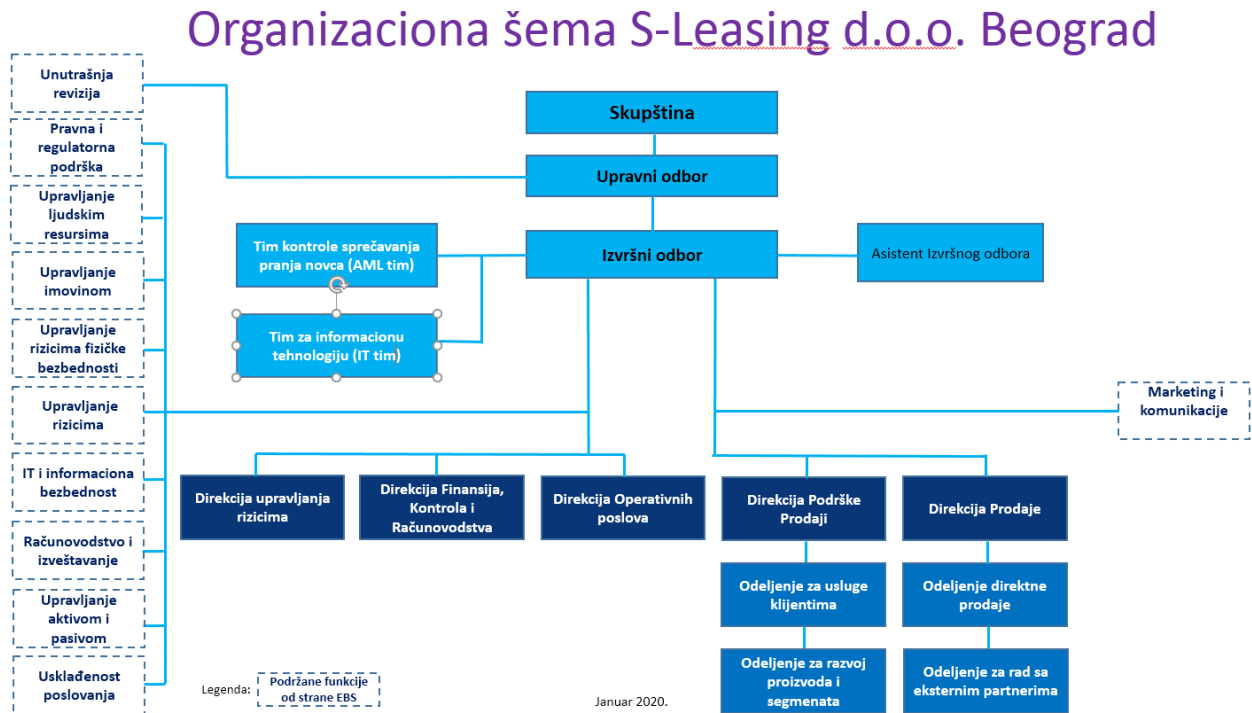
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA GRUPE (nastavak)

Organizaciona struktura Banke je prikazana kako sledi:

Organizaciona struktura S-Leasing-a je prikazana kako sledi:

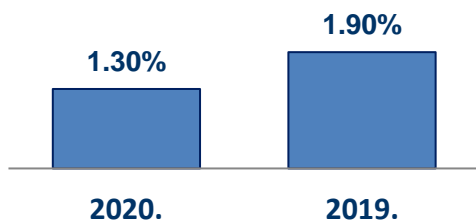

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA I MOVI NE GRUPE

Makroekonomski uslovi poslovanja u toku 2020. godine

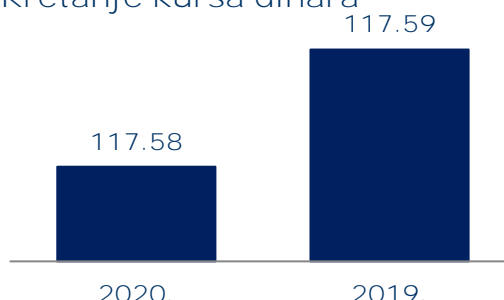
Kretanje inflacije

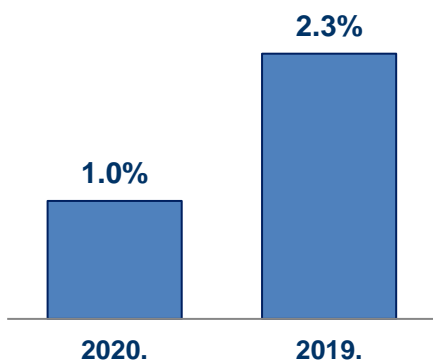
Inflacija se početkom 2020. godine kretala u granicama cilja ($3 \pm 1,5\%$), u period mart-maj je beležila vrednosti ispod ciljanih. Iako se u junu vratila u okvire ciljanih vrednosti, krajem godine ipak beleži vrednosti ispod granica cilja 1,3%. Stopa inflacije je u toku godine oscilirala u rasponima od 2,0% do 0,6% da bi na kraju godine ona iznosila 1,3%, dok je njena prosečna vrednost za 2020. godinu 1,6%. Prema projekciji, međugodišnja inflacija će do kraja perioda projekcije, tj. u narednoj godini, nastaviti da se kreće u granicama cilja.

U 2020. godini dinar je apresirao u odnosu na evro, tako da je kurs dinara sa 117,59 koliko je iznosio početkom godine smanjen na 117,58 na kraju 2020.

Kretanje kursa dinara

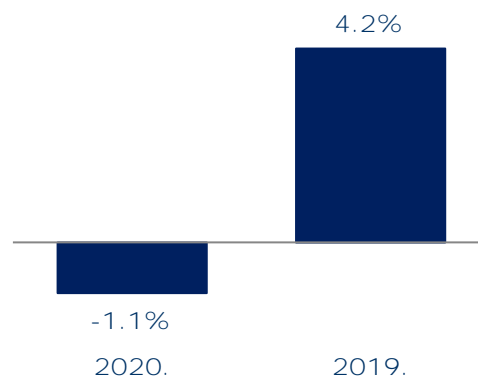
Kretanje referentne stope

Referentna kamatna stopa NBS se u toku 2020. godine kretala od 1,75% do 1%.

Kretanje rasta BDP-a

Stopa rasta BDP-a beleži pad u odnosu na kraj 2019. kada je iznosio 4,2% i ima negativnu vrednost na 31. decembar 2020. godine od -1,1%. Očekuje se povratak BDP-a na pretkrizni nivo do kraja 2021. godine i održiv rast od oko 4% u srednjem roku.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA I MOVI NE GRUPE (nastavak)

Pokazatelji poslovanja Banke - uporedni podaci 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine

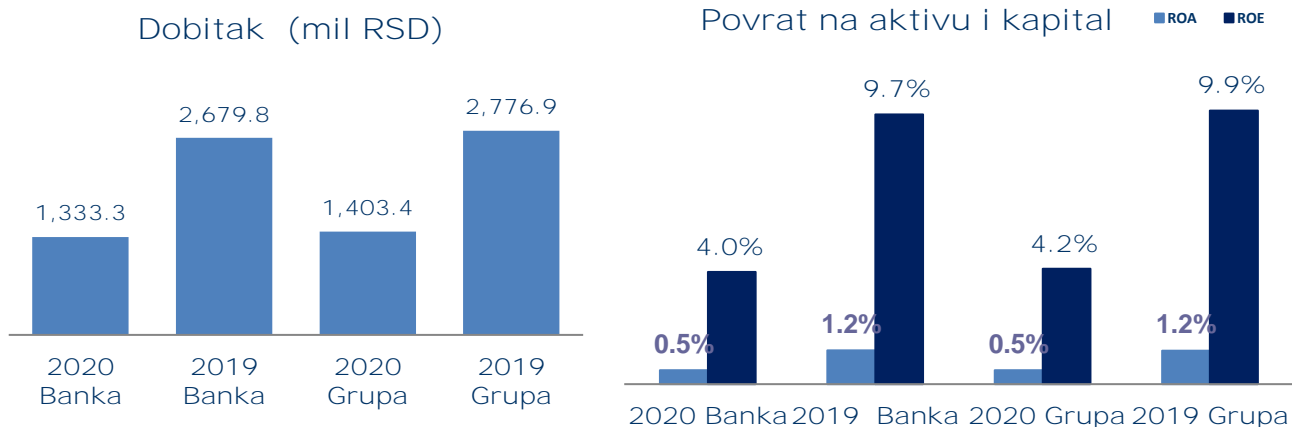
Bilans uspeha

Struktura bilansa uspeha za godinu završenu na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine, sa procentima rasta u odnosu na prethodnu godinu, je sledeća:

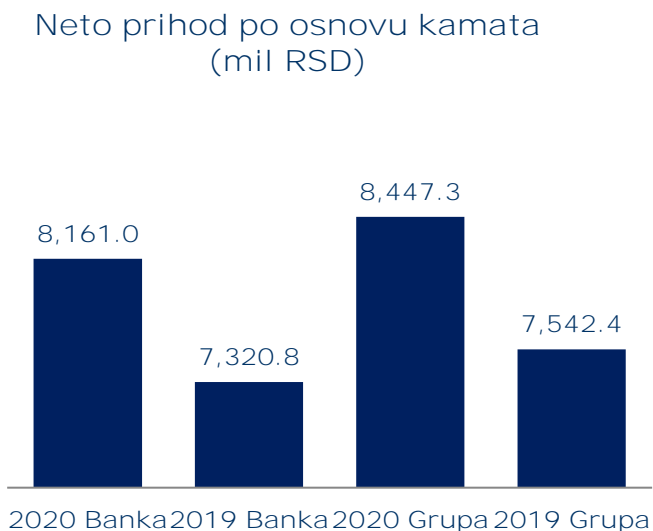
	Konsolidovano			Banka		
	01.01- 31.12.2020.	01.01- 31.12.2019.	% rasta /(pada)	01.01- 31.12.2020.	01.01- 31.12.2019.	% rasta /(pada)
U RSD hiljada						
PRIHODI I RASHODI REDOVNOG POSLOVANJA						
Prihodi od kamata	10.597.399	9.751.454	8,68	10.152.958	9.386.915	8,16
Rashodi kamata	(2.150.123)	(2.209.041)	(2,67)	(1.991.968)	(2.066.080)	(3,59)
Dobitak po osnovu kamata	8.447.276	7.542.413	12,00	8.160.990	7.320.835	11,48
Prihodi od naknada i provizija	3.093.884	2.880.288	7,42	3.060.988	2.842.764	7,68
Rashodi naknada i provizija	(1.170.712)	(1.091.039)	7,30	(1.154.532)	(1.075.667)	7,33
Dobitak po osnovu naknada i provizija	1.923.172	1.789.249	7,48	1.906.456	1.767.097	7,89
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	359.648	(100,00)	-	359.648	(100,00)
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(112.198)	-	100,00	(112.198)	-	100,00
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	44.600	6.090	632,35	44.600	6.090	632,35
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	773	562	37,54	773	562	37,54
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	630.309	424.677	48,42	630.521	424.942	48,38
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(2.092.167)	(503.048)	315,90	(2.022.337)	(507.817)	298,24
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	15.048	-	100,00	15.048	-	100,00
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	(29.107)	(100,00)	-	(29.107)	(100,00)
Ostali poslovni prihodi	67.622	76.897	(12,06)	25.722	36.225	(28,99)
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	8.924.435	9.667.381	(8)	8.649.575	9.378.475	(7,77)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(2.608.529)	(2.337.303)	11,60	(2.507.490)	(2.240.274)	11,93
Troškovi amortizacije	(639.010)	(573.117)	11,50	(622.542)	(558.283)	11,51
Ostali prihodi	254.108	501.649	(49,35)	251.730	501.353	(49,79)
Ostali rashodi	(4.622.399)	(4.306.720)	7,33	(4.557.002)	(4.243.629)	7,38
DOBIT PRE OPOREZIVANJA	1.308.605	2.951.890	(55,67)	1.214.271	2.837.642	(57,21)
Porez na dobit	(24.951)	(186.773)	(87)	-	(169.499)	(100,00)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	119.775	11.812	914,01	118.991	11.623	923,75
DOBIT	1.403.429	2.776.929	(49,46)	1.333.262	2.679.766	(50,25)

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA I MOVI NE GRUPE (nastavak)

Banka je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine ostvarila neto dobitak od RSD 1.333.262 hiljada (2019. godina: RSD 2.679.766 hiljada), što predstavlja smanjenje od 50,25% u odnosu na prethodnu godinu. Grupa je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine ostvarila neto dobitak od RSD 1.403.429 hiljada (2019. godina: RSD 2.776.929 hiljade), što predstavlja smanjenje od 49,46% u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od kamata u 2020. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 10.597.399 hiljada (2019. godina: RSD 9.751.454 hiljada), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 8,68%. Prihodi od kamata Banke u 2020. godini iznose RSD 10.152.958 hiljada (2019. godina: RSD 9.386.915 hiljade), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 8,16%.

Rashodi kamata u 2020. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 2.150.123 hiljada (2019. godina: RSD 2.209.041 hiljada), i u odnosu na prethodnu godinu beleže smanjenje od 2,67%. Rashodi od kamata Banke u 2020. godini iznose RSD 1.991.968 hiljada (2019. godina: RSD 2.066.080 hiljada), i u odnosu na prethodnu godinu beleže smanjenje od 3,59%.

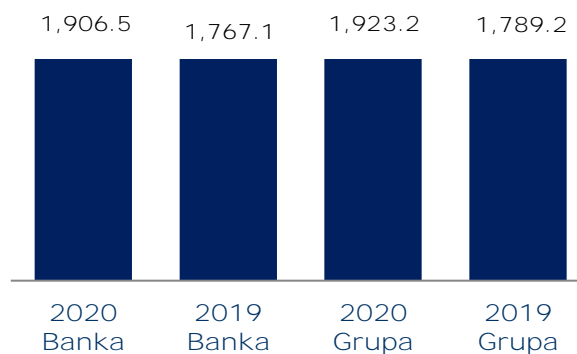
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, **A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI**, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA I MOVI NE GRUPE (nastavak)

Prihodi od naknada i provizija u 2020. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 3.093.884 hiljada (2019. godina: RSD 2.880.28 hiljade), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 7,42%. Prihodi od naknada i provizija Banke u 2020. godini iznose RSD 3.060.988 hiljada (2019. godina: RSD 2.842.764 hiljada), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 7,68%.

Rashodi od naknada i provizija u 2020. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 1.170.712 hiljadu (2019. godina: RSD 1.091.039 hiljade), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 7,30%. Rashodi od naknada i provizija Banke u 2020. godini iznose RSD 1.154.532 hiljade (2019. godina: RSD 1.075.667 hiljade), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 7,33%.

Neto prihod po osnovu naknada (mil RSD)

U strukturi ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, pored kamate i naknade, najveće učešće imaju prihodi od kursnih razlika, ostali poslovni prihodi, odnosno rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, troškovi zarada, troškovi amortizacije i ostali rashodi.

Neto rashod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u 2020. godini, na nivou Grupe, iznosi RSD 2.092.167 hiljade, od čega se RSD 2.022.337 hiljada odnosi na Banku, a RSD 69.830 hiljade na S Lizing. Pozitivan neto efekat kursnih razlika u 2020. godini, na nivou Grupe, iznosi 630.309 hiljade dinara, od čega je RSD 630.521 hiljada prihod na nivou Banke, a RSD 212 hiljade rashod na nivou S Lizinga. Negativan neto efekat po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata na nivou Grupe iznosi RSD 112.298 hiljada, od čega se ceo iznos odnosi na Banku.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (nastavak)

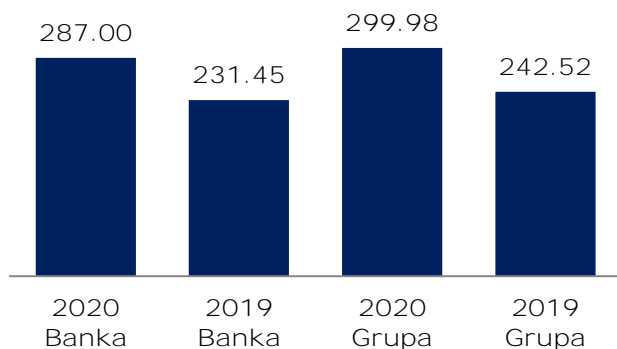
Bilans stanja

	Konsolidovano					Banka					U RSD hiljada
	31.12.2020	U %	31.12.2019	U %	% rasta (pada)	31.12.2020	U %	31.12.2019	U %	% rasta (pada)	
AKTIVA											
Gotovina i sredstva kod centralne banke	35.402.631	11,80	21.855.352	9,01	61,99	35.402.648	12,34	21.855.375	9,44	61,99	
Založena finansijska sredstva	4.622.478	1,54	-	0,00	100,00	4.622.478	1,61	-	0,00	100,00	
Potraživanja po osnovu derivata	408.411	0,14	346.899	0,14	17,73	408.411	0,14	346.899	0,15	17,73	
Hartije od vrednosti	49.554.573	16,52	41.791.566	17,23	18,58	49.554.573	17,27	41.531.585	17,94	19,32	
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.944.805	0,98	1.606.479	0,66	83,31	3.180.869	1,11	1.606.876	0,69	97,95	
Kredit i potraživanja od komitenata	201.214.645	67,08	171.568.590	70,74	17,28	188.082.044	65,53	160.829.494	69,49	16,94	
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	0,00	118	0,00	0,00	-	-	-	-	-	
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	93.560	0,03	93.560	0,04	0,00	
Nematerijalna ulaganja	1.146.644	0,38	683.397	0,28	67,79	1.129.945	0,39	665.001	0,29	69,92	
Osnovna sredstva	3.187.470	1,06	3.076.169	1,27	3,62	3.043.349	1,06	2.952.105	1,28	3,09	
Tekuća poreska sredstva	185.043	0,06	229.409	0,09	(19,34)	185.043	0,06	229.409	0,10	(19,34)	
Odložena poreska sredstva	154.981	0,05	2.044	0,00	7.482,24	151.941	0,05	-	0,00	100,00	
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	12.252	0,00	12.252	0,01	0,00	11.902	0,00	11.902	0,00	0,00	
Ostala sredstva	1.147.687	0,38	1.348.380	0,56	(14,88)	1.137.029	0,40	1.328.126	0,57	(14,39)	
UKUPNA AKTIVA	299.981.738	100	242.520.655	100	23,69	287.003.792	100	231.450.332	100	24,00	
PASIVA											
Obaveze po osnovu derivata	346.766	0,12	250.039	0,10	38,68	346.766	0,12	250.039	0,11	38,68	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	78.207.806	26,07	71.909.427	29,65	8,76	65.806.844	22,93	61.266.424	26,47	7,41	
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	175.995.703	58,67	126.407.953	52,12	39,23	175.995.703	61,32	126.407.953	54,62	39,23	
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	3.509.426	1,17	3.512.691	1,45	(0,09)	3.509.426	1,22	3.512.691	1,52	(0,09)	
Subordinirane obaveze	3.870.407	1,29	4.206.971	1,73	(8,00)	3.870.407	1,35	4.206.971	1,82	(8,00)	
Rezervisanja	1.320.593	0,44	758.606	0,31	74,08	1.288.223	0,45	740.087	0,32	74,06	
Tekuće poreske obaveze	-	-	169.499	0,07	(100,00)	-	-	169.499	0,07	(100,00)	
Odložene poreske obaveze	7.677	0,00	13.365	0,01	(42,56)	-	-	7.265	0,00	(100,00)	
Ostale obaveze	3.410.728	1,14	3.153.824	1,30	8,15	3.257.391	1,13	3.065.750	1,32	6,25	
UKUPNO OBAVEZE	266.669.106	88,90	210.382.375	86,75	26,75	254.074.760	88,53	199.626.679	86,25	27,27	
KAPITAL											
Akcijski kapital	15.462.944	5,15	15.462.944	6,38	0,00	15.462.944	5,39	15.462.944	6,68	0,00	
Dobitak	1.597.441	0,53	2.891.319	1,19	(44,75)	1.333.262	0,46	2.679.766	1,16	(50,25)	
Rezerve	16.132.957	5,38	13.681.971	5,64	17,91	16.132.826	5,62	13.680.943	5,91	(17,92)	
Učešća bez prava kontrole	119.290	0,04	102.047	0,04	16,90	-	-	-	-	-	
UKUPAN KAPITAL	33.312.632	11,10	32.138.280	13,25	3,65	32.929.032	11,47	31.823.653	13,75	3,47	
UKUPNO PASIVA	299.981.738	100	242.520.655	100	23,69	287.003.792	100	231.450.332	100	24,00	

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA I MOVI NE GRUPE (nastavak)

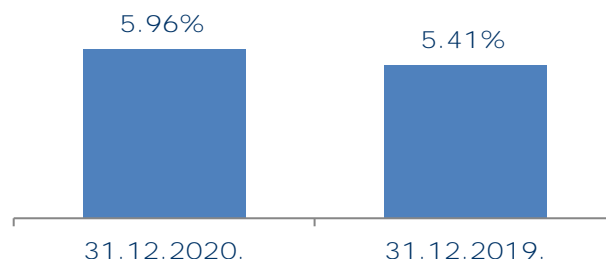
Kretanje bilansne aktive

Ukupna bilansna suma Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 287.003.792 hiljada i beleži rast u 2020. godini od 24% u odnosu na 31. decembar 2019. godine. Ukupna bilansna suma na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 299.981.738 hiljada i beleži rast u 2020. godini od 23,69% u odnosu na 31. decembar 2019. godine.

Tržišno učešće aktive Banke u odnosu na ukupnu aktivu bankarskog tržišta Srbije u periodu završenom 31. decembra 2020. godine je 5,96%, dok je tržišno učešće Banke u odnosu na ukupnu aktivu bankarskog tržišta Srbije u istom periodu 2019. godine bilo 5,41%.

Tržišno učešće bilansne aktive EBS

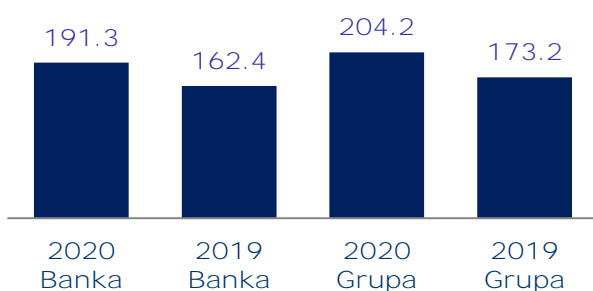
Gotovina i sredstva kod centralne banke u 2020. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 35.402.631 hiljada dinara, od čega se RSD 35.402.648 odnosi na Banku. Gotovina i sredstva kod centralne banke su zabeležili rast od 61,99% u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu.

Založena finansijska sredstva u 2020. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 4.622.478 hiljada, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Prethodne godine Banka nije imala založena finansijska sredstva.

Potraživanja po osnovu derivata u 2020. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 408.411 hiljada, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Potraživanja po osnovu derivata su na dan 31. decembra 2020. godine povećani za 17,73% u odnosu na isti datum 2019. godine.

Hartije od vrednosti u 2020. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 49.554.573 hiljade, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Hartije od vrednosti su na dan 31. decembra 2020. godine povećani za 18,58% u odnosu na isti datum 2019. godine.

Ukupno dati krediti

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija u 2020. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 2.944.805 hiljade, a najznačajniji deo ovog iznosa se odnosi na Banku. Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija su na dan 31. decembra 2020. godine povećani za 83,31% u odnosu na isti datum 2019. godine.

Kredit i potraživanja od komitenata na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembar 2020. godine iznose RSD 201.214.645 hiljada, od čega na nivou Banke iznose RSD 188.082.044 hiljada, a na nivou S-Leasinga iznose RSD 13.132.601 hiljada.

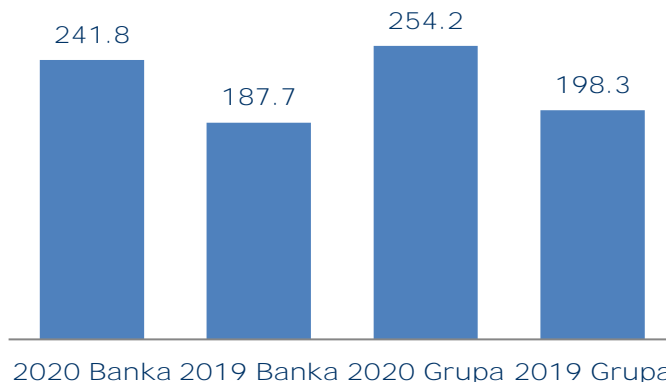
Kredit i potraživanja od komitenata na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembar 2020. godine beleže rast od 17,28% u odnosu na isti datum 2019. godine. Kredit i potraživanja od komitenata Banke, na dan 31. decembra 2020. godine ostvarili su rast od 16,94% u odnosu na 2019. godinu.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, **A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI**, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA I MOVI NE GRUPE (nastavak)

Ukupno primljeni depoziti

Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2020. godine iznose RSD 78.207.806 hiljada, od čega na nivou Banke iznose RSD 65.806.844 hiljada, dok na nivou S-Leasinga iznose RSD 12.400.962 hiljada. Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2020. godine beleže rast od 8,76% u odnosu na isti datum 2019. godine. Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama Banke, su na dan 31. decembra 2020. godine povećane za 7,41% u odnosu na isti datum 2019. godine.

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2020. godine iznose RSD 175.995.703 hiljada, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2020. godine beleže rast od 39,23% u odnosu na isti datum 2019. godine.

Ročna struktura konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. godine je povoljna. Trajni i dugoročni izvori finansiraju stalna sredstva i dugoročna sredstva.

Ukupan kapital Grupe na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 33.312.632 hiljada i beleži porast od 3,65% u odnosu na isti datum 2019. godine. Ukupan kapital Banke iznosi RSD 32.929.032 hiljada na dan 31. decembra 2020. godine. Ukupan kapital Banke je u 2020. godini povećan za 3,47% u odnosu na prethodnu godinu.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (nastavak)

Dinarski i devizni podbilans Grupe na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. prikazani su kako sledi:

	Konsolidovano					Banka				
	31.12.2020	U %	31.12.2019	U %	% rasta /pada	31.12.2020	U %	31.12.2019	U %	% rasta /pada
AKTIVA										
Aktiva u dinarima	115.835.724	38,61	80.241.375	33,09	44,36	115.754.369	40,33	79.911.256	34,53	44,85
Aktiva u stranoj valuti	184.146.014	61,39	162.279.280	66,91	13,47	171.249.423	59,67	151.539.076	65,47	13,01
Ukupna aktiva	299.981.738	100	242.520.655	100	23,69	287.003.792	100	231.450.332	100	24,00
PASIVA										
Pasiva u dinarima	119.183.523	39,73	89.634.993	36,96	32,97	119.040.898	41,48	89.218.160	38,55	33,43
Pasiva u stranoj valuti	180.798.215	60,27	152.885.662	63,04	18,26	167.962.894	58,52	142.232.172	61,45	18,09
Ukupna pasiva	299.981.738	100	242.520.655	100	23,69	287.003.792	100	231.450.332	100	24,00

Dinarski podbilans aktive Grupe čini 38,61% ukupne aktive i beleži rast od 44,36% u 2020. godini, dok dinarski podbilans pasive Grupe čini 39,73% ukupne pasive Grupe i beleži rast od 32,97% u 2020. godini. Međutim, devizni podbilans aktive Grupe je i dalje značajniji i čini 61,39% aktive i beleži rast od 13,47% u odnosu na prethodnu godinu, dok je devizni podbilans pasive Grupe isto značajniji i čini 60,27% pasive na dan 31. decembra 2020. godine, i beleži rast od 18,26% u odnosu na prethodnu godinu.

Dinarski podbilans aktive Banke čini 40,33% ukupne aktive i beleži rast od 44,85% u 2020. godini, dok dinarski podbilans pasive Banke čini 41,48% ukupne pasive Banke i beleži rast od 33,43% u 2020. godini. Međutim, devizni podbilans aktive Banke je i dalje značajniji i čini 59,67% aktive i beleži rast od 13,01% u odnosu na prethodnu godinu, dok je devizni podbilans pasive Banke isto značajniji i čini 58,52% pasive na dan 31. decembra 2020. godine, i beleži rast od 18,09% u odnosu na prethodnu godinu.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, **A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI**, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA I MOVI NE GRUPE (nastavak)

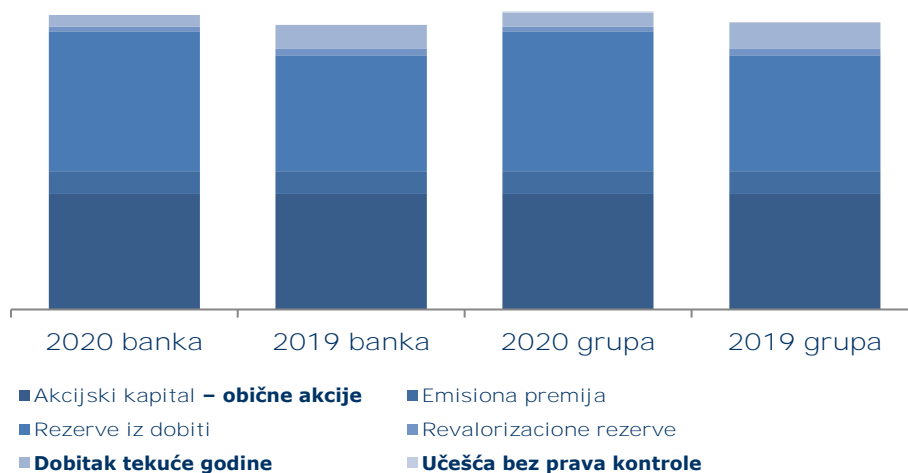
Kapital

Kapital Grupe na dan 31. decembra 2020. iznosi RSD 33.312.632 hiljada (31. decembar 2019. godine: RSD 32.138.280 hiljada). Kapital Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 32.929.032 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: RSD 31.823.653 hiljada).

Struktura ukupnog kapitala prikazana je kako sledi:

	Konsolidovano		U RSD hiljada Banka	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Akcijski kapital – obične akcije	12.909.000	12.909.000	12.909.000	12.909.000
Emisiona premija	2.553.944	2.553.944	2.553.944	2.553.944
Posebna rezerva za procenjene gubitke	15.634.895	12.955.128	15.634.894	12.955.128
Revalorizacione rezerve	498.062	726.842	497.932	725.815
Dobitak	1.597.441	2.891.319	1.333.262	2.679.766
Učešća bez prava kontrole	119.290	102.047	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>33.312.632</u>	<u>32.138.280</u>	<u>32.929.032</u>	<u>31.823.653</u>

Struktura ukupnog kapitala banke

Na dan 31. decembra 2020. godine, upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 1.290.900 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 10.000 dinara (31. decembar 2019. godine: 1.290.900 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10.000 dinara).

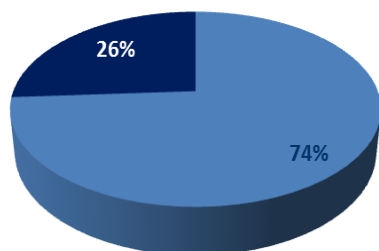
Ukupan kapital Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 32.929.032 hiljada i sastoji se od akcijskog kapitala u iznosu od RSD 12.909.000 hiljada, emisione premije u iznosu od RSD 2.553.944 hiljada, rezervi iz dobiti i ostalih rezervi RSD 15.634.894 hiljada, revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 497.932 hiljada i dobitka tekućeg period u iznosu od RSD 1.333.262 hiljada.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, **A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE** U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA I MOVI NE GRUPE (nastavak)

Kapital (nastavak)

Struktura akcionarskog kapitala

■ Erste Group Banka AG
■ Steiermärkische Bank und Sparkassen AG,

Većinski akcionar Banke je Erste Group Banka AG, Beč sa učešćem od 74% u akcijskom kapitalu na dan 31. decembra 2020. godine.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2020. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
Erste Group Banka AG, Beč	955.266	74,00
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac	335.634	26,00
Ukupno	<u>1.290.900</u>	<u>100.00</u>

Kapital S-Leasinga je 75% u vlasništvu Erste bank ad Novi Sad a 25% u Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA I MOVINE GRUPE (nastavak)

Društveno odgovorno poslovanje je prikazano za Banku.

Erste Bank a.d. Novi Sad je članica Erste Grupe, finansijske institucije sa tradicijom dugom više od 200 godina, za koju od samog početka društveno odgovorno poslovanje predstavlja sastavni deo korporativne filozofije i dugoročne poslovne strategije. Osnovani smo kao prva štedionica u Austriji 1819. godine, sa dvojakim ciljem - da omogućimo „običnim“ ljudima pristup finansijskim uslugama i da podržimo društvene aktivnosti u zajednici u kojoj delujemo. U tom duhu poslujemo i danas.

Za Erste Banku društveno odgovorno poslovanje (DOP) je strateško opredeljenje da svoje celokupno poslovanje realizuje kroz posebnu brigu i ulaganje u dugoročne i stabilne odnose sa ključnim stejkholderima, oslušujući njihove relevantne potrebe i razmatrajući njihove predloge. Banka je iskreno opredeljena da aktivno i kontinuirano doprinosi razvoju i dobrobiti društva zahvaljujući kom i postoji, što dokazuje svojom DOP strategijom koja počiva na proaktivnoj dvosmernoj komunikaciji.

Strategija društveno odgovornog poslovanja Erste Bank a.d. Novi Sad, usvojena za period od 2015. do kraja 2021. godine, izrađena je na sledećim principima: povezanost sa osnovnim poslovanjem, uravnoteženost, holistički pristup i integrativni pristup, a sprovodi se kroz šest osnovnih oblasti sa jasno definisanim ciljevima, koje prati po jedna ključna tema u fokusu, kao i neke dodatne koje zajedno daju jasne smernice za konkretne programe, projekte i inicijative:

OBLAST	CILJ	PRIORITETNE TEME
Korporativno upravljanje GRI 102 Opšti podaci GRI 200 Ekonomske teme	Dalje unapređenje postojećih praksi dobrog korporativnog upravljanja	Transparentne prakse upravljanja Sprečavanje sukoba interesa Razvoj društveno odgovornog poslovanja kroz udružene inicijative
Odgovornost prema klijentima	Još čvršće integrisanje društvene odgovornosti u osnovno poslovanje	Odgovorno finansiranje Finansijska inkluzija Odgovorna komunikacija sa klijentima
Odgovornost u radnom okruženju	Dalji razvoj motivišućeg radnog okruženja, baziranog na pravima i potrebama zaposlenih	Razvoj i usavršavanje zaposlenih Bezbednost i zdravlje na radu Socijalna podrška zaposlenima
Odgovornost u lancu nabavke	Minimizovanje negativnih i maksimizovanje pozitivnih uticaja koje Banka ostvaruje na društvo i životnu sredinu kroz lanac nabavke	Primena kriterijuma socijalnog okruženja u proceni dobavljača Primena kriterijuma zaštite životne sredine u proceni dobavljača
Odgovornost prema lokalnim zajednicama	Dalji razvoj lokalnih zajednica u svim relevantnim aspektima	Ulaganje u razvoj potencijala članova zajednica u kojima banka posluje Promocija korporativne i individualne filantropije
Odgovornost prema životnoj sredini	Doprinos očuvanju životne sredine minimizovanjem negativnih i maksimizovanjem pozitivnih uticaja koje Banka ostvaruje	Odgovorno upravljanje resursima Odgovorno finansiranje Podizanje svesti zaposlenih o zaštiti životne sredine

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA I MOVI NE GRUPE (nastavak)

• Društveno odgovorno poslovanje (nastavak)

Vrednosti koje su ukorenjene u poslovanje i za koje se zalažemo su podrška, odgovornost, poverenje, inovativnost i stvaranje.

Posebnu karakteristiku našeg angažovanja predstavljaju naponi koje ulažemo u promovisanje koncepta društveno odgovornog poslovanja u Srbiji, kako na sopstvenom primeru tako i kroz intenzivnu saradnju sa partnerima iz javnog i neprofitnog sektora. U skladu sa tom politikom, naša Banka je jedan od osnivača i aktivnih članica inicijativa koje zastupaju društveno odgovorno poslovanje u Srbiji, poput Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija za Srbiju, Forum za odgovorno poslovanje, i sl.

Pored toga što želimo da budemo pouzdan partner privredi i stanovništvu, buduću da smo dugoročno posvećeni tržištu Srbije, vidimo svoju ulogu u aktivnom i konstantnom doprinosu razvoju društva i kulture. Erste Banka posebnu pažnju posvećuje programima ulaganja u zajednicu. Tokom 2019. i 2020. godine Erste Banka je kroz sponzorstva raznih programa iz oblasti kulture i umetnosti, popularizacije nauke, sporta, promocije preduzetništva (pre svega socijalnog i mikro preduzetništva) i program donacija Superste.net uložila u zajednice u kojima posluje približno 48,7 miliona dinara.

Kao finansijska institucija, Erste Banka povećanje finansijske pismenosti u društvu i finansijsku edukaciju smatra svojom primarnom odgovornošću. U martu 2019. godine pokrenuli smo sveobuhvatan, besplatan i nekomercijalan program finansijske edukacije #ErsteZnali, sa ciljem da građani Srbije donose dobre finansijske odluke. U realizaciju programa je tokom 2019. i 2020. godine uloženo približno 13 miliona dinara. Prva u nizu aktivnosti bila je onlajn platforma za finansijsku edukaciju ErsteZnali.rs, koja je u prvih godinu dana postojanja zabeležila približno 260.000 jedinstvenih poseta. Organizovana je i serija edukativnih radionica „Sedam koraka dobrih finansija“ širom Srbije u kojim je učestvovalo 360 građana. Uz podršku Banke, „Kreativni centar“ je objavio knjigu „Čuvari zmajevog blaga“ namenjenu finansijskom obrazovanju dece.

Erste Banka je u martu 2020. u saradnji sa poznatim „jutjuberom“ Dariom Kesegijem pokrenula edukativni serijal #ErsteZnali kako bi podigla nivo finansijske pismenosti mladih i podstakla ih da se više informišu o finansijama i bolje upravljaju svojim novcem. Obrađene su sledeće teme: budžet, štednja, elektronsko bankarstvo i zaštita od prevara.

Jedan od najznačajnijih društveno odgovornih programa banke, koji je sada već integrisan u svakodnevno poslovanje je „Korak po korak“. U pitanju je program edukativne, finansijske, i mentorske podrške startupima, socijalnim preduzećima i organizacijama civilnog društva. Ovo je bio prvi korak u realizaciji programa socijalnog bankarstva u Srbiji, koji je Erste Grupa pokrenula u centralnoj i istočnoj Evropi (CIE) i Austriji, još 2016. godine kako bi podržala klijente koji su tradicionalno nedovoljno obuhvaćeni bankarskim uslugama: nove biznise, uključujući i početnike u preduzetništvu, socijalna preduzeća, organizacije civilnog društva, kao i lica u riziku od siromaštva. Od početka realizacije ovog programa do kraja četvrtog kvartala 2020. godine 310 startup kompanija, socijalnih preduzeća i organizacija civilnog društva je dobilo finansijsku, edukativnu i mentorsku podršku, kreirano je više od 350 i očuvano više od 100 radnih mesta, a plasirani su krediti u iznosu većem od tri miliona evra. Svi korisnici našeg programa prošli su onlajn edukaciju na posebno za ove potrebe kreiranoj platformi. Tokom 2019. godine je, usled velikog odziva klijenata i povećanih potreba za mentorskim uslugama, uz podršku USAID-a udvostručen broj mentora koji učestvuju u programu, a uvedene su i nove oblasti mentorske podrške.

Da su mediji i javnost prepoznali značaj tema kojima je Erste Banka bila posvećena prošle godine svedoči i broj objava u medijima. O Erste Banci je ukupno zabeleženo 4300 medijskih objava u periodu januar 2019 – decembar 2020. (prema kliping izveštajima i analizama Executive Group-a i Ninamedije).

Izveštavanje o društvenoj odgovornosti za nas je sastavni deo šireg procesa kom smo dugoročno posvećeni. Cilj nam je da našim mnogobrojnim stejkholderima na jasan i transparentan način predstavimo sve aktivnosti i inicijative koje smo realizovali u toku jedne godine, kao i da najavimo predstojeće planove i programe. Od 2008. godine redovno objavujemo godišnje izveštaje o društvenoj odgovornosti, a od 2011. godine smo kao prva Banka i jedna od prvih kompanija u Srbiji izveštaj bazirali na međunarodno priznatim okvirima GRI (Global Reporting Initiative). Od 2013. godine Banka je izveštaj o društvenoj odgovornosti proširila i unapredila uvođenjem indikatora koje je GRI definisao isključivo za finansijski sektor. Oslanjanjem na GRI Financial Services Sector Supplement (FSSS), Izveštaj o društvenoj odgovornom poslovanju Banke je postao je relevantan izvor podataka i za međunarodne finansijske institucije sa kojima Banka saraduje. Od 2018. godine Banka je implementirala i najnovije GRI standarde kao i izveštavanje prema Ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih nacija.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA I MOVI NE GRUPE (nastavak)

• Društveno odgovorno poslovanje (nastavak)

Sve izveštaje Erste Banke o društveno odgovornom poslovanju možete naći na linku:
<https://www.erstebank.rs/sr/o-nama/drustveno-odgovorno-poslovanje>.

Izveštaj o društveno odgovornom poslovanju Erste Banke za 2020. godinu biće objavljen do kraja jula 2021. godine na sajtu banke.

3. ODGOVORNOST PREMA ŽIVOTNOJ SREDINI

Svojim dugogodišnjim strateškim pristupom zaštiti životne sredine, Banka se obavezala da će dosledno sprovesti definisane odgovorne prakse u ovoj oblasti, ali i da će ih kontinuirano unapređivati.

Banka kao uslužno preduzeće nije među većim zagađivačima životne sredine, ali nastoji da sagleda ključne rizike našeg poslovanja na životnu sredinu, sa ciljem da negativne uticaje umanjimo a pozitivne maksimizujemo.

Fokus delovanja Banke je na smanjenju negativnih uticaja i unapređenju dobrih ekološki prihvatljivih praksi u svakodnevnom poslovanju, pri čemu se, na strateškom nivou, pored važeće Strategije DOP, Banka oslanja na odgovarajuće dokumente kao što su Procedura za upravljanje otpadom i Načela upravljanja zaštitom životne sredine.

Obzirom da odgovorna upotreba resursa predstavlja primarni aspekt u okviru najznačajnijih uticaja Banke na životnu sredinu, Banka je uspostavila sisteme za precizno praćenje potrošnje energenata, a od 2015. godine i kroz implementiran softver „cr360“ kojim obradjuje uticaj na životnu sredinu u skladu sa svetskim standardima.

Iz godine u godinu, Erste Banka nastoji da prilagođavanjem i izgradnjom svojih poslovnih objekata u skladu sa ekološki prihvatljivim kriterijumima u što značajnijoj meri pruži svoj doprinos efikasnom i racionalnom korišćenju vode, energije i drugih resursa, kao i upotrebi obnovljivih i recikliranih materijala.

U skladu s tim ciljem Banka je do sada uredila 23 filijala kao i poslovni prostor koji koristi unutar kompleksa „Sirius“ u Beogradu i poslovni prostor unutar objekta Aleksandar zgrada u Novom Sadu, a od nedavno, Banka se snabdeva električnom energijom proizvedenom iz obnovljivih izvora energije. Pored toga što precizno prati i meri sve ključne parametre u vezi s potrošnjom resursa, Banka nastoji da pozitivno utiče na održivost i razvrstavanjem i predajom otpada na reciklažu.

Kako znatne količine papirnog otpada nastaju kao rezultat naših svakodnevnih aktivnosti, Banka je usmerila svoje inicijative prvenstveno na smanjenje korišćenja papira, uvođenje sertifikovanog papira u upotrebu, kao i na reciklažu.

U 2020. godini u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. u oblasti životne sredine zabeležili smo sledeći uticaj:

- Ukupna potrošnja energije 4.177.589 (kWh/a)
Električna energija 2.282.749 kWh/a
Grejanje i hlađenje 1.894.840 kWh/a
- Ukupna količina generisanog otpada iznosi 25,83 tona.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. **SVI VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU SE IZVEŠTAJ PRIPREMA**

U skladu sa planom definisanim tokom redovnog budžetskog ciklusa, tokom prvog kvartala 2021. godine Banka je na osnovu Odluke Skupštine akcionara o izdavanju običnih akcija realizovala emisiju akcija radi povećanja osnovnog akcijskog kapitala.

Uplata je izvršena 10. februara 2021. godine. Broj emitovanih akcija je 119.850 komada, a raspodela je namenjena postojećim akcionarima, srazmerno njihovom postojećem učešću. Nominalna vrednost pojedinačnih akcija iznosi RSD 10.000, a emisiona cena RSD 19.600.

Tokom 2020. godine virus COVID-19 je nastavio globalno da se širi i njegov negativni uticaj je dobijao na značaju.

Krajem 2020. godine Narodna Banka Srbije donela je Odluku o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19 (u daljem tekstu: Odluka) kojom se propisuju mere i aktivnosti u cilju omogućavanja olakšica dužnicima u otplati obaveza. Pod obavezama se podrazumevaju obaveze dužnika po osnovu kredita i drugih kreditnih proizvoda. Olakšice su u vidu reprograma i refinansiranja kredita, koji podrazumevaju promenu uslova kredita i to u vidu grejs perioda u otplati svih obaveza prema Banci u trajanju od šest meseci.

Po osnovu ove Odluke, Grupa je primila ukupno 2.576 zahteva, od čega je 1.771 odobrenih zahteva. Ukupan broj kreditnih partija je 5.552, čija izloženost iznosi RSD 6.041.967 hiljada. Od toga, Grupa je odobrila olakšice, shodno kriterijumima iz Odluke, za 2.922 kreditnih partija, čija izloženost iznosi RSD 4.332.077 hiljada. Procenjeni efekat gubitaka po osnovu modifikacija je RSD 7.122 hiljada.

Po sporovima u vezi naknade za obradu zahteva, nakon datuma izveštajnog perioda, Grupa je primila ukupno 1.152 tužbi čija vrednost iznosi u proseku RSD 80 hiljada po pojedinačnom sporu. Grupa procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskih sporova koji su u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Nije bilo drugih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima na dan 31. decembra 2020. godine.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

5. OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA U NAREDNOM PERIODU

Erste Bank a.d. Novi Sad kao bankarska grupa (u daljem tekstu Grupa) želi da ostane jedna od vodećih banaka u Srbiji koja pruža finansijske usluge fizičkim i pravnim licima. Ovaj cilj Grupe namerava da ostvari putem tri prioriteta koje je definisala Erste Grupa, a to su: visok kvalitet podataka, rast poslovanja u segmentu poslova sa stanovništvom i pravnim licima, kao i jasno upravljanje i rukovođenje.

U segmentu poslova sa stanovništvom, Grupa razvija dugoročnu saradnju sa klijentima stalnim unapređenjem proizvoda i usluga, snažnim prisustvom na domaćem tržištu preko mreže filijala i alternativnih kanala distribucije, sa ciljem ispunjenja potreba klijenata i većeg zadovoljstva zaposlenih, što treba da se reflektuje u unapređenju korisničkog iskustva, kontinuiranom i zdravom rastu, kao i u povećanju profitabilnosti.

U pogledu poslova sa pravnim licima, Grupa namerava da nastavi da bude pouzdan i dugotrajan partner sa svojim klijentima, što se može ostvariti visokim kvalitetom i diversifikacijom finansijskih usluga, kao i profesionalnim odnosom prema klijentima u ovom segmentu, što će dovesti do ostvarivanja što veće profitabilnosti sa što nižim rizikom.

Grupa kontinuirano, kroz Strategiju upravljanja rizicima, ali i drugim poslovnim strategijama, definiše ciljni profil izloženosti rizicima i strukture portfelja sa prevashodnim ciljem održivosti poslovanja na dugi rok, usklađenosti sa domaćim regulatornim zahtevima i usaglašenosti sa standardima Erste Grupe.

Uspeh Grupe uveliko zavisi i od poverenja koje naši klijenti, akcionari, naši zaposleni i javnost imaju u kapacitete rada i integritet Grupe, odnosno Erste Grupacije. Ovo poverenje je zasnovano na usklađenosti poslovanja sa svim važećim zakonskim, regulatornim i internim propisima, kao i standardima Erste Grupe, ali i na poštovanju tržišnih standarda i pravila ponašanja u svim poslovnim aktivnostima Grupe.

Grupa vodi računa o stručnom osposobljavanju i usavršavanju svojih zaposlenih, a naročito onih koji obavljaju poslove identifikacije, merenja i praćenja rizika, uzimajući u obzir obim, vrstu i izloženost rizicima poslova koje Grupa obavlja, kao i rizični profil Grupe.

Erste Bank a.d. Novi Sad će nastaviti da pruža sveobuhvatnu podršku stanovništvu i privredi Srbije prilikom ostvarivanja njihovih finansijskih potreba i ciljeva. Principi poslovanja koji podrazumevaju fokusiranje na stalno poboljšanje usluge klijentima, te konstantno unapređivanje unutrašnje organizacije i efikasnosti, i ubuduće će činiti osnovu poslovanja Grupe.

Misija Grupe:

Posvećeni smo poboljšanju kvaliteta života ljudi i zajednica tako što podstičemo finansijsku stabilnost, sigurnost i prosperitet - iskreno, pravedno i sa poštovanjem.

Naše vrednosti:

ODGOVORNOST

– preuzimamo odgovornost za razvoj Grupe i nas samih

PODRŠKA

– slušamo, razumemo i pomažemo

POVERENJE

– držimo datu reč i gradimo kvalitetne odnose

INOVATIVNOST

– podstičemo novo i stalno unapređujemo postojeće

STVARANJE

– stvaramo vrednost za naše klijente, akcionare i nas same

Detaljna i precizna implementacija Strategije vrši se kroz Akcioni plan, godišnje budžete, Kreditne politike, Cenovne pravilnike i dr. dokumenta Grupe.

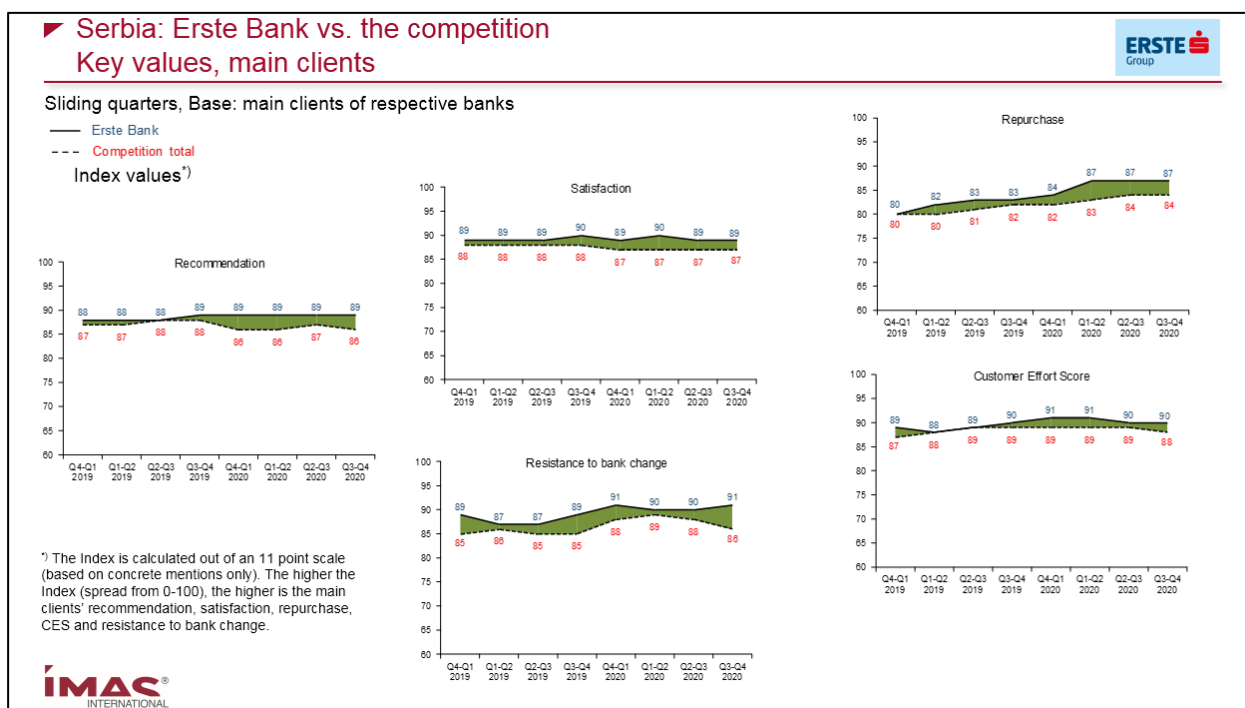
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

6. AKTIVNOSTI NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA ZA 2020. GODINU

Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoje su prikazane za Banku, kao nosioca Grupe.

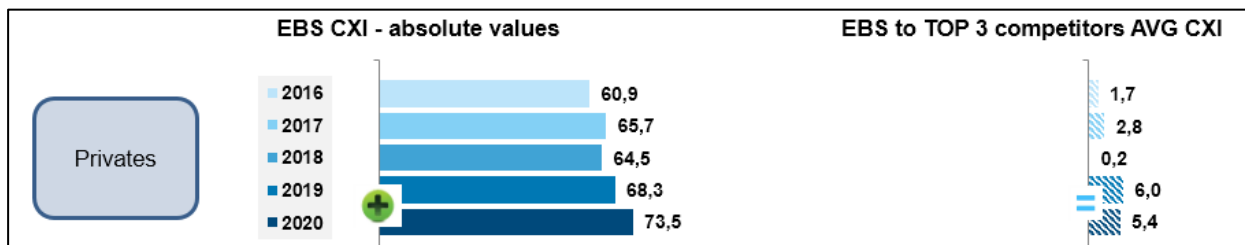
Banka je u toku 2020. godine nastavila da redovno sprovodi istraživanja tržišta i analizira rezultate kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja o nivou kvaliteta servisne usluge kako na nivou tržišta, tako i na nivou Banke i posebnih poslovnih jedinica banke. Uz angažovanje nezavisnih agencija za istraživanje tržišta sprovede se merenja i analize nivoa zadovoljstva i lojalnosti klijenata Erste Banke i drugih banaka, kao i kvalitet procesa u Erste banci.

Putem „**Banking Market Monitor**“ istraživanja Erste Banka meri 6 ključnih parametara kvaliteta usluge kako kod svojih klijenata, tako i kod klijenata konkurentskih banaka. Parametri kvaliteta usluge koji se mere su: poverenje, zadovoljstvo, preporuka, jednostavnost poslovanja sa bankom, ponovna kupovina i verovatnoća promene banke. Na **svih 6 posmatranih parametara kvaliteta usluge Erste Banka beleži rezultat koji je iznad proseka konkurencije**. Na ovaj način Erste Banka konstantno meri svoje performanse u odnosu na tržište, i kroz aktivnosti koje sprovodi na unapređenju iskustva klijenata radi na jačanju svoje pozicije među bankama liderima u domenu zadovoljstva klijenata.

Na osnovu rezultata dobijenih putem „**Banking Market Monitor**“ istraživanja Erste Banka računa indeks zadovoljstva klijenata – CXI (Customer Experience Index). Posmatrano na nivou banke (uključeni segment stanovništva) **Erste Banka je zadržala prvo mesto na tržištu po CXI u 2020. godini** i zadržala prednost od +5,4 u odnosu na Top 3 konkurenta.

Customer Experience Index –

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

6. AKTIVNOSTI NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA ZA 2020. GODINU

Erste Banka sprovodi i Istraživanje zadovoljstva klijenata pruženom uslugom odmah nakon određenog događaja (event-triggered istraživanja). Događaji koje posmatramo su otvaranje računa (dinarski i devizni), polaganje depozita, odobrenje keš kredita, odobrenje stambenog kredita i odobrenje kredita za mala preduzeća i preduzetnike. U roku od nedelju dana nakon što je klijentu pružena jedna od gore navedenih proizvoda/usluga **pružamo im mogućnost da odmah, direktno iskažu svoje (ne)zadovoljstvo uslugom** i time nam pomognu da unapredimo naš kvalitet usluge. Na nedeljnom nivou Erste Banka prati odgovore klijenata i reaguje na adekvatan način.

Podršku klijentima Banka pruža svojim klijentima i kroz svoj napredni sistem upravljanja i rešavanja prigovora u kojem je kvalitet rešavanja prigovora na prvom mestu. I u 2020. godini Banka se izdvaja od konkurencije po brzini rešavanja prigovora. Na osnovu analize i merenja u toku 2020. godine 90,78% prigovora je rešeno u roku od 7 dana. Cilj Banke je konstantno unapređenje kvaliteta servisne usluge po kojoj je Banka prepoznata kao vodeća Banka na bankarskom tržištu Srbije.

BRZINA REŠAVANJA PRIGOVORA, REKLAMACIJA I PRITUŽBI NA SERVISNU USLUGU NA NIVOU BANKE				
U PERIODU OD 01.01. DO 31.12.2020. GODINE				
Do 24h	Do 7 dana	Do 30 dana	Preko 30 dana	Ukupno
71,70%	19,08%	6,70%	2,52%	100%

Napomena: u okviru S Leasinga / S Renta nije bilo pisanih prigovora u 2020. godini.

Uz kontinuirano proučavanje potreba i očekivanja klijenata, Banka u okviru svoje organizacije sistemski meri i unapređuje zadovoljstvo klijenata i koristi ga kao stalni alat za unapređenje kvaliteta internih procesa i servisne usluge.

7. IZLOŽENOST RIZICIMA

Funkcije praćenja i upravljanja rizicima su u nadležnosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, kao posebnih organizacionih jedinica u Banci. Politike upravljanja rizicima, strategija upravljanja rizicima kao i strategija upravljanja kapitalom povezane su sa strategijom Grupe, a obuhvataju definisanje vrste rizika, načine upravljanja tim rizicima kao i stepen rizika koje je Grupa voljna da prihvati kako bi postigla svoje poslovne ciljeve. Posebna pažnja se poklanja punoj usklađenosti sa relevantnim propisima Narodne Banke Srbije (NBS).

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje odnosno procena izloženosti Grupe prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući njihov nadzor i kontrolu, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje odnosno procena kao i upravljanje rizičnim profilom Grupe i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Grupe rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje i primena kvantitativnih modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu naprednog poslovnog odlučivanja i određivanja cene rizika;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Grupe po pojedinim vrstama rizika i njihova kontrola;
- Kvantifikovanje uticaja promena u ekonomskom ciklusu ili stresnih događaja na finansijski položaj Grupe;
- Procena rizičnosti uvođenja novih proizvoda i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, procedura i politika za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Grupe;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata;

Grupa adekvatno identifikuje rizike kojima je izložena i u skladu sa tim sprovodi aktivnosti upravljanja istim, nastojeći da ih izbegne ili svede u prihvatljive okvire.

Upravljanje rizicima u Banci u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine sprovedeno je uspešno što se pre svega ogleda u pravovremenom izdvajanju dodatnih rezervacija za očekivane gubitke koji će nastati usled COVID-19 krize, zatim usaglašenosti poslovanja sa regulatornim zahtevima za moratorijum, definisanim politikama i procedurama za upravljanje rizicima kao i njihovom kontinuiranom poboljšanju, stalnom fokusu Upravnog i Izvršnog odbora na kvalitetnom upravljanju rizicima, korišćenju savremene tehnologije u radu Grupe i njenom kontinuiranom unapređenju, kao i usvojenoj kulturi upravljanja rizicima od strane zaposlenih u Banci.

Prema poslednjoj sprovedenoj analizi procene materijalne značajnosti, Grupa je u svom poslovanju izložena sledećim materijalno značajnim rizicima:

- Kreditni rizik (uključujući rizik neizmirenja obaveza, kreditno-kamatni rizik, rizik koncentracije kreditnog rizika i kreditno-devizni rizik);
- Tržišni rizik u knjizi trgovanja;
- Kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- Operativni rizik;
- Rizik likvidnosti;
- Strateški rizik;
- Rizik usklađenosti poslovanja (eng. *Compliance Risk*);
- Reputacioni rizik;
- Makroekonomski rizik (transverzalni rizik koji se odražava na sve prethodno navedene tipove rizika).

Bez obzira što Grupa obračunava kapitalne zahteve prema Stubu 1 i Stubu 2 za devizni rizik, rizik druge ugovorne strane i rezidualni rizik, isti nisu ocenjeni kao materijalno značajni rizici u okviru poslednje sprovedene procene materijalne značajnosti rizika.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

7. IZLOŽENOST RIZICIMA (nastavak)

Za materijalno značajne rizike (osim onih rizika koji se u okvir za upravljanje rizicima uključuju kroz precizno uspostavljen sistem praćenja i limita ili kroz stres testiranje) Grupa kvartalno sprovodi procenu interne adekvatnosti kapitala u skladu sa relevantnim metodologijama i standardima prilikom računanja kapitalnih zahteva i internog kapitala koji Banci stoji na raspolaganju za apsorbovanje tih rizika.

Pored toga, Grupa kontinuirano na osnovu NBS odluke iz oblasti adekvatnosti kapitala obračunava kapitalne zahteve i kapital prilikom računanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. U skladu sa navedenim, kapitalni zahtev za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i za rizik izmirenja/ isporuke po osnovu slobodnih isporuka se obračunava prema standardizovanom pristupu kao i kapitalni zahtev za cenovni rizik uz primenu metoda dospeća i kapitalni zahtev za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora i kapitalni zahteva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti primenom standardizovanog pristupa.

Adekvatnost kapitala izračunata je kao odnos regulatornog kapitala i rizične aktive, na dan 31. decembra 2020. godine. Grupa je dužna da održava minimalne pokazatelje adekvatnosti kapitala propisane od strane Narodne banke Srbije (8% za adekvatnost kapitala, 6% za adekvatnost osnovnog kapitala i 4,5% za adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala), kao i da ispunjava zahteva za kombinovani zaštitni sloj kapitala. Pored zahteva definisanih u vidu minimalnih pokazatelja adekvatnosti kapitala i zaštitnih slojeva kapitala, Grupa je u obavezi da ispunjava i dodatni regulatorni minimalni kapitalni zahtev, definisan u procesu sveobuhvatne supervizorske procene (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP). Pokazatelj adekvatnosti kapitala Grupe na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 19,49%. Na konsolidovanoj osnovi pokazatelj adekvatnosti kapitala 31. decembra 2020. godine iznosi 18,67%.

Likvidnost Grupe se prati i kontroliše kroz obezbeđenje kontinuirane sposobnosti Grupe da se obezbede likvidna sredstva za isplatu depozita klijenata, finansiranje rasta aktive i operativnog poslovanja, kao i za izmirenje ostalih ugovornih obaveza. Grupa je u period od 01.01. do 31.12.2020. godine imala pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokriva likvidnom aktivom iznad zakonom propisanog nivoa.

Banka/Grupa svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Upravljanje rizikom promene kamatnih stopa Banka/Grupa ima za cilj optimizaciju odnosa ovih uticaja u smislu uticaja na neto prihod od kamate sa jedne, i ekonomsku vrednost kapitala sa druge strane. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu: smernica Erste Group-e AG, makroekonomskih analiza i predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti, analize i predviđanja trendova kamatnih stopa na tržištu za različite segmente aktive i pasive.

Devizna pozicija Grupe kao rizik da će doći do promene vrednosti finansijskih instrumenata i negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promena deviznog kursa, je u toku 2020. godine bila ispod maksimalno propisanog nivoa otvorene devizne pozicije. Pokazatelj deviznog rizika Grupe na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 0,83% kapitala Banke, što je znatno ispod propisanog maksimuma od 20% kapitala. Pokazatelj deviznog rizika na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 0,82% kapitala Grupe.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

7. IZLOŽENOST RIZICIMA (nastavak)

Pokazatelji poslovanja Grupe – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Grupa je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona. U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine, Grupa je kontinuirano ostvarivala propisane pokazatelje poslovanja.

Pokazatelji poslovanja	Propisani	31.12.2020.	31.12.2019.
	Minimum		
1. Kapital	EUR 10 miliona	EUR 290.935.595	EUR 283.782.619
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 8%	18,67	20,47
3. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	16,73	18,22
4. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4,5%	16,73	18,22
5. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	9,45	9,36
6. Izloženost prema licima povezanim sa Grupom	bez limita	8,52	8,71
7. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	51,24	21,66
8. Likvidnost:			
– pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,8	1,73	1,49
– uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,6	1,69	1,38
9. PPLA	Minimum 100%		197,37
10. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	0,82	0,38
11. Izloženosti Grupe prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	15,40	12,95
12. Izloženosti Grupe prema licu povezanim sa bankom	bez limita	6,11	4,95
13. Ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0,08	0,08

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

8. SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima. Grupa ulazi u odnose sa matičnim pravnim licem – većinskim akcionarom Erste Group Banka AG, drugim akcionarom i ostalim članicama Erste grupe. Na dan 31. decembra 2020. godine, zbir neto izloženosti prema licima povezanim sa Grupom iznosi 8,52% kapitala Grupe.

Grupa licima povezanim sa Grupom nije odobravalala uslove koji su povoljniji od uslova odobrenih licima koja nisu povezana sa Grupom, u skladu sa članom 37. Zakona o bankama.

Novi Sad, 10. marta 2021. godine

Odobreno od rukovodstva Erste Bank a.d. Novi Sad

Stevan Čomić
Direktor Sektora
računovodstva i kontrolinga

Suzan Tanriyar
Član Izvršnog
odbora

Slavko Čarić
Predsednik Izvršnog
odbora

